

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 94 / 31 Ocak 1990 / 2.50 DM

ÖZEL SAVAŞIN BİLANÇOSUNDAN BİR PARÇA:

120 KÜRT KÖYLÜSÜ IRAK'A GÖÇTÜ

Çoğunluğu Irak'a sığınan Kayadibi köylülerinden geriye kalanlar...

SHP milletvekillerinden Cumhur Keskin ve Fuat Atalay, incelemeler yapmak amacıyla, Kürdistan'da bir köye gitmek isterler. Fakat köyde özel savaş birliklerinin karakolu vardır. Köyün girişinde durdurulurlar ve kendilerine köye girişin yasak olduğu söylenir. Bunlar milletvekili olduklarını ispatlamak için, kimliklerini gösterirler. Bunun üzerine karakol komutanı, telsizle durumu üst organına bildirir. Üstü, biraz bekletilmeleri, sonra kendilerine gereken haberin verileceği talimatını verir. Bu bekleme anında milletvekilleri, askerlerle sohbete başlarlar. Askerlerden biri köyü göstererek, *"Bilmezsiniz buraları. Bunların beş yaşındaki çocuğundan, yetmiş yaşındaki ihtiyarına kadar hepsi PKK'lıdır. Bunların hiçbiri müslüman değil, hepsi gavurdur"* der. Bunun üzerine milletvekilleri, *"O zaman bunların hepsini..."* deyince, asker, *"Zaten hava karardıktan sonra sokağa çıkma yasağı var. Bir kıpırtı oldu mu basıyoruz mermiyi. Bir gecede onbin mermi yakıyoruz"* der. (Cumhuriyet, 11 Ocak 1990)

Bu olay, Uludere'ye bağlı Taşdelen köyünde geçse de, yalnızca burada değil, tüm Kürdistan'da günlük yaşamın bir parçası haline gelmiş olan bir durumu yansıtıyor. Faşist Türk sömürgeciliği, halkımızın tümünün "gavur ve PKK'li" olduğu düşüncesini egemen kılarak faşist ordudaki ırkçı, şoven ve sadist duyguları alabildiğine körüklemektedir. Böyle bir zihniyetle doldurulmuş çapul sürüleri, insan katletmekten zevk alan ve sadist duygularını bununla tatmin eden bir kıyım makinası haline gelmektedirler. Nitekim Kürdistan'daki sömürgeci ordu güçlerinin işlevi tamamen budur. Asırlardır işlenen Kürt düşmanlığı, bugün en uç noktaya vardırılmıştır. Türk sömürgecilerine göre, topraklarımızda yaşayan beşikten mezara kadar herkes düşmandır; o halde katledilmesi gerekmektedir -ki yapılan da budur-. Irkçı Türk rejiminin bu vahşetini salt insanlıkdışı bir uygulama olarak tanımlamak yetersiz kalmaktadır.

12 Eylül rejiminin geldiği bu nokta, neyi ifade etmektedir? Bu,

Devamı 3. sayfada

F. Almanya-PKK Davası'nda devrimci Kürt tutuklular mahkeme heyetinin reddini istediler

B. Alman emperyalizminin, Düsseldorf'ta açtığı PKK Davası, yeni duruşmalarla devam ediyor. Mahkeme duruşmalarının bilinçli bir şekilde uzatılıyor olmasından ötürü, iddianamenin okunmasına henüz geçilmiş değil. 23 ve 24 Ocak tarihlerinde yapılan duruşmalar, devrimci Kürt politikacıların mahkemeye ilişkin iddialarının doğruluğunu bir kez daha kanıtladı.

24. duruşmada Selahattin Erdem'in avukatı H. E. Schultz'a, mahkeme heyeti hakkında sunmuş olduğu tarafgirlik dilekçesi çerçevesinde yaptığı konuşmaya ilişkin Federal Savcılığın tahrik eden ve gerçekleri tersyüz eden açıklamalarına cevap hakkının tanınmaması, mahkeme heyetinin tarafgir olduğuna dair yeni bir kanıt oluşturdu. Daha önce Ali Haydar Kaytan'ın avukatları E. Biskamp ve M. Schubert'in sunmuş oldukları tarafgirlik dilekçeleri, mahkeme heyeti tarafından "anında yapılmadığı" gerekçesiyle işleme alınmamıştı. Ancak bu kez Av. Schultz ve Selahattin Erdem'in, mahkeme heyetinin tarafgir tutumundan dolayı onun reddine ilişkin verilen bu yeni dilekçe, daha önce ileri sürüldüğü gibi, gecikmiş bir başvuru da değil.

Devamı 5. sayfada

Ortadoğu halklarına karşı TC'nin yeni silahi: GAP

Çelişki ve çatışmaların beşiği olan Ortadoğu bu kez, bugüne kadar ki nedenlerden apayrı bir nedenle savaş alanı olmaya doğru mu gidiyor? Son dönemlerde dünya basını ve çeşitli siyasal çevreler bu konuyu ortaya atarak üzerinde yoğun bir tartışmaya girmiş bulunuyor. Dikkatleri bir kez daha Ortadoğu alanına çekerek savaş tahminleri yapılmasına yol açan neden ise, GAP.

Sömürgeci Türk devletinin, tarihinin en büyük projesi olarak nitelendirip geleceğini bağladığı GAP, öyle görünüyor ki sadece TC'nin değil, Ortadoğu halklarının geleceğinin odağına oturmaya aday. Bunun işaretleri şimdiden gürülmeye başladı. Bir dizi baraj zincirinden oluşan GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi)'ın en büyük barajı konumundaki "Atatürk Barajı"nın su tatmaya başlaması bölgemizde bir anda çelişkilerin boyutlanması ve savaş olasılığı üzerine tartışılmasına yol açtı.

Yapımı tamamlanan "Atatürk Barajı"nda su toplama çalışmaları 13 Ocak'ta başlatıldı. Bir ay süreyle devam edecek su toplama işlemi sıra-

Devamı 4. sayfada

Faşist TC'nin, Azerbaycan olayları karşısındaki kışkırtıcılığının amacı nedir?

SSCB'nin Azerbaycan'a Azeri-Ermeni çatışmasını durdurmak amacıyla takviye güç göndermesi üzerine, faşist Türk egemen sınıfları olaya oldukça "duyarlı" yaklaştılar. Türk basın ve yayını, günlerce Azerbaycan'ı işlediler. "Moskof" düşmanlığı

Devamı 4. sayfada

DEĞİŞİMİN YÖNÜ VE TÜRK FAŞİZMİNİN ÇIKMAZI

1989 yılı, dünya tarihinde iz bırakacak düzeydeki gelişmelerle dolu bir yıl olarak geçti. Kuşkusuz '89 yılına damgasını vuran gelişmeler, Doğu Avrupa'nın sosyalist ülkelerinde yaşanan olaylardır. Bunların temelinde de, 1980'lerin ortalarından itibaren Sovyetler Birliği'nde yaşanan gelişmeler vardır. Hemen herkes, ortaya çıkan değişimlerin şaşkınlığı içinde bunları değerlendirmeye, anlamaya ve sonuçlarını kestirmeye çalışmaktadır. İşte, 1990 yılına ve genelde 90'lı yıllara böylece giriliyor. Ve 90'lı yılların büyük değişimlere ve yeni gelişmelere gebe olduğu hemen herkesçe kabul ediliyor.

1990 yılına girilirken dünyanın önemli merkezlerinden ilginç sözler ve temenniler yükseliyor. Bir dini liderlikten çok siyasal komutanlığa benzeyen Vatikan, Doğu Avrupa'daki rolünü tamamlamış olduğuna inanarak, "yeni hedef Ortadoğu ve benzer alanlardır" komutunu veriyor.

Devamı 12. sayfada

TÜRKİYE MEKTUBU

BUNALIMI DERİNLEŞEN KÖR STRATEJİ

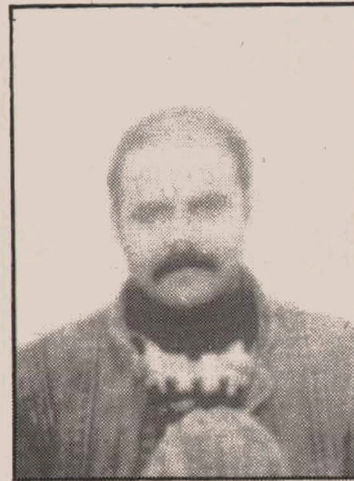
9. sayfada

Newroz; birlik, direniş ve isyan gecelerine güçlü katılalım!

Kürdistan halkının varoluş ve direniş mücadelesinin sembolü Newroz'un yeni bir yıldönümüne yaklaşıyoruz. Demirci Kawa'nın örsünde kıvılcımlanıp Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN'ın üç kibrit çöpünde karanlıkları aydınlatan ve Ulusal Kahramanımız Mahsum KORKMAZ'ın komutasında yalçın dağlarımızda yangına dönüşen; 21 Mart 1985'te ERNK'nin kuruluşuyla tüm Kürdistan halkını saran Newroz ateşini bu yıl daha da güçlendirmek için; haydi hep beraber Newroz gecelerine!..

1990 yılı Newroz'u yeni zaferlerimizin müjdecisi olsun!

PKK'Lİ SAVAŞ ESİRİ ŞÜKRÜ GÖKTAŞ HASTANEYE KALDIRILDI

Aydın Cezaevi'ndeki tüm siyasi tutuklu ve hükümlü devrimcilerin temsilcisi PKK'li savaş esiri **Şükrü Göktaş**, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı.

Son 52 günlük açlık grevi eylemi sonucunda **Şükrü Göktaş**'ta beyin küçülmesi meydana gelmişti. Cezaevi yönetimi, tüm girişimlere rağmen, açlık grevi sonrasında çeşitli biçimlerde durumları ağırlaşan tutukluların tedavi olmaları olanağını sağlamayarak, onları ölüme terketmişti. **Şükrü Göktaş**'ın durumu gittikçe ağırlaştı. PKK'li ve devrimci tutukluların temsilcisi olması nedeniyle, cezaevi idaresinin bilinçli vurdum duymaz tutumuna maruz kaldı.

Şükrü Göktaş, ilkin teşhis için Aydın Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Bu hastanede yeterli aygıtın olmaması nedeniyle İzmir Devlet Hastanesi'ne sevkedildi. Fakat burada da gerekli teşhis konulamadı. Bu nedenle Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı.

Alınan haberlere göre PKK'li savaş esiri **Şükrü Göktaş**'ın tedavisi sürmektedir.

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Tarih boyunca halkların yarattığı çeşitli değerlerin oluşumunda katkıda bulunan sayısız, isimsiz halk önderleri çoğu kez isim olarak unutulurlar; çok azları bilinir. Sonraki nesiller tarafından mirasları nesilden nesile aktarılır, yaşatılır. Maddi-manevi toplumsal değerlerin yaratılmasında, korunmasında ve sürdürülmesinde tarihi kişiliklerin katkıları azımsanmayacak denli belirli bir yer tutar. Bir vücudu meydana getiren canlı hücrelerin önemi ne ise, yaşayan ve gelişen her halk da bu tür canlı hücrelere borçludur. Onlar halklarla vardırlar; halklar da geleceği yakalamada onlarla bütünleşirler.

Yaşanan gelişmelerin yoğunluğu bakımından uzun, tarihsel kesit olarak kısa sayılabilecek bağımsızlık mücadelemiz tarihinde şehit düşenlerin değerlerimizin oluşumuna katkıları, gerek mücadelemizin kişilik kazanmasında, gerekse örgüt bireylerinin kişilik bulmasında çok önemli bir yer tutmaktadırlar.

Okuyanlar, "Komiser Memo"da Komutan Rapo'nun devrimci coşkusunu, ataklığını, öfkesini, sorunlara yaklaşımında yetmezlikten kaynaklanan sevimli içten ilkelliğini, doğrular anlatıldığında gösterdiği kavrama çabukluğunu ve uyumunu bilirler. Mehmet AĞAÇ, Kürdistan'ın Komutan Rapo'suydu. Komutan Rapo'da olmayan örgütçü yeteneği de kişiliğinde kurmuştu.

Urfa bölgesi, toprak ağalarıyla yoksul köylülerin çelişkisinin en keskin olduğu bir bölgemizdir. Toprak dağılımındaki eşitsizlik Kürdistan'ın başka bir bölgesinde daha bu kadar büyük ve çarpık değildir. 5, hatta 10 köye sahip az sayıda toprak ağalarıyla, öte yandan mezar kadar toprağı olmayan binlerce yoksul aile, onbinlerce kır-proletaryası vardır. Mehmet AĞAÇ, kır-proletaryası olan bu ailelerin birine mensuptu. Yılların acılı, yoksul yaşamı ailesini Hilvan ilçe merkezine göç ettirmişti. Yoksulluğun ve acımasız çelişkilerin yoğunluğu köyden göç etmeyle de bitmemişti.

Mehmet AĞAÇ

KÜRDİSTAN'IN KOMUTAN RAPO'SU

Kürdistan Devrimcileri'yle tanışması bu dönemde oldu. Süleymanlar kabilesini maşa gibi kullanarak devrimciler üzerine saldırtan TC polisinin de fiili girişimi sonucu bir arkadaşımızın öldürülmesiyle sonuçlanan komplodan sonra halkta tam bir kaos egemen olmuştu. Sempatizan ve taraftar kitlemiz yarı panik içindeydi. Bizleri çok sevenler, en fazla dua etmekten başka somut bir adım atamıyorlardı. Örgütümüz özelde Hilvan'da, genelde Kürdistan'da ajanlaşmış yapı, kişi ve kurumlara karşı geliştirdiği mücadele taktiğini sürdürebilmek için Hilvan'ı terketme yerine, tüm dezavantaj ve olanaksızlıklara karşın devrimci mücadeleyi sürdürme kararı aldı. Bu karar, o günkü koşullarda gerçekleşmesi imkansız gibi görüneni gerçekleştirmekle birdi. Bu kararın alınması, arkadaşların devrime olan inancı, halka olan bağlılıkları, mücadele etme azmiyle birleşince kaçınılmaz olmuştu. Hemê arkadaş, Halil ÇAVGUN'un öldürüldüğünü, geçimini sağlamak için gittiği Van'da öğrenince aynı gün geri gelerek arkadaşlara katıldı. Ve mücadele etmek istediğini söyledi. Kimi aileler oğullarını mücadeleden çekmenin ince hesaplarını yaparlarken, O kendi ailesini de mücadelenin hizmetine soktu.

> **"Birçok çatışmaya komuta etti. Canı kadar sevdiği yoldaşlarının şehit düşmelerinde acı ve üzüntüyü, düşmana indirilen ağır darbelerin gururu ve sevinci ile birarada yaşadı.**

Kürdistan'da insanların devrimcileşmesi önünde ciddi bir engel olan aileciliği aşamama sorununu, Hemê, tereddütsüzce aştı ve diğer arkadaşlara da örnek oldu.

Çok az sayıda devrimci ve yurtseverin varlığıyla başlatılan Hilvan direnişi az sayıdaki kitlenin yetersiz yardımından dolayı başlangıçta yalnızlıktan ileri gelen moralsizliğe ve çevrenin kendini koşullandırdığı başarısızlık öngörüsü vb. etkenler arasında mücadele yürütmenin bu özgül zorluğuna rağmen, Hemê devrimci arkadaşlarından hiçbir konuda geri kalmamaya çabalamakla beraber, maddi-manevi zorlukları aşmada da bir devrimci gibi tavır takındı.

Baskılar altında bağımsızlık kavgasını sürdürmek, alışılagelmiş kavramlarla açıklamanın da ötesinde, büyük zorlukları göğüslemeyi ve aşmayı gerektirir. Ama bizler için bu yeni bir şey değil. Bugün daha karmaşık ve daha boyutluysa da, mücadele tarihimizin tecrübelerini bilince çıkaranlar için üstesinden gelinemeyecek bir olgu değildir. Hemê'nin mücadelesi, tavrı bunun bir örneğidir. Her arkadaşın onu bir de bu yönüyle kavraması ve bilince çıkarması gerekir.

Hilvan'da fobi haline gelen Süleymanlar eşkıya çetesinin teslim alınmasında, sosyal, siyasal otoritelerinin kırılmasında Hemê'nin büyük çabaları oldu. Bir arkadaş onun askeri yönünü açıklarken; *"Hemê ile birlikte girilen çatışmalarda, insanın kendine güveni daha da artıyordu. O'nunla yan yana çatışmaya girerken, insan onun tarafını bir kaleden farksız görüyordu..."* diyordu.

Mehmet AĞAÇ, 1979 yılında yakalandı. Polis sorgusunda ağır işkenceler gördü. Ama kendi isminden başka düşmana sır vermedi. İfadesi olmaksızın mahkemeye çıkarıldı; salıvermek zorunda kaldılar.

Bucak eşkıyalarına karşı başlatılan devrimci mücadelenin ilk günlerinde Hemê Siverek'te yine ön saftaydı.

Kırvar bölgesindeki köylere girilip örgütlendirilmesi, buranın arkadaşların barınmasına açılması ve köylülerin Bucak eşkıyalarına karşı harekete geçirilmeleri görevi Hemê'ye verilmişti.

Sonraları o dönemi kendisi anlatıyordu: *"... Allahtan sonra en çok Bucak'tan korktuklarını gizlemiyorlardı. Gittiğimizde yağmurlar başlamıştı, köylüler bizi evlerine almıyorlardı. Arkadaşlarla birlikte saçak altlarına sığınarak soğuktan, yağmurdan korunmaya çalışıyorduk. Günlerce yarı aç, yarı uykusuz kaldık. Her fırsatta köylülerle diyalog kurup konuşmaya çalışıyorduk. Aramızda psikolojik bir savaş başlamıştı. Partinin bizden istediği çok açık ve netti. Her şeye karşın o köyleri örgütleyip harekete geçirecektik. Çabalarımız sonuç vermeye başladı. Bizleri evlerine aldılar. Soğuk ve yağmurdan kurtulmuştuk, fakat yeni bir işkence yöntemiyle direncimizi kırmaya çalışıyorlardı. Sıcak suda haşladıkları arpa lapasının içine arpadan çok acı pul biber dökerek önümüze yemek diye getiriyorlardı. Yakınmasız, itirazsız kaşıklıyorduk. Günlerce süren bu durumdan sonra midelerimiz parçalanmıştı, ama savaşı biz kazanmıştık..."*

Hemê ve diğer arkadaşların günler süren bu inatçı direngenliği, kararlılıkları yüzlerce kır-proletaryasının PKK saflarında yer almasını, onlarcasının verilen devrimci mücadeleye katılmasını, birçoğunun çatışarak canını feda etmelerini sağladı.

Hemê Sivrek'te, Ahmet ismini kullanıyordu. Ahmet'i en iyi oranın yoksul köylüleri bilir, anlatır. Oranın yoksul ama onurlu ve yurtsever savaşçı köylüleri devrimci cesareti, savaşçılığı, dava adamlığını en iyi Ahmet'ten öğrendiler, onun yaşamından tanık oldular.

Yoğun çatışmaların yaşandığı bu bölgede, bir defasında ağır yaralandı; henüz tam iyileşmeden kendi ısrarıyla tekrar çalışma alanına döndü.

Birçok çatışmaya komuta etti. Canı kadar sevdiği yoldaşlarının şehit düşmelerinde acı ve üzüntüyü, düşmana indirilen ağır darbelerin gururu ve sevinci ile bir arada yaşadı. Fırsat buldukça okumaya çalıştı. Halkla bütünleşmek, ona ulusal ve sınıfsal bilinci verebilmek için bilgilenmenin önemini kavramış, askeri mücadeleyle siyasal mücadeleyi birbirinden kopmaz olarak özümsemişti.

Bir ara Hilvan'a ailesini, eşini, iki oğlunu ve arkadaşlarını görmeye geldiğinde, kısa süre yaşadığı olayların yoğunluğuyla olgunlaşan politik kişiliği birçok arkadaşta hayranlık uyandırmıştı.

3 Nisan 1980'de üçyüz silahın patladığı büyük bir çatışma başlamıştı. Kırvar-Bucak bölgesinde komutan Ahmet, saldırı grubuyla üç eşkıyayı cezalandırmıştı. Savunma gruplarının desteğinde saldırı grupları geri çekilirken, O büyük komutanlık deneyimiyle grubunu kayıpsız geri çekti. Bir saldırı grubunun çembere alındığını görünce yeniden çatışmanın ortasına dalarak çemberi yarmış, grubun kurtulmasını sağlamıştı. Ardından Bucak eşkıyalarının mevzileri üstüne sadırırken yaralandı. Kan kaybından sevdalandığı toprakta şehit düştü.

Sonradan Siverek'e gelen Kemal PİR, dönemin sorumlularını eleştirerek, *"Mehmet AĞAÇ gibi büyük bir komutanı koruyamadınız. Onun gibileri zor yetişir"* demişti.

Mehmet AĞAÇ yoldaş, değerli mücadeleci özellikleriyle,

Bir dünya taşırız
yüreğimizde
yeni mi yeni,
mutlu mu mutlu
kızıl kor gibi.
Ve omuzlarımızda taşırız
yüklü yaşam bulutlarını.
İnsanlığa sevdalı
doyulmamış yaşama
hasret,
en güzel dünyaları
yaratmak uğruna.
İşte bunun için seçtik
en şerefli ölümden
ölümsüzlüğü
ve özgürlüğe düşmanı
öldürmeyi.
Yeminlidir sana vatan!..
Vatan diye haykıran...
Bir tek tutkusu,
bir tek hasreti,
bir tek umudu
var onların!..
"Ya özgür vatan
ya ölüm"diye haykıran...

arkasında örnek alınması gereken izler bıraktı. Fedakarlığıyla, mücadelemizin zorluklarına göğüs gerdi. Yürüttüğü çalışmalar, bağımsızlık mücadelemizin gelişmesinde küçümsenemez katkılar sundu. Direngen kişiliği, savaşçı yetenekleri pratik mücadelede somut başarılar sağladı.

Bu değerli şehit yoldaşımızın anısını yaşatmak, O'nun uğruna kanını ve canını verdiği Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin dayatan görevlerine dört elle sarılmak ve bunda güçlü başarılar sağlamakla mümkündür.

Mehmet AĞAÇ yoldaşı unutmayacağız, sevdalandığı bağımsız Kürdistan'ı gerçekleştirmek andımız olacaktır.

ROWAR

☆

ÖZEL SAVAŞIN BİLANÇOSUNDAN BİR PARÇA:

120 KÜRT KÖYLÜSÜ IRAK'A GÖÇTÜ

Baştarafı 1. sayfada

sömürgeciliğin varlığının ülkemizde tükenmesinden, sadece çıplak gerici zoru en uç safhada uygulayarak, yaşama gücü bulmasından başka bir anlama gelmiyor. Halkımızın, Partimizin açmış olduğu kutsal bağımsızlık mücadelesine dört elle sarılması, TC'yi tecrit edip dıştalamıştır. Halkımız, artık sömürgeciliğe ait ne varsa lanetleyip reddetmektedir. Nitekim bu gerçekliği aynı milletvekilleri, Diyarbakır'da yaptıkları basın toplantısında dile getirmişlerdir. *"Özellikle kırsal kesimde yaşayanlardan önemli bir bölümünün yoğun insan hakları ihlalleri ve kötü yönetim uygulamaları nedeniyle, yönetime hiçbir inançlarının kalmadığını ve giderek devletle birlikte siyasal partiler de dahil olmak üzere, tüm kurumlara karşı güvensizliğin endişe verici boyutlara ulaştığını"* (agy) belirterek bu gerçekliği teslim etmek zorunda kalmışlardır.

Bir gecede onbin merminin atıldığı Taşdelen, Irak sınırında olan bir köydür. Bu yönüyle stratejik bir noktada bulunmaktadır. Yine, Kayadibi mezrası da Taşdelen'e bağlı ve aynı stratejik öneme haiz bir noktadadır. Bu özelliklerinden dolayı, sömürgeciler buradaki köylerin tümünü korucuIaştırmaya çalışırlar. Ancak köylülerin sınırlı bir kesimini koruculaştırabilirler. 1987'de ARGK gerillalarının gerçekleştirdikleri başarılı bir operasyonla, 14 korucu ölümle cezalandırılır. Bu eylem üzerine geriye kalan 35 korucu, silahlarını bırakarak Mersin'e göç ederler. Koruculuğun dağılmasıyla sömürgeciler, köylüler üzerindeki baskıyı daha da katmerleştirirler. Ayrıca köye karakol kurarlar. Bütün köylülere koruculuğu zorla ve işkenceyle kabul ettirmeye çalışırlar. Fakat köylüler, her koşul altında koruculuğu reddederler. Bunun üzerine sömürgeciler, her iki köyün etrafına mevziler kazıp, bütün köylülerin kimlik kartlarını da toplayarak giriş-çıkışları yasaklarlar. Ayrıca arazi ve meraların üçte dördünü yasak bölge ilan ederler. Buraların mayınlandığı da söylenmektedir. Güneşin batımından sabah doğuşuna kadar köylülerin evlerinden dışarı çıkmaları yasaktır. Çünkü bu saatler arası köylerin etrafında mevzilenen askerler, dışarda görünen her karaltıya ateş etmektedirler. Her gece, onbin mermi böyle yakılıyor. Rastgele sıkılan mermilerin, pencerelerden evlere düşmemesi için köylüler, bütün pencereleri duvarla örmüşlerdir.

Köyde bulunan karakol köylülerin kimliklerini topladığından, köylülerin arazilerini ekip-biçmeleri ve hayvanlarını otlatmaları da yasaklanmış olmaktadır. Bunun üzerine köylüler, hayvanlarını açlıktan telef olmamaları için yok pahasına satmışlardır. Yine, köylülerin erzak almaları ve Taşdelen köyünde bulunan bakkaldaki yiyeceklerin tümü karakolun denetimi altındadır. Uygulamanın vardığı düzey, köylere yiyecek malzemesi sokma yasağıdır. Arazilerini ekme-biçme yasağı da olduğundan köylüler, açlıktan ölümle karşı karşıya geldiler. En sonunda buna dayanamayan bazı köylüler, Irak'a veya Silopi'ye göç ettiler.

Kayadibi köylüleri bu durumu şöyle anlatmaktadırlar: *"Taşdelen ve Ortasu köyleri bizim komşumuz. Bu iki köyde bakkal olduğu için yiyeceklerimizi oradan alıyorduk. Uzun süre köyden çıkıp alış-veriş yapmamız yasaklandı. Jandarmadan mühürlü, imzalı bir kağıt verilmezse köyden bir kilo un bile alamıyoruz. Bizi, PKK'ya gıda maddesi yardımı yapmakla suçluyorlar. Karnımızı doyuracak ekmek bulmakta güçlük çekiyoruz. Nasıl PKK'ya gıda yardımı yaparız? Bahçedeki cevizleri toplamamıza, tarlamızı ekmemize bile izin verilmiyor. İşte bu yüzden köyde kimse kalmadı. Köylülerin çoğu Kayadibi'ni terketti."* (Milliyet, 17 Ocak 1990)

Stratejik köylerin tipik bir örneği olan Kayadibi ve Taşdelen köyleri işkence, açlık ve sefalete dayanmanın sınırına gelince göç başladı. Fakat olayın ilginç yönü, bu köylere dışarıdan girişlerin yasak olmasına rağmen, Irak, Kayadibi'ne kadar arabalarla gelip 120 köylüyü götürüyor. Faşist Saddam rejimi için, yasaklar kalkıyor. Bu durum faşist TC ile Irak rejiminin, Kürdistan halkını ortak katletme planının bir parçasıdır. Daha dün faşist Irak rejimi onbinlerce Kürdü katletti. Bu katliamdan kaçanlara TC sınırları açtı. Şimdi esir kamplarında zehirleyerek öldürüyor. Benzeri bir uygulamayı da, tersi bir yönden Irak başlatmış bulunuyor. Böylece karşılıklı halkımız teslim alınmaya çalışılıyor.

Yine Kürdistan'da, şiddet dışında hiçbir dayanağı kalmayan TC, 1990 bahar ve yaz atılımımızı, Kürdistan'ı boşaltarak zayıf düşürmeye çalışıyor. Bu yüzden Genelkurmaylığın talimatıyla Eylül '89'dan beri yürütülen operasyonlar, esasta gerillayı imha etmeyi hedeflese de şiddet temelinde ülkemizi insandan arındırmayı da amaçlamaktadır. Operasyonların kapsamı bu düzeyde olunca, sonuçları da oldukça caniyane olmaktadır. Sömürgeciliğin bu vahşetine karşı, sözde kendisine sosyal demokrat yaftası takan SHP de, görüntüyü biraz yumuşatmak için uğraş vermektedir. Kendisi de bu politikanın bir uygulayıcısı olmasına rağmen, halkımızın "dostu" gözükme gösterilerinde bulunuyor. Kürdistan'da kendisini ve 12 Eylül rejimini bu sahte ve riyakar tutumlarla kurtarmaya çabalıyor. Bu çabalar doğrultusunda, Irak'a göçten dolayı hükümete gensoru verdi. Gensoru gerekçesi olarak şunlar belirtilmiştir: *"(Bu olay, bn) siyasal yönetimin bölge insanının sorunlarını çözmekte acze düştüğünü, vatandaşların güvenini kaybettiğini göstermektedir. Ülkenin bütünlüğü, demokrasinin işlerliği ve toplumun huzurunu yakından ilgilendiren bu olay, siyasal iktidarın bölgeye yönelik politikalarının iflas ettiğinin açık bir göstergesidir."* (Cumhuriyet, 23 Ocak 1990) Sorunu bu tarzda koymakla SHP devlet Partisi olduğunu bir kez daha göstermekte; uygulamaları salt hükümete maletme yoluna gitmektedir. Sorunun gerçek boyutu olan, halkımızın bağımsız ve özgür yaşam hakkının TC tarafından kanla bastırılması gerçeği böylece yadsınmaktadır. Bu tavrıyla SHP ne kadar sahtekar bir tutum içinde olduğunu ele vermektedir.

Devrimci savaşımımız vardığı düzey itibarıyla halkımızla bütünleşmiştir. Halkımız, maruz kaldığı tüm zorbalıkların TC'nin iflasının ürünü olduğunu, her geçen gün daha iyi kavramaktadır ve bilmektedir ki, bu politikaların son bulması ancak, bağımsız Kürdistan'a kavuşmakla mümkündür. Bu bilinç halkımızı er geç kurtuluşa götürecek; sömürgeciler ve yardakçıları suçlarının hesabını misliyle ödeyeceklerdir.

Son beş yılda yürütülen özel savaş sonucu, 55 bini aşkın Kürdistanlı zorla göç ettirildi. Bu sayı sadece şiddet kullanılarak, "ya korucu olacaksın, ya da göç edeceksin" açık dayatmasının bilançosudur. Bir de halkımız açlığın sınırına getirilerek, TC'nin kurduğu ajan şebekeler yoluyla göç ettirildi. Bilindiği gibi bu göç Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'ya kadar uzanıyor. Bu da hesaba katıldığında, beş yıl içinde ülkemizi terk etmek zorunda bırakılan insanlarımızın sayısı yüzbinleri bulur. Bu göçler sonucu boşalan köylerle ilgili, 28 Ocak 1990 tarihli 2000'e Doğru dergisi bir bilançe yayınladı. Bilançoyu olduğu gibi sayfalarımıza alıyoruz.

Özel savaşın Kürdistan'daki imha politikası ve birkaç örnek

"Asteğmen Naim, üç asker seçti: Hikmet Yıldırım, Sinan Ertop ve Recep Cemil Topçu. Naim, PKK'lılardan ele geçirilen kalaşnikofu aldı, seriye taktı. Bunu özellikle yaptığını sanıyorum. Soruşturma açılırsa 'PKK vurdu' demeyi düşünmüş olmalı. Köylünün 4-5 metre uzağında durdular. Dördü birden ateş etmeye başladılar. Halil Başkurt'un beyni parçalandı. Gözleri açıktı. Gözüne de kurşun sıktılar. Halil, taşın dibine öylece yığıldı.

Hemen o sırada köyden silah sesleri gelmeye başladı. 3 Eylül günü geçen olayları gazeteler şöyle yazdılar: 'Cıraf Dağı ile Körüklükaya Köyü bölgesinde, askerlere pusu kurarak bir eri şehit eden teröristlerden biri öldürüldü, biri yakalandı. Akşam 18.30'da Üsteğmen Hamza Yaşar köylüleri meydana topladı. Emir şöyleydi: Sabah 6'ya kadar köyü terk etmeyen öldürülecekti!"

Faik Candan, 3 Eylül 1989'da Eruh'un Körüklükaya köyü yakınlarında işlenen cinayeti, 21 Ocak 1990 tarihli 2000'e Doğru dergisine böyle anlatıyor. Katledilen köylü Halil Başkurt, 65 yaşında. O gün tuz almak için indiği şehirden dönüyor. Cıraf Dağı'nda operasyon yaparken, gerillalarla çatışmada ağır kayıp veren sömürgeci kolluk kuvvetleri tarafından alınıp, ağır işkenceye tabi tutulduktan sonra katlediliyor. Aynı sırada Körüklükaya köyü de yoğun ateş altına alınıyor ve bütün köylüler göçe zorlanıyor. Nitekim ertesi gün, tekrar köye giden özel savaş birlikleri, tek ferde rastlamıyor. Köylüler yoğun baskı ve sistemli işkence ve cinayetler sonucu, köylerini bırakmak zorunda kalıyorlar. Yeniden köye giden çapul sürüleri, evlerin tümünü ateşe veriyorlar. Avukat Faik Candan, çavuş olarak askerlik yaptığı Kürdistan'daki anılarından birini öz olarak böyle anlatıyor.

"Saat 18.30'da sobanın etrafında oturmuş sohbet ediyorduk. Birkaç el silah sesi duyduk. Rastgele köye ateş etmeye başladılar sonra. Silah sesleri 35-40 dakika devam etti. Dışarı baktığımda, İpek Yolu üzerinde askeri araçlar vardı." (24 Aralık 1989, 2000'e Doğru)

Bu olay 14 Aralık 1989'da Nusaybin'in Duruca köyünde meydana geldi. M. Ali Fidan, köyün Türk askeri tarafından ağır silahlarla taranmasını, bu tarzda anlatıyor. Tarama sonucu bazı evlerin camları kırılıyor. Fakat o an köylülerden kimsenin tesadüfen dışarıda olmaması, mutlak bir katliamı önlüyor. Sömürgeciler, bu taciz ateşiyle köylülere gözdağı vererek sindirmek istiyorlar. Hatta köyün Suriye sınırında bulunmasını bahane göstererek, önce Suriye tarafından tarandığını ileri sürüyorlar. Sömürgeci saldırıdan birkaç gün önce, muhbir Ekrem Aydın, gerillalar tarafından ölümle cezalandırılıyor. Bu unsurun ajan olduğunu bütün yöre biliyor. Sömürgeciler, bu eyleme misilleme olarak köyü kurşun yağmuruna tutuyorlar. Bundaki amaç da, köylüleri korkuyla sindirerek teslim almaktır.

Yine bir yurtseverin bildirdiğine göre, diğer bir katliam da Mardin Midyat'a bağlı Çayırlı (Dervane) köyünde gerçekleştirildi. 9. 12. 1989 günü, akşam saat 5 sıralarında, köye gelen sömürgeci kolluk kuvvetleri, biri bayan olmak üzere 3 yurtseveri alçakça katlettiler. Katledilen yurtseverler; Silo (65 yaşında), Halil (35 yaşında) ve Sebahat

Devamı 18. sayfada

Son beş yılda boşalan köyler

SİİRT/MERKEZ:
Bostancık, **Konacık**, Demirkapı, **Çiçekli**, Sağlanca, **Yokuşbağlar**, Bağlıca, **Beşağaç**, Sarıdallı, **Kaçağılı**, Tekçınar, **Bağpınar**, Dühok, **Harıbuzu**, Gafdan.

ŞIRNAK:
Parkız ve altı mezrası, **Özbine**, Çalasine, **Gebezti**, Huzi, **Mihri**, Anılmış, **Boyunkaya**, Çala, **Sergemehmeosu**, Diryon, **Bacrit**, Aftehle, **Rameron**, Derreben, **Çememezın**, Bıştıreşa, **Şerevan**, Körtağane, **Ciniver**, Belüze, **Reşor**, Tehtiyar, **Ernede**, Sarıdallı, **Dimilya**, Gorebezo, **Deştke**, Abasa, **Cuhdan**, Kaymakamçeşmesi, **Boşağaç**, Dohuk, **Koşkoner**, Çadırlı, **Banecindiya**, Mendke, **Birke**, Zurngo, **Dereguve**, Mıştağe, **Birmeküre**, Emuya, **Tekçınar**, Şilbın, **Gündekamitırba**, Kavunca, **Bağpınar**, Seredeh, **Feks**, Hema, **Bengemasi**, Gündük, **Huşal**, Meserci, **Çobandere**, Kenibergü, **Kayabayın**, Bertür, **Keseru**, Günedemeremo, **Diren**, Difen, **Teryakera**, Guharatehli, **Benekerke**, Boyunyaka, **Nifekara**, Tirekara, **Akid**, Bişeyerş, **Guzakürge**, Sine, **Talga**, Bestabökijune, **Bestameryeme**, Zırfin, **Deştaberguru**, Aşelendge, **Benafya**, Alikere, **Bilkasma (tamamen)**. Afyon, **Dedeören**, Güneşçam, **Karageçit**, Bösüke, **Cıfane**, Düfyon, **Balveren**, Akçay (kısmen).

KURTALAN:
Gıbik, **Çemkurke**, Kasirke, **Tallıke**, Lefe, **Heseyniye**, Gozik, **Betile**, Tulumtaş köyünün Mekini mezrası, **Bozdoğan**, Aydemir, **Kontalan**.

ERUH:
Bana, **Ormaniçi**, Milan, **Yenidemir**, Gölburnu, **Şetrük**, Kimyanık, **Ifac**, Fedit, **Dergatir**, Kasrık, **Kelhek**, Tarik, **Gevat**, Tavrik, **Biloliris**, Çemkürik, **Bifa**, Heşok, **Hüseyniye**, Üşi, **Geraviş**, Daremile, **Gündikedere**, Banekoga (tamamen). **Zorava**, Mizgeft, **Merge**, Abubekra, **Akmeşe (Dirişka mezralarının çoğu)**.

PERVARİ:
Yeniaydın, **Tal**, Kovanağzı, **Hut**, Çema, **İğneli**, Yapraktepe, **Gul ve Gal mezraları**.

MARDİN:
Midyat, **İdil ve Ömerli ilçelerine bağlı birçok Süryani, Yezidi köyleri ile** Peçenek, **Mağara**, Güzelova, **Beğendi**, Sari, **Haberli**, Böğündük.

HAKKARİ MERKEZ:
Kayalık, **Yoncalı**, Pınarcık, **Geçitli**, Cevizdibi, **Kaval**, Kavaklı, **Yetimli**, Çanaklı.

BEYTÜŞŞEBAP:
Faraşin, **Ovacık**, İkli, **Aşağıdere**, Komankaya, **Güneyyaka**, Dilekyolu, **Tuzluca (tamamen)**. Yeşilöz, **Ortalı**, Doğanyol, **Bogazören**, Bölücek, **Tirinkli (kısmen)**.

ÇUKURCA:
Kavuşak, **Cevizli**, Yeşiltaş, **Adaklı**, Duri (tamamen). **Işıklı**, Köprülü, **Ormanlı**, Harlı, **Kavşak**, Çayırlı, **Üzümlü**, Çınarlı (kısmen).

ŞEMDİNLİ:
Aperank, **Ankay**, Kepirli, **İkiztaş**, Yumrukaya.

ULUDERE:
Bağlıca, **Mutluca**, Taşdelen köyü **Kayadibi ve** Evil mezraları (tamamen). **Taşdelen ve** Ortabağa köylerinin bir kısmı.

TUNCELİ/OVACIK:
Işıkvuran, **Topizli**, Karaoğlan (tamamen). **Çölbaşı**, Cevizlidere, **Kıçıklı**, Hanuşağı, **Bozluca (kısmen)**.

HOZAT:
Ormanyolu, **Sarısaltık (tamamen)**. Dalveren, **Uzundal**, Taşıtlı (büyük oranda).

NAZİKİYE:
Doğantaş, **Yaylacık**, Rakis, **Sarıyayla**, Eğlidelen.

VAN/ÇATAK:
Konalga, **Alantaş**, Andiçen, **Övecek**, Delbastı, **Beşbudak**, Önağal, **Özlüce**, Tellitepe, **Kapıdağ**, Dadan, **Ermuşat**, Evecek, **Balbastı**, Sugeldi, **Baltutan**, Beğendik, **Dokuzbağ**, Sırmalı.

GÜRPINAR:
Yukarı Beşparmak, **Yalaztepe**, Kevçıkan, **Arpayatağı**, Şanmanıs, **Yedisalkım**, Dikbıyık, **Topyıldız**, Akdoğdu, **Bağtutan**, Başbudak, **Akabinin**, Oğuldamı, **Aşağı Beşparmak**, Geziyurt, **Taşnacak**, Sıcaksu, **Kalkanlı köyleri ve** Biban, **Şerket**, Yukarıeğerli, **Kurşunlu**, Sugözü mezraları.

BAHÇESARAY:
Önlüce, **Kaşıkçılar**, Güneyyamaç, **Çatbayır**, Bağçılar.

BAŞKALE:
Sinova, **Bağışlı**, Doğanca, **Akçalı**, Özpınar, **Kasrik**.

Savaş gerçekliğini çarpıtmada yarışan Kozakçıoğlu ile Aksu

Türk İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu ile Sömürgeci Vali Hayri Kozakçıoğlu, yaklaşık bir ay aralıkla Kürdistan'daki savaşın bilançosunu açıkladılar. Fakat iki özel savaş yetkilisinin verdikleri rakamlar birbiriyle çelişmektedir. Bu da TC'nin savaş gerçekliğini kendi lehine ne kadar çarpıttığının gayri-ciddi kanıtı olmaktadır.

Aksu, Türk parlamento oturumunda yaptığı konuşmada; "19 Temmuz 1987'den 89 Kasım sonuna kadar meydana gelen olaylarda 322 gerilla ölü, 24'ü yaralı ve 131'i de sağ ele geçirildi" dedi. Aynı tarihler arasında kayıpların da şöyle açıklamaktadır: "205 er, erbaş ve subay ölmüş, 322'si de yaralanmış. Yine 267 korucu ölmüştür."

Aksu, 18 Aralık 1989 günü parlamentoda bu açıklamayı yaptı. Bundan yaklaşık bir ay sonra 12 Ocak 1990 günü Kozakçıoğlu da Diyarbakır'da yaptığı açıklamada, aynı süre içinde sonuçları aktarırken bu süre içinde 1434 çatışmanın meydana geldiğini, bu çatışmalarda 637 gerillaya karşı 252 er, erbaş ve subayın öldüğünü ve 353'ünün de yaralandığını belirtti.

Özel savaşta üst düzeyde görevli bu iki Türk yetkilisinin verdikleri rakamlar bile birbirleriyle büyük bir tezat oluşturuyor. Örneğin Aksu, "322 gerilla öldü" diyor. Ondan bir ay sonra Kozakçıoğlu bu sayıyı 637 olarak veriyor. Yani Kozakçıoğlu, şehit düşen gerilla sayısını Aksu'nun belirttiğinden 315 kişi fazla söylemektedir. Verilen bu rakamların doğru olabilmesi için bir ay içinde 315 gerillanın şehit düşmesi gerekir. Bunun da mümkün olmadığı açıktır. Zira 2,5 yılda 322 gerillanın şehit düştüğünü faşist Aksu açıklamaktadır. Burada bir ay içerisinde bu sayının yüzdeyüz artması olanaklı değildir. Bu iki savaş yetkilisine de sormak gerekiyor: Hanginiz yalan söylüyor? Fakat herbiriniz yalan söylemeyi birbirinin üzerine atma sahtekarlığını gösterecekseniz. Yalnız biz söyleyelim; ikinizin de yalan söylediği kesin. Yalan söylemek zorundasınız, çünkü temsilcisi olduğunuz devlet, bu temelde mayalanmıştır. Asırlardır yalan ve entrikaya dayanan devletiniz, başta Kürdistan halkı olmak üzere, Ortadoğu halkları üzerinde tam bir despot kesildi. Barbarlığıyla halkların nefes dahi almasına olanak tanımadığından, sahtekarlığını gizleyebildi. Sizler de bu rejimin birer temsilcisi olarak yalan söylemek durumundasınız. Fakat artık yalanlarınızı gizleyemiyorsunuz. Çünkü PKK önderliğindeki halkımızın kararlı yürüyüşü karşısında şaşkına dönerek birbirinizi de yalanlıyorsunuz. Bu bir bunağın ruh haletidir.

Türk yetkililerinin bu açıklamaları devrimci savaşımızın gelişim boyutlarını çarpıtmayı hedeflemektedir. Savaşta başarı veya başarısızlığın yönü, salt askeri eylemler ve buradaki kayıplarla ölçülemez. Bu bir yön olsa da; başarı ile başarısızlığın asıl ölçütü, kitle zeminine oturmayla orantılıdır. Özel savaş yetkilileri bu tarz değerlendirmelerden kaçınmaya çalışıyorlar. Çünkü Kürdistan'da TC teşhir ve tecrit olmuş, her gün hızlı bir şekilde otorite aşımına uğruyor. Bunun yerine kurtuluş güçlerimizin otoritesi dinamik bir şekilde gelişip kurumlaşmaya gidiyor. Bu yüzden TC, sadece sayıları çarpıtarak veriyor. Bununla içinde bulunduğu çıkmazı gizlemek istiyor. Fakat onların verdiği sayılar üzerinde bile, gelişmenin lehimize olduğu görülüyor. Koruculardaki kayıplar da hesaba alındığında durumun böyle olduğu açık. Dolayısıyla faşist TC, tüm çarpıtma ve saptırmalarına rağmen savaş gerçeğimize güç getirememektedir. Sadece, "çamur atarım, tutmazsa izi kalır" anlayışı ile hareket etmektedir. Ama bunda da suçüstü yakalanıyor.

FAŞİST TC'NİN, AZERBAYCAN OLAYLARI KARŞISINDAKİ KIŞKIRTICILIĞININ AMACI NEDİR?

Baştarafı 1. sayfada

yeniden ayyuka çıkarıldı. Basın, ilk sayfalarını tümden bu gelişmelere ayırırken, çarşaf çarşaf insan cesetleri yayınlıyor. Diğer sayfaların önemli kısımları da Azerbaycan'a ayrılmış durumdadır. Gazetelere ilk bakıldığında, Azerbaycan'da taş üstünde taş kalmamış izlenimi uyanıyor. Yani Azerilerin toptan "imha" edildiği intibaı yer alıyor. Bütün Türk politikacı ve sözde bilim adamları, gelişmeleri değerlendiriyor ve yorumluyorlar. Fakat bu değerlendirme ve yorumlarında gelişmeleri korkunç derecede çarpıtıp saptırıyorlar. Kullanılan üslup son derece demagojik, saldırgan ve kışkırtıcıdır.

Ayrıca çeşitli alanlarda devletin bizzat elaltından örgütlediği mitingler yapıldı. Basın-yayın yoluyla bu mitinglerin yoğun propagandası yapılmasına rağmen, çok düşük katılımlar oldu. Olağanüstü iletişim araçları kullanılmasına ve ilan edilmemiş bir savaş propagandasına rağmen, kitleler ilgi göstermedi. Bu, Türkiye halkında önemli bir bilinç birikiminin oluştuğunun açığa çıkması açısından dikkat çekicidir. Türk rejiminin yaşam gıdası olan şovenizmin parçalandığının, emekçilerin bu sapık, ırkçı düşüncelere ilgi göstermediğinin pratikte ortaya çıkması önemlidir. Özellikle Iğdır'da yapılan ve bütün sömürgeci partilerin desteklediği mitinge, bin-ikibin kişinin katılması çarpıcıdır. Bilindiği gibi, Iğdır'da Azeri azınlığı yaşamaktadır. Türk sömürgeciliği, burada asırlardır Kürt-Azeri çelişkisini körüklemektedir. Geçmişte devlet desteğinde Azeriler, sürekli Kürtlere saldırtılmış ve kanlı çatışmalar olmuştur. Dolayısıyla Türk şovenizminin Kürdistan'da en güçlü olduğu alanların başında gelmekteydi Iğdır. 12 Eylül öncesi, buna dayanarak Azeriler önemli oranda faşistleştirilmişti. Partimizin çalışmaları sonucu faşist odaklaşma belli oranda kırılmıştıysa da etkisini sürdürüyordu. 12 Eylül faşist darbesiyle yeniden şovenizmi geliştirmek için alana özel önem verildi. Fakat son miting gözönüne getirildiğinde, yoğun bir propaganda ve bütün sömürgeci siyasal güçlerin katılımıyla örgütlenmesine rağmen, katılımın bu düzeyde olması anlamlıdır. Aslında bu bile Türk rejiminin kitlelerden hangi oranda tecrit olduğunu ortaya koymaktadır. Bu rejimin, artık dayanıksızlığını, iktidarsızlığını ve yönetimsizliğini açığa vurmaktadır.

Azerbaycan'daki gelişmeler gerekçe yapılarak yüksek okullarda polis desteğinde faşistler eliyle saldırılar düzenlendi. Fakat devrimci-demokrat ve ilerici öğrenciler, bu saldırılara karşı durarak geri püskürttüler ve okulları faşistlere terk etmediler. Çıkan taşlı-sopalı saldırılarda onlarca öğrenci yaralandı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde forum yapmaya çalışan faşistlere karşı koyan bir grup öğrenci, ***"Türk faşizmi Kürdistan'da her gün katliam ve sürgünlere başvuruyor; bu anlamda dünyanın en kanemici rejimi olan Türk faşist rejimi hangi yüzle ve amaçla Azerbaycan'a sahip çıkmaktadır"*** tarzında açıklamalar yaptı.

Gerek yapılan mitinglerde, gerekse okullara faşistlerin yaptığı baskınlarda ırkçı-şoven ve saldırgan sloganlar atıldı. Özellikle işgalci Türk ordusunun Azerbaycan'a yürümesi başta gelen slogandı. Yine Azerbaycan'daki "savaş"a katılmak amacıyla "gönüllü" birlikler oluşturma çalışmaları yapıldı, çağrılar yinelendi.

Kısaca vurgulanmaya çalışılan TC'nin bu çabaları neyi amaçlamaktadır? Neden Sovyetler ve Ermenilere karşı ilan edilmemiş bir psikolojik savaş yürütülüyor? Türkiye ve Kürdistan'da savaş psikolojisi egemen hale getirilmeye çalışılıyor. Bir bütünüyle 12 Eylül rejiminin kitlelerden iyice teşhir ve tecrit olmasının çarpıcı bir yansımasıdır. Zaten rejim, Kürdistan'da tam bir dağılma ve çürümeyi yaşamaktadır. Halkımız, sömürgecilikten düşünce alanında tam kopuşu yaşarken, bunu yer yer maddi planda kopuşa da yansıtmış, kitle desteği sıfır noktasına hızla yaklaşmaktadır. Sömürgeciliğin, Kürdistan'daki gücü çıplak zora ve bir avuç işbirlikçi-haine dayanmaktadır. Bunun sonucudur ki, TC, Kürdistan'da Azerbaycan'da yaşanan gelişmeleri bahane göstererek Iğdır ve Oltu dışında gösteri yapamadı ve okullara saldıramadı. Iğdır ve Oltu'da da Azeri ve Türk azınlığının ve yoğun şoven propagandanın etkisiyle çok sınırlı bir kesimi mitinglere katabildi. Bu 5 yıllık devrimci savaşımımızın, TC'yi ne hale getirdiğini çok çarpıcı tarzda ortaya koymaktadır.

O kadar şoven ve ırkçı propagandaya rağmen, TC, Türkiye halkından da gerekli ilgiyi göremedi. Halbuki bundan 5 yıl öncesine kadar, bırakalım bu düzeyde kanlı propagandayı, çok sınırlı bir tahrikle "milli birlik ve bütünlük" hemen sağlanırdı. 1974 Kıbrıs işgali, bunun en iyi örneğini oluşturmaktadır. Kıbrıs'ta savaşmak için askerlik şubeleri önünde gönüllü uzun kuyruklar oluşmuştu, bu dönemde.

Bu tablo, Türk egemenlik sisteminin sonuna gelindiğinin dışa vurumudur. Geçmişte yoğun şovenizmin etkisinde olan Türkiye halkının önemli oranda bundan kurtulduğunu açığa vurmaktadır. Türkiye halkı, faşist rejimden umudunu kesmiş, henüz öncüsünü yaratmamış olsa da devrimci bir seçeneğe kavuşma arayışı içindedir. Bu seçeneğin yaratılması durumunda rejimin ömrünün noktalanacağı gözler önündedir. İşte rejim, gerek Kürdistan'da yaşadığı durum, gerekse Türkiye'de karşı karşıya bulunduğu sorunlar nedeniyle, Azerbaycan'daki gelişmeleri oldukça abartıp saptırarak, kışkırtıcı bir üslup kullanarak bir haçlı seferi yürütüyor. Burada beslenen amaç; Kürdistan'daki devrimci savaşın etkisiyle, Türkiye'de parçalanan şoven ve sosyal-şoven anlayışı yeniden canlandırmaktır. Turancılık yeniden hortlatılmaya çalışılmaktadır.

Bu durumu, Daily Telegraph gazetesi şöyle yorumluyor; *"Türkiye'de ise Pan-Türkizm ve Pan-Turanizm hayallerini hesaba katmak gerekir. Türklerle Rusların birbirlerini sevmediği tarihsel bir gerçektir. Türkiye'nin, Ruslarla toprak sorunları da mevcuttur. Sovyetler'in dağılmaya yüz tutması durumunda Türkiye de iyi komşuluk ilişkilerinden vazgeçebilir. Pan-Turanizmin dirilmesi ise Ortadoğu ve Orta Asya'da yeni sorunlar anlamına gelir."* (Aktaran Cumhuriyet, 20. 01. 1990)

12 Eylül rejimi, kendisini yaşatmak için Turancılığı yeniden diriltmeye ihtiyaç duymaktadır. Çünkü Kürdistan'da sömürgeci özel savaşı mevcut koşullarda eninde sonunda kaybedeceği kesinleşmiş durumdadır. Türkiye halkından da sürekli bir tecriti yaşamaktadır. Rejimin varlık bulmasında "Ordu-millet" felsefesine dayanan ve "nerede bir Türk varsa, Türk sınırı oradan başlar" ırkçı mantığını taşıyan anlayış, gelinen aşamada işlevini büyük oranda yitirmiş durumdadır. İşte, buna hayatiyet kazandırmak için Azerbaycan sorunu fırsat bilinerek korkunç bir propaganda makinası işletildi. Fakat bırakalım Kürdistan halkı, Türkiye halkından da destek bulamadı.

Bütün bu gelişmeler, Türk sömürgeci devletinin giderek her türlü dayanağını yitirerek çöküşe gittiğinin çarpıcı kanıtlarıdır. Kürdistan'da varlık koşullarını yitiren bir TC, Turan hülyaları ile birlikte mezara gömülecek ve artık halkların başında bir demoklesin kılıcı gibi sallanma gücünü yitirecektir. Onun şovenizm dopingleri de bu sonu engelleyemeyecektir.

Ortadoğu halklarına karşı TC'nin yeni silahi: GAP

Baştarafı 1. sayfada

sında Fırat'ın sularının kesilerek baraja kanalize edileceği belirtildi. Bu durum suyun kesilmesinden doğrudan etkilenen Suriye ve Irak başta olmak üzere Arap ülkeleri arasında tedirginlik doğurdu. Bilindiği gibi, Fırat Kuzey-Batı Kürdistan topraklarından doğarak Suriye topraklarına oradan da Irak'a geçmektedir. Fırat'ın sularının kesilmesi, zaten su sıkıntısı çeken Suriye ile tarımı büyük oranda Fırat'ın suları ile beslenen Irak'ı zor durumda bıraktı. 13 Ocak tarihinden başlayarak Türkiye, Irak ve Suriye arasındaki diplomasi trafiği esas olarak su sorunu etrafında hızlandı, yer yer gerginlikler ortaya çıktı, çeşitli basın-yayın organlarında savaş çıkma olasılığı üzerine yorumlar peşpeşe yayınlanmaya başlandı. Bu da zaten gergin ortamı nedeniyle dikkatlerin üzerinde yoğunlaştığı Ortadoğu alanı üzerindeki tartışmaların hızlanmasına yol açtı. Bu tartışmaların üzerinde yoğunlaştığı nokta, suyun Ortadoğu alanı için bir silah niteliğine büründüğü ve özellikle GAP'ın her an patlamaya hazır bir saatli bomba konumunda olduğudur. Çeşitli uluslararası kuruluş ve basın organlarının belirttiğine göre, eğer su sorunu Ortadoğu yönetimleri arasında akıllıca çözümlere kavuşturulamazsa, bu yüzden gelecekte bir savaşın çıkması kaçınılmaz olacaktır.

Bilindiği gibi Türkiye, kaderinin projesi diye adlandırdığı GAP ile dünyanın sayılı büyük barajlar zincirinden birine sahip olmuş bulunmaktadır. GAP'ın ekonomik alanda Türk sömürgecilerine sağlayacağı büyük çıkarlar vardır. Bu proje ile tarımda daha verimli bir üretime geçerek adeta Ortadoğu'nun gida deposu olmaya soyunmaktadır. Ancak GAP'ın ekonomik alanda sağladığı yararların ötesinde çok önemli bir siyasi anlam ve önemi de vardır. Ortadoğu alanında bulunan su kaynaklarının sınırlılığı ve bu yüzden çekilen sıkıntılar dikkate alındığında, Fırat gibi önemli bir su kaynağını denetimi altına almakla ve Dicle, Seyhan, Ceyhan gibi nehirler üzerinde de aynı şansa sahip olmakla Türkiye özellikle Suriye ve Irak başta olmak üzere, Ortadoğu halklarının başında sallanan bir demoklesin kılıcı konumundadır. Yani, GAP ve genelde su silahı TC'nin elinde ekonomik olmaktan öteye siyasi bir silah niteliğine sahiptir. Tarihte Ortadoğu halklarını yüzyıllarca boyunduruk altında tutan Türk egemenleri bu emellerini hiçbir zaman terketmemişlerdir. Geçmişte orduları eliyle kurdukları otoriteyi bugün su silahını kullanarak kurmak amacındadırlar. Bu nedenle de GAP'a dört elle sarılmakta, ona yaşam kaynakları gözüyle bakmaktadırlar. "Suyun başını tutmuş olmanın" verdiği cüretkarlıkla Ortadoğu halklarına emperyalizmin ve kendilerinin cıkarları doğrultusunda dayatmalarda bulunmaktadırlar. Böylece Ortadoğu alanının emperyalizm için dikensiz gül bahçesi haline getirilmesi ve kendilerinin de parsa toplaması için bu yeni silahı ustaca kullanmaktadırlar.

Türk sömürgecilerinin baş sorunu olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşımda da su silahı TC'nin elindeki en önemli koz-

Devamı 18. sayfada

ALMAN SOSYOLOG H. SCHLUMBERGER "BÖLÜCÜLÜK" İDDİASI İLE TUTUKLANDI

Ocak ayı ortalarına doğru, Kürdistan'a bir inceleme gezisine çıkan Alman sosyolog Prof. Hella Schlumberger, Urfa'nın Birecik ilçesinde Kelaynak İstasyonu'ndaki deftere, **"Yaşasın özgür Türkiye ve eşit haklara sahip KÜRDİSTAN"** yazması üzerine, istasyon bekçileri tarafından ihbar edilerek tutuklandı. Bunun üzerine savcılık, Alman sosyolog hakkında "bölücülük propagandası yaptığı" gerekçesiyle dava açtı.

Olayın duyulması üzerine, başta F. Alman hükümeti olmak üzere, Alman kamuoyu ve Türkiye'deki çoğu çevrelerden tepkiler geldi. Alman konsolosluğunun girişimleriyle, Türkiye İçişleri ve Dışişleri Bakanları devreye girdiler. Ancak olay savcılık tarafından mahkemeye intikal ettirilmişti. Daha sonra Alman Dışişleri Bakanlığının da olayın halledilmesi yönünde girişimleri oldu. Alman sosyolog, konulduğu Diyarbakır Cezaevi'nde ilk duruşmasında beraat ettirilmeyince, bu sefer F. Almanya Cumhurbaşkanı Weizsäcker devreye girerek, cumhurbaşkanlığı sekreterliği aracılığıyla, o dönemde ABD'de bulunan Türkiye Cumhurbaşkanı T. Özal'a bir mesaj gönderdi. Mesajda, olayın süratla kapatılmasının her iki devletin de yararına olacağını belirtti.

F. Alman hükümetinin girişimleri ve olayın Avrupa kamuoyunda da tepki toplaması sonucu, Türk hükümeti ve cumhurbaşkanı, tutuklanma olayının TC'nin aleyhinde bir kampanyaya yol açmaması için olayın kapatılmasını istediler. Bunun üzerine Diyarbakır Mahkemesi'nde yapılan ikinci bir duruşmada, Alman sosyologun "Bilerek bölücük propagandası yapmadığı" belirtilerek beraatine karar verildi.

Tutuklanma olayının bu şekilde süratle kapanması, Türk basını tarafından Alman ve Türk devleti hükümetleri arasında gizliden başgösteren bir krizin sonu olarak değerlendirildi.

Alman sosyolog H. Schlumberger hakkında 5 yıl hapis istemiyle dava açılmıştı. Ancak 12 gün tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakıldı. Bunu, Alman olmasına borçlu. Alman sosyolog, "günahının" "Kürdistan" kelimesini büyük harflerle yazmak olduğunu belirtiyor. Hella, bir Kürt olsaydı, işkenceli bir yaşam içinde hapis yatmayacak mıydı? "Terörist" damgalı "PKK"li olarak... Bir yabancı uyruklunun "Kürdistan" kelimesini yazmasına tahammül edilemiyorsa, bir Kürdün kendi ülkesinin ismini yazmasının, hayatına bile mal olabileceğini belirtmekten doğal ne olabilir... Bu koşullarda insanları hapseden bir rejimin, demokratlıkla ilgisinin olduğunu düşünmek bile saçma. İnsanlarımızın baskı, işkence ve katliama uğramamasının şartı; sadece kimliklerini ve ülkelerinin adını telaffuz etmemek değil, korucu olmaktır ya da en azından çeşitli biçimlerde devletten yana olarak ihbarcılık-ajanlık yapmaktır. Bu dayatmayı kabul etmeyenlerin, mutlaka baskı gördüğü, işkenceye maruz kaldığı ve kimi zaman da öldürüldüğü bir sır değildir. Sömürgeci Türk devletinin, bu faşist uygulamalarını gün geçtikçe tırmandırdığı biliniyorken, "demokrasi havariliği"ni yapması alçakça bir sahtekarlıktan öteye gidemez.

F. Alman emperyalizmi de bir vatandaşının tutukluluktan kurtulması için, en üst düzeyde seferber oluyor. Bu, F. Alman devletinin de anti-demokratikliği ve ikiyüzlülüğü önünde engel değil. Gerçek demokraside çifte standart olamaz. Kaldı ki, F. Alman devleti, bu olayın kapanmasını isterken, Türk devletinin çıkarını düşünmüş ve kendi kamuoyunun tepkisini kırmak istemiştir. Gerçekten burada bir dürüstlük varsa, neden "Kürdistan" kelimesini bile suç sayabilecek kadar barbar olan bir rejime karşı mücadele verdikleri için, Kürdistanlı ulusal kurtuluşçu politikacıları "teröristlik" iddiasıyla yargılamaya çalışıyor?..

Bu olay, faşist Türk devletinin ve F. Alman emperyalizminin ikiyüzlülüğünü gözler önüne sergilediği gibi; halkımızın kurtuluşunu Avrupa merkezlerinde ve TC yasaları çerçevesinde aramanın da bomboş bir hayal olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Hella Schlumberger'i, onun devleti kurtardı! Ya devletsiz Kürdü kim kurtaracak? Şüphesiz ki onu kurtaracak güç, er veya geç onun devletini de kuracak olan PKK'dir...

F. ALMANYA-PKK DAVASI'NDA DEVRİMCİ KÜRT TUTUKLULAR MAHKEME HEYETİNİN REDDİNİ İSTEDİLER

Baştarafı 1. sayfada

Ama "minareyi çalan kılıfını da hazırlar" derler. Mahkeme heyeti de, gayet pişkin bir davranışla kendilerini tarafgir hissetmediklerini belirterek, sözkonusu tarafgirlik dilekçelerinde ileri sürülen gerekçelerin mahkeme heyetinin reddi için neden teşkil edemeyeceğini ifade etmektedirler. Mahkeme, sözkonusu bu görüşlerini, şimdiye kadar sunulan tüm dilekçelere ilişkin aynı biçimde adeta bozuk bir plak gibi tekrarlayıp durdu. Savcılığın bu konudaki görüşleri ise çok daha ilginç. Hukuksal açıdan çok ciddi ve ibret verici gerekçelere dayandırılan mahkeme heyetine yönelik itiraz dilekçeleri, savcılığa göre, *"Temelsiz ve sadece propaganda"* niteliğini taşıyan basit, anlamsız ve boş şeylerdir. Hatta bu konudaki gayri-ciddi tutumunu o denli ileriye götürdü ki, verilen dilekçelere ilişkin, *"Bu dilekçe de temelsiz ve bundan dolayı reddine ve davaya devam edilmesine"* cümlesi yazılı, önceden hazırlanmış ve fotokopisi yapılmış kağıtçıklarla cevap vermeye başladı.

Bu durum, -hazırlık evresini bir yana bırakırsak- yaklaşık iki yıldan beri Federal Savcılıkca Kürt halkına ve onun kurtuluş mücadelesine karşı sürdürülen gözü dönmüş saldırgan politikanın daha şimdiden iflas ettiğinin göstergesidir. Mahkeme heyetinin, Selahattin Erdem'e söz hakkı vermemesi üzerine Av. Schultz'un vermiş olduğu ikinci bir tarafgirlik dilekçesi çerçevesinde söz alan Selahattin Erdem, yaptığı konuşmasında savcılığın, resmi belgelerle kanıtlı olan ve tartışma götürmez gerçekleri nasıl tersyüz ettiğini açık bir şekilde sergiledi. Selahattin Erdem, konuşmasını şöyle bitirdi: *"... Bizde bir halk sözü var; 'rüzgar eken fırtına biçer' derler. Bazı çevreler bu çerçevede habire rüzgar ektiler ve hala da ekmeye çalışıyorlar. Fakat bir gün Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin zafer kazanan kasırgasıyla karşılaşırsa şaşırmamalıdırlar. Önümüzdeki gelecek böyle olacak; faşist Türk sömürgeciliğini yaşatmaya emperyalizmin gücü de yetmeyecektir..."*

Bu açıklamalar karşısında savcılığın tepkisi isteri nöbeti seviyesine ulaşarak, şu sözlerde ifadesini buldu: *"PKK, kendisini Kürt halkı olarak görüyor olsa bile, Kürt halkı değildir. Birçok komünist partinin kendisini halk olarak görme hatası günümüzde açıklık kazanmıştır."*

Buna cevaben bayan avukat E. Lunnebach, şunları söyledi: *"Eğer siz bu mukayeseyi yaparsanız, size şunu hatırlatmalıyım; Stasi de (Doğu Almanya İstihbarat Örgütü) uzun bir dönem halkın istemlerini izlediğini iddia etti; Federal Savcılığın, FAC'nın politik 'devleti koruma' menfaatlerini izlediğini iddia ettiği gibi. Bugün ise, öyle ki Doğu Almanya'da halk Stasi'yi kontrol altında tutuyor, daha doğrusu feshetti. Bunun üzerine bir düşünün; eğer böylesi bir durum Federal Savcılığın başına gelseydi!"*

Bunun üzerine Federal Savcılık, Avukat Lunnebach'ın Federal Savcılığı Stasi ile özdeş tuttuğu gerekçesiyle, söylenenlerin -çarpıtılmış bir biçimde- cezai koğuşturma için avukat hakkında tutanağa geçirilmesini talep etti; ve bu, olduğu gibi tutanağa geçirildi. Gerçekte bu çok kaba bir tahrifattı. Zira, Federal Savcılık, hiçbir zaman Stasi ile özdeş olamaz. İfade edilmek istenen kapitalizmin yıkılmazlığı felsefesinin kof olduğu ve bu ülkelerde er veya geç özgürlük dalgasının yükselip bu tür özgürlük düşmanı kurumları yerle bir edeceğidir.

25. duruşma, tutuklu Kürt politikacılarının arkasında duran ve sözde "güvenliği" sağlamakla yükümlü cezaevi gardiyanı tarafından bayan bir avukata sapıkça sarfedilen küfür ve hakaretler nedeniyle cezai koğuşturma için suç duyurusunda bulunmakla başladı. Federal Savcılığın ve mahkemenin konuyu çarpıtma ve engelleme çabaları, tüm avukat ve tutukluların ısrarlı ve kararlı tutumları ile boşa çıkarıldı. Bunun sonucu olarak, en azından sözkonusu bu insanlık posası gardiyanın duruşma salonundan atılması sağlandı. Esasında tutuklular, gardiyanların sürekli tehdit, tahrik ve provokasyonlarıyla karşı karşıyadırlar. Tutuklular gerek hücreye götürülürken, gerekse duruşma salonuna getirilirken, sürekli tartaklanmakta ve dövülmektedirler. Sorun sadece bununla da kalmayıp, duruşma esnasında da gardiyanlar, tutuklu Kürt politikacılarına karşı onur kırıcı davranış ve sözler sarfetmektedirler. Bütün bunlar, mahkeme heyeti ile savcılığın bilgisi ve teşviki dahilinde gerçekleşmektedir.

Bu durumdan anlaşılmaktadır ki, bu dava tümüyle göstermeliktir ve mahkeme heyeti bu davada açıkça bir taraftır. Sözkonusu mahkemenin tarafgirliğine ilişkin C. Heydenreich'in vermiş olduğu mahkeme heyetinin reddi dilekçesinde de bunu, birçok yönüyle görmek mümkündür. Heydenreich, mahkeme heyetinin reddi dilekçesinde özetle şunlara değinmiştir:

"Mahkeme tutukluların posta kontrolünde tarafgir ve keyfi davranmaktadır. Örneğin, Kürdistan-Komitesi'nin yayın organı Kürdistan'dan Haberler'ın Ekim '88 tarihli sayısında verilen haberlerin gerçek olup olmadıkları hiç araştırılmaksızın, bu bülten tamamen keyfi bir biçimde tutuklulara verilmemiştir. Sözkonusu gerçeklerden birisi, 'Esat Oktay Yıldıran'ın öldürülmesi olayının övülmesi' diğeri ise, 'Alman pilotları ve helikopterlerinin Güney Kürdistan'a yapılan hava akınlarında kullanıldığı'nın 'doğru' olmadığıdır. Bu iddiaların asılsız olduğu ve mahkemenin çok bariz bir biçimde önyargılı davranarak taraf tuttuğunu anlamak için şu iki noktaya dahi değinmek yeterli: 1) Sözkonusu mahkeme, Esat Oktay Yıldıran'ı PKK muhalefi olarak göstermiştir. 2) Sözkonusu helikopterlerin pilotları ile birlikte kiralanıp gerek Güney Kürdistan'daki saldırılarda, gerekse Kuzey-Batı Kürdistan'daki operasyonlarda, hatta kimyasal bombalama da dahil yüzlerce insanın katliamında yer aldığı, TBMM tutanaklarında resmi devlet yetkililerince itiraf edilmiştir."

Tüm bu gerçekler bu mahkemenin hukuksal anlamda meşru bir niteliğe sahip olmadığını çok açık bir biçimde göstermektedir. Ama zaten bu mahkeme, "devleti koruma mahkemesi" olduğu için, ondan hukuksal bir kimlik, tarafsızlık ve adalet beklenemez.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00 $
Avusturya	18.00 s.
Belçika	60.00 bfr.
Danimarka	8.00 dkr.
Fransa	6.00 ff.
Hollanda	3.00 hlf.
İngiltere	0.80 £
İsveç	6.00 skr.
İsviçre	2.50 sfr.
Norveç	10.00 nkr.

PKK'NİN 11. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLAMALARI

PKK'li savaş esirleri Sağmalcılar Cezaevi'nde PKK'nin 11. kuruluş yıldönümünü coşkuyla kutladılar

Sağmalcılar Cezaevi'nde bir grup PKK'li savaş esiri, Kasım ayı başlarında Partilerinin kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla hazırlıklarını başlattılar. Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden en güzel oyunları seçerek, günde bir-iki saat imkanlar dahilinde folklor çalışmalarını yürüttüler. Her folklor oynayışlarında Kürdistan dağlarında gerilla yoldaşlarıyla birlikte elele, omuz omuzaymış gibi duygular yaşadılar. Yüksek bir moral gücüyle devrim türküleri söyleyerek, zindanları coşkuya boğdular. 27 Kasım'a kadar, folklor ve müzik gruplarını oluşturdular. Nerede olursa olsun, PKK'nin yıldönümünü kutlama kararı ve coşkusunu yaşadılar. Yine saz eşliğinde birkaç solo türkü de hazırladılar. Bu hazırlık sürecinde, bazı savaş esirleri coşku ve heyecanlarını, *"Biz bugün, boyun eğmeyen, teslimiyete aman tanımayan, gerilla mevzilerimiz olan Kürdistan dağlarında gerillalarımızla olsaydık ne güzel olurdu"* şeklinde dile getirdiler. Ayrıca şehit yoldaşlarının resimlerini çizerek astılar. PKK Genel Sekreteri **Abdulah ÖCALAN** yoldaşın resmini de çizerek, Parti ve Cephe bayrağı arasına astılar; O'na baktıkça halkımızın geleceğini, sosyalist Kürdistan'ı gördüler.

Yine Sağmalcılar'daki Türkiyeli dost devrimci güçlerin temsilcileri, PKK'li savaş esirlerine haber göndererek, geceyi birlikte kutlamak istediklerini belirttiler. Bu güçlü dayanışma örneği, PKK'li savaş esirlerini duygulandırdı ve morallerini daha da yükseltti.

Tarih, 27 Kasım 1989: PKK'li savaş esirlerinin beklediği an geldi. Koğuşta tüm hazırlıklar tamamlandı. Belirlenen saatte Türkiyeli devrimciler gelmeye başladılar. PKK'li savaş esirleri onlarla kucaklaşarak karşılama yaptılar. Ve Türkiyeli devrimciler de, PKK'nin kuruluş yıldönümü nedeniyle PKK'li tutukluları dostça kutladılar.

Kutlama, devrim şehitlerine saygı duruşu ile başladı. 100'ü aşkın devrimci tutuklunun katıldığı kutlama, koro ile devam etti. Koronun devrimci türkü ve marşları şiddetli alkışlar topladı. Tutuklularda başlayan coşku, onlara tutukluluklarını adeta unutturdu; özgürlüğü yaşattı. Yapılan siyasi konuşma, alkışlar arasında tamamlandı. Okunan birkaç şiir, tutuklular tarafından coşkuyla alkışlandı.

Daha sonra yarım saat ara verildi. Tüm katılanlara yiyecekler ikram edildi. Bu arada büyük coşkuyla içten sohbetler yapıldı. Türkiyeli dostlar, *"Bu tür gecelerinizi olsa, sık sık geliriz. Bizler 12 Eylül faşist darbesinden bu yana koğuşlar arası ilk kez böylesi bir anı yaşıyoruz; bundan da mutluyuz"* diyerek duygularını dile getirdiler.

Kutlamanın ikinci bölümü, PKK'nin kuruluş yıldönümünü kutlayan mesajların okunmasıyla başladı. THKP-C (Acilciler), SVP, TKP-B, TİKB, DY, MLSPB, TKP/ML-TİKKO, THKP-C Çayan Sempatizanları yazılı mesajlarıyla, DS ise sözlü mesajıyla PKK'nin kuruluş yıldönümünü kutlayarak, devrimci başarılar dileğinde bulundular. Ayrıca örgütlerinden ayrılmış, fakat devrimci özünü koruyan devrimciler de birer yazılı mesaj sundular. Mesajların okunması alkışlarla karşılandı. Daha sonra, PKK'li savaş esirlerinin oluşturduğu ekip, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden folklor oyunları sergileyerek yoğun alkış topladı.

Kutlama, düşmanın provokatif oyunlarına rağmen sürdürüldü. Programın sonunda devrimci tutsaklar birlikte halay çekti. Kutlama gecesi, **"Bijî PKK-ERNK-ARGK!"**, **"Yaşasın halklarımızın mücadele birliği!"**, ve **"Bijî Serok APO!"** sloganlarıyla sonuçlandı.

Bern'de PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlandı

İsviçre'nin Başkenti Bern'de 5000 Kürdistanlı yurtsever ve demokrat dostların katıldığı kutlama gecesi, Hunerkom şubesinin hazırlamış olduğu özel programla başladı. Özel programın ardından 100 kişiden oluşan koro, devrimci-direnişçi marşlarla kitleyi coşturdu.

İsviçre Hunerkom şubesinin büyüklerden ve çocuklardan oluşan 60 kişilik folklor ekibi, rengarenk giysiler içinde çeşitli yörelerden seçme oyunlarla geceye renk kattı. Gece boyunca sırasıyla sahneye çıkan ozanlar, kitlenin büyük beğenisini kazandılar. Gece boyunca atılan coşkulu sloganlarla salon inletildi.

Geceye, Kürdistan'ın dostları olan İsviçre Parlamento üyeleri René Longet, FDBB Sendikası, Profesör Pastör Alain Wyler de mesaj göndererek Partimizin 11. mücadele yılını kutladılar.

Ayrıca Acilciler, TKP-ML, Avrupa Dev-Genç, SVP, TKP-B, Ekim ve MLSPB örgütleri de yazılı mesajlar sunarak PKK'nin 11. kuruluş yıldönümünü kutladılar, Kürt halkı ve PKK öncülüğünde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma içinde olduklarını dile getirdiler.

Kutlama gecesine katılan Avukat Hans Schuller ise, Almanya-PKK Davası üzerine bir konuşma yaparak mücadele ile dayanışma içinde olduğunu belirtti.

Kürdistan'ın Dostları Derneği'nden J.Samalı, derneklerinin Kürt halkının çıkarları için çalıştığını ve ellerinden gelen tüm çabayı sarfedeceklerini belirterek PKK'nin 11. kuruluş yılının tüm Kürt halkına kutlu olması dileğinde bulundu.

Türkçe, Kürtçe ve Almanca yapılan siyasi konuşmaların ardından Botan'da gerillanın yaşamının, video kasetinden gösterilmesi kitlenin coşkusunu daha da arttırdı. Tiyatroda sahnelenen figürler karşısında kitleler öfkesini, attıkları canlı sloganlarla dile getirdiler.

Geç saatlere kadar süren gece, gelenekselleşen APO Hatê Hilvanê türküsüyle son buldu.

Ceyhan Cezaevi'nde PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlaması

Ceyhan Cezaevi'ndeki PKK'li tutuklular, Partimizin 11. kuruluş yıldönümünü Türkiyeli dost devrimcilerin de katılımıyla, coşkulu şekilde kutladılar.

Savaş esirleri, Partilerinin kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla bir kültür komitesi oluşturarak, yaklaşık ikibuçuk ay önceden hazırlıklarını başlattılar. Bir folklor ekibinin yanısıra, müzik grubu da oluşturuldu.

Savaş esirleri, hazırlıkları sürecinde aynı cezaevinde kalan diğer devrimci tutukluları da, kutlamaya davet ettiler. Tüm grup temsilcileri, davetiyeleri memnuniyetle kabul ettiler. PKK'li tutuklular, 27 Kasım'a iki gün kala, yemekler hazırladılar ve kutlama yerinin dekorunu yaptılar.

27 Kasım günü düzenlenen kutlama, devrim şehitlerine saygı duruşuyla başladı. Ardından, 1920'lerden '70'lere kadarki Kürdistan tarihini ve PKK'nin ortaya çıkışından günümüze doğru seyreden mücadelesini aktaran siyasi konuşma yapıldı. Program akışı içinde türküler söylendi, oluşturulan folklor ekibi, folklorik gösteriler sundu ve şiirler okundu.

Kutlamaya katılan TKEP, THKP-C (Acilciler), Devrim Savaşçıları, TBKP Taraftarları ve Dev-Yol'dan bir tutuklu yazılı mesaj sundu. Ayrıca Dev-Sol, TİKKO, TİKB, TKİH, TDY-Diriliş ve TKP-ML Hareketi'nden tutuklular kutlamada yeraldılar.

PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü Londra'da da kutlandı

6.1.1990 tarihinde İngiltere'nin Londra kentinde PKK'nin kuruluş yıldönümü nedeniyle dayanışma gecesi düzenlendi. Geceye yurtsever Kürdistanlı ve demokratik çevrelerden 1200'ün üzerinde katılım sağlandı.

Şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra gece programı, üç dilde sunuldu (Kürtçe, İngilizce, Türkçe). İngilizce siyasi konuşmadan sonra, koro ile programa başlandı. Daha sonra Ozan Seyidxan, devrimci ve direnişçi türküleri ile kitleyi coşturdu. Gecenin anlam ve önemini içeren Türkçe siyasi konuşma yapıldı. Ardından sahneye çıkan folklor ekibi, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden sergilediği oyunlarla kitlenin beğenisini kazandı. Botan'dan gelen ve gerillanın yaşamını gösteren video filmi coşkuyla izlendi. Filmden sonra Ozan Tirej devrimci-direnişçi türküler söyleyerek kitlenin ilgisini topladı.

Verilen aradan sonra Kürdistan'da yaşanan güncel olayları konu alan tiyatro ile devam edildi. Ve kitle düşmana olan kin ve nefretini güçlü sloganlarla dile getirdi. Erkekler folklor ekibinin sergilediği oyunlardan sonra, Ozan Xelil Xemgin direnişçi türküleriyle kitleye coşkulu anlar yaşattı. Koma Sipan müzik grubu, sunduğu türkülerle kitlenin beğenisini kazandı. Ayrıca çocukların okuduğu şiirler ve geceye sunulan dayanışma mesajları okunduktan sonra gece, gelenekselleşen APO Hatê Hilvanê türküsü eşliğinde kitlenin de katıldığı halaylarla sonuçlandı.

Geceye mesaj sunan örgütler ise şunlardır:

TKP/ML Devrimci Partizan Londra Taraftarları, TKP/ML Hareketi ve TKİH Londra taraftarları (ortaklaşa), Sosyalist Parti Londra Taraftarları, Anadolu Kültür Merkezi, Tamiller ve Komünist Araştırma Grubu, Kıbrıs Rum Sosyalist Partisi Taraftarları, Türkiye ve K. Kürdistan Kurtuluş Örgütü-Londra Taraftarları, Kürt-Türk Kültür Derneği, Hackney Colege Öğrenci-Birliği Temsil Komitesi

POLİTİK TUTUKLULARLA DAYANIŞMA YÜRÜYÜŞÜ

(Frieburg/Berxwedan)

2. 12. 1989 tarihinde Almanya'nın Frieburg kentinde, F. Alman devletinin yurtsever Kürdistanlılara yönelik baskı politikasını protesto etmek ve Almanya'da, mahkemeleri antidemokratik uygulamalar altında sürdürülen tutuklu Kürt politikacılarıyla dayanışma göstermek amacıyla bir yürüyüş düzenlendi.

Frieburg-ERNK taraftarlarınca düzenlenen yürüyüşe, 400 civarında devrimci-demokrat Alman ve yurtsever Kürdistanlı katıldı. Yürüyüşe BWK, Volksfront, Swgtlingerraft, Antifaşistler, dayanişmacı olarak katıldılar.

Baştan sona coşkulu ve güçlü sloganlar eşliğinde sürdürülen yürüyüş, oldukça ilgi uyandırdı. Kamuoyunu bilgilendirmek için yoğunca bildiri dağıtıldı ve sözlü açıklamalar yapıldı. Miting alanında yapılan siyasi konuşma ve okunan mesajlarla Alman devleti ve Federal Savcının tutumu teşhir edildi. Almanyalı devrimcidemokrat ve ilericiler, Kürdistanlı politik tutuklularla sürekli dayanışma içinde olacaklarına dair söz verdiler. Olumlu geçen dayanışma yürüyüşü, yapılan kültürel gösterilerle son buldu.

Düzenlenen yürüyüş, ertesi gün basında da genişçe yer aldı. Ayrıca yerel radyo da yürüyüşün amacını kamuoyuna duyurdu.

Belçika'da dayanışma toplantısı

(Genk/Berxwedan)

13 Ocak 1990 tarihinde Belçika'nın Winterslag-Genk alanında Kürdistan Halkının Dostları ve ERNK taraftarları ortaklaşa bir dayanışma toplantısı yaptılar. Toplantıya yaklaşık olarak 150 civarında bir kitle katıldı.

Saygı duruşuyla başlayan toplantı, siyasi konuşmalarla sürdürüldü. Toplantıya, dayanışmacı olarak Almanya-PKK Davası tutuklularının iki avukatı da katıldı. Avukatlardan biri yaptığı konuşmada, B. Alman devletinin mahkemede kendi hukuk kurallarını bile ayaklar altına alacak türden anti-demokratik uygulamalara başvurduğunu, tüm bunlara rağmen tutuklulara boyun eğdiremediğini açıkladı. Avukatın konuşması büyük bir dikkatle dinlendi ve coşkuyla alkışlandı.

Siyasi konuşma ve değerlendirmelerle faşist TC'nin Kürdistan'daki insanlıkdışı uygulamaları teşhir edildikten sonra Belçika Koma Botan müzik ve folklor ekipleri, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden birbirinden güzel oyunlar ve türküler sunarak beğeni kazandılar.

Toplantı, güçlü dayanışma örneği gösterilerek büyük bir coşkuyla sonuçlandı.

BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

(Hannover/Berxwedan)

18.1.1990 tarihinde Almanya'nın Hannover kentinde, Almanya-PKK Davası'na ilişkin Alman kamuoyuna yönelik bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Toplantıda Kürdistan Komite temsilcisi, Anti-faşist ve Dayanışma Komitesi temsilcisi, ERNK/Hannover-Celle temsilcisi ve tutukluların dört avukatı konuşmacı olarak yer aldılar. Ayrıca birçok devrimci, demokrat Alman örgütlerinden temsilcinin de bulunduğu 150 kişi toplantıya dinleyici olarak katıldılar.

Açılış konuşmasından sonra ilk sözü alan avukat Helmes, mahkeme salonunun düzeni ve mahkemedeki anti-demokratik uygulamalar üzerine bir açıklama yaptı. Özellikle, tutukluların bir akvaryumu andıran cam kafesin içine hapsedilerek mahkeme huzuruna çıkarılmalarına ve savunma avukatlarıyla bilinçli olarak yanyana getirilmeyerek, böylelikle mahkemenin gidişatının etkilenmeye çalışıldığına dikkat çekti. Avukat Helmes, Hannover'deki Alman demokratlarının ilgisizliğini de eleştirerek sözlerine son verdi. Ardından sözü alan Kürdistan Komite temsilcisi, dinleyicilere yönelik geniş bir açıklamada bulunarak, Türk ve Alman devletleri arasındaki ticari, ekonomik ve siyasi ilişkilerin dayandığı temeller ve buna bağlı olarak Alman devletinin Kürdistan üzerindeki emellerini, Almanya'daki Kürdistanlı yurtseverlere yönelik baskı ve antidemokratik uygulamalarını, Kürt politikacılarını tutuklamaya girişmesini ve mahkemeleri çıkmaza sokarak sürüncemede bırakmasını somut örneklerle izah etti. Alman devletinin amacının çok yönlü olduğunu, özellikle Kürt politikacılarını 129a maddesine göre yargılamaya çalışarak PKK önderliğinde gelişmekte olan Kürdistan bağımsızlık mücadelesini, tutuklu politikacılar şahsında "terörist" bir hareket olarak lanse etmeyi hedeflediğini belirtti. Dikkatle dinlenen konuşma büyük bir ilgi uyandırdı. Daha sonra Avukat Schonyeni söz hakkı alarak, dikkatleri Türk ve Alman devletleri arasındaki gizli istihbarat ilişkilerine çekti. Bu konuda bazı somut örnekler de vererek Alman devletinin uluslararası hukuk kurallarına uymadığını açıkladı. Alman devleti istihbarat örgütünün, kızı bir PKK savaşçısı olan Derviş Sevgat adlı Kürt yurtseveri hakkındaki bilgileri Türk devleti aktardığını ve böylece bu yurtseverin katledildiğini belirterek örnek verdi. Ardından, tutuklulardan Adil Arslan'ın avukatı söz alarak, konuşmasına Adil Aslan'ın mektubunu okuyarak başladı ve tutuklular üzerindeki baskıları açıkladı. Alman kamuoyunun yaşanan bu haksızlıklara ve baskılara karşı sessiz kalmaması gerektiğini belirtmesi üzerine, toplantıya katılan tüm demokrat örgüt ve kişiler, birer protesto telgrafı çekeceklerine dair söz verdiler.

Toplantı bitmeden önce, Celle çocuk folklor ekibi, folklorik gösterilerde bulundu. Büyük bir beğeniyle izlenen folklor oyunları karşısında, toplantıda bulunan Alman demokratları, *"Bunca kültürel bir zenginliğe sahip olan bir halk ve bu halkın temsilcileri nasıl terörist olarak suçlanabilir"* diye şaşkınlıklarını ifade ettiler.

YILMAZ GÜNEY'İ ANITLAŞTIRMA GECESİ

(Paris/Berxwedan)

21 Ocak1990 günü Paris'in Zenith salonunda, Kürt sinema sanatçısı ve politikacı Yılmaz Güney'i anmak ve anıtlaştırmak için, Güney Filmcilik tarafından bir gece düzenlendi. Türkiye ve Avrupa'dan birçok yazar, sanatçı ve politikacının da yer aldığı geceye 8 bine yakın Türk, Kürt ve çeşitli halklardan insanlar katıldı.

Anma gecesinde konuşan yazar, sanatçı ve politikacılar, Yılmaz Güney'le olan anılarını anlattılar ve O'nun kişiliğine ilişkin değerlendirmeler yaptılar. Her konuşmacının kendi düşüncesi doğrultusunda Yılmaz'ı değerlendirmesi, gözden kaçmayan bir noktaydı. Bu nedenle O'nu tüm yönleriyle ya da yaşam gerçekliği ile değerlendirmekten uzak kaldılar; birkaç konuşmacı dışında çoğunluk, Yılmaz'ı sinemacı kalıbında ele aldı ki, bu değerlendirmeler, O'nu anlamayan soyut belirlemelerdi. Bazı konuşmacılar, Yılmaz'ın sadece bir sinema sanatçısı değil, bir kavga adamı olduğunu ve halkının kurtuluşu için kendi dalında mücadele verdiğini belirttiler.

Gece süresince dialar ve Yılmaz Güney'in filmlerinden bölümler gösterildi; kitleler yoğun alkışlarla beğenilerini ifade ettiler. Ayrıca ses sanatçıları da program akışı içinde türküler, şarkılar söyleyerek alkış topladılar.

Dünya devrim şehitlerine saygı duruşuyla başlayan anma gecesi coşkulu bir şekilde sonuçlandı.

KÜRT HALKIYLA DAYANIŞMA GECESİ

(Manheim/Berxwedan)

28.12.1989 günü Frieburg'un Wladkirch şehrinde Kürt halkı ile dayanışma gecesi düzenlendi.

Gecenin programı Almanca, Türkçe ve Kürtçe olarak sunuldu.

Yurtseverlerden oluşan müzik grubu, devrimci-direnişçi türküler sunduktan sonra Türkçe siyasi konuşma yapıldı. Kitlenin ilgiyle dinlediği Türkçe siyasi konuşmada, özellikle 1984'ten günümüze kadar faşist Türk devletinin barbarlık ve katliamları dile getirildi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geldiği aşama genişçe izah edildi. Konuşma boyunca **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı Kur!", "Biji Serok APO!"** sloganları atıldı.

Türkçe siyasi konuşmadan sonra Stuttgart folklor ekibi, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden oyunlar sergiledi. Ardından Almanca siyasi konuşma yapıldı. Yaklaşık 20 dakika süren konuşma, daha çok Alman demokratlarına hitap ediyordu. Konuşma boyunca Almanca sloganlar atıldı.

Geceye Woldkirch Politik-Kültür Grubu ve Halkların Dostu Anti-Faşistler misafir olarak katıldılar. Yurstever bir ozan türküleri söyledikten sonra Halepçe filmi gösterildi. Film boyunca sloganlar atıldı ve şiirler okundu.

Filmden sonra, Halkların Dostu Anti-Faşistler adına bir Alman dost, Kürdistan'ın günlük gelişmelerini, faşist Türk devletinin barbarlığını dile getirdi.

30 dakikalık bir aradan sonra gecenin ikinci bölümü, tiyatro ile başladı. Tiyatro'nun konusu, Almanca olarak kısaca izah edildi. Tiyatronun konusu; faşist Türk devletinin Kürdistan'daki askerlerinin durumu, ağaları aracılığıyla köy halkına ajanlığın dayatılması ve köy halkının buna karşı direnişi ile Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemize olan bağlılığı içermekteydi.

Tiyatro'dan sonra tekrar Stuttgart folklor ekibi, yeni oyunlar sergileyerek geceye renk kattı.

Oyunlar sergilendikten sonra tüm yurtseverlerle beraber APO Hatê Hilvanê halayıyla gece son buldu.

(Götingen/Berxwedan) Bir grup dost Alman demokratı, Batı Alman emperyalizminin PKK Davası tutuklularına yaptığı baskıları protesto etmek ve Kürt devrimci tutuklularla dayanışmak amacıyla Almanca yazılı pankartlar astı.

F. ALMAN DEVLETİNİN ANTİ-DEMOKRATİK SALDIRILARI PROTESTO EDİLDİ

(B. Berlin/Berxwedan)

23. 1. 1990 tarihinde B. Berlin Kürdistan Kültür Merkezi'ne yönelik yapılan anti-demokratik saldırıyı protesto etmek amacıyla B. Berlin'de bir yürüyüş eylemi gerçekleştirildi.

Dernek baskınının gerçekleştiği saatlerde, Radio 100 ve diğer bazı radyolar olaya geniş yer verdiler.

24. 1. 1990 tarihinde Dernek Yönetim Kurulu bir basın açıklaması yaparak olayı kınadı ve ilerici çevreleri, bu saldırı karşısında duyarlı olmaya çağırdı.

25. 1. 1990 tarihinde Türkiye solu örgütlerinden Av. Dev-Genç, TDKP, Halkevi ve çok sayıda Alman anti-faşist grupları ile bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda 27.01.1990 tarihinde bir yürüyüş yapılması kararlaştırıldı.

27.01.1990 tarihinde Berlin'in Krewnberg semtinin Schleistor U-Bahn'ında saat 12.30'da başlayan yürüyüşe, 300'ü aşkın yurtsever, demokrat ve ilerici katıldı. Yürüyüşe 100'ü aşkın dost Alman ve Anti-emperyalistlerin de katılması, dayanışmanın güzel bir örneği idi. Yürüyüş, Türk-Kürt emekçilerinin yoğun yaşadığı, diğer adıyla "Küçük İstanbul" sokaklarından geçerken gür slogan, alkış ve açıklamalarla, baskıların bizi yıldıramayacağı mesajı verildi. Yürüyüşün sonunda derneğe yakın bir meydanda miting yapıldı. Saat 13.30'da saygı duruşu ile başlayan mitingde, eylemin anlam ve önemini içeren Almanca yazı okundu. Daha sonra Alman dostlar, mesajlarını okudular. Ardından Ozan Armanc'ın söylediği devrimci türkülerden sonra miting, APO Hate Hilvanê halayı eşliğinde gür sloganlar atılarak sonuçlandı.

Mitingin bitiminden sonra toplu olarak Kürdistan Kültür Merkezi'ne gidildi. Dernekte, "Emperyalizmin saldırılarının nedenleri ve yurtsever görevlerimiz" kapsamında yapılan toplantı, coşkulu bir atmosferde gerçekleştirildi. Toplantının kültürel bölümünde misafir dost sanatçı Ozan Şah Turna, sazı eşliğinde devrimci türküler okudu. Sık sık alkışlar ile izleyiciler tarafından beğeni kazandı. Yine misafir dost Ozan Şiyar'ın söylediği türküler, kitleleri coşturdu.

Her inanıştan halkımız, ulusal kurtuluş saflarında bütünleşerek TC'nin oyunlarını boşa çıkaracaktır

Alevi-Bektaşi Anadolu Kültür Cemiyeti, 25 Aralık 1989'da St. Polten alanında seminer ve Cem (Alevilerin dinsel ibadet toplantısı) düzenledi. Önemli çarpıtmaların dile getirildiği bu toplantı üzerine bir değerlendirme yapmak istiyoruz.

Toplantıya Profesör Fuat Bozkurt (Hollanda), Öğretim Üyesi Ahmet Aydın (Almanya), İsmail Yağlı, İsmail Elçioğlu (Ehlibeyt dergisi yayın sorumlusu) ve diğer dernek yöneticileri, çeşitli konuşmalarla katıldılar. Kitlesel olarak büyük bir katılım vardı. Alevi inancından olan, mazlum Kürt ve Türk halkından çok sayıda insan, yılların üzerine yıktığı hor görülme ve inançlarına duydukları bağlılık ve özlemle katıldılar bu toplantıya.

İnsanların düşünce ve din özgürlüğünü tam anlamıyla savunan yegane düşünce, devrimci düşüncedir. Bunu böyle belirledikten sonra, konuşmacıların halka propaganda etmek istediklerini incelemeyi bir devrimci görev olarak biliyoruz.

Bunu yaparken, TC'nin, halkın kendisine karşı yükselen tepkilerini başka kanallara yönlendirme yolundaki ince düşüncesinin bilerek veya bilmeyerek aleti durumuna gelenler muhatabımızdırlar.

Konuşmacılardan Prof. Bozkurt, tam da soy ismine yaraşır bir şekilde, MHP'li Bozkurtlardan aşağı kalmadan, Alevi ve Bektaşilerin özbe öz Türk olduklarını işledi. Çabasının, MHP'nin halkımız arasında tutturamadığı Türk ırkçılığını ve şovenizmini, Alevilik maskesiyle halka taşımak olduğu belli oldu. (Kaldı ki, bu kesimin, İsmail Elçioğlu yönetiminde çıkardığı "Ehlibeyt" dergisi, sürekli bunu işlemektedir. Hatta Hz. Muhammed'in dahi Türk olduğunu ileri sürmektedir.) Bu şahıs (Bozkurt) konuşmasının bir yerine, "Atatürk'ün de bir zamanlar Bektaşi öğretisi aldığı" tümcesini sıkıştırmaktan da geri kalmadı. Bir kere, Alevilik ve Bektaşilik birer dini inançtır; ne Kürtlere, ne de başka bir millete mahsus bir şeydir. Bir Sunni mezhebine çeşitli müslüman milletlerden insanlar dahil olabileceği gibi, Bektaşilik ve Aleviliğe de çeşitli milletlerden insanlar dahil olabilir. Bu adam hiç utanmadan, Alevilerin Türk olduklarını (Türkmen Türkleri) söyledi. Oysa gerçek olan, Aleviliğin Malatya, Sivas, Maraş ve özellikle Dersim Kürtlerinde yaygın olduğudur. Türkmenler, ta başından beri, Hz. Hüseyin'e sempati ve saygı duymuşlardır, bu yüzden Türkmen boylarında Şiilik yaygındır. Osmanlı sultanlarının yoketme politikaları, Kürt Alevilerini ve Türkmen Alevilerini bir safa sürmüştür. Bu gerçeğin altını çizmek yerine, Türkçülük temasının işlenmesi; Alevilerin özbe öz Türk olduklarını savunmak, bu çarpıtmayı yapmak, Turancılıktan öte bir şey değildir, zira TC, evvelden olduğu gibi şimdi de Kürt halkını, her türlü inkar ve yalana başvurarak bölmek istemektedir.

Irkçı şoven düşünceyi, zaten asimilasyondan nasibini almış halka aşılamakta, bunda Fuat Bozkurt gibi çağdan, çağdaşlıktan, yurtseverlikten nasibini almamış, etiket profesörlerinden yararlanmakta ve böl-parçala-yönet politikasıyla hareket etmektedir.

Bizlerin, Dersimliler olarak, çok iyi bildiğimiz bir şey vardır: Evvelden beri, bir insan İstanbul'a veyahut başka bir yere gidip Türkçe konuştuğu zaman, halk ona, "biyo Tirk" (Türk olmuş) derdi. Hele hele birisi Sunni inançlara göre ibadet etse, gene bu "biyo Tirk" sözü kullanılırdı. Kimse o şahısa "biyo Sunni" demezdi. Çünkü halkımızın evvelden beri içine sindiremediği yegane şey, kendisine yamanmak istenen Türklüktü ve bu anlamda Türklüğe özenenleri de "biyo Tirk" diye yererdi. Bu ayrıca, halkımızın Sunniliğin bir Türk mezhebi olduğu kanısında olmasından kaynaklanır. Halkımız, bu kanıya nasıl düşmesin ki? Asırlardır kendilerine çeşitli iftiralar atan, hakkında ölüm fermanları çıkaran, onların Aleviliğini bahane edip yoketmeye kalkanlar, hep Osmanlı ve TC hakim sınıfları olmuşlardır.

TC'nin korkusu büyüktür. Çünkü görüyor ki, gerek Dersim halkı, Aleviliğe bakmadan; gerekse Şafi ve Sunni mezhebine dahil halkımız mezhep ayrılığını gözetmeksizin, her geçen gün savaşa yakınlık duymakta, özgürlük yolunda bu sahte çitleri yıkmaktadır. TC'nin esas korkusu, işte halkımızın bu birlik isteğidir. Mezhepçiliği kışkırtmak, halkı yeniden bölmek için başvurduğu bir can simididir. TC, Alevilik temelinde kemalist asimile politikasının yanısıra, bir üst çalışma olarak mezhepçiliği körükleyerek ve bir mezhep mensuplarının Türk oldukları vurgulayarak halkı aldatacağını zannetmektedir. Fakat onların bu oyunları, Kürdistan'da tutmadığı gibi, Avrupa sahasında da tutmayacaktır. Halkımız, hem TC'ye hem de onun maşalarına gereken cevabı verecektir. Bektaşilik ve Alevilik, birer Şii tarikatıdır, geçmişe baktığımızda, Alevilik, bilhassa Dersim Aleviliği, isyanın ve zora boyun eğmemenin kalesi olmuştur. Bu, ifadesini Pir Sultan'dan 1938 isyanına değin bulmuştur. Bugün de yöre halkı, bazı satılmışların dışında, tüm yüreği ve varlığıyla siyasi arenada en ön saflardadır. Bektaşilik ise, Osmanlıyla çelişkiye düşmeyen, hemen hemen her dönem onun desteğinde olan bir tarikattır. Bu tarikata özellikle Türkmenlerin dahil olması, bu desteğin diğer bir yönüdür. Bugün ister Profesör (?) Bozkurt olsun, ister diğer Türkçülük artıkları olsun halkımızı, bu potaya çekip eritemeyeceklerdir. Türk ve Kürt halkı, ırkçılığa ve bu gibilere gereken dersi verecektir.

TC'nin özel harbin bir parçası olarak, halkımızın saf inançlarını ve dindarlığını sömürü aleti yapması bilinen bir gerçektir. O, Sunni ve Şafi mezhebinden halkımızın önüne nasıl ki Şeriatçılığı, özgürlüğün alternatifi olarak sürmek çabasındaysa, aynı şekilde, Alevi-Bektaşi-Şii düşüncesinde olan halkımıza da alternatif olarak, Alevi ve Bektaşilerin öz Türk olduklarını söyleyerek, Türkçülüğü sunmaktadır. Bir yandan yeni aşiret alayları örgütleyerek, ağalığın ve dolayısıyla feodallerin halk üzerinde otoritesini tesis etmeye çalışmakta, diğer yandan da, Alevi kesiminden halkın üzerinde feodal Pir, Rehper, Baba, Dede gibi kurumların otoritesini yeniden tesis etmeye çalışmaktadır. Çünkü, kapitalist sömürü, ancak mevcut feodal tabakalara sırtını vermekle bir toplumda yerleşir ve tutunur.

Burada anti-parantez hatırlatmak istediğimiz bir uşak da Ebubekir Pamukçu denen şahıstır. O da efendilerinin kendisine attığı kemiğe sarılarak zazaların "ayrı bir ulus" olduğunu savunmaktadır. Bu da kardeşi kardeşe düşürmenin diğer bir yoludur. Ama halkımız ihanetle yeni tanışmıyor, tanıdığı için de bugün dünden daha uyanıktır.

Dikkatimizi çeken diğer bir şey de, bu tür halk düşmanlarının örgütlenme alanı olarak yurtdışını seçmeleridir. Peki neden yurtdışı? Cevabı gayet basit: Bugün ülkemiz Kürdistan'dan halkımızın bir kesimi mevcut baskı ve zulümden, ekonomik durumdan veya bireysel kurtuluşa yönelmesinden dolayı her türlü yola başvurarak Avrupa'ya akmaktadır. Kendi ulusal gerçeği ile Avrupa'daki yasaksız ortamda yüzyüze gelmektedir ve elinden geldiğince haklı davamıza maddi ve manevi olarak omuz vermektedir. TC ve uşaklarıysa, bunun bilincindedirler ve bu önemli maddi ve manevi kaynağın etkisini azaltmak için, bu tür örgütlere yurtdışında destek olup yönlendirmektedirler. Zaten özelde St. Polten, genelde Avusturya'da, "Biz kanuni yollardan hareket edip hakkımızı arıyoruz", "Devlet bize her türlü yardımı yapıyor", "Konsolosluk, şu veya bu desteği verecek" türünden böbürlenmeler yaygın ve açıktır. Bay İsmail Tanyeli, bu manada bakanlara ve diğer efendilerine sık sık mektup ve dilekçeler yazmaktadır ve yurtseverlerin isimlerini polise vermekten de, efendilerine olan güveninden dolayı geri durmamaktadır. Bay İsmail Elçioğlu, gerek "Ehlibeyt" dergisinde, gerekse diğer yayınlarda "Hz. Muhammed'in Türk olduğu" iddiasıyla Turancılığa en büyük hizmeti yapmaktadır. Kitlenin önünde de hiç utanmadan "Mücadele edenleri MİT kabul etmez, biz mücadele ediyoruz" demekle göz boyamaya kalkmaktadır. Özürü kabahatinden büyük bu bayın. Zaten Özel Harp Dairesi ve MİT'in, böyle bir "mücadele"ye bir diyecekleri yoktur; olsa olsa bunlar, bu Türk ırkçılığının önünde saygıyla eğilirler. Kimse şimdiye kadar omuz verdiği bir güçle mücadele etmemiştir. Bu sanat, ancak sayın Elçioğlu'nun muktedir olduğu bir şey olsa gerek!

İnkarcılık ve TC'ye hizmet, bu toplantıda satılan kitap ve yayınlarda da belliydi. "Lolan Oymağı ve Yakın Çevre Tarihi" adlı kitap, "Şafak Türkleri" bunların belli başlıcalarındandır. 12 Eylül kalemşörleri ve türedi "aydınları" aklı sıra, Dersim'in Pülümür kazasına bağlı Danzik (Danzegê) ile Polonya'daki Neu Danzik şehri ve Orta Asya'da Danzik isimlerinin benzerliğinden yola çıkarak, Lolan Kürt aşiretinin "Türklüğü"nü ispatlamakta! Bu büyük buluşların (!) Kürt isminin "Karda yürürken Lekanların çıkardığı kırt, kırt sesinden geldiğini" söyleyen, o yaman profesörün (!) buluşlarından (!) ve sözüm ona bilimsel araştırmalarından (!) aşağı kalır yönü yoktur. Böyle bir iddiaya biraz tarih bilen herkes değil, kargalar dahi güler. Evet beyler, gülünç olmakla kalmıyorsunuz, bir de bayağılaşıyorsunuz. Ama kemik yalamak kolay şey değildir. Bu sözümüz sadece ne idüğü belli olmayan bu yazar ve teorisyenleredir.

Alevi mezhebine bağlı halkımızın, geçmişten beri türlü iftira, yalan ve baskıya karşı sesini yükseltmesi olumludur, ama bu, TC'yle bütünleşerek ve inkarcılıkla mümkün olamaz. Tarihi çarpıtıp, inkarcılık yapanların peşine takılmak, boyunduruğu kabul etmektir. Bu itiraflar, geçmişten beri halkımıza karşı yürütülen yoketme siyasetinin bir parçasıdır. Sömürgeciler, hakımıza sadece silah yoluyla değil, aynı zamanda psikolojik baskıyla da kendini inkar ettirmeye çalışıyorlar. TC'nin bu alçakça oyunları, halkımızın içinde tutmayacaktır.

-Yaşasın her türlü inançtan Kürt halkının birliği!
-Yaşasın ulusal kurtuluş mücadelemiz ve önderi APO!

St. Polten'den
ERNK taraftarları
4.1.1990

DERNEK KONGRELERİ

Batı Almanya'da Feyka Kurdistan'a bağlı yurtsever işçi ve kültür dernek şubeleri, yıllık olağan kongrelerini yapmaya devam ediyorlar.

Gazetemize ulaşan haberlere göre 7. 1. 1990 tarihinde Kürdistan Kültür Centrum-Hamburg VIII., 6. 1.1990 tarihinde Kürdistan Kültür Merkezi-Berlin X. ve Kürdistan Centrum-Bonn yıllık olağan kongrelerini yaptılar.

Dernek kongrelerinin, yoğun delege katılımı ve güçlü bir siyasal tartışma atmosferi içerisinde geçerek, oldukça ilgi uyandırdığı ve bu yönüyle faaliyetlere ilişkin istenilen sonuçlara ulaşıldığı gelen haberler arasındadır. Yapılan tartışmalar boyunca geçmiş faaliyetlerin kapsamlı bir değerlendirmesi yapıldı ve delegelerin gelecek dönem için hazırladıkları karar tasarıları görüşülerek onaylandı.

Yeni yönetim kurullarını da seçen dernek kongreleri, kapanış konuşmalarıyla sonuçlandırıldı.

İsveç Kürt Kültür Derneği XI. olağan kongresini yaptı

(Stockholm/Berxwedan)

20. 1. 1990 tarihinde Stockholm'de Kürt Kültür Derneği XI. olağan kongresini, başarıyla tamamladı.

Şehitlerin anısına saygı duruşuyla başlayan kongre, demokratik bir tartışma ortamında sürdürüldü. Önemli konuların gündeme geldiği dernek kongresinde, özellikle ajitasyon ve propagandanın yoğunlaştırılması, kitle eğitimine ağırlık verilerek örgütlenmenin yaygınlaştırılması ve emperyalizmin eritme-yozlaştırma politikasına karşı, kitleleri duyarlı kılacak faaliyetlerini geliştirilmesi gereğine dikkat çekildi.

Zengin Kürt kültürünün tanıtılması ve sömürgeci-faşist Türk devletinin kamuoyu nezdinde teşhir edilmesi çalışmasının daha da geliştirilmesi sorunu üzerinde duruldu. Ayrıca işbirlikçi-reformist akımların İsveç alanında yarattıkları tahribatlar ve alet oldukları oyunların teşhirine dikkat çekildi.

Kongre, alınan yeni kararlar ardından, seçilen yeni yönetim kararlılık sözü vermesiyle sonuçlandı.

Türkiye mektubu:

Bunalımı derinleşen kör strateji

Kürdistan'da bu yaz ve sonbahar dönemi önemli gelişmeler yaşandı. Bu gelişmeler, Türk sömürgeci yönetimi başta olmak üzere içteki ve dıştaki çeşitli çevreleri derinden etkiledi. Kürdistan halkı ve Türkiye'deki gerçek demokrat-sosyalist kesimler, yaşanan bu son eylemlilik temelinde umut, bilinç ve cesaret güçlerinde önemli bir düzeyde yükselirken, sömürgeci faşist güçler, tam bir panik yaşadılar. Yaşanan panik, korku ve tedirginlik, kendisini en uç şekilde çeşitli sömürgeci basın yayın organlarında dile getirdi. Her renkten burjuva gazete ve dergileri, yaz boyunca süren, Ağustos ayı içinde doruğa ulaşan ARGK eylemliliği karşısında "Doğu ve Güneydoğu'da tehlikeli gelişme", "Durum ciddi", "Gelişmeler kaygı verici" vb. başlıklar attılar. Olayların "Sıradan gelişmeler olmadığı"nı, "Daha ciddi önlemlerin gerekli olduğu"nu isleven padişah soytarısı makale yazarları, yalvarırcasına dikkatleri çekmeye çalıştılar. Kürdistan'da yaşanan gelişmeler, basının manşetten inmeyen temel konusu oldu. Her gün onlarca eylem ve ARGK saflarına katılış haberi ana başlıklar halinde ve yer yer fotoğraflarla birlikte verildi. Devletin bütün kurumları, hükümet, ordu ve muhalefet partileri, kendi gündemlerinin başına "Bir milli mesele olarak" bu gelişmeleri koydu. "Doğu ve Güneydoğu"daki gelişmeleri engelleyemedi diye, muhalefet, hükümete yoğun şekilde yüklendi. Daha etkin önlemlerin alınması istendi. Hükümet ise tüm devlet olanaklarıyla harekete geçtiği konusunda, basın ve ilgili diğer çevrelere ardarda açıklamalarda bulundu. Özellikle Genelkurmaylığın gelişmeleri büyük bir dikkatle izlediği, yeni önlemler konusunda nelerin yapılabileceğinin çok yönlü ele alınmaya başlandığı, gerek hükümet ve gerekse ordu üst düzey yöneticilerince kamuoyuna açıklandı. Ve ardından, Kürdistan'a yönelik ardarda seferler düzenlendi. Bir yandan ilgili ordu komutanları, öte yandan emniyet ve asayişten sorumlu bütün kurum yetkilileri, hükümetin en üst yöneticileri ve muhalefet parti komisyonları, "Doğu ve Güneydoğu"daki gelişmeleri yerinde incelemek maksadıyla, sorunları raporlara dönüştürülen incelemeler yaptılar. Bu "ziyaret" ve "incelemeler" yetki düzeyine göre bir sıra izledi ve en son Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Genelkurmay Başkanı'nın "incelemeleri" ile önemli karar toplantılarına gidildi.

Hükümetin, Kürdistan'da artan eylemlilik ve yaşanan önemli ulusal kurtuluş atılımı karşısında sıkışarak, adeta ne yapacağını bilemez hale gelmesi üzerine, basın ve muhalefet "ne yapacağı" ve tavrını ortaya koyması konusunda hükümet üzerinde baskılarını arttırdı. Sorunun ve gelişmelerin kendi boyutlarını, diğer bir deyimle "iç asayiş ve güvenlik" sınırlarını çoktan aştığının bilincinde olan ANAP hükümeti, bu "milli sorun" konusunda kendi ölçüsünü bilerek açıklamayı orduya bıraktı. Basın ve burjuva muhalefet çevreleri, ANAP hükümetinden açıklama beklerken, gelişmelere ilişkin açıklama ve tanımın, Türk Genelkurmaylığınca en yetkili ağız tarafından yapılması, Kürdistan'da yaşanan gelişmelerin TC'nin varlığı açısından ulaştığı boyutları tüm yönleri ile ortaya koyarken, bu aynı zamanda gerçeklerin en yetkili bir şekilde itirafı oldu. Sömürgeci-faşist Türk ordusunun eli-kanlı kurmayı, yaşanan gelişmelerin sıradan bir asayiş sorunu olmadığını vurgulayarak; "önemli bir düşman karşısında bir savaş durumunun yaşanacağını" itiraf etti. Yeni önlemlerin de buna uygun alınacağı belirtilerek, Ağustos ayı sonlarında yapılan üst düzey devlet toplantısına gidildi. Bu olağanüstü toplantı tamamen Kürdistan'daki gelişmeler ve bunun karşısında alınacak yeni tedbirlere ilişkin oldu. Bazı ana sonuçları basına açıklanan bu toplantıda yaşanan savaşın boyutlarına uygun, alınan temel bir karar, artık savaşın fiili yürütücülüğünün Türk Genelkurmaylığı tarafından yapılacağının, savaşın yönetim merkezinin Genelkurmaylık olduğunun resmen iç ve dış kamuoyuna ilan edilmesi oldu. Böylece, "Süper Vali" Hayri Kozakçıoğlu ve onun temsil ettiği eski savaş düzeninin yetmediği, aşıldığı, PKK önderlikli Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ancak direkt Türk Genelkurmaylığının yönlendirmesi ile karşısında mücadele edilebilecek dev bir gelişme boyutuna ulaştığı resmen kabul edilmiş oldu. Diğer bir deyişle, PKK önderlikli bağımsızlık ve özgürlük savaşımının bir "iç asayiş ve güvenlik" sorunu olmadığı, bir halk kurtuluş savaşı olduğu, TC'nin "milli sorunu" olduğu en yetkili ve resmi şekilde itiraf edildi.

Bu yıl yaşanan devrimci atılımla ortaya çıkan siyasi, askeri ve kitlesel gelişmeler, savaşın yeni bir döneme girdiğini ortaya koymuştur. 1989 yaz atılımı ile birlikte, Kürdistan'da, Türk sömürgeciliği ile PKK önderlikli Kürdistan halkı arasındaki mücadelede, önceki süreçlerden çok farklı yeni bir durum yaşanmıştır. Eylemler, taktiksel olmaktan öte stratejik önemde gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Her şeyden önce, Türk sömürgeciliğinin, temel stratejisi olan "Misak-ı Milli", "tek ulus, tek ülke" kör stratejisindeki çıkmaz, bu yıl yaşanan gelişmelerin ortaya koyduğu en temel siyasal durumdur. Bu kör stratejinin tutmadığı, artık bu demagoji ile gerçeklerin gizlenemediği, böyle bir strateji ile sürdürülen sömürgeci savaş ve günlük önlemlerin, Kürdistan'daki PKK önderlikli gelişmelerin üstesinden gelemeyeceği, en bağnaz kör strateji sahiplerince bile giderek anlaşılmak durumundadır. Yaşanan bunalım ve çıkmaz, günlük asayiş ve güvenlik önlemlerindeki yetersizliklerden değil, tüm bunların üzerine oturduğu kör sömürgeci stratejiden kaynaklanmaktadır. Yaz atılımı ardından ortaya çıkan yeni durum ve sömürgeci-faşist güçlerin çaresizliği, bunu açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu nedenle, sömürgeci-faşist güçlerin mücadelemizin ulaştığı boyutlar ve ortaya çıkan yeni duruma uygun olarak, almak durumunda oldukları yeni önlemler, önlem sahiplerinde bile umut yaratmamakta ve devletin sivil, askeri komutası gelişmelerin siyasi sorumluluğunu birbirine devretmeye çalışmaktadır. Bunun sonucudur ki, yaz atılımı ile birlikte Türk sömürgeci güçlerinde paniğin ve çıkmazın derinleşmesi ardından, gelişmelere ilişkin resmi görüş ve tavır konusunda faşist ANAP hükümetinden açıklama beklenirken, bunu Türk Genelkurmay Başkanı'nın yapması, daha sonra, yine Türk Genelkurmaylığı tarafından hatalı bir durum olarak değerlendirilmiş ve "Türk silahlı kuvvetlerinin gelişmenin siyasal sorumluluğunu üstlenmediği" açıklanmıştır.

Çıkmaza girdikçe GAP'a sarılma:

Bu son dönemler, GAP yeniden popüler hale getirildi. Partimiz ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı TC'nin en önemli silahı olarak lanse edilmeye çalışılıyor. Bunun için TV'de özel programlar ve haber yayınları yapıldığı gibi, en son olarak hükümetin toplantılarını GAP şantiyelerinde yapması şeklinde gövde gösterileri düzenlendi. Sömürgeci yönetimin; GAP'da hükümet toplantısı yapacak kadar gövde gösterisine girmesi, Kürdistan'da varlığı ve otoritesi zayıfladıkça çılgınlaşan TC'nin içine düştüğü zavallı durumu gösteriyor. Faşist Özal, yaptığı konuşmalarda, "PKK'ye inanmamaları ve desteklememeleri" için halka yalvarıyor. Yeni TV kanalları açılarak, halka parasız TV dağıtma girişimleri geliştirilerek, halkın PKK önderliğinde içine girdiği büyük ulusal bilinçlenme ve eylemin etkisi kırılmaya, psikolojik savaş derinleştirilmeye çalışılıyor. Bu yönlü yayın ve propagandalar, kitlelerde düşmanın gelişmeler karşısında ne kadar acze düştüğü konusunda bilinç ve öfke uyandırmaktan başka bir işe yaramıyor.

PKK; Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin de öncüsüdür

Türkiye'de siyasal kriz, Cumhurbaşkanlığı seçimi ile birlikte daha da ağırlaştı. Cumhurbaşkanlığı konusu, tam bir çıkmaz olarak Türk egemen sınıflarının önünde serili duruyor. Egemen sınıflar arasında belirgin bir krize ve çelişkiye yol açan bu durum, Türkiye emekçileri üzerinde baskıların da giderek yoğunlaşmasını beraberinde getiriyor. Bir yandan Kürdistan'daki gelişmeler, öte yandan iç ekonomik, sosyal-siyasal çürüme altında Cumhurbaşkanlığı didişmesine giden Türk egemenleri, bu ağır kriz ortamında en ufak demokratik girişime dayanma gücünden yoksun bulunmakta, bu nedenle baskı ve polisiye tedbirlerini giderek yoğunlaştırmaktadır. Çeşitli kaynaklar, Ağustos toplantısı ardından bütün kolluk kuvvetlerinin alarm durumunda bulunduğunu belirtmektedirler. "Huzur ve güvenlik" adına aralıksız yaygın operasyonlar sürdürülüyor, günlük denetim ve uygulamalar arttırılıyor. Tüm bunlar karşısında, Türkiye'de örgütlü ve alternatif bir devrimci-demokratik gelişmeden bahsetmek mümkün değildir.

Devrimci-demokratik güçler, gruplar biçiminde bölünmüşlüğünü, her birinin kendi içinde alternatif bir güç olmama konumunu sürdürmektedirler. Yer yer eylemler gündeme gelse de, bunlar sürekli ve istikrarlı gelişmelere yol açmamakta, kısa sürede darbeler alınmaktadır. Kitlesel düzeyde tepkiler daha çok cezaevlerindeki gelişmeler temelinde ortaya çıkmakta, ardından belli bir suskunluk kendini göstermektedir. Konserler biçiminde yapılan kitle toplantılarında ise, ağırlıklı olarak görülen PKK önderlikli gelişme olmakta; bu tür toplantılar, açılan pankart ve sloganlar PKK önderlikli Kürdistan ulusal kurtuluş mücadesini destekleme gösterilerine dönüşmektedir.

Türkiye alanında mevcut devrimci-demokratik halk muhalefeti, PKK eylemliliği temelinde demokratik eğitimden geçmekte, bu örgütsüz potansiyelin moral ve güç kaynağı olmaktadır. PKK önderlikli Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, Türkiye alanında emekçiler ve dürüst ileri-ci-devrimci çevreler için nasıl savaşılacağı, direnileceği konusunda sürekli ilham kaynağı durumundadır. Bu çevreler için PKK önderlikli Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi hem cesaret ve hem de moral verici öge durumundadır. Bu durum ile PKK hareketi, fiili olarak Türkiye'deki demokrasi sorununun çözümünde yol göstermekte, önderlik etmektedir.

Metropol alanlardaki ulusal kurtuluşçu örgütlenme düşmanı ürkütüyor

Savaşın ulaştığı boyutlarla birlikte, önemi gittikçe artan bir önemli mücadele alanı da metropol şehirleridir. Giderek yaygınlaşan önemli bir Kürt kitlesinin bu alanda bulunması, bu

"Türkiye alanında mevcut devrimci-demokratik halk muhalefeti, PKK eylemliliği temelinde demokratik eğitimden geçmekte; bu, örgütsüz potansiyelin moral ve güç kaynağı olmaktadır."

potansiyelin Kürdistan'la canlı bağlarını sürdürmesi ve Partimizin önemli bir etkinliği altında bulunması, Türk sömürgecilerini her geçen gün daha da tedirgin etmektedir. Bütün bunlar nedeniyle Kürdistan'daki her önemli gelişmeye paralel olarak Türkiye şehir alanlarında, Kürdistanlı kitleler üzerinde polisiye baskılar yoğunlaştırılıyor. Günümüzde, Türkiye metropol şehirlerinde bulunan Kürdistanlı kitleler ve başta da gençlik kesimi, "PKK'li", "şüpheli" olarak çeşitli polisiye uygulamalar ile karşı karşıya geliyor. Bu alanlarda da Kürtlerin yoğun bulunduğu semt ve mahalleler denetim altında bulunuyor. Sürekli operasyonlar gerçekleştiriliyor. Özellikle, Bulgar kökenli göçmenlerin gelmesiyle işyerleri ve fabrikalardan Kürt kökenliler atılarak, yerlerine bunlar alınıyor. Kürtlerin işte çalıştırılmaması, atılarak yerlerine "soydaşlar"ın alınması konusunda çabalar bizzat emniyet müdürleri tarafından yürütülüyor. Ancak tüm bunlara, dayatılan baskı ve işsizlik tehdidine rağmen, gençlik kesiminde doğrudan savaşa katılım ve kitlelerde destek eğilimi giderek gelişmektedir. Ülkedeki gelişmeler konusunda son derece duyarlı olan bu alanlardaki kitleler, mücadelemizi her anlamda desteklemede önemli bir potansiyel teşkil ediyor. Özellikle Kürdistan'da kitle katliamları karşısında, son dönemlerde dile getirilen "Kimyasal silah" tehdidine cevaben, Kürdistanlı yurtseverler, düşmanın "evinde" onu kahredecek ve yapılabilecek pek çok şeyin bulunduğundan sık sık bahsetmektedirler. Düşman da bunun bilincindedir. Kendi "evinin" ikinci bir mücadele alanına dönüşmesi konusunda önemli bir paniği devamlı yaşamaktadır. Bu nedenle, Ağustos toplantısının ardından tam alarma geçmiş durumdadır. Askeri kışlalar, "muhtemel bir PKK saldırısı" karşısında 24 saat koruma altında bulunduruluyor. Yoğun operasyonlarla ulusal kurtuluşçu örgütlenme ve gelişmelerin bu alanlarda da hissedilir bir güce ulaşmasına fırsat vermemeye çalışıyor. Ancak alınan bütün polisiye tedbirler, medet umdukları ajanlar ve ajan yapılar, bu alanda da ulusal kurtuluşçu gelişmeleri engelleyemiyor. Yurtsever potansiyel daha da sağlıklı ve üretken arayışlarını yoğunlaştırıyor.

Kaynağa dönüşte örnek bir militan;

CEMİL YOLDAŞI ANLAMAK

Ulusal kurtuluş şehitlerimizden Cemil Sait BARLAS (Ömer) yoldaş 1967 yılında Konya'nın Kulu kasabasına bağlı Ömeranlı köyünde doğdu. Ailesi, Abdulhamit döneminde Kürdistan'dan sürgün edilen ve 600 bini aşkını Toroslarda açlık ve soğuktan hayatını kaybeden Kürtlerle birlikte Konya bozkırlarına sürülmüştür. Yüzyılı aşkın süredir asimilasyon politikası altında eritilmeye çalışılan ancak özlerini tamamen yitirmeyen bu çevrelerin içinden çıkarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında şehit düşmesi Cemil yoldaşa soylu bir rol atfetmiştir. Cemil yoldaş, 19. yüzyılda kökünden kurutulmaya çalışılan bir çınarın 20. yüzyılın son çeyreğinde yeniden filizlenmesi ve topraklarına dalbudak salmasının bir ifadesidir. O Kürt halkının yeniden dirilişi ve kaynağa akışının bir örneğidir. Onun için de mücadelemizde anlamlı bir yeri vardır. O, dünyanın dört bir tarafına dağıtılmış Kürt insanına "kaynağa dönüş" yolunda bir çağrı, bir emirdir.

Cemil yoldaşın şahadetinin taşıdığı bu anlamı dile getiren ve Danimarka'daki yoldaşlarınca kaleme alınan bir yazıyı sayfalarımıza alıyoruz.

İnsanlık, kendisi için kendini feda eden büyük insanların omuzlarında yükselmiş, değer kazanmış ve doğaya hükmetmesini öğrenmiştir. Tarih, insanlığın gelişmesi için kendilerini feda eden ölümsüz kahramanlarla doludur. Şüphesiz bu tarihi kahramanlar, ait oldukları toplulukların, halkların ve ulusların özgürleşmeleri bazında gösterdikleri fedakarlıkların bütün bir insanlığı kucaklamaları sonucu, bu sıfatı kazanmışlardır. Örneğin biz Kürtlerin tarihinde, Kürt halkının Asur köleciliğine karşı Demirci Kawa önderliğinde verdiği kahramanca bir mücadele ile kazanılan değerlerin halkımızla sınırlı kalmayıp, Ortadoğu halklarına ve giderek insanlığa mal olması, Demirci Kawa'yı üzerinden 2600 yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen, günümüzde tarihin yaşayan kahramanları arasına sokmuştur. Demirci Kawa burada artık Kürt halkı somutunda insanlığın ortak bir değeri olmuş; her 21 Mart'ta kurtuluşu, özgürlüğü ve direnişi simgeleyen, yeni gün anlamına gelen Newroz bayramıyla özdeşleşerek yaşamıştır ve yaşayacaktır.

Evet; Demirci Kawa artık fiziki olarak yaşamıyor, fakat onu yaşatan değerler; köleliğe, sömürüye ve zulme karşı geliştirdiği direniş ruhu, artık başta Kürt halkı ve Ortadoğu halkları olmak üzere insanlığa mal olmuştur ve bu anlamıyla O, manevi bir değer olarak aramızdadır...

Tarihin ileriye dönen tekerleğini durdurmak isteyen gerici egemen güçler, böylesine halklar somutunda ortaya çıkan insanlık kahramanlarını unutturmak, onların enternasyonalist diyebileceğimiz özelliklerini ya inkar ya da çarpıtmak çabası içinde olmuşlardır. Kürdistan'ın gerek jeopolitik konumundan olsun, gerekse bilinçli olarak geri bıraktırılmış sosyo-ekonomik yapısından olsun; Demirci Kawa örneği Kürdistan'ın mevcut sınırlı kahramanları da Kürdistan'a egemen sömürgeci devletlerin -ki özellikle de sömürgeci Türk egemen güçlerinin- katı inkarcı ve asimilasyoncu politikaları sonucu ya unutturulmuş ya da sömürgeci devletler sisteminin değerleri olarak tanıtılmıştır.

İşte, böylesi bir ülke ve değerlerine büyük oranda yabancılaşmış halk gerçekliğimiz ortamında, şüphesiz başta ülkemizin ve halkımızın bağımsızlığı ve özgürlüğü olmak üzere, bu ülkülere güçlü bir zemin oluşturan tarihsel ve güncel bütün değerlerimize sahip çıkılması, korunması ve yaşatılması uğruna Partimiz PKK özgülünde yaşamlarını katık edenlere, şehitlik mertebesine ulaşan kahramanlarımıza kim ölmüş diyebilir!.. Mazlumlar, Hayriler, Kemaller ölebilir mi!.. Yüce komutan Mahsumlar ölebilir mi!.. Ölen insanlar, unutulan ve takipçileri olmayan insanlardır.

Bugün, bu şehitlerimizin düşüncelerini, direnişçi ruhlarını, günümüzden yaklaşık 150 yıl kadar önce dedeleri sömürgeci Türk egemen güçlerine karşı isyan ettikleri için Anadolu bozkırlarına, Konya ovasına sürgün edilen **Cemil Sait BARLAS** gibi bir militan Kürdistan topraklarında yaşamışsa kim diyebilir **Cemil** yoldaş ölmüştür!.. Bunu diyenler, azrailin pençesinde korkakça çırpınarak yaşayan ölülerdir. Yaşayan ölüler ise çabuk unutulurlar. Bunu bilinçli olarak söyleyenler ise lanetli yaratıklardır.

Cemil yoldaş, öncü yoldaşlarının anısına bağlılığını yaşamıyla ödeyerek ispatlayan ve bu özelliğiyle "ölümde yaşamı yaratan" bir halk kahramanımızdır. O, vatan topraklarında doğmadı, fakat yurt ve vatan sevgisi onda, ülke ve halk gerçekliğimizle Avrupa alanında (İskandinavya ülkelerinde) tanıştığı andan itibaren, önündeki bütün bentleri ve engelleri yıkan coşkun bir sele dönüştü. Onun canlı, atak yapısı, dürüst kişiliği ve güçlü fiziği, fırtına öncesi bulutların haşmetini uyandırıyordu insanda. Derin göz çukurlarında doğacak kızıl şafakları müjdeleyen güneşi, parıltıyı ve isyan ateşini görmek sonsuz bir güven veriyordu... **Cemil** yoldaşı "ölümde yaşamı yaratan" kahramanlık mertebesine çıkaran en önemli özelliklerinden biri de; atomlarına kadar parçalanmış halk gerçekliğimizin büyük oranda yaşandığı sürgünler diyarından (Konya bölgesinden) ülke topraklarına, kaynağa dönüşü gerçekleştirmesidir.

Sömürgeci Türk egemen güçleri, dönemin somut koşullarında, Kürdistan'da halkımızın direnişçi özelliklerini yaşatan etkin çevreleri, Anadolu bozkırlarına sürgün etmiştir. Ki, sürgünler sırasında, 700 bin Kürt insanının açlık, hastalık ve soğuklardan dolayı Toroslarda öldüğü tarihi bir gerçektir. İşte, **Cemil** yoldaş, dedeleri Konya ovasına ulaşan sürgünlerin torunudur. Köküyle toprağından koparılmış fidanlar misali, sürgün Kürtlerinin, Anadolu bozkırlarına, özellikle Konya ovası ve çevre ovalık alanlara yerleştirilmesi, halkımızın bu kesiminin direnişçi özelliklerini dumura uğratmanın yanısıra, çevresi Türk şovenizmiyle kuşatılarak oluşacak Kürt ulusal kimliğinin yerine Türk kimliğini ikame etme amacına yönelik politikaların ürünüdür. Sömürgeci Türk egemen güçlerinin ulusal imhamızı hedefleyen daha birçok ince ve sinsi politikalarına rağmen, yalçın kayalar arasında uygun koşulları bulur bulmaz açan Newroz çiçekleri gibi, halkımız PKK somutunda ülkemiz bütünlüğüne ve gerçek değerlerine sahip çıkmış, onları koruma ve yaşatma mücadelesine girmekte bir an bile tereddüt etmemiştir. Bu mücadele, günümüzde salt Kürdistan toprakları üzerinde yaşayan insanlarımızı sarmakla sınırlı kalmamış, Konya sürgün Kürtleri gibi, sömürgecilerin dünyanın dört bir yanına savurduğu hemen hemen bütün insanlarımızın yanısıra, ilerici insanlığı ya kucaklamış veya onların her gün tartıştıkları bir çekim merkezi haline gelmiştir.

Bu çekim merkezinin yüceliğini en erkenden görebilen ve bunu devrimci mücadele pratiğiyle bütünleştiren **Cemil** yoldaş, ülke topraklarına, kaynağa dönüş sloganlarının hayata geçirilişinde -özellikle Konya sürgün Kürtleri için- bir köprü olmuştur. O, yeni yetişen genç kuşaklar için onurun ve direnişin ilham kaynağı olma erdemine ulaşmış gençliğin sembolü **Hogırların** takipçisi, örnek bir militandır.

Cemil yoldaşın şahadetiyle, genelde Kürdistan'da özelde Konya sürgün Kürtleri ve gençliği arasında oynayacağı rolü farkeden sömürgeciler, korkularından, onun şehit düştüğünü kamuoyundan gizlemişlerdir. Sömürgecilerin acizliğinin açık bir göstergesi olan bu tutum bile tek başına **Cemil** yoldaşın şahadetinin anlamını ve önemini daha fazla izaha gerek duymadan ortaya koyuyor.

Cemil yoldaşın anısına bağlılık, onun uğruna şehit düştüğü vatan topraklarının Partimiz PKK önderliğinde gelişen ulusal direniş ve kurtuluş mücadelemizin çağdaş kurumları olan ERNK bayrağı altında toplanmamızla ve ARGK saflarında yerimizi almakla mümkündür.

Unutmayalım; **Cemillerin** kanlarıyla suladıkları Kürdistan toprakları, sömürgeci faşist Türk askerlerinin çizmeleri altında inim inim inlemekte, özgürleşeceği, şerefli insanlık ailesine katılacağı günü beklemektedir. Bu da; **Cemil** yoldaşın şahsında tüm devrim şehitlerimizin anısına bağlılığımızla ve bu anıyı pratiğimizde yaşatmamızla olanaklıdır.

-Yaşasın Kürdistan ulusal direniş ve kurtuluş mücadelesi!
-Kaynağa dönüşün öncüleri Cemiller ölümsüzdür!
-Kahrolsun sömürgeci-faşist cunta!
-Yaşasın PKK, ERNK, ARGK!
-Yaşasın büyük önder Abdullah ÖCALAN!

Danimarka'dan yoldaşları
23.01.1990

ÖZGÜRLÜK KÖPRÜSÜ

Bir Aralık günü
Atıldı bir köprü
Sürgünler diyarından
Ömeranlı'dan
Med Anamın diyarından
Mardin'e yoldaş, Mardin'e
Karıldı harcı
Alın terinle
Ve de kızıl kanınla.
Bu köprünün kolonlarında
Uzun Ömer'in
Dev kemikleri.
Şefkat hasret
Sevgi dolu kolların
Kolların yoldaş
Korkuluklarında
Köprünün.
Yolcuları
Yürekleri için için tutuşan
Volkanlar akın akın
Bilirim yoldaş
Umudun, hasretin
Bekliyorum geçmesini
Onların
Hem de mutlu
Yarınlar yüklü
Düğün alayı gibi
Zılgıt sesleri arasında
Mavzerler
Kızıl çiçek mermileri atacak
Toroslar'da
Gözleri açık giden
İsimsiz yitik mezarlara.
Ve sen Ömer yoldaş
Mardin'de
Şehitler Anıtının gölgesinde
Göreceksin
Gözlerindeki son umudunun
Meyvesini:
Doğulusu Batılısı
Kuzeylisi Güneylisi
Ve de Anadolu'daki sürgünü
Sarmaş dolaş
Mutluluğun zirvesinde
Tek yürek gibi çarpan yoldaş
Seninleyiz.

FRANSIZ POLİSİ NEYİN PEŞİNDE?

Aralık 1989'da Paris'te bir kimlik kontrolü esnasında polisler, benim arandığımı belirterek karakola götürdüler. Karakolda bana sordukları ilk soru, "PKK'yi tanıyıp tanımadığım" oldu. Bir sempatizanı olduğumu söyleyince, "Her gelen, militan da olsa, sempatizanım diyor" dediler. Ardından sivil polis ajanları geldi ve aralarından biri, elindeki çantadan benim cephe üyesi olduğuma dair bir rapor çıkardı. "Bu ne" dedi. Önce fark etmediğim için, "Ne bileyim" dedim. Birkaç satırı okuduktan sonra belgeyi tanıdım. Bunun üzerine bana dönerek, "Bize istediğimiz doğrultuda yardım etmezsen bu raporla birlikte seni Türkiye'ye göndereceğiz. PKK'lileri söyleyeceksin, yoksa, Diyarbakır Cezaevi'ni biliyorsun, kendini orada bulacaksın" tehdidini savurdular. Ardından, "Ona göre iyi düşün" dediler. Ben, "PKK'lilerin yerini kesinlikle bilmiyorum. Bilsem de söylemem, boşuna uğraşmayın" dedim. Fakat onlar, Türkiye'ye gönderildiğim taktirde akibetimin ne olacağını söyleyerek tehditlerini sürdürdüler. İkinci bir mektup göndereceklerini, o zamana kadar söylemezsem beni kesin Türkiye'ye teslim edeceklerini belirttikten sonra, beni serbest bıraktılar.

İkinci mektup, Ocak 1990'da geldi. Mektupta 10 Ocak 1990 günü, saat 15.00'te ulusal poliste randevum olduğu yazılıydı. Ben, tren kontrolünde aldığım cezalar içindir diye düşündüm ve randevuya gittim. Bu sefer, tehdit yerine çeşitli vaadlerde bulundular. Ailemi Fransa'ya getirtebileceklerini, para ve iş konusunda, istediğimi yapabileceklerini söylediler. Buna karşılık ise, "Sadece PKK içinde adam öldürenleri bize bildireceksin" dediler. Ayrıca, PKK ile ERNK arasındaki farkı öğrenmek istediler. Ve "Biz biliyoruz, PKK'ya sempati duyuyorsun. Biz, PKK içinde cinayet işleyen grubu ortaya çıkarmak istiyoruz" dediler. Buna sinirli bir şekilde karşılık verince, "Ne oluyor sana, kafana taş mı yağdı" dedi birisi. Ben de, "Benden, ajan olmamı ve halkıma karşı açıkça suç işlememi istiyorsunuz, lanetli bir mesleği bana dayatıyorsunuz. Bu oldu iki defadır benimle uğraşıyorsunuz. Fransa'ya karşı işlenmiş bir suçum varsa açık söyleyin" diye cevap verince, başka birisi, "Sana ajan-filan ol demedik, PKK'nin de sevmediği, ama PKK içinde adam kesen grup var, onların acısını biz de, siz de çekiyorsunuz" dedi. Bu son gidişimde, ben ne kadar sinirli cevap verdiysem onlar da sürekli değişik vaadlerde bulunarak düşürmeye çalıştılar. Yardım etmem için adeta yalvarıyorlardı.

Pontoise civarından
M. Y.

Emperyalizm Avrupa'da, köy koruculuğu oluşturma çabasında

Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş savaşımızın karşısında bir bütün olarak çıkmaz içerisine giren TC'yi, emperyalist saldırganlar, kurtarma çabalarını arttırıyorlar. Alman emperyalizminin asılsız iddialarla başlattığı saldırıyı, Fransız emperyalistleri de desteklemeye başlamışlardır. Almanya'da sürdürülen insanlıkdışı, çağın yüzkarası bu davada, Kürdistanlı politikacılar, emperyalizmi sanık sandalyesine oturtup yargılıyorlarsa, halkımızı ve insanlığı temsil ediyorlarsa, bu, onların ne kadar haklı bir davanın neferleri olduklarını gösteriyor. Fransa'nın da, böyle giderse, F. Almanya'nın çıkmazına düşeceği açıktır. Biz Kürdistanlılar, kendi halk gerçekliğimizi, direnen yiğit önderlerimizin direnişiyle öğrendik. Bu tür saldırıları da yenmesini bileceğiz.

Bir yurtsever olarak, Fransız emperyalizminin bölgemizdeki girişimlerini, halkımızı aydınlatmak için örnekleriyle yazacağım: Fransa'nın Alsace-Lorraine bölgesinde, polis timleri, işsiz olan Kürdistanlıları bir "mektup"la çağırıyorlar. Önce çeşitli bahaneler buluyorlar. Örneğin asılsız bir haber vererek, "Bu adam sizin ihbarınızı yapmıştır" diyor ve ekliyorlar, "Bu alanda PKK sorumlusu kimdir, asıl adı nedir, nerede kalıyor. Çalışmaları kimler yürütüyor?" Böylelikle, Kürdistanlıları ajanlaştırmaya çalışıyorlar. Bu yöntemle yurtseverleri rahatsız ederek; evlerine kadar giriyorlar. Fransa'nın bu tutumunun neden kaynaklandığını bir yurtsever kadın şöyle dile getiriyordu: "TC köpeklerinin dişlerini kırdık ki, şimdi de bu köpekler dişlerini gösteriyorlar. Ama bunların da dişlerini kıracağız." Bir kez daha emperyalist barbarlara şunu hatırlatmak istiyoruz: Başkanımız, büyük önder APO'nun ışıklı yolu, Mazlum, Hayri, Kemal ve büyük komutan Agit'in yiğit direnişleri, bizim ruhumuzda ve beynimizdedir. İnsanlık aleminde sonunuz hüsrandır!

Yurtsever Kürdistanlılar! Emperyalizmin saldırılarını boşa çıkarmak, özgür ve bağımsız bir Kürdistan'a kavuşmak için, ERNK saflarında, kendi öz birliklerimizde işçisiyle, genciyle ve kadınıyla örgütlenelim. Düşmanlarımıza, yılların birikmiş soylu kinini hep beraber kusalım. Şimdiden Nevrozlara daha güçlü katılımları sağlayarak emperyalizme bir şamar daha vuralım!

Özgür bir Kürdistan yaratmak için ileri!

Alsace-Lorraine'den
bir yurtsever/9.1.1990

PKK 11 YAŞINDA

Şanlı Partim PKK 11 yaşında
Savaşıyor ARGK dağlar başında
Faşist TC, can telaşında
Vurur gelir benim ARGK'm

Cudi, Botan elimizde
Ayrılmayız yolumuzdan
Agit, Mazlum dilimizde
Vurur gelir benim ARGK'm

Haki, Hayri, Kemallerin izinde
Ayrılmayız Marks'ın, Lenin'in,
Engels'in sözünden
1990 baharında,
kışında, güzünde
Vurur gelir benim ARGK'm

Şen ol Partim, şen ol Ordum
Bahtiyar kalsın benim yurdum.
Muzafer olsun
şanlı ARGK ordum.
Vurur gelir
benim KURDİSTAN'lım

M. Arap. Leverkusen

*

OĞLUMDAN MEKTUP

Oğlumdan mektup gelmiş
Okudukça içim parçalanıyor
Bizleri parçaladıkları gibi
Kendimi kaybediyorum,
ülkemi kaybettiğim gibi

Baba kurtuluruz deyip gittin,
kurtulduk mu
Orada kölesin
burada olduğu gibi
Ne düşünüyorsun artık,
karar ver!
Çoban dediğin Heso,
Kalaşnikof almış eline
Sen ve senin gibiler
halen düşünüyor musunuz?

Duydun mu,
Kürdistan'a bahar geldi
Çiçekleri okşadım,
yüzünü çevirdi
Senin, senin gibilerin
Kürdistan'a yüzünü
çevirdiği gibi
Sabrı kalmadı artık,
Kürdistan sizi
bekliyor artık

Abilerim, ablalarım savaşıyor
serin dağlarımızda
Kıskanıyorum onları
yaşım küçük diye
Yaşlanıyor anam
Kürdistan'ın sahipsiz
yaşlandığı gibi
Sahip çıkmalısınız artık
analarımıza
Kürdistan'ımıza

Verdin kendini
Avrupa ellerine
Bıraktın bizi ve Kürdistan'ı
düşmanın eline
Sesleniyorum sizlere,
Kürdistan halkına
Alın silahı elinize
yürüyün düşmanın üstüne

Z. Ş.
Spreitenbach/ARAU

İBRAHİM GÜÇLÜ HER YERDE AJAN BİLİNİYOR

Ben Cihanbeyli'den bir Kürdüm. Yıllık iznimi Cihanbeyli'de geçirdim. Duyduklarımı ve izlenimlerimi; kısaca ERNK'nin sesi Berxwedan aracılığıyla yurtdışındaki bütün emekçi halkıma iletmek istiyorum.

İlk önce gözüme çarpan, Türk devletinin ajan yapıyı oldukça geliştirdiği idi. Özellikle İç Anadolu'daki bütün Kürt köylerinde bu yapı, oldukça yaygınlaştırılmış. Başta okul öğretmenleri olmak üzere, köy ve kasabalarda çalışan bütün devlet memurları, kesinkes devletin ajanlığını yapmaktadırlar. Buralarda, bu yapıya karşı Kürdistan'daki gibi tutarlı bir mücadele olmadığı için, bu işe yatkın kişiler, çok az bir ücret karşılığı da olsa bu işi tereddütsüzce yapıyorlar. Ve yine ajanlığın niteliği üzerine, teşhir edici propaganda olmadığı için, birçok bilinçsiz insan, bu işi bir kariyermiş gibi görüyor. Yukarıda yazdığım devlet memurları dışında, birçok yerli insan da şu anda ajan-muhbir durumunda.

Çarpıcı bir şekilde farkedilen diğer bir husus da, TC'nin başta TV olmak üzere, bütün basın araçlarını istediği şekilde kullanmasıdır. Örneğin TV'de, açılışından kapanışına kadar kemalist eğitim verilmekte. Zaten ulusal kurtuluş güçlerine yönelik propagandası ise, büyük bir alçaklık. Artık "eşkıya" bile dememekteler, kullandıkları yeni terim, "Ermeni terörizmi." Ayrıca "Güneydoğu"ya yönelik yayın yapan "GAP kanalı" dedikleri kanalda çıkan programları, artık siz düşünün.

Türk devletinin her türlü anti-propagandalarına rağmen ve yörede sağlıklı bir faaliyet olmamasına karşılık, yine de Kürdistan'daki mücadeleye kendiliğinden de olsa, sempati var. Özellikle öğrenci-gençlik kesimi arasında çok olumlu yorumlarla karşılaştım. Hele, Başkan'ın 2000'e Doğru dergisinde yayınlanan röportajı oldukça ilgi gördü.

Cihanbeyli çevresi dışında, Ankara'ya da birçok sefer gittim. Birçok insanla konuştum; özellikle İbrahim Güçlü üzerine konuşuyorduk. Çünkü, en çok Ankara çevresinde tanındığı için, hep ondan bahsediliyor. Şunu da tüm samimiyetimle söyleyeyim ki, Serxwebûn gazetesinde çıkan Vakkas Çetindağ adlı itirafçının yazısından çok çok önceleri İbrahim Güçlü'yü, Ankara çevresinde herkes, Türk devletinin resmi bir ajanı olarak biliyormuş. Çünkü her şeyi gözler önünde; bütün aile fertlerine, Ankara'nın en güzel semtlerinde iş yerleri açmış, bunu da herkes görüyor ve biliyor.

Cihanbeyli'de doktorluk yapan, Güçlü'nün bir yakını ile kısa bir konuşmamız oldu. Kendisine, Vakkas Çetindağ'ı tanıyıp tanımadığını sordum. Bana şöyle cevap verdi: "Tanıyorum, Hatice Yaşar'la, İbrahim Güçlü, nice insanları Vakkas'ın durumuna düşürdüler. Beni de eskiden çok kullandılar, ama artık onların birer Kürt düşmanı olduklarını farkettim." Bunun gibi nice insanlar ondan nefret ediyorlar.

Cihanbeyli'den
bir yurtsever/8. 01. 1990

Emperyalist Alman devletinin polisiye baskıları bizi yıldıramaz

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yeni boyutlarda yoğunca geliştiği günümüzde, faşist Türk sömürgeciliği büyük bir çıkmazı yaşıyor.

Emperyalizmin TC'ye sunmakta olduğu yoğun destek ve yardımları, TC'yi yaşatmaya yetmemektedir. Ülke sathında binlerce insanımızın katliamdan geçirilmesi, köylerimizin kimyasal silahlarla yakılıp, yıkılmasında, faşist Türk devletine en büyük katkıyı sunarak suç ortaklığını yapan F. Alman devletidir. Özellikle son birkaç yıldır sergilenen tüm komplo ve saldırılar, sözümona "demokrasi" ve "güvenliği sağlama" adı altında yapılmaktadır.

İşte en son B. Berlin'de Feyka-Kurdistan üyesi Kurdistan Kültür Zentrum-BOTAN derneğimizin alçakça basılarak dolap, kitaplık vb. eşyalarımızın tahrip edilmesi de yine "güvenliği sağlama", "terörist arama" gerekçesi ile yapılmış bulunmaktadır.

23. 01. 1990 tarihinde saat 16.30 sıralarında derneğimizi, 50 civarında BKA polisi, hiçbir inandırıcı gerekçe öne sürmeden zora dayanarak bastılar. Başta Cumhuriyet Savcılığı talimatını göstermek istemediler. Yurtseverlerin direnmesi sonucu "izin" belgesini göstermek zorunda kaldılar.

Sadece "kimlik kontrolü" yapacaklarını söylediler; güya "terörist" arıyorlar! Ama yalan! 5 saati aşkın dernek kitaplığını incelediler, dolapları tahrip ettiler, dernekte bulunan yurtseverleri tehdit ederek, korkutmak istediler. Ama korku, panik yerine, yurtseverlerin tepkileri kararlıca oldu. Yurtseverlerin ortak değerlendirmesi şöyle ifade edilebilir.

"Düşman bize saldırdı. Düşman, bize saldırıyorsa, demek ki bizde gelişme, ilerleme vardır."

Düşmanın bu saldırısından daha çok anlaşılmaktadır ki, dernekteki ulusal kurtuluşçu çalışmalarımız, ulusal kurtuluş mücadelesine büyük hizmetler sunmaktadır. Bu bilinç ve kararlılıkla, düşmana inat daha çok çalışmalara sahip çıkacağız.

Bizi, emperyalizmin alçakça saldırıları yıldıramadı, yıldıramaz!

Her şeyimiz Bağımsız ve Özgür Kürdistan için feda olsun!

Şanımız, şerefimiz Partimiz PKK, Cephemiz ERNK, Ordumuz ARGK bin yaşasın!

B. Berlin'den
Bir dernek üyesi (Çeko)
24. 1. 1990

DEĞİŞİMİN YÖNÜ VE TÜRK FAŞİZMİNİN ÇIKMAZI

Baştarafı 1. sayfada

Her zaman yönlendirdiği emperyalizme ve vaftiz ettiğine inandığı sosyalizme yeni hedefi gösteriyor. Bu rol değişimine uygun olarak, Washington'dan Moskova'ya "Tanrı sizi korusun" temennileri uzanıyor. Eğer bu dua gerçekleşirse, Moskova'nın işlerinin epeyce kolaylaşacağı anlaşılıyor. Kendileri de pek inanmasalar da, emperyalist burjuvazinin ortak talebi Londra'dan dile getiriliyor: Sosyalizm öldü! Bu kuşkulu yargıya Moskova'nın yanıtı, ancak "sosyalizmin öldüğü görüşüne katılmıyoruz" biçiminde oluyor. Kendi politikaları gereği, emperyalizmi fazla rahatsız etmemeyi amaçlayan bu cevap, sosyalizme inanan güçler tarafından, bilinçli işçiler ve emekçiler tarafından rahatsızlıkla karşılanıyor.

Çeşitli emperyalist merkezlerden Moskova'ya, içtenliği kuşku verici olan ve belli bir tedirginliği içinde taşıdığı hemen anlaşılan övgüler diziliyor. Dünyanın her alanında burjuva yayın organları tarafından Gorbaçov yılın adamı seçilerek, bol bol övülüyor. Fakat, aynı oranda ve tersine olarak da sosyalizm yeriliyor ve kötülenmeye çalışılıyor. Bu iki olgu adeta atbaşı gidiyor. Bu durum, başta Sovyet kitleleri olmak üzere, dünyanın işçileri ve ezilen halkları tarafından kuşkuyla karşılanıyor. Burjuva liderleri iyimser yaklaşımlar ileri sürerlerken, işçi sınıfı ve halklar, devrimci ve hatta demokrat güçler, gelişmeleri biraz kuşku ve ihtiyatla izliyorlar. Tam bu ortamda Havana'dan başka bir ses yükseliyor: **"Korkaklar teslim olur. Ya sosyalizm, ya ölüm!"** Bu durum, mevcut gelişmelerin değişik bölgelerdeki güçleri ne denli zorladığını gösteriyor. Kuşkusuz bu onurlu sözler, sosyalizme inanan her devrimcinin hislerini dile getiriyor. Fakat, yaşananları böyle sloganlara indirgemek yerine, sosyalist ülkelerin içinde bulunduğu durumu, bu ülkelerin kapitalist ülkelerle ilişkilerini, dünya sosyalist devriminin gelişim yollarını ve doğru enternasyonalist anlayışı değerlendirmenin, izah etmenin daha yararlı ve geliştirici bir tutum olacağı ortaya çıkıyor.

Çeşitli çevreleri gelişmeler hakkında kuşkuya düşüren şey, çoğunlukla 89'un son ayında ortaya çıkan Panama ve Romanya olayları oluyor. Başta ABD olmak üzere emperyalizm, başka ülkelere yönelik açık askeri müdahalede ve askeri işgal hareketinde bulunuyor ve Sovyetler Birliği'ni de benzer tutuma çağırıyor. Bu olayların, 1989 yılının Aralık ayı başında gerçekleşen Malta zirvesinden sonra ortaya çıkması, insanları daha da duyarlı kılıyor. Halbuki Malta zirvesinde, "soğuk savaşın bittiği", "artık dünya jandarması olunmayacağı", "yeni bir çağa girildiği", "barış ve işbirliği döneminin başladığı" ilan ediliyor. Tam da bu parlak söz ve vaatlerin arkasından Panama ve Romanya olaylarının yaşanması, ortaya çok haklı olarak bazı kuşkular çıkardı. Acaba "soğuk savaş bitti" denerek dünyanın çeşitli alanlarına sıcak savaşlar mı yayılacak? Acaba "dünya jandarması değiliz" denerek daha çok müdahaleci mi olunacak? Dünyaya sadece iki gücün yön vermesi anlayışı devam mı edecek? "Uyuşturucu" veya "terörizm" denerek, ya da "demokrasi kurmak" gibi gülünç iddialarla ortaya çıkarak başka ülkelerin içişlerine karışmanın, bir de bunu askeri işgale veya ordu darbesine vardırmanın kabul edilir yanı yoktur. Zirvenin hemen akabinde ortaya çıkmaları, bu tutumun Malta'dan güç aldığı kuşkusunu arttırıyor. Hatta, Romanya'daki ordu darbesinin ardında Sovyetler Birliği'nin olabileceği kuşkusunu doğuruyor. Sonraki günlerde bu kuşkuyu haklı çıkaracak nitelikte açıklamalar yapılıyor, olaylar yaşanıyor. Sovyet Dışişleri Bakanı Bükreş'e ani ziyaretinden önce Romanya olaylarından haberdar olduklarını, sadece tarihini tam olarak bilemediklerini açıklıyor. Yine Romanya'da kurulan yeni yönetimin bir bakanı, olaylardan önce Moskova'da önde gelen Sovyet yetkililerle görüştüklerini ve onların desteğini "gönülsüz de olsa" sağladıklarını söylüyor. Ayrıca, Çavuşesku'nun "yargılanma" ve öldürülme biçimine, darbeyi alkışlayan emperyalist ülkeler bile eleştirel yaklaşırken, Sovyet yetkililerin "Romanya halkının kararıdır" gerekçesiyle onaylar bir tutum sergilemesi de dikkat çekici oluyor. Eskiden "kapalılık" politikası uygulanırken açık askeri müdahalelerde bulunan Sovyetler Birliği, şimdi "açıklık" politikası uygulanırken benzer tutumu yoksa gizli mi yürütüyor? İster istemez kamuoyunun belleğinde bu tür fikirler ve bundan oluşan kuşkular doğuyor. Elbette parlak sözlere değil, uygulanan politikalara ve pratikte yaşanan olaylara bakmak gerekiyor. Çünkü, "özgürlük ve insan hakları" denerek en ağır sömürü ve talan gerçekleştiriliyor, halklar katliama, soykırıma uğratılıyor. Gerçekçi değerlendirmeler, söylenenlerden değil, pratikte yaşananların irdelenmesinden çıkıyor.

Bazılarına göre, Doğu Avrupa ülkelerinde yaşananlar, "Reagancılığın bir zaferi ve sonuçları" oluyor. Sekiz yıllık başkanlık görevini bırakırken Reagan, "Başkanlığım sırasında komünizme bir karış toprak kaptırmadım" diye övünüyor. Kuşkusuz en küçüğünden en büyüğüne kadar, sosyalizmin temsilcisiyim diyen her gücün bundan kendine pay çıkarması gerekiyor. Daha da önemlisi, Reagan'ın halefi Bush'un da birkaç yıl sonra görevi bırakırken, "komünizmden şu kadar karış toprak kaptım" diye övünmesine meydan vermemek için, gerekli devrimci tavrın geciktirilmeden takınılması kaçınılmaz oluyor. Reagan'ın övünmesi, 1980'li yılların başından itibaren artan emperyalist saldırganlığın yaşanan olaylarda belli bir payı olduğunu gösteriyor. Fakat, belirleyici olanın Sovyet Birliği'nde uygulanan yeni politikalar olduğu, sosyalist ülkelerdeki değişimin bu temelde ortaya çıktığı da gerçeğin esası. Bunun da temelinde ikinci dünya savaşı sonrası yaşanan gelişmeler, iki sistemin örgütleniş tarzı, uygulanan politikalar ve yürütülen politik mücadele bulunuyor. Hatta Ekim Devrimi'ne ve sosyalizmin genel gelişimine kadar uzanıyor. Şimdi bütün bunlar geçmiş; şimdiki durum ve Gorbaçov'un yaklaşımları daha derinliğine irdeleniyor ve yoğun olarak tartışılıyor.

"Marksizm-Leninizme soldan müdahale gerektiğini söylemek, bu olumsuzlukların bilimsel sosyalizmden kaynaklandığı, diğer bir deyimle Marksizm-Leninizmin gelinen aşamada ortaya çıkan sorunları çözmede yetersiz kaldığı anlamına geliyor ki, buna katılmak mümkün olmuyor."

Görünen o ki, Doğu Avrupa'daki gelişmelerden emperyalist devletler daha çok tedirgin olmaya başlıyor. Sovyetler Birliği, onlara göre daha rahat görünüyor ve yeni yılda mücadelelerinde başarılar diliyor. Buna karşın, hazırlıksız olduğu anlaşılan emperyalist devletlerin şaşkınlıkları ve endişeleri açıkça sezilebiliyor. Kuşkusuz bu durumun çeşitli nedenleri var. Sosyalist ülkelerdeki gelişmeleri sözde kendilerinden yana görseler de, kitle hareketlenmesinin artacağından ve devrimci sosyalist gelişmelerin doğacağından korkuyorlar. En çok da, Doğu'daki kitle hareketlerinin Batı'ya, kapitalist ülkelere yayılacağından ve buradaki kitleleri harekete getireceğinden korkuyorlar. Ayrıca bir de, "Birleşik Almanya" korkusu var. Bütün bunlar Paris'te, Washington'da, Londra'da açıkça görülüyor. Bu nedenle olayların yavaş yavaş gelişmesi isteniyor ve bu konuda Gorbaçov'a yardımcı olunması çağrıları yapılıyor.

Sovyetler Birliği, gelişmelerden memnun ve gelecekten umutlu görünse de, önemli sorunlarla yüzyüze olduğu ve bunlardan kaynaklanan endişeleri taşıdığı anlaşılıyor. Özellikle iç sorunların başarıyla çözülmediği ifade ediliyor. 1980'lerin ortalarından itibaren başlayan yeni yönelim, bazı sorunları çözerek ve daha çok da yeni sorunlar yaratarak önemli bir dönüm noktasına gelmiş görünüyor, ya da bu noktaya doğru geliyor. Toplumda belli bir hareketlenme yaratılmış; bürokrasi, yolsuzluk, yozlaşma gibi sorunlarla belli bir mücadele içine girilmiş bulunuyor. Fakat, üretimin geliştirilmesi, tıkanıklıkların aşılması gibi sorunların zorlayıcı olduğu, yeni ekonomik değişikliklerin çeşitli sosyal ve siyasal sorunlar yarattığı, milliyetçilik eğiliminin önemli bir sorun haline geldiği anlaşılıyor. Gorbaçov, daha önce bunlara, "Perestroikanın uygulanması ve yarattığı gelişmeler" diyordu ve kuşkusuz doğru olan da buydu. Fakat şimdi ise "zehir" dediği bu gelişmeler tarafından ciddi biçimde zorlandığı anlaşılıyor. Elbette özel mülkiyet gelişince değişik sosyal ve siyasal güçler de ortaya çıkacaktır. Sosyalizmin birleştirici rolü işletilmez, eşitliğin ve özgürlüğün gerekleri yapılmaz, kapitalizm övülerek yoğun ilişkilere girilirse, emperyalist kışkırtmanın da etkisiyle her türlü milliyetçilik gelişecektir. Elbette sosyalist uluslar birliğinin parçalanması ya da bu tür hareketlerin askeri güç kullanılarak ezilmesi sosyalizmin uygulanması olmayacaktır. O halde, yenilenmeyi başarmak ve yeni bir devrimci atılım yaratmak gerekmektedir. Bu bakımdan geçiş döneminin sonuna gelinmekte olduğu ve Sovyetler'in kritik bir dönemeçte bulunduğu anlaşılıyor.

Bazı sosyalist çevreler, Sovyetler Birliği'nde "yeni düşünce" adı verilen yönelimi, özellikle Doğu Avrupa'daki gelişmeler sonrasında şiddetle eleştiriyorlar. Buna, kapitalizme geri dönüş diyorlar ve Marksizm-Leninizme soldan müdahalenin gerekli olduğunu ileri sürüyorlar. Bu eleştirilerde önemli oranda haklılık payı bulunduğu bir gerçektir. Ancak mevcut olumsuzlukların kaynağını doğru tesbit etmek ve özü gözden kaçırmamak önem taşıyor. Haklı eleştirilere konu olan günümüz Sovyet politikalarının kaynağı irdelenirken, Marksizm-Leninizme soldan müdahale gerektiğini söylemek, bu olumsuzlukların bilimsel sosyalizmden kaynaklandığı, diğer bir deyimle Marksizm-Leninizmin gelinen aşamada ortaya çıkan sorunları çözmede yetersiz kaldığı anlamına geliyor ki, buna katılmak mümkün olmuyor. Aksine, yaşanan olumsuzlukların Marksizm-Leninizmin gereği gibi uygulanmadığından kaynaklandığını vurgulamak gerekiyor. Buna bağlı olarak da, Gorbaçov'u kendinden önceki 30 yıllık yönetimlerden ayırmak yerine, Kruşçev-Brejnev politikalarının daha gözüpek ve sistemli bir uygulayıcısı olarak görmek ve öyle değerlendirmek daha gerçekçi oluyor. Bütün bunlarla birlikte, sosyalist ülkelerin her şeye kadir olmadığı, sosyalizmin onlarla özdeşleştirilmeyeceği de unutulmamalıdır. Sosyalist ülkeler sosyalizmin elbette en önemli kazanımlarından biridir, fakat dünya sosyalizminin hepsi değildir. Bilimsel sosyalizm, insanlığı kurtuluşa götüren en devrimci toplumsal bilimdir ve bütün insanlığın malıdır. Her toplumun bünyesine, kendi koşullarına uygun olarak uygulanabilir ve yaratıcı bir tarzda uygulanması gerekiyor. Burada, sosyalizmin geliştirilmesinde ve dünya sosyalist devriminde sosyalist ülkelerin yerinin ve görevlerinin doğru belirlenmesi gerekiyor. Her sosyalist insan, parti ve gücün, sosyalizmin uygulanmasında ve geliştirilmesinde kendini sorumlu hissetmesi ve aralarında bir eşitlik görmesi önem taşıyor. Bunlarla birlikte, sosyalist ülkelerdeki gelişmeleri değerlendirirken, o ülkelerin durumuna ve sosyalistlerinin ne dediğine de bakmak gerekiyor. "Yeni düşünce"nin sahipleri açıkça "tıkandık" diyorlar. Bu, ekonomide böyle, sosyal, siyasal ve kültürel yaşamda böyle, uluslararası ilişkilerde ve dünya devriminin gelişmesinde böyledir. Aynı politikalarla ilerlemek bir yana, varlıklarını bile koruyamayacaklarını açıklıyorlar. Doğu Avrupa'daki düşen yönetimler de, biraz zorlanarak da olsa, ülkelerini ekonomik ve sosyal tıkanma ile yüzyüze getirdiklerini itiraf ediyorlar. Brejnev dönemi politikalarıyla ileri gitmenin olanağının olmadığı anlaşılıyor. Bilimsel sosyalizm açısından, sosyalist toplum gelişmesini ve dünya devrimlerini ciddi bir tıkanmayla yüzyüze getirmiş olan, ekonomik bunalım, bürokratik baskı ve hantallık, toplumsal yozlaşma yaratan, uluslararası ilişkilerde ve devrimci gelişmelerde ciddi tıkanmalara ve ölçüsüz gerginliklere yol açan o politikaları savunmak gerçekçi ve dolayısıyla çözümleyici olmuyor. Bugünkü dramatik gelişmeler bu politikaların işlemezliğinin bir

sonucu oluyor. Bilimsel sosyalist hareket, bu politikaların uluslararası alanda yarattığı itibar zedelenmesinin ağır faturalarını bugün ödüyor. Hem de burjuvazinin umutlanma çabaları altında ve tüm sosyalist güçlere ciddi zorluklar ve acılar yaşatarak oluyor bu.

Sovyetler Birliği'nde "yeni düşünce" denen yaklaşım böylesi gelişmeler sonucunda doğuyor. İçte ciddi ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlar var ve bunları çözümlemek gerekiyor. Dışta bütün çabalara rağmen devrimler geliştirilemiyor ve ciddi bir tıkanma ortaya çıkıyor. Hepsinin üzerine bir de nükleer silahlar yığınağı ve savaş tehlikesi binmiş bulunuyor. İnsanlık bu yokedici silahların tehditi altında her gün korkutuluyor. Bunların çözümü için artık savaş yapılamıyor, her alanda emperyalizmle askeri olarak karşı karşıya geliş, savaş tehlikesini sürekli arttırıyor. İşte böylesi bir ortamda uzlaşma yöntemi, görüşmeler ve anlaşmalarla sorunlara çözüm arama eğilimi ortaya çıkıyor. İşte daha çok demokratikleşme, kısmi özel mülkiyete gelişme hakkı, dışta emperyalizme çeşitli tavizler verilerek tıkanmanın aşılması, insanlığın günlük korkulardan uzaklaştırılması, mevcut sorunlar çözümlenerek yeni gelişmelerin yaratılması hedefleniyor. Eğer işler böyle yürütülür ve sağlıklı bir ölçü tutturulursa, bunlar pek olumsuz da görünmüyor.

Elbette her uzlaşma, uzlaşan tarafların karşıtlarına belli tavizler vermesini gerektiriyor. Sovyetler Birliği, içte ve dışta bu tavizleri veriyor. İçte yeniden yapılanma, sosyalist ülkelerin daha çok ekonomik, ticari ilişkiye açılması, silahsızlanma çabaları bunların bir uygulanması oluyor. Doğu Avrupa'daki gelişmeler biraz bu temelde ortaya çıkıyor. Zaten bunların öncesi de var. Bu ülkelerin daha önceki ilişkileri de var. Bir bakıma Sovyetler Birliği ve ABD kendi üzerindeki "yüklere" karşıtlarını da ortak etmek istiyorlar denebilir. Bu durum, sosyalist ülkelerin kendi güçleriyle ayakta ne kadar kalabileceklerini, daha doğrusu sosyalist rejimlerin ne kadar yaşama güçleri olduğunu da gösteriyor. Elbette bütün bunlara bir şey denmez. Ve bunların verilen tavizler olduğu açıktır. Uzlaşma eğer yeni bir devrimci gelişmeyi hazırlıyorsa buna karşı da çıkılmaz. Fakat, eğer uzlaşma tek yöntem haline getirilirse, yeni bir gelişme hazırlamazsa, sosyalizm için ağır kayıplar yaratırsa, dünya sosyalist devriminin gelişmesine hizmet etmezse, devrimleri yadsır ve dünyaya yeni tür bir müdahalecilik doğurursa, dünyadaki her şey stratejik düzeyde bu uzlaşmaya bağlanmak istenirse, elbette bu kabul edilemez bir durum ve anlayış olur. Ayrıca bugün ortaya çıkan bazı sonuçlardan da daha somut olarak görülebileceği gibi, uzlaşma politikası herkese, giderek bütün dünyaya dayatılmak isteniyor ki, asıl tehlikeli ve kabul edilmez yanı da budur. Vatikan'ın hedef olarak parmağını Ortadoğu'ya uzatması, Küba parlamentosunda, "Bu ada tümüyle suya gömülmeden sosyalizmden vazgeçmeyeceğiz" biçiminde and içilmesi, bu yönlü baskı ve dayatmalar olduğunu açıkça gösteriyor. Bu durum ağır sonuçlar yaratan bir sağ sapma ve teslimiyet olarak ortaya çıkar. Ve devrimcilerin bunu kabul etmemesi, buna karşı mücadele etmesi gerekir. Şimdiye kadar sosyalizm önemli tavizler vermiştir, bunun bazı kazanımların tümden kaybedilmesine yolaçması da mümkündür. Doğu Avrupa ülkelerinin bazılarındaki gelişmelerin bu yönlü olduğu gözlenmektedir. Birçok alandaki devrimci hareketler, emperyalizmin ağır saldırıları ile yüzyüze bulunmaktadır. Sovyetler Birliği, belli bir güven ortamı yaratabilmek ve emperyalizmi daha kapsamlı görüşmelere çekebilmek için sürekli taviz veren taraf olmaktadır. Buna karşı, emperyalizm de, silahsızlanma ve bazı faşist-askeri diktatörlüklerin tasfiyesi gibi belli tavizler veriyor olsa da, daha yoğun olarak sosyalizme ve halklara karşı saldırganlığını

“Sekiz yıllık başkanlık görevini bırakırken Reagan, 'Başkanlığım sırasında komünizme bir karış toprak kaptırmadım' diye övünüyor. Kuşkusuz en küçüğünden en büyüğüne kadar, sosyalizmin temsilcisiyim diyen her gücün bundan kendine pay çıkarması gerekiyor...”

sürdürmektedir. Emperyalizmin bu gerçeğinin tümden değiştirileceğini sanmak, ancak bir hayal olabilir. Bu nedenle, emperyalizm gerçeğine uygun olarak çok yönlü olabilmek, her türlü olasılığa karşı hazırlıklı bulunmak, emperyalizmi sadece bir politik olgu biçiminde görme yanılgısına düşmemek gerekir. Sosyalist ülkelerdeki yeni yönelim, eğer böyle hareket etmezse, ağır kayıplar yaratan bir sapma haline gelebilir.

Bugün Doğu Avrupa ülkelerinde yaşanan olaylara herkes kendi anlayışına göre bir ad takıyor. Kimisi "devrim" ya da "reform" diyor, kimisi de "darbe", hatta "karşı-devrim" olarak görüyor. Adlandırma olarak ne denirse densin, yaşananların basit bir yönetim değişikliği olmadığı açıkça görülüyor. Ekonomiden politikaya, ideolojiden rejimin yapılanmasına kadar çeşitli değişiklikler yaşanıyor. Bütün bu alanlarda, iç ve dış yapılanmada sosyalizmden belli bir gerileme ve kapitalizme tavizler verme ortaya çıkıyor. Hatta adlarını ve bayraklarını bile değiştiren Macaristan, Polonya, Romanya gibi bazı Doğu Avrupa ülkelerinin yeni yönetimleri, "Demokratik sosyalizm", "Sosyalist kapitalizm" vb. adlarla önlerine kapitalizme dönüşün somut planlarını da koymuş bulunuyorlar. Ekonomik kararları IMF reçetelerine göre düzenleme hazırlığındalar. Birçok yönlü eksiği de olsa, ama varlığı da yadsınamayacak olan sosyalist alt yapıyı yıkarak bu planlarını hayata geçirmede ne denli başarılı olacakları, daha da önemlisi halkın buna izin verip vermeyeceği ayrı konu. Fakat her şeye rağmen mevcut durumun bir geri adım olduğu kuşkusuzdur. Buna kısmi "geri çekilme", kapitalizmin belli mevziler kazanması da denebilir. Bu durum, 1980'lerin başında ileri sürülen "komünizme geçilmekte olduğu" anlayışının ne denli ayakları havada bir anlayış olduğunu iyice ortaya koymuştur. Yaşanan olaylar kamuoyu nezdinde, özellikle bilinçsiz kamuoyu nezdinde ve burjuvazinin yoğun propagandası ile sosyalizme önemli kayıplar verdirmektedir. Ancak durumun nasıl gelişeceği hala belli değildir. Kapitalizm kazandığı mevzilere dayanarak bazı ülkelerde egemen hale gelebilir; mevcut gelişmeler yeni bir sosyalist gelişmeyi de yaratabilir. İki yönlü gelişme olasılığı da vardır; hala ağırlıklı yön sosyalizmin gelişmesi olsa da, mevcut ülkelerin bu duruma düşmeleri elbette bir gerileme sayılmalıdır. Kapitalizme tavizler verilerek sosyalist gelişmenin sağlanıp sağlanamayacağı da henüz belli değildir. Elbette bu durumu yaratan nedenlerin çok köklü bir değerlendirmesinin yapılması gerekir ve sosyalizmin inşasında bütün bunlar tecrübe ve ders olmaktadır. Fakat, neden olarak bugünkü olayları görmemek gerekir; bu durumun nedenleri öncesinde saklıdır ve yaşanan olaylar sadece sonuçlar durumundadır. Bu açıdan, yıkılan yönetimlerin politikalarını ve pratik uygulamalarını doğru görmek ve savunmak mümkün değildir. Zaten kendileri de bu gerçeği itiraf eder duruma gelmişlerdir. "Yeni düşünce", bu gelişmeleri bir zorunluluk olarak değerlendirmektedir; bu "zorunluluğu" görmek ve kabul etmek gerekiyor, fakat ortaya çıkan gerilemeyi aşma, hata ve yanlışları düzeltme, sosyalist inşaya yeni bir hamle yaşatma doğrultusundaki anlayış ve politikaları dikkatle inceleme ve eleştirel bir yaklaşımla karşılama da gerekli oluyor.

Öyle anlaşılıyor ki, sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasındaki ilişkilere yön veren, nükleer savaş tehlikesini ortadan kaldıran ve dünya barışını güvence altına alan ortak mekanizmalar yaratılmak isteniyor mevcut çabalarla. Bu istem ikinci dünya savaşının sonuna doğru canlanmıştı ve Sovyetler Birliği ile ABD yönetimlerinin hayli ileri düzeyde görüşleri vardı. Bugün ne kadar kötülenmeye çalışılırsa çalışılsın, bu yaklaşım esasında Stalin'in yaklaşımıydı ve en tutarlı savunucusu O'ydu. Fakat daha sonra, özellikle ABD'deki Truman yönetimi ve emperyalizmin aşırı gerici çevrelerinin çabalarıyla bu yaklaşım büyük ölçüde geçersiz kılındı, adına "soğuk savaş" dedikleri ilişkiler dönemi açıldı ve oluşturulan uluslararası kuruluşlar son derece kadük kaldı. Daha sonraki Sovyetler Birliği yönetimleri emperyalizmin bu engelleyici ve kışkırtıcı yönelimlerini aşamadılar. Emperyalizmin dayattığı yarışı kabul etmek, sonuçları sosyalist inşa ve dünya devrimi için ağır olan politikalar uygulamak zorunda kaldılar. Bu politikalar, sosyalist ülkelerde ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yaşamda ciddi bir tıkanma ve çarpıklık ortaya çıkardı, bilimsel sosyalist öğretinin bazı temel ilkeleri ya uygulanmadı ya da revize edildi. Esasta mevcut gelişmelerden bu politikaları sorumlu tutmak ve bunların ayrıntılı değerlendirmesini yapmak gerekiyor. Tıkanma yalnız içerde olmadı, benzer durum daha da ağır bir biçimde dış politikada ortaya çıktı. Bu noktada zorlanınca Macaristan, Çekoslovakya, Afganistan örneklerinde görüldüğü gibi, marksist-leninist öğretiye ters olan askeri müdahalelerde bulunuldu. Bu durumun uluslararası planda sosyalizme önemli zararlar verdiği, ayrıca yapılan müdahalelerin de başarılı olmadığı açık bir gerçektir. Zaten başarılı olması da mümkün değildir. Bugün bunların özeleştirisi yapılıyor ve hata olduğu dünyaya ilan ediliyor. Kuşkusuz bu durum olumlu bir tavır alıştır. Bilimsel sosyalizmde "devrim ihracı" kesinlikle yoktur, bu tür durumlar Marksizm-Leninizmin özüne aykırıdır. Sosyalist ülkelerin devrim amacıyla bile olsa başka ülkelere müdahalesi olmamalıdır, olsa bile başarı kazanamayacağı ortaya çıkmış, emperyalizme koz vermek ve devrimleri başarısız kılmaktan öteye gidememiştir. Sosyalist ülkeler, insanlığın gelişiminde kazandıkları başarı ile, yarattıkları objektif ortam ile, siyasal ve çeşitli alanlardaki destek ile, en çok da emperyalizmin başka ülkelere yönelik açık müdahalelerine karşı çıkıp bunları önlemek ile devrimlerin gelişimine ve dünya devrimine katkıda bulunabilirler ve bilimsel sosyalizme uygun olan doğru tutum budur. Elbette bu, devrimlerin yadsınmasına götürülmemelidir; eğer böyle bir yaklaşıma yönelinirse, bu durum en tehlikeli sapma olur ve devrimci gelişmeler karşısında mutlaka altedilir. Sovyetler Birliği'ndeki yeni yönelimin kırk yılın deneyimleri üzerinde şekillenmekte olduğu ve bunun derslerine dayandığı anlaşılıyor. Eğer bununla, ikinci dünya savaşı sonunda oluşturulmak istenen uluslararası mekanizmalara ulaşılırsa, bu iyidir, fazla karşı çıkılacak bir yanı yoktur. Fakat önemli tavizler verilerek yapılıyor; eğer bunda ölçülü olunmazsa, var olanı korumak adına devrimler yadsınır, emperyalist devletlerle stratejik bir uzlaşmaya varılıp dünyadaki her şeye müdahale edilirse, belli ki bu çok kötüdür ve ayrıca bunun bilimsel sosyalizmle de bir ilişkisi yoktur.

Bazıları, sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerle ilişki geliştirmelerini ve kapitalizmin en gerici odaklarıyla ilişkiye girmelerini eleştiriyorlar. Biraz gerçekçi olunursa, bu tür eleştirilerin haklı olmayan yanlarının bulunduğu anlaşılır. Bir dünya savaşı tehlikesini önlemek için, elbette emperyalizmin en uc çevreleriyle ilişkiye girilecek ve onlar durdurulmak istenecektir. Çünkü, en çok savaş eğilimi taşıyan ve kışkırtıcılık yapan onlardır. Kuşkusuz dünya barışının nihai garantisi, devrimlerin gerçekleşmesi, emperyalizme karşı işçi sınıfının, halkların ve demokratik güçlerin mücadelelerinin gelişmesidir. Ama somut planda ve güncel olarak, sosyalist ülkelerin bu yönlü çabalarının bir parçası da emperyalist savaş odaklarıyla bu yönlü ilişkileri ve belli anlaşmalara varmalarıdır. Bunun da önemini yadsımamak ve küçük görmemek gerekir. Nitekim Ekim Devrimi sonrası Lenin'in izlediği, ikinci dünya savaşı öncesi Stalin'in izlediği politikalar da bu yönlüdür ve bunlar gerçekçi politikalardır. Bu durumu, 1920'den sonra Lenin'de belli anlayış değişiklikleri oldu diye değerlendirmek de doğru değildir. Elbette Ekim Devrimi temelinde anlayış gelişmiş ve yeni politikalar ortaya çıkmıştır, fakat bunlar Leninizme uygun politikalardır ve Leninizm parçalanamayacak bir bütündür. Yine yetmiş yıllık sosyalist ülkeler pratiği, sosyalizmi kapitalist dünya ile ilişkisiz kılan politikaların doğru olmadığını, bu tecrit anlayışının sosyalist inşa ve devrimlerin gelişmesine önemli zararlar verdiğini göstermiştir. Tersine, kapitalist ülkelerle çeşitli ilişkiler içinde olmak, böylece işçi sınıfını ve halkları daha yakından etkilemeye çalışmak, hem sosyalist inşanın gelişmesine hizmet edebilir, hem de devrimlerin gelişmesinde önemli rol oynayabilir. Nitekim Ekim Devrimi sonrası içte rejimin istikrarı sağlandıktan sonra, bir yandan işçi sınıfının ve halkların devrimci hareketleriyle dayanışma kurulurken, öte yandan kapitalist devletlerle ilişki kurmak, sosyalist devletin tecritini ortadan kaldırmak için yoğun çaba harcanmış ve ancak böylece başarılı olunabilmiştir. Dolayısıyla, işçi sınıfı ve halkların mücadelesiyle dayanışmayı ihmal etmemek kaydıyla, sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerle çok yönlü ilişkiler geliştirmeleri Leninizmin özüne uygundur.

Toparlarsak; 90'lı yıllara girilirken gelişmelerin yönünü şöyle özetleyebiliriz:

Her şeyden önce, sosyalist ülkelerde içte kapitalist ilişkilere, dışta ise emperyalizme önemli tavizler verildiği bir gerçektir. Bunlar, uygulanmış olan yanlış politikaların sonucu olarak, sosyalist inşanın ve genelde sosyalizmin ödediği ağır bedeller olmaktadır. Bu, kısmi bir gerilemedir. Burada dünya sosyalizmi kazanmış olduğu bazı mevzileri bile kaybedebilir. Ancak sosyalist inşa hareketi daha da güçlenen bir hamle de yapabilir ve bunun verileri çok daha güçlüdür. Bu gelişmeler, kısa vadede, genel planda sosyalizme de

belli zararlar vermektedir. Ama bu durum geçicidir, somut koşulları irdelemeye çalışmak, gerçekçi olmak, kitleleri sorunlara katarak hareketlendirmek önemli bir güçlenme kaynağı olmaktadır. Bu temelde sosyalizmin yeni bir gelişme dönemine gireceği yadsınamaz. Özellikle dünyadaki devrimsel hareketlerin gelişme olanakları güçlüdür ve bu tür gelişmeler sosyalist inşa hareketlerini de rahatlatacak ve ilerlemelerine yardımcı olacaktır.

İkinci olarak, özelde SSCB-ABD ilişkileri, genelde ise iki sistem arasındaki ilişkiler, dünya ölçüsündeki kilitlenmeyi çözme yönünde gelişmektedir. Bu, dünyadaki durum ve insanlık açısından iyidir. İkinci dünya savaşı sonrasında oluşan katı askeri bloklar dünyası parçalanmakta, ikili merkezileşmenin dağıtılmasına çalışılmakta, emperyalist devletlerin birliği ve merkezileşmesi zayıflamaktadır. İkili merkezleşmeden çok merkezliliğe doğru bir kayış ortaya çıkmaktadır. Bu durum, merkezileşmiş iki askeri güçten oluşan yapının dünyadaki her şeyi belirlemesi durumunu azaltacak, dünyadaki sorunlar ilişkili güçler tarafından çözümlenmek için daha elverişli bir ortam oluşturabilecektir. Sosyalist ülkelerin birçok yükü böylece hafifleyebilecek, daha geniş ilişki ve manevra kabiliyeti ortaya çıkabilecektir. Bu gelişmelerle emperyalistler arası çelişkiler daha da artacak, bütünleşmiş kuvvetleri zayıflayacaktır. Elbette her güç kendi etkinliğini geliştirebilmek için yoğun çaba harcayacaktır ve emperyalizm kendi gerçeğinden kaynaklanan politikalarını terketmeyecektir, işçi sınıfına ve halklara karşı baskı ve sömürüsünü daha da geliştirmeye çalışacaktır. Fakat doğru politikalar izlenirse sosyalist ülkelerin gelişmesi ve yeni devrimlerin zafer kazanması için koşullar daha uygun, olanaklar daha fazla olacaktır.

Üçüncü husus, bu sonucu belirlemenin gerçekleşme durumudur. Mevcut yönelimlerle, bazı kapitalist ülkelerde işçi sınıfı hareketinin boyutlanması mümkün olabilir. Yine en canlı gelişme, emperyalizmle ezilen halklar arasındaki çelişki ve mücadelelerden doğacaktır. Mevcut durumu doğuran güçlerin niyeti ve politikaları ne olursa olsun, objektif olarak bu durum halkların ulusal kurtuluş mücadelelerinin gelişimi için elverişli veriler sunacaktır. Birçok alanda, devrimsel hareketler kendi koşullarına uygun olarak gelişip zafer kazanacaklardır. Bu açıdan, 90'lı yılların yeni bir devrimsel gelişme dönemi olacağını belirtmek fazla hatalı olmayacaktır.

Kısaca böyle özetleyebileceğimiz yeni gelişmelerin tüm dünyayı kucaklamakta olduğu açıktır. Hiçbir gücün böyle bir gelişme dışında kalamayacağı anlaşılıyor. Ve bu gelişme, kendi durumuna taban tabana zıt olan Türk faşizmini dört bir yandan sarıyor, içten ve dıştan kuşatıyor. Dünya güçleri "yumuşayalım" derken, o kaskatı bir faşist diktatörlüğü örmeye çalışıyor. Yine en vahşi bir sömürgeciliği yaşatmak için faşist özel savaşı habire geliştirmeye çalışıyor. Ama, mevcut kuşatma altında tam bir çıkmaz içine girmiş bulunuyor. Çeşitli güçlerin şaşkınlığı ve öfkesi biraz da bundan kaynaklanıyor.

Bu ortamda faşist-sömürgeci rejim ne yapabilir?

Türkiye rejimi, tamamıyla ikinci dünya savaşı sonrasında oluşan dünya bloklaşmasında, emperyalist sistemin ve NATO'nun çıkarları doğrultusunda şekillenmiş bir rejimdir. Daha öncesi de emperyalizmle ilişki ve ittifaka dayanıyordu. Fakat, savaş sonrasında bu durumu çok daha gelişti ve sistemin çıkarlarının bir parçası oldu. Ekonomiden siyasete, sosyal yapıdan orduya kadar her şeyi bu doğrultuda belirlendi ve buna göre şekillendi. 12 Eylül faşist rejimi ise, bütün bunların gelişiminin zirvesi oldu. Katı askeri bloklara dayanan dünyada "yenilmez ordum" diyerek, "jeopolitik ve jeostratejik konumum" diyerek, "size ölümüne bağlıyım" diyerek ve bu özelliklerini, bunlarla birlikte Türkiye ve Kürdistan'ın büyük zenginliklerini pazarlayarak kendisini yaşattı. Her şeyini buna göre şekillendirdi. Ve gücünden kat kat büyük bir diktatörlüğü yarattı. Fakat şimdi ne yapacaktır? Artık bu tüccar politikalarının çoğu işlemez hale geliyor. "Yerim ve önemim" dediği birçok şeyin yeni dünyada fazla bir değeri kalmıyor. Doğu Avrupa ülkelerindeki yönetimlerin bile dayanamadığı yeni gelişmeler karşısında, dörtbaşı mamur faşist-sömürgeci diktatörlüğe yaşam olanağı bulunabilir mi? Bulgaristan ve Romanya örneklerinde görüldüğü gibi, sadece azınlık haklarının bir rejimi yıkmada önemli bir etken olduğu günümüzde, koca bir ulus en vahşi bir sömürgecilik altında tutulabilir mi? Azınlık sorunları rejimleri yıkıyor, ulusal bağımsızlık ve özgürlük sorununun faşist özel savaşla bastırılması mümkün olabilir mi? Açık ki, özel savaş iç ve dış kamuoyunda artık çok daha fazla tecrit oluyor. Sıkışınca ortaya attıkları "ana dillerini konuşsunlar" masalı artık kimseyi inandıramıyor. Bütün güçleriyle geliştirdikleri Türk şovenizmi ve bunu bütün dünyaya yayarak hortlatmak istedikleri pantürkist anlayışlar içte ve dışta rağbet görmüyor. Sömürgecilik ve özel savaş artık bunlarla da maskelenemiyor. Faşist-sömürgeci rejim, özellikle Kürdistan'da yükselen direniş karşısında tam bir çözümsüzlük ve bu nedenle çözülme içine girmiş bulunuyor.

Yaşanan gelişmeler, hem sivil ve askeri yönetim düzeyinde, hem de çeşitli yazar-çizer takımı arasında tam şaşkınlık yaratmış durumda. Faşist rejime umut bağlayanlar, "acaba ne olacak" diye büyük bir kuşkuyu ve korkuyu yaşıyorlar, "bu gelişmelere nasıl ayak uyduracağız" diye adeta feryat ediyorlar. Her kafadan bir ses çıkıyor, herkes birbirine soruyor ve geleceğin nasıl olacağına çözüm bulmaya çalışıyor. Özellikle dünyadaki gelişmeleri biraz kavrayanlar, "eskisi gibi artık yaşayamayız, bir şeyler yapılması gerekir" diyerek faşist rejimin içinde bulunduğu çıkmazı vurguluyorlar. Burjuva yazarları bile, rejimin durumunu Osmanlının son dönemlerine benzetmekten ve böylesi karşılaştırmalar yapmaktan kendilerini alamıyorlar. Gerçekten de faşist rejim için durum oldukça vahim. Ne mevcut konumunu yaşatma olanağı var, ne de eskisi gibi bazı göstermelik değişiklikler yaparak uyum sağlayabilme olanağı bulunuyor. Yumuşak bir tarzda rejimi restore etme, yeni politikalar üretme mümkün olmuyor. Çünkü, iç gelişmeler ve dış durum kendi yapısıyla tam bir zıtlık oluşturuyor.

NATO'ya ve ABD'ye göre şekillendirilmiş dış politikalarla faşist rejimi ayakta tutabilmek artık mümkün görünmüyor. Tam bir askeri kuvvet olma, sosyalizme ve bölgeye karşı emperyalizmin jandarmalığını yapma artık değerini yitiriyor. Tümden ortadan kalkmasa bile, eski duruma göre önemli değişim oluyor ve Türkiye'nin eski rolü azalıyor. Buna bağlı olarak emperyalist sistem artık eski önemi vermiyor. Avrupa'daki gelişmeler Türkiye'yi oldukça geri planlara itmiş bulunuyor. Rejimin eski dostluklara dayanarak eskisi gibi yaşayabilmesi çok zor. Avrupa ilişkilere sınır koyuyor, ABD elçisi bile "ordunuza güvenmeyin, ekonominize bakın" diyor. Emperyalist devletlerle rejim sorunları artıyor; gerçi tümden dışlamıyorlar, yaptıkları yardımı ve ilişkilerini belli ölçüde sürdürüyorlar, fakat her şeyini emperyalizme bağlayarak yaşayan rejime bunlar yetmiyor.

"Gerçekten de faşist rejim için durum oldukça vahim. Ne mevcut konumunu yaşatma olanağı var, ne de eskisi gibi bazı göstermelik değişiklikler yaparak uyum sağlayabilme olanağı var. Yumuşak bir tarzda rejimi restore etme, yeni politikalar üretme mümkün olmuyor."

Bir de kendi müttefikleri olduğu için, emperyalist devletler, Türkiye'deki faşist uygulamaları daha çok gündeme getiriyorlar ve sorun yaratıyorlar. Böylece rejimin durumu ve sorunları uluslararası planda daha çok gündeme geliyor; çözemediği için rejim zorlanıyor. Eskisi gibi artık yalanlarla aldatmak da mümkün olmuyor. Türk-Yunan ilişkileri, Kıbrıs sorunu, Ermeni soykırımı, Kürdistan'daki savaş rejimi daha çok zorlayan sorunlar oluyor. Suriye, İran ve Irak'la rejimin çelişkileri zaman zaman iyice keskin hale geliyor, bu alanlarda verdiği tavizler yetmiyor. Gerçi gelişmeler Ortadoğu'daki bütün güçleri zorluyor, ama Türk rejiminin durumu bunların en başında geliyor. Öyle ki, 12 Eylül darbesi adeta Türk burjuvazisinin ve emperyalizmin başına bela olmuş durumda. Bir zamanlar sorunlarını bu rejimle çözen güçler, şimdi onunla adeta çıkmaza girmişler ve ölüme mahkum olmuşlar. Faşist rejim bütün bu alanlarda yeni politikalar üretemiyor ve çıkış bulamıyor. Bu konuda sadece Sovyetler Birliği ile gelişen ilişkiler var, adeta rejim bununla övünerek her şeyi kapatmaya çalışıyor. Elbette Sovyetler Birliği'nin böyle faşist ve kanlı bir rejimle bu düzeyde ilişki geliştirmesi ve onu olduğu gibi kabul etmesi karşı çıkılacak bir durumdur. Fakat bunu da fazla abartmamak gerekiyor. Kaldı ki bu, Türk politikasının yol açtığı gelişme ve onun bir başarısı da olmuyor. Doğu Avrupa'nın emperyalist ülkelere açılmasının karşılığı olarak kapitalist devletler de kendi pazarlarını sosyalist ülkelere açıyorlar, yani dünyadaki gelişmelerin bir gereği oluyor. Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile geliştirdiği ilişkilerin yararları da var. Altmış yıldır "Moskof" edebiyatı ile Türk burjuvazisi sosyalizm düşmanlığı yaptı ve kitleleri buna da dayanarak sürekli aldattı. "Topraklarımızı istiyorlar" diyerek kitleleri aldatıp sosyalizme düşmanlığı geliştirmeye çalıştı. Şimdi geliştirdiği ilişkiler çerçevesinde bütün bu yalanlar da kırılıyor, kitleleri sosyalizme ve devrime kazanabilmek için daha elverişli koşullar oluşuyor. Bundan yararlanarak, bu ilişkiyi de burjuvaziye zararlı hale getirmek mümkündür ve gelişmeler bu yönlü olacaktır.

Türk faşizminin içerdeki durumu daha da ağır ve çözümsüzdür. Ekonomik bunalım, toplumsal çelişkiler ve yozlaşma, siyasal tıkanma hadsafhadadır. Ekonomik büyüme hızı sıfırlanırken, bölüşümdeki dengesizliğin bir benzerini daha dünyada bulmak zordur. On yıldan beri bir yandan vurguncu takımı çalıp çırparak tekelleşmiş, öte yandan geniş halk kitleleri ağır sömürü ve geçim sıkıntısı altında yaşayamaz hale gelmiştir. 12 Eylül rejimi görülmemiş bir baskıyla kitleleri susturmayı şimdiye kadar başardı, ama artık başaramıyor. Toplumun çeşitli kesimlerinden hoşnutsuzluk ve başkaldırı her geçen gün artıyor. '89 yılı, başta işçi ve öğrenci gençlik mücadelesi olmak üzere, çeşitli kesimlerin artan hareketliliği içinde geçti. 90'da ve sonraki yıllarda kitle eylemliliğinin artacağını, hatta patlamalara varacağını belirlemek için kahin olmak gerekmiyor. Rejimin çeşitli sözcüleri bile bunu itiraf ediyor ve gelişen "tehlikeye" sürekli dikkat çekiyor. Ama rejim, bu tür gelişmeleri önleyecek değişiklikler yapamıyor, polis ve asker zorundan başka önlem getiremiyor. En ciddi sorun ve çözümsüzlük de zaten burada doğuyor. 12 Eylül rejimini maskeleme ve sözde yumuşatma çabaları başarılı olamıyor; 12 Eylülcüler rejimin başını tutuyor ve değişiklik yapılamıyor. Büyük bir yük olan ordu sorunu artık herkesi rahatsız ediyor; ordunun yönetimden çekilmesi ve rejimin sivilleştirilmesi gerçekleştirilemiyor. Kimisi "azaltalım" diyor, kimisi "büyütüp modernize edelim" diyor; ne yapacaklarını bilemiyorlar. Burjuva politikacılarının hepsi faşist rejime bulaşmış, yenilerini üretemiyorlar ve mevcut olanakların kitleleri aldatması iyice zorlaşıyor. Burjuva siyaset tam bir tıkanma ve çürüme içinde. Öyle ki, sözde yeni iktidar alternatifi yapılan muhalefet, daha iktidara gelmeden parçalanıp dağılıyor. Rejim o denli zorlanıyor ki, bu durum sadece iktidarı değil, onunla birlikte burjuva muhalefeti de tükenişe götürüyor. Çaresizlik içinde Özal, "toplumsal uzlaşma", "özgürlükler", "141-142!" gibi laflar ediyor, fakat bunlarla ne sorun çözümlenebiliyor, ne de rejimin bunları bile yapmaya gücü var. Bu kadar baskı ve sömürüden sonra hangi "toplumsal uzlaşma" olacak? Toplumda biriken devrimci potansiyel ödlerini patlatıyor, "ya ipin ucunu kaçırırsak" diye söylediklerini bile yapamıyorlar. Demirel'in deyimiyle "çöp bile kaldırmaya" güçleri yok, fakat sadece Özal'ın değil, Demirel'le birlikte rejimin durumu da böyle. Doğu Avrupa ülkelerindeki kitle hareketi adeta Ankara'dakilerin uykularını kaçırıyor, Türkiye halkının patlamaya gebe olduğunu çok iyi görüyorlar. Bunu bildiği için Demirel, '90 yılını eylem yılı ilan ediyor. Böylece rejimi tümden yıkmaya yönelecek kitle eylemliliğinin önünü almak, onu rejime kanalize etmek istiyorlar. Gerçekten '90 yılı büyük eylemler yılı olacak, fakat bu Demirel'in eylemleri değil, rejimi yıkmaya, faşizmi ve sömürgeciliği tasfiye etmeye yönelen halkın özgürlük eylemleri olacak. Eğer buna kısmi bir önderlik aşılanırsa Türkiye'nin artık böylesi gelişmeleri yaşamaktan başka çaresi yok. Toplumsal gelişmeyi dumura uğratan sorunların çözümü ancak bununla mümkün. Bunun bütün verileri var, içte ve dışta gelişmeler bunun için en uygun koşulları oluşturuyor, fakat her zamanki gibi sorun gelip kitlelere önderlik edecek güçlerin ortaya çıkmasında düğümleniyor. Türkiye'deki gibi bu alanda da kördüğümü yaşayan başka bir ülke bulmak herhalde zordur.

Kürdistan direnişi de bu durumu zorluyor, bir yandan büyük olanaklar yaratırken, bir yandan da gelişmelerin önünü açıp eksikliği gidermeyi sağlaması biraz da bu nedenle ortaya çıkıyor. Bu ortamda önderlik sorununda, örgütlenme ve mücadele etmede

Devamı 18. sayfada

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Madenleriyle ünlü bir beldemiz

MAZRA

(Elazığ)

-III-

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Elazığ beldemizde yerleşim, genellikle ovalık ve vadilik alanlarda yoğunlaşmıştır. Doğu Toroslar'ın belde sınırları içindeki uzantılarının yer aldığı alanlar, yerleşimi olanaksız kılmıştır. Bu kesimlerdeki yükselti ve dalgalı yapı, ekonomik faaliyeti de sınırlandırmıştır. Yükseltilerin olduğu kesimlerde yerleşim oldukça sınırlıdır. Örneğin dağ yükseltilerinin bulunduğu yerlerde kurulan Baksil, Keban, Ağın ve Sivrice Elazığ'ın en az nüfuslu ilçeleridir.

Beldenin kırsal kesiminde 100 kilometrekareye düşen ortalama köy sayısı 6 civarındadır. Bu sayı, Elazığ'ın kuzeydoğusunda ve Uluova çevresinde iki katına çıkmaktadır. Yerleşimin yoğun olduğu ovalık ve vadilik alanlarda, yerleşim daha çok suyun varlığına göre düzenlenmiştir.

Elazığ topraklarının engebeli yapısı ve tarıma elverişli alanlarının azlığı nedeniyle köylerin nüfusu genellikle azdır.

Kürdistan'ın diğer alanlarında olduğu gibi, Elazığ'da da köylerden küçük mezra ve kom gibi yerleşim alanları vardır. Bu küçük yerleşim alanları, daha çok dağlık kesimlerde bulunur.

Beldede nüfusun en çok yoğunlaştığı alan merkezdir; buna karşın en düşük olduğu yerleşim alanları ise Ağın, Keban ve Baskil ilçeleridir.

Elazığ'ın sahip olduğu ulaşım olanakları ve ticaret ile hayvancılık ürünleri pazarının yoğunluğu nedeniyle, çevre beldeler arasında bir çekim merkezidir ve buralardan göç almaktadır. Buna karşın, özellikle Karakoçan ve Palu ilçelerinden Avrupa metropollerine yoğun emek göçü vardır.

Merkez ilçe: Beldenin en verimli ve nüfus çeken alanıdır. Kentsel gelişmenin yanısıra, tarıma elverişli ovalık alanlar da burada bulunmaktadır. Alanca 2.158 kilometrekarelik yüzölçümü ile Palu'dan sonra gelen ikinci büyük yerleşim alanıdır. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 102 kişidir. Nüfusu 220.053 kişidir.

Merkeze Hankendi, Harput, Hıdırbaba, İçme, Mollakendi, Poyraz bucakları ile 150 köy bağlı bulunmaktadır. Köy yoğunlaşmalarının en fazla olduğu alandır. 100 kilometrekareye ortalama 7 köy düşmektedir. Dağlık olan kuzeyinde yerleşim sıklığı ve köy sayısı azdır. Güney kesiminde yerleşim sıklığı oldukça yüksek, 100 kilometrekareye ortalama 10 köy düşmektedir.

Elazığ merkezi Keban Barajı, Keban, Baskil, Sivrice, Maden ve Palu ilçeleri ile sınırdır.

Ağın: Elazığ'ın kuzeybatısında yer alır. Beldenin en küçük yüzölçümlü, en küçük nüfuslu ve en az köyü olan ilçesidir. Yüzölçümü 260 kilometrekaredir. Nüfusu 5.335 kişi. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 21'dir.

18 köyü olan ilçede, 100 kilometrekareye, ortalama 7 köy düşmektedir.

Topraklarının önemli bir bölümü, Keban Baraj Gölü'nün altında kaldı. Yine Baraj Gölü'nün oluşması nedeniyle, Elazığ şehir merkeziyle olan karayolu bağlantısı da kesildi. Şimdilerde ulaşım, göl üzerinden motorlarla sağlanmaktadır.

İlçenin merkez nüfusu Türklerden, kırsalı ise Kürtlerden oluşmaktadır. Geçim kaynağı, tarımcılık ve ticarettir. Erzincan, Malatya ve Keban ile sınırdır.

Baskil: Elazığ'ın güneybatısında yer alır. Yüzölçümü olarak beldenin üçüncü büyük ilçesidir. Nüfusu 26.776 kişi. Yüzölçümü 1.312 kilometrekaredir. Nüfus yoğunluğu kilometrekarede 20 kişidir.

İlçeye Aydınlar ve Kuşsaray bucakları ile 59 köy bağlıdır. 100 kilometrekareye 4-5 köy düşmektedir. Malatya-Diyarbakır yolu üzerinde olan ilçe, buradan 28 kilometrelik asfalt bir yolla Elazığ-Malatya karayoluna bağlanmaktadır. Elazığ şehir merkezi, Malatya, Sivrice ve Keban'la sınırdır.

İlçe merkezindeki nüfus, Kürt-Türk karışımıdır. Kırsal kesim Kürtlerden oluşmaktadır.

Sanayii fazla gelişmemiştir. Meyvecilik ve tarımcılık geçim kaynağıdır.

Karakoçan: Elazığ'ın kuzeydoğusunda yer alan ilçe, alanca beldenin dördüncü, nüfusça üçüncü büyük yerleşim alanıdır. Yöre halkı arasında adı Dep olarak da bilinir. Nüfusu 39.373 kişi. Yüzölçümü 1.085 kilometrekaredir. Nüfus yoğunluğu kilometrekarede 36 kişidir. İlçe, 2 kilometrelik asfalt bir yolla Bingöl-Elazığ karayoluna Yolçatı mıntıkasında bağlanmaktadır. Bingöl'e 50, Elazığ merkezine ise 100 kilometre uzaklıktadır.

Etrafı dağlarla kapalı olan ilçede, 1827-1905 yılları arasında Ermeniler yerleşik durumdaydı. Daha sonraları, Bingöl ve Dersim'den (bu iki belde ile sınırdır) Kürtler yerleşti. Başyurt ve Çan bucakları ile 86 köyü vardır.

Kürdistan'dan Türkiye metropollerine ve Avrupa'ya göçte Karakoçan kitlesi ağırlıktadır. Sosyal yapı olarak, Dersim ve Bingöl'e daha yakındır. Geçim kaynağı, hayvancılık ve tarımcılıktır. Kırsal kesim, özellikle ulaşımda oldukça geri bırakılmıştır. Kışları kar düştüğünde, ilçenin birçok köyü ulaşıma kapanır; köylerden Bingöl-Elazığ karayoluna kızaklarla ulaşım sağlanır. Kimi kışlarda bu tür ulaşım esnasında, bazen çığın düşmesi ve tipinin başlaması sonucu insanlar yaşamlarını yitirirler.

Elazığ'da yurtseverliğin en köklü olduğu alan Karakoçan'dır. Birçok önder devrimcinin çıktığı alandır. İlçede Kurmanci (ağırlıklı) ve Zazaca lehçeleri konuşulur.

Keban: Elazığ'ın batısında yer alan Keban, Ağın'dan sonra beldenin en küçük ilçesidir. Yüzölçümü 543 kilometrekaredir. Nüfusu 12.558 kişi. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 23 kişi. İlçeye bağlı olan 30 köy vardır. 100 kilometrekareye 5-6 köy düşmektedir. Belde merkezinden 49 kilometre uzaklıktadır.

İlçe Ağın, belde merkezi, Baskil ve Malatya ile sınırdır. Elazığ'ın eski yerleşim alanlarındandır. Burada 1800'lerden beri maden işletmeciliği vardır. Kurşun ve çinko madenleri bulunur.Eskiden Ermenilerin yerleşim alanıydı. Daha sonra Ermenilerin katledilmesi veya sürülmesi sonucu, Türkler yerleştirildi. En son olarak da Kürtler köylerden gelip yerleşerek, ilçe merkezi nüfusunun ağırlığını oluşturdular. Kırsal kesim de Kürt ve Türklerden oluşur.

Barajın yapımı sonucu birçok köy su altında kaldı.

Yörenin geçim kaynağı hayvancılık ve tarımcılıktır.

Maden: Elazığ'ın güneyinde yer alan ilçe, Palu, belde merkezi, Sivrice ve Diyarbakır'la sınırdır. Yüzölçümü 939 kilometrekaredir. Nüfusu 38.937 olan ilçede, kilometrekare başına düşen nüfus yoğunluğu 41 kişidir. Belde merkezinden sonra nüfusun en yoğun olduğu bir yerleşim alanıdır.

İlçe, maden işletmeciliğine dayalı olarak kurulan bir yerleşim alanıdır. Burada binlerce işçinin çalıştığı bakır ve krom yatakları vardır. Kırsal kesimde ise temel geçim kaynağı hayvancılıktır.

İlçe merkezinde asimilasyon hayli etkindir. Kırsal kesimde Kürtlük özellikleri ağırlıktadır. Burada Zazaca lehçesi konuşulur.

Palu: Beldenin doğusunda yer alan Palu, beldenin alanca en büyük yerleşim alanıdır. Yüzölçümü 2.222 kilometrekaredir. Nüfusu 78.901 kişi. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 36 kişi. 100 kilometrekareye ortalama 6 köy düşmektedir.

İlçenin toprakları dağlık ve ovalıktır. Şeyh Sait isyanının merkezlerindendir. Temel geçim kaynağı hayvancılık ve tarımcılıktır. Türkiye metropollerine ve özellikle Avrupa'ya işçi akınının en yoğun olduğu alanlardandır. Dağ köylerinde yurtseverlik önemli bir potansiyeldir.

İlçe merkezinin kendine has özellikleri vardır. Şeyh Sait isyanının bastırılması ardından, düşmanın dejenere edici oyunları etkili olmuştur.

İlçede Zazaca (ağırlıklı) ve Kurmanci lehçeleri konuşulur.

Palu, belde merkezi, Dersim, Karakoçan, Bingöl, Diyarbakır ve Maden ile sınırdır.

Sivrice: Elazığ'ın güneyinde yer alır. Yüzölçümü 634 kilometrekaredir. Nüfusu 18.855 kişi. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 30 kişi. Belde merkezi, Maden, Diyarbakır, Malatya ve Baskil ile sınırdır.

Toprakları genellikle dağlıktır. Yerleşim birimleri oldukça dağınıktır. 100 kilometrekareye ortalama 8 köy düşmektedir. Malatya-Diyarbakır karayolu üzerinde olan ilçe, Hazar Gölü kıyısından 4 kilometrelik asfalt bir yolla Elazığ-Diyarbakır karayoluna bağlanır.

İlçe merkezi Kürtlerin etkinliğindedir. Kırsal kesimleri dağlık ve ovalıktır. Özellikle 8. Kolordu mensuplarının tatil merkezi durumundadır. Temel geçim kaynağı, tarımcılık ve hayvancılıktır. Köylülüğün tümü Kürttür.

Yörede Kurmanci ve Zazaca lehçeleri konuşulur.

(Yukarıda verilen istatistikler 1980 yılına aittir.)

KÜLTÜREL YAPI

Elazığ müzik ve folklorik değerler bakımından Kuzey Kürdistan'ın en zengin beldelerindendir. Sesi güzel olanların yoğun olduğu bir yerdir. Çok sayıda mahalli ses sanatçısı vardır. Müzik stili kendine has özellikler taşır. Elazığ, diğer yönlerden olduğu gibi, kültür alanında da Türk sömürgeciliğinin yoğun sömürüsü ve talanına uğramıştır. Varolan kültürel değerler, Kürtlük ögelerinden arındırılarak farklı motiflere büründürülmüştür. Yöre türküleri, ağırlıklı olarak Türkçeleştirilmiş, asıl temaları ortadan kaldırılarak basitleştirilmiştir. TC'nin birçok sanatçısı bu türkülerle tanınmıştır. Ayrıca TC'nin teşvikiyle, buradaki Kürt müzik değerleri, sömürgeci kültürün hizmetine koşulmuştur. Beldenin folklorik oyunlarından, TC uluslararası alanda da yararlanmaktadır. Ayrıca bu kültürel değerler, özellikle de 12 Eylül'den sonra kitleleri yozlaştırmada ve uyuşturmada kullanılan araç durumuna getirilmiştir.

Beldede en çok tanınan folklor oyunu, Çayda Çıra'dır. Tabaklarda mumlarla oynanır. Halay türündendir. Ayrıca Üç Ayak, Delilo, Güvercin, Tamzara, Zöbek, Şıkıldım, Avareş, Şeve Kırmık, Çiçiko, Çayır, Bıçak Oyunu ve Karakuş yaygınca oynanan folklor oyunlarıdır.

Yörede Çayda Çıra'nın hikayesi şöyle anlatılır:

18. yüzyılda Elazığ'da Uluova'nın ortasından geçen Harenget Çayı kıyısında büyük bir düğün kurulmuş; kırk gün kırk gece devam etmiş. Düğünün sonunda kına gecesi yapıldığı gece mehtap varmış. Fakat birden ay tutularak ortalık kararmış. Davetliler bunu uğursuzluk sayarak, kötüye yormuş. Söylenenlere içerlenen güveyin annesi, çevredeki mumları toplayıp tabaklara dizmiş ve oyuncuların eline tutuşturmuş. Ve kendisi de oynayarak başa geçmiş. Çayın kıyısındaki bu bereketlilik çalgıları da coşturmuş. Hepsi birden Çayda Çıra havasını çalmaya başlamış.

SÜRECEK

SSCB'de ulusal sorunlar ve kaynaklık eden nedenler

"Sosyalizmin insanın moral cephesini, manevi cephesini esas alacak bir biçimde yerleştirilmesi şarttır"

Sosyalist ülkelerdeki ulusal ve etnik sorunlar, yeni yılla birlikte daha da gelişerek çatışmalı bir durum kazandı. Özellikle birçok ulus ve azınlıklardan oluşan Sovyetler Birliği'nde bu çatışmalar daha da belirginleşti. Hemen hemen bütün cumhuriyetlerde ulusal sorunlar kendini açığa vurmakta, çözüm talepleri çeşitli şekillerde kendini ortaya koymaktadır. Sorunlar, daha fazla bağımsızlaşma isteği ve komşu cumhuriyetlerle sınır sorunları biçiminde açığa çıkıyor.

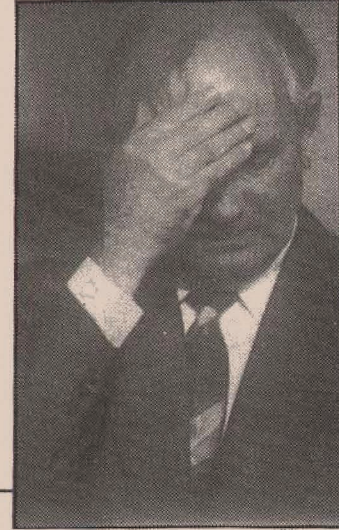
Daha önceki yılların bir birikimi olarak ortaya çıkan bu sorunlar, geçtiğimiz günlerde çatışmalı bir görünüm de kazanarak, acil çözüm bekleyen sorunların başında geldiklerini iyice ortaya koydular. Ocak ayı ortalarında Baltık cumhuriyetlerinden Litvanya'da daha fazla bağımsızlık talep eden kitleler gösteriler yaptılar. Bunun üzerine Litvanya Komünist Partisi, SBKP'den ayrılma kararı aldı. Litvanya'daki bu gelişmeler üzerine Gorbaçov, ülkeyi ziyaret etti. Gorbaçov, yaptığı açıklamalarda çok partilileşmeye karşı olmadığına, ama Litvanya Komünist Partisi'nin aldığı ayrılma kararının erken olduğuna işaret ederek Litvanyalıları ikna etmeye çalıştı. Özellikle Litvanya Sosyalist Cumhuriyeti'nin Sovyetler Birliği'nden ayrılma kararının iyi değerlendirilmeden erken alınmış olduğunu, bunun hem Litvanyalılar, hem de SSCB açısından ortaya çıkaracağı ekonomik-siyasal sorunların ağır olacağını vurgulayarak, bu tarz siyasal kararların ciddiyetinin altını çizmeye çalıştı. Yine, Baltık cumhuriyetlerinden Estonya ve Letonya'da da bağımsızlık doğrultusunda gösteriler yapıldı. Ayrıca Romen azınlığın yaşadığı Moldavya'da da daha fazla özerklik talep eden gösteriler yaşandı.

Son dönemde ulusal çatışma ve çekişmelerin yaşandığı diğer bir alan da Kafkasya cumhuriyetleridir. Buradaki Azeri-Ermeni çatışması ciddi boyutlara ulaşmış bulunuyor. Azerilerle Ermenilerin karşılıklı ulusal çelişkileri ve sınır sorunlarının tarihi çok eskilere dayanır. Bu iki halk, SSCB topluluğuna katıldıktan sonra sorunları çözme konusunda atılan pratik adımlar, çatışmaları durdurdu. Fakat genelde olduğu gibi, özelde de Kafkasya'daki ulusal ve toplumsal sorunlar, tam çözüme kavuşturulamadığından 1988'de çelişkiler yeniden gündeme geldi. Özellikle Ermeni azınlığın yoğun yaşadığı ve Azerbaycan Sosyalist Cumhuriyeti'ne bağlı olan Karabağ Özerk Cumhuriyeti'nin Ermenistan Sosyalist Cumhuriyeti'ne bağlanması istemi doğrultusunda gösteriler yapılmaya başlandı. Gösteriler, ağırlıklı olarak Ermenistan'ın başkenti Erivan'da yoğunlaştı. Karabağ'da ise Azeri-Ermeni çatışmasına dönüştü. Olayların giderek yoğunlaşması sonucu bölgede karşılıklı göç başladı. Çelişkilerin artması yüzünden gerek Azerbaycan'da bulunan Ermenilerin, Ermenistan'a göçü, gerekse Ermenistan'daki Azerilerin, Azerbaycan'a göçü gelişti ve karşılıklı onbinlerce insan yer değiştirdi. Açık ki, var olan sorunlar, bu göçlerle daha da boyutlanarak iyice ağırlaştı. Ermeniler ve Azerilerin bu temelde iyice gerginleşen ilişkileri Ocak ayının ortalarına doğru kanlı bir çatışma halini aldı. Azerbaycan'daki muhalefet grupları tarafından Azerbaycan'da bulunan Ermenilerin ülkeyi terketmelerinin istenmesi ve bunlara yönelik saldırıya geçilmesi üzerine kanlı çatışmalar meydana geldi. Çatışmaların en çok yoğunlaştığı yerler; Dağlık Karabağ ve Azerbaycan'ın başkenti Bakû oldu. Özellikle Dağlık Karabağ'daki çatışmalarda yer yer karşılıklı ağır silahlar ve helikopterler kullanıldı. Bakû'de evlerini terketmeyen Ermenilere yönelik saldırılar yapılıyor, bazı Ermenilerin yakılarak öldürüldüğü de bildirilmektedir. Ayrıca, Azerbaycan ve Ermenistan'da sık sık kitle gösterileri yapıldı. Yine Azerbaycan'da genel greve gidildi ve grev önemli oranda yaşamı etkiledi.

Azerbaycan'da karşılıklı çatışmaların yoğunlaşması üzerine sıkıyönetim ilan edildi. Ve Sovyet Ordusu, alana takviye güç gönderdi. Fakat Bakû'nun girişlerine barikatlar kurulduğundan takviye ordu güçleri, bunları yıkarken çıkan çatışmalarda 57 kişi yaşamını yitirdi. Çatışmaların önlenemez bir durum alması üzerine Sovyetler Birliği'nde kısmi seferberlik ilan edildi. Rusya, Beyaz Rusya ve Ukranya Cumhuriyetleri'nde henüz terhis olmuş bekarların öncelikle silah altına alınacağı açıklandı. Fakat Ocak ayı sonlarına doğru ateşkes sağlandı. Çatışmalar durdu, görüşmeler başladı. Bu olaylarda 10 bini aşkın Ermeni, Azerbaycan'dan göçetti. Çoğu Ermeni olmak üzere 200'ü aşkın kişi çatışmalarda öldü.

Ana çizgileriyle vermeye çalıştığımız Sovyetler Birliği'ndeki bazı ulusal sorunlar, önemli gerçekliklerin su yüzüne çıkması açısından yeterlidir. Kaldı ki vurgulananlar gelişmelerin çok az bir bölümünü kapsamaktadır. Yine salt ulusal sorunlar da değil, bugün başta SSCB olmak üzere, sosyalist ülkelerde çok ciddi sınıfsal sorunlar da mevcuttur. Bu sorunlar yüzündendir ki, kitleler sokaklara dökülüyor, daha fazla özgürlük ve hak talebinde bulunuyorlar. Bunların kaynağında yatan asıl neden, son derece bürokratlaşıp merkezileşen devlet aygıtının insan unsurunu bir yana itmesi, edilgen, pasif ve ilgisiz bir tip yaratmasıdır. Reel sosyalizmin yarattığı bu dünya ve ülke sorunlarına ilgi duymayan bu tip katılımcı ve üretken olamamaktadır. Bu da yaşamın her alanında bir geriliğin yaşanmasına götürmektedir.

"Gerçekten sosyalist ülkelerdeki insan, kapitalist ülkelerdeki insandan daha fazla dünyayla ilgili değildir. Sosyalist ülkelerdeki insan, dünyaya ilgisiz, demokrasiye ilgisiz, temel insani problemlere karşı ilgisizdir. En edilgen tip olarak ortaya çıkıyor. Bu nasıl mümkün olmuştur? İşte merkeziyetçiliğin aşırı uygulanmasındandır. Merkeziyetçilik hiç olmaz demiyoruz, ama bunun aşırı uygulanması ve giderek dev bürokratik bir devlet aygıtına dönüşmesi durumu vardır. Olur-olmaz yerde uygulanması, her dönemde hayata geçirilmesi, günümüzde kendi toplum düzeninin çökmesi, insanların soluksuz kalmasına götürür. Bu da ekonomide dev gibi sorunlara yol açıyor. Sosyal alanda, son derece edilgen, haraketsiz bir toplumsal yapıya götürüyor. Zaten tepede ise bir bürokratik aygıt kalır. İşte, bugün bu halkadan kurtulmaya çalışılıyor. Sınıfları ortadan kaldıralım, ulusal eşitsizliği ortadan kaldıralım derken, devlet ile toplum arasında büyük bir çelişkiye yol açıyor. Bu insanlar, bu devlet bizimdir demiyor. Bu devlet bizimdir deseler, bu devlete karşı veya düzene karşı bu kadar gösteri yaparlar mı? Hatta mevcut komünist partilerinin önderlerine karşı, özgürlük talep ederler mi? Komünist partilerinin önderleri, özgürlük aracı olmak zorundadırlar. Demokrasinin aracı olmak zorundadırlar." (PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, Serxwebûn, Sayı 97)

İşte yılların getirdiği ve biriktirdiği sorunlar bugün patlamakta ve çözümler aramaktadır. Başlangıçta, sosyalist devrimle birlikte SSCB'de sorunlar doğru bir tarzda ele alınmış; çözüm konusunda doğru önderlik yapıldığından bunlar önemli oranda çözüme ulaştırılmıştır. Yine, o yılların iç ve dış koşulları ile ağır problemlerinden dolayı Komünist Partisi ve devlette merkeziyetçiliğin ağır uygulanması anlaşılırdır. Nitekim çok geri ekonomik, ulusal ve toplumsal sorunları devralan Bolşevikler, bu sorunları toplumda büyük katılım sağlayarak coşku ve moralle çözmüşlerdir. Bolşevikler, insanlık tarihinde çok kısa sayılabilecek bir dönemde -II. Dünya Savaşı'nda faşizmi dünyadan defetmek için 22 milyon vatandaşını da yitirme pahasına- büyük mucizeler yarattılar. Sovyet ekonomisi en ileri teknolojiyle donatılmış bir düzeye geldi. Yine bilimde, sanatta, kültürde, kısaca hayatın her alanında çok köklü devrimler gerçekleştirildi. Ulusal sorunlar genel çerçevede çözüme ulaştırıldı. Tarihsel süreçte oluşan büyük ulus şovenizmi ve bunun zıddı olan ezilen ulus milliyetçi eğilimleri önemli oranda kırıldı. Karşılıklı kin, husumet ve güvensizlik, yerini güven, saygı ve dayanışmaya terketme sürecine bıraktı. Açık ki, Sovyetler'deki bu köktenci değişikliklerin temelinde bilimsel sosyalizmin özünü doğru uygulaması yatar. Burada insan birincildi, yaratılan her değerle ilgiliydi. Değerin yabancısı değil, asıl sahibiydi. Dolayısıyla gerek dünyadaki, gerekse Sovyetler'deki her türlü gelişmeye ilgi duyan, araştıran, inceleyen ve uygulayan insan tipinin yaratılmasında ciddi sayılabilecek adımlar atıldı.

Fakat Stalin sonrası süreçte, insan etkinliğini sürekli geliştiren, yoğunlaştıran değil, tam tersi sayılabilecek bir döneme girilir. Giderek bilim ve tekniğe ağırlık verme, insana özgü yanları ikinci plana düşürdü. Bu insan olgusunun sürekli etkinliğinin azalmasına neden oldu. Bu temelde bireyin ilgisizliği arttı, katılımcılığı düştü. Dolayısıyla ekonomik, sosyal ve siyasal düzeyde gerilemeler yaşanmaya başladı. Bu da çözümsüz kalan sorunların yığılmasına yol açtı. Bu temelde merkezileşen Parti ve devlet, toplumun katılım ve karar gücünü en aza indirgediğinden birey yabancılaşmaya başladı. Gelinen noktada bilimsel sosyalizm ilkeleriyle çözüm aranmadığından tepkisel biçimde kitle patlamalarına neden olmaktadır. Son Azeri-Ermeni çatışmasının veya Sovyetler Birliği'ndeki ulusal sorunların bu düzeyde kendini ortaya koymasının kaynağında esasta insan unsurunun ikinci plana itilmesi yatmaktadır.

"Sovyetler Birliği'nde bir ulusun fazla öne çıkması, diğer ulusların rahatsızlığına yol açar. Bu, onları hareketlenmeye götürür. Bürokratik tabakanın ortaya çıkması, diğer emekçilerin öfkesine yol açar. Bu tıkanmaya ve anti-demokratizme yol açar ve günümüzde olduğu gibi, yeniden eşitlik ve özgürlük diye büyük halk gösterilerine götürür. Demek ki, burada ihmal edilen insani ögedir. Büyük ulus ve ayrıcalıklı tabakalar şu anlama gelir: Sosyalizmde de oldukça iddialı olan enternasyonalizme ve onun en temel özelliği olan insanlığa esas değeri vermeme anlamına gelir. Bunda sınırlı kalmayı, dar kalmayı, milli kalmayı ifade eder. Tabii ki bu millilik şovenizme götürür. O da karşılığında diğer bir milliyetçiliğe götürür. İşte, o da kapitalist dünyanın yaşadığı, benzeri endişeleri yaşamaya götürür. Nitekim gelinen nokta da budur." (agy)

Başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkelerde ortaya çıkan ulusal çıkışların amacı, bürokratlaşan ve gelişmenin önünü tıkayan yapıdan çıkış bulmaya çalışmadır. Fakat bu doğru bir yönlendirme altında gelişmediğinden, dıştan emperyalist kışkırtmanın da etkisiyle milliyetçi ve sosyalizme ket vuran özellikler de taşıyabiliyor. Açık ki insanlık tarihi zaman zaman geriye çekmeye yönelik çabalarla karşılaşsa da bunların ömrü kısadır. Tarihe esas damgasını vuran, insanlığın ileriye doğru gelişimidir. Sosyalizm ise insanlık tarihinde insan emek ve çabasının geliştiriciliği ve üretkenliğinin sentezidir. Bu anlamda bilimsel sosyalizm, hep kendini aşan ve ilerleten toplum bilimdir. Dolayısıyla sosyalist ülkelerdeki sorunları da çözme gücündedir ve çözecektir de. Yalnız çıkarılması gereken ders; *"Sosyalizmin insanın moral cephesini, manevi cephesini, ahlaki cephesini esas alacak bir biçimde yenileştirilmesi şarttır. Burada, uluslararası veya büyük-küçük ulusların arasındaki çelişkileri çözmeye olduğu kadar sınıfsal çelişkileri de çözmeye; ama aynı zamanda; bunları, insanın en yaratıcı eylemi olan veya yaratıcı eylemini en iyi dile getirebileceği demokratik, özgür bir katılım"* (agy) temelinde gerçekleştirmeye çalışmak esastır.

Metelokên Kurdî

Serê bête danîn tucar nayê hildan!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Savaş esirlerinin kaleminden...

KESK-Û SOR-Û ZER
(Vurdular beni!)

Kesk-û sor-û zer
Eyy bin yıllık öfkemin
solmayan rengi!
ulusal tutkum
canım
kanım
onurum
isyan ateşim
Dövüşken şafaklara kuşanan
militan aşkım!
-Vurdular beni!-
Düşünce kanlar içinde korkusuz
elim
kolum
kırık,
elim
kolum
şarapnel!
elim
kolum
Halepçe!
Ve kan rengi saçlarında
Besê'den bu yana bacım!
-Vurdular beni!-
...
Kesk-û sor-û zer!
Şahinim
vuruş tarzım
kartal kanatlı özgürlüğüm
Partim
Cephem
Ordum
Savaşan halkım!
-Vurdular beni!-
...
Kesk-û sor-û zer!
Sardılar beni bir pusu vakti
idrisler!
iblisler
kirli
kara zebaniler

Kesk-û sor-û zer!
İkiyaka'da vurulan çocukluğum!
gençliğim
sıcak soluğum
aydınlığım
çiçeklenen gülüşüm!
-Vurdular beni!-
Vurdular beni
korku çığlıklı gecelerde
-kurşunsuz!
Vurdular beni
korku çığlıklı gecelerde
-Yüreksiz!
Vurdular beni
kirli çığlıklı gecelerde
-Sorgusuz!
-adsız
-adressiz
Vurdular tutsaklığımın
bitimsiz hasreti

Kesk-û sor-û zer'im!
Cizre'ye düşen yürek ateşim!
Yoncalı'da kurşunlanan
insanlığım!
demet
demet
karanfilim!

ANA'nın süngülenmiş ağıdı!
toplu mezarım

sarı sıcaklığım
Gürpınar'da tutulan utkum
sürgünüm!
-Vurdular beni!-

Kesk-û sor-û zer!
Cudi'de vuruşan cesaretim
hıncım!
Kavgalarda aydınlanan tarihim
yeşeren baharım
bu günüm
geleceğim!

Kelepçesiz gerçekliğimin
imgesel güzelliği!
-Vurdular beni!-

Kesk-û sor-û zer!
Şahadetin ölümsüz soluğu
-özgürlüğüm!
Açlığım onurlu tokluğum
-direncim!
Toprağıma düşen cemre
Bozkırı yakan kıvılcım
"Bir parça özgür Vatan"ım!
-Koynuna göm beni!-

Şamil Batmaz
Aydın Cezaevi/7 Aralık 1989

SES

Duyuyor musun uzayda (!)
Her gün sesleniyorum.
Akıyorum dünyaya usulca.
Görünmez oluyor aracım;
... geçtiğimde,
Duvarları, askerleri,
kuleleri.
En çok özlediğime,
En çok hasret kaldığıma,
Bekleyip de burada
bulamadığım
Duygulara gidiyorum
yavaşça.
Duyar mısın ki beni,
Her an seslenişimi,
Durmadan akışımı,
Geçerken telleri,
duyar mısın ki?
En çok özlediğim dünyalı,
Hasret kaldığım en çok,
Düşünüp de göremediğim
Hayata gidiyorum,
buradan...

Mehmet Kabayel
Aydın Cezaevi

SÜRGÜN-ÖLÜM
VE BİZ
(24 Saat Beraberdik)

Yine bir gece vakti geldiler
esintisiz bir gece
çekip gitmişti ay
yıldızlar donuk ve sissiz
gökyüzü şaşkın
adım adım gözlüyordu
ve geleceğe yazıyordu
bizi gökyüzü
gizliden gizliye, sakin ve sessiz
yine bir gece vakti geldiler
ellerinde zulüm
sırtlarında taşıyorlardı ölüm
ve onar onar bizi alıp götürdüler
alıp götürdüler bizi
ölüm yolculuğuna
yine şakırdadı zincirler,
kelepçeler
alıp götürdüler bizi
ölüm yolculuğuna
yine şakırdadı zincirler, kelepçeler
ve bileklerimize geçirildi
teker teker
avurtlarımız çökük
küçülmüş midelerimiz
birbirine karışmış saçımız,
sakalımız
ve kurşun gibi yağıyor
çevresine
ufalmış gözbebeklerimiz
kurumuş dudaklarımız çatlak
sımsıcak bir tebessüm yayıyor
onuru, gururu çiğnetmeden
bir halkın bütün özlemlerini
kendisinde yaşatan
bir tebessüm yayıyor
dudaklarımız
sevdamız yine yüreğimizde
bir baştan bir başa barikat kurmuş
geçit vermiyor ihanete
ve yine bir gece vakti
diziliyoruz yollara
yollar tabut tabut
yollar mezar mezar
ve ölümün kanatlarında
ölümle vuruşa vuruşa
insanlığı koruyoruz
beyinlerimizde
beynimizde insanlığı besliyoruz
ve vuruyorlar beynimize
istedikleri o,
onlar beynimizi istiyorlar
hava, su bile silah oluyor
bizi vurmak için ellerinde
ve yine bir gece vakti
ikişer ikişer
alıyorlar bizi cendereye
yalvarmıyoruz
yalvarmak yok bizde
ve meydan okuyoruz tanrılara
biz yarınlara doğmuş
Medya'nın çocukları
can pazarlarında
meydan okuyoruz
ölüm tüccarlarına
yine gece
yine sarılsın etrafımız
kat kat zincirler vurulsun
ellerimize, ayaklarımıza
gözlerimizi kapatsın
bakışımızdan korkanlar
ağzımızı tıkasın
haykırışımızdan ürkenler
ve kesilsin saçımız,
sakalımız bıyıklarımızla
baş eğmek
aman dilemek
onuru çiğnetmek yok
ve inat olsun düşmeyeceğiz yere
dimdik ayaktayız
ve yine yürüyoruz
yürüyoruz iki can kattık toprağa
yürüyoruz
gecelerden geldik
şafaklara varacağız...

Ali Aksoy / Aydın Cezaevi
1-15 Ağustos 1989

UZAKLARA BAKIYORUM
HÜSEYİN...
HÜSEYİN DİYE

Saat beşkırkbeş
bu kez
güneşin doğuşunu değil,
parmaklıkların
simetrisi arasında
yapayalnız uzaklara,
çook uzaklara bakıyorum.

"Kayıp giden
o yıldızın adı neydi"
deyişini anımsıyorum.
Bak ezan sesleri yükseliyor
beton duvarların
dışındaki yaşamda.
Böylesi bir günün
sabahında mı gömüldün
bilinmeyen o
İstanbul mezarlığına.
Oysa senin için;
Dersim'e
gömüldü demişlerdi.
"Cenaze töreninde büyük
kalabalık varmış.
Marşlar söylenip sloganlar
atılmış
ve altmış kişi tutuklanmış."
Hani sana da
böylesi bir tören
yaraşırdı ya,
ne yalan söyleyeyim
Aydın'ımızın yanında
bir köşe kaptın diye
mutlu sanmıştım seni.
Nereden bilecektim,
Osmanlının başkentine
kahpece gömüldüğünü.
Söylediğin gibi,
"Ağlamak ayıp değil, yaşam
ağlatıyor" işte.
Evet dostum;
Günlüğe düştüğün
notu anımsıyorum.
"Acı-tatlı olaylarla
mücadele dolu
onbeş yıllık yoldaşlık..."
Satırların arkası gelmiyor,
yüreğim, beynim,
benliğim isyan ediyor
Hüseyin... Hüseyin diye...

Hamili Yıldırım
Aydın Cezaevi
Ağustos 1989

Değişimin yönü ve...

Baştarafı 14. sayfada

Türkiye'de de yeni gelişmelerin olduğu gözleniyor. Zayıf da olsa böyle bir gelişme ve toparlanma durumu yaşanıyor ve mevcut koşullarda bu tür çabaların hızla gelişmesi mümkündür. Elbette bu olumlu gelişmeleri hızlandırmak her devrimci ve yurtsever in temel görevidir. Fakat olumsuz durumlar da bu konuda hayli fazla ve onların teşhir ve tecritle etkisiz kılınması gerekiyor. Türkiye sosyalist hareketi, yine 1925'lerdekine benzer bir özellik taşır gibi görünüyor. O dönemde Sovyetler Birliği'nin kapitalist ülkelerle geliştirdiği ilişkiler ortamından da etkilenen durumların, benzer olan şimdiki ortamda da tekrarlanmakta olduğu gözleniyor. Vedat Nedimlerin ardıllarının görevlerinin başında oldukları, yeni Vedat Nedimlerin hiç de az olmadıkları ortaya çıkıyor. Bunlar kendilerinin faşizme ve burjuvaziye teslimiyetleriyle de yetinmiyorlar. "Kadro" dergisinin faaliyetleri gibi, sözde "Kürt sorunu" üzerine raporlar hazırlayıp faşizme sunarak yaşanan devrimci gelişmeleri tasfiye edebilmede ellerinden geleni yapmaya çalışıyorlar. Fakat dönem artık 1930'lar değildir, rejim bunlardan da fazla çözüm bulamıyor ve bulması mümkün de değildir. Diğer taraftan, buna karşıt olarak, dünyadaki mevcut durumu değerlendirip kendilerinin politik-pratik gelişmeleri için bunlardan yararlanacakları yerde, tıpkı geçmişte olduğu gibi, işi sadece sözle alıp sözde teorik eleştirilere dalarak, "sağ'a karşı sol ve doğru görüş" diyerek adeta politika dışı olma eğilimleri gözleniyor. Söylenenlerin de politik mücadelede hiçbir değer ifade etmeyeceği, hiçbir sonuç yaratmayacağı, sadece sahiplerini tecrit edeceği açıktır. Bu nedenle, bu tür eğilimlerden uzak durmak, dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeleri anlamak, doğru politik tesbitlerle esas olarak halkın özlemle ihtiyaç duyduğu politik-pratik çalışma ve mücadele içine girmek en doğru olanı ve yapılması gerekendir. Ancak bu tür yönelimler sonuç verebilir ve bunun için bundan daha uygun ortam bulmak zordur.

Türkiye'deki bu eksikliği de gidermeye çalışarak, faşist rejime dünyadaki gelişmelere uygun cevabı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi veriyor ve sonuç alıcı alternatif konumunu giderek güçlendiriyor. Yaşanan olaylar ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesine kesinlikle ters değil, tersine onun hızla güçlenmesi ve kalıcı sonuçlara ulaşması için her zamankinden daha uygun koşulları yaratıyor. Bir-iki hususta buna da değinmek gerekiyor.

Dünyadaki mevcut gelişmeler, parti ve mücadele üzerinde önemli bir baskı yarattı. Bu çok açıktır ve bunu bütün yönleriyle yaşadık. Dünyadaki ilişkiler yeni biçimler almaya yönelirken, tam bu zamanda hem sömürgeci rejimin hem de emperyalizmin isteği üzerine, uluslararası bir kuşatmayla PKK ve ulusal kurtuluş mücadelesi tasfiye edilmek, böylelikle sistemin önemli bir başağrısı olan bir sorundan kurtulunmak istendi. Bunlar 1987'de planlandı ve yoğun olarak '88 yılında uygulandı. Son derece ciddi bir durumdu, bir ölümkalım dönemeciydi. Büyük bir direnişle, bu planlı ve çok yönlü saldırıların boşa çıkarılması başarıldı. Bu, büyük tarihi önemi olan bir olaydı. '89 yılında yaşanan büyük gelişmeler, bu başarı temelinde ortaya çıktı. 90'a ve 90'lı yıllara bu temelde giriliyor ve mücadeleyi derinleştirmek ve büyütmek için koşullar çok daha elverişli hale gelmiş bulunuyor. Artık 88'de olan biçimiyle bir uluslararası kuşatma geliştirilmesi çok zordur, elbette çeşitli güçler devrimi tasfiye için Türk rejimini destekleyebileceklerdir, fakat Türk rejimi gibi faşist-sömürgeci bir gücün kuyruğu olmayı, onunla aynı konuma düşmeyi giderek birçok güç benimsemeyecektir. Farklı politikalar ve farklı çabalar giderek daha çok ortaya çıkabilecektir. Bu, mücadelemizin karşıtlarının parçalanması ve manevra olanaklarının artması demektir. Gelişen ortamın bu yönlü özellikler taşıdığını belirtmek fazla hatalı olmayacaktır.

Buna karşılık, Kürdistan devriminin zaten var olan geniş uluslararası içeriğinin ve rolünün daha da arttığından sözetmek gerekiyor. Sadece Türkiye ve bölgenin direnişçi güçlerini destekleyen bir rolü aşıyor, bunlarla birlikte emperyalizme karşı sosyalizmi güçlendiren ve rahatlatan güçlerin en önemlilerinden biri olma rolünü de kazanıyor. Bu, son derece önemli ve derin enternasyonalist içerikli bir durumdur. Bu açıdan, dünyadaki ilişkiler nasıl şekillenirse şekillensin, ulusal kurtuluş mücadelemizin iyi bir uluslararası ortam ve çok yönlü ilişkiler bulacağı açıktır. Bölgede ve dünyada çeşitli güçlerin vazgeçemeyecekleri bir hareket konumu kazanmıştır; bu, böylesi güçlerin kendi çıkarları açısından böyledir ve mücadelemizin bu durumdan yararlanarak kendisini daha da güçlendirmesi mümkün olacaktır.

Bütün bunlar, Partinin temel politikalarının hayata geçirilmesi için en ileri düzeyde çabanın harcanması gerektiğini gösteriyor. Harcanacak çabaların ulusal kurtuluş mücadelesini çok ileri düzeylere götüreceği kesindir. İçine girdiğimiz süreç, ulusal kurtuluş mücadelemizin ve silahlı direnişin yeni bir aşama kazandığı, siyasal ve silahlı mücadelenin Kürdistan'a iyice yayılıp Türkiye'yi de içine aldığı bir dönem olacaktır. Çalışmaları bu kapsamda planlamak ve yürütmek hem uygun, hem de gereklidir. Faşist-sömürgeci rejim, en zor ve en olanaksız koşulları oluşturan ve kendisinin de en güçlü dönemini yaşadığı geçen süreçte bu denli başarısız kılınmıştır, artık iyice çözülmekte olduğu ve giderek dünyadan da tecritinin arttığı bir dönemde hiçbir sonuç alamayacağı gibi, kendi sonunun gelmesini de önleyemeyecektir. Çeşitli emperyalist güçlerin desteği de artık ciddi bir önem arzetmeyecektir. 90'lı yıllar Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin gelişme ve zafer yılları olacaktır.

1980'li yılların ve 89'un Kürdistan'da yeni döneme devrettiği gelişme budur. Bu gelişmeyi pratikte başarıyla yaratabilmek için, başta silahlı direniş olmak üzere mücadeleyi tümden daha ileri bir evreye sıçratmak gereklidir. Ayrıca Türkiye'deki gelişmelere de önemle eğilmek, bir yandan mücadeleyi yayarken, öte yandan bunu olumlu gelişmelerle, kitlelerin mücadelesiyle ve çeşitli güçlerle ilişki ve dayanışmaya kavuşturmak, bu yönlü de var olan çabaları arttırmak devrimci gelişmeleri daha da güçlendirecektir. Bu dönemde, özellikle taktik ilişkilerde daha esnek davranmak, Kürdistan'da, bölgede ve dünyada bu tür ilişkiler oluşturabilmek için çabaları arttırmak, hem mücadeleye hizmet ederek, hem de manevra alanlarını genişleterek yararlı gelişmeler doğurabilecektir. Parti çizgisini ve politikalarını bütün çalışma alanlarında başarıyla uygulayan devrimci hareket, yeni özgür Kürdistan'ın yaratılması yolunda adım adım ilerleyecektir.

90'lı yıllar, Türk faşizminin ve sömürgeciliğinin tarihe gömüldüğü, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin zaferler kazandığı, Kürt ve Türk halklarının mücadeleci bir yaşama ve özgürlüğe ulaştığı tarihi yıllar olacaktır.

Özel savaşın Kürdistan'daki...

Baştarafı 3. sayfada

isimli kadındır.

Başka bir yurtseverin bildirdiğine göre, Ocak ayı ortalarında düşman, Kerboran-Dargeçit'in Baskıl köyüne baskın düzenliyor. Baskındaki gaye, bir hainin düşmana sığınıp ihbar ettiği birkaç yurtseveri tutuklamaktır. Bütün köylüler, düşman askerine karşı koyup, tutuklanmaya engel olmaya çalışırlar. Bunun üzerine köylülerle, düşman güçleri arasında çatışma çıkar. Taş ve sopayla düşman askerine saldıran köylüler, askerlerin kafa ve gözlerini kırarlar. Çatışma sürecinde düşman, kadın ve yaşlılardan oluşan 25 kadar köylüyü tutuklar.

Kurtuluş savaşımızın boyutlanması ve kitlesel tabana oturarak halklaşması, sömürgecileri çileden çıkarıyor. Bağımsızlık ve özgürlük düşüncesinin halkımız içinde artık sökülmemek üzere yer ettiğini gören TC, kendisinin artık Kürdistan'ı ilelebet sömüremeyeceğini iyi anlıyor. Bu onun can damarlarını kesmek anlamına gelir. Bunun sonucu soluğu kesilen TC, devrimci savaşımıza can ve kan veren halkımızı katlederek, toprağından koparıp, göçe sürükleyerek teslim almaya çalışıyor. Böylece denizi kurutarak, balığı yaklamayı amaçlıyor. Özellikle 1990 bahar atılımıyla savaşımızın nasıl dallanıp budaklanacağını çok iyi gören faşist TC, bunu kırmak için, halkımıza vahşice saldırıyor. Çünkü, sadece 1990 yılı baharında önceki yıllara nazaran çok daha güçlü bir gerillayla karşı karşıya kalma korkusunu yaşamamakta, boydan boya Kürdistan'da bir halk isyanının ayak seslerini de ensesinde hissetmektedir. Bu gerçeklik onun nefesini iyice daralttığından, kışın doğal zor koşullarını da fırsat bilerek, atılımın önünü kesmeye çalışmaktadır. Bu yüzden bütün tekniği ve yüzbinlerce kişilik ordu gücünü seferber edip, özel savaşın komplocu ve entrikacı karakterini de kullanarak, Kürdistan halkına yüklenmektedir.

Sömürgeci TC; özel savaşı en inceltilmiş biçimiyle uygularken, yaptığı katliamları, Ordumuz ARGK'ye mal etmeye çalışarak, entrikacı bir biçimde sonuç almaya çalışmaktadır. Bununla riyakar yüzünü kamufle etmeye çalışırken, yoğun demagojik bir üslupla, ordumuzu karalama kampanyasını da boyutlandırarak yürütüyor. Bunun en tipik örneğini de İkiyaka (Setê) katliamında ortaya koydu. Bu katliamı kurtuluş güçlerimize mal etmek için, haftalarca basın-yayın, politikacı ve sözde bilim adamları, bunun hizmetine koşturuldu. Sayısız yalan haber ve teori üretildi. Ama bırakalım Kürdistan ve Türkiye halklarını buna inandırmaları, İkiyaka köylülerine de kabul ettiremediler.

Katliamda 15 yakınını kaybeden Faris ve Hacı Hüseyin; *"Bizle bir alıp veremediği yoktu PKK'nın. Köylüler yemek verirdi, ekmek verirdi, sigara kağıdı verirdi. Hatta korucular haber göndermişlerdi. 'Biz çoluğumuzu, çocuğumuzu beslemek için silah aldık. Size karşı kullanmak için almadık' diye. Neden basınlar ki bizim köyü..."* Yetkililer, *"Hiç PKK ile çatışmıyorsunuz. PKK'ya yardım ediyorsunuz diyorlardı."* (Cumhuriyet, 18 Ocak 1990)

Bir burjuva gazetecisine köylülerin yaptığı bu açıklama bile, TC'nin sahte yüzünü çok iyi ortaya koymaktadır. Faşist TC'nin özellikle kış boyu oldukça pervasızlaştırdığı özel savaş, bırakalım halkımızın geri adım atması, onun kin ve öfkesini daha da kabartmaktadır. Mardin Ömerli'de hunharca katledilen 4 yoldaşımıza sahip çıkış, düşmana karşı kabaran öfkeyi çok iyi yansıtmaktadır. O halde, '90 bahar ve yaz atılımlarında halkımızın düşmanın üzerine çok daha görkemlice yürüyeceği açıktır.

Ortadoğu halklarına karşı TC'nin yeni silahi...

Baştarafı 4. sayfada

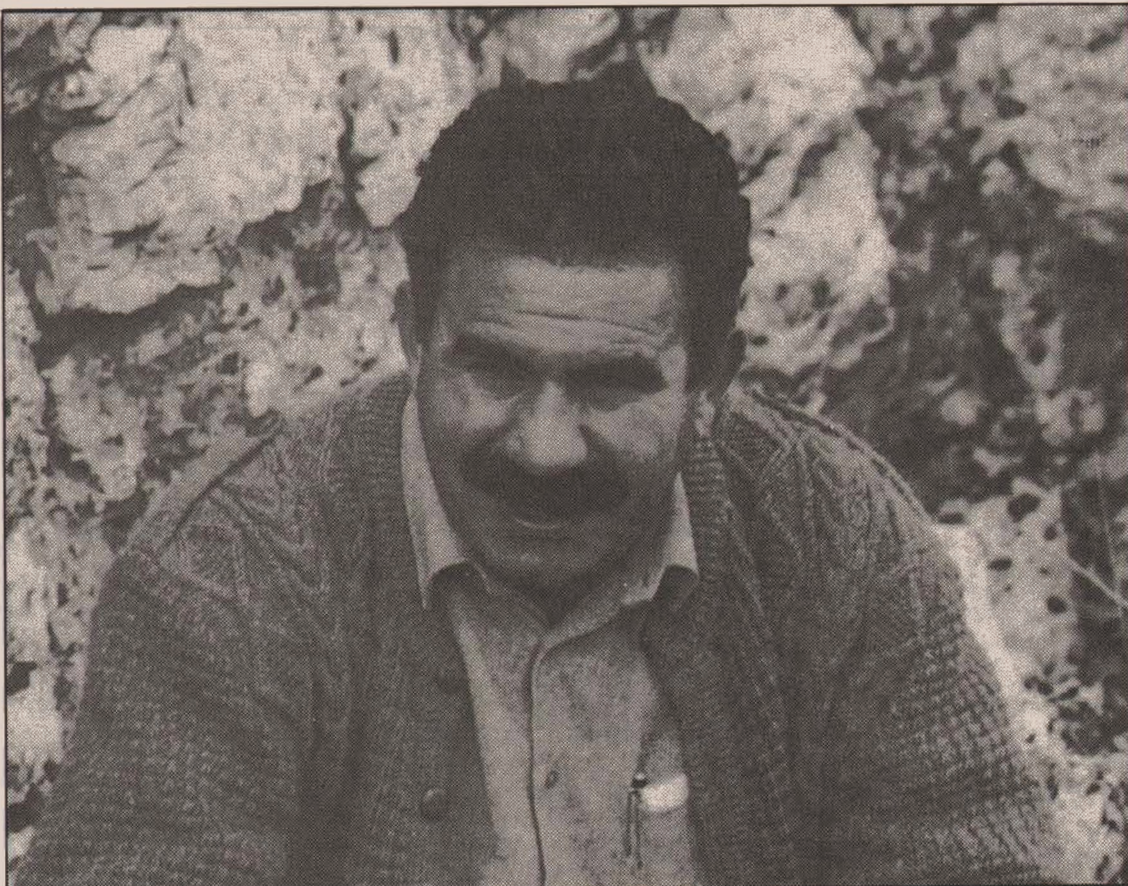
lardan birini teşkil ediyor. Uzun süredir Suriye'yi su tehdidini kullanarak mücadelemize karşı çıkarmaya çalıştığı bilinmektedir. "Atatürk Barajı"nın su tutmaya başlamasıyla birlikte TC-Suriye ilişkilerinin gerginleşmesi daha da belirgin bir hal aldı. Çeşitli burjuva gazeteleri, TC'nin Suriye'ye su verme karşılığında PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaşın teslim edilmesini istediğini yazdı. Bu tür haberler, Türk sömürgecilerinin GAP'tan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı ne şekilde yararlanmak istediğini ele vermektedir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesiyle birlikte Türk sömürgeciliği dış politikasının odağına bu mücadelenin boğulması hedefini koymuştur. Bu hedefe ulaşmak için de elinden gelen her şeyi yapmıştır. Çeşitli uzlaşmalardan tehditlere kadar türlü silahlar kullanılmıştır. Bu silahlar içinde, özellikle Ortadoğu alanında mücadelemizi teşhir etme ve boğmada su silahı giderek daha fazla kullanılmaya başlanmıştır. Turgut Özal'ın başbakan sıfatıyla 1987'de Suriye'ye yaptığı ziyarette de yine gündemin baş maddelerinden birisini Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin boğulması oluşturmuş; TC, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tutum alması karşılığında Suriye'ye daha fazla su vermeyi taahhüt etmiştir. Daha sonraki dönemlerde, bu açığa vurulmuş; TC, Suriye'ye verdiği sözü tutarak, saniyede 500 metre küp su verdiği halde, Suriye'nin sözünde durmadığından ve PKK'nin topraklarından yararlanmasına izin vermesinden yakınmıştı. Giderek bu yönlü rahatsızlıklar açık tehditlere dönüşmüş; bu destek kesilmezse Suriye'ye verilen suyun kesileceği tehditleri yoğunlaşmıştı.

Gelinen aşamada TC'nin su silahını daha etkili bir tarzda kullanmaya başlayacağı anlaşılmaktadır. GAP'ta önemli bir aşamaya ulaşılmış olması ve artık barajlarda su toplanmaya başlanması da bu konuda TC'nin işini kolaylaştırmaktadır. Ancak diğer taraftan da Ortadoğu ülkelerinin karşı tepkilerinden büyük endişe duymaktadır. GAP'tan sorumlu bakan işbirlikçi Kamran İnan, Cumhuriyet gazetesi ile yaptığı bir röportajda kendilerinin elinde su silahı bulunmakla beraber Ortadoğu ülkelerinin elinde de önemli sayıda füze bulunduğunu söyleyerek bu tedirginliği açığa vurmuştur. Bu açıklama şüphesiz ki, TC'nin silahlanma yönünde artan çabalarına haklılık kazandırma ve şovenizmi körükleme amacını da gütmektedir.

Türk sömürgecilerinin Ortadoğu'ya yönelik saldırgan emellerinin bilincinde olan Arap ülkeleri yeni bir tehdit unsuru olarak gündeme gelen su sorunu karşısında tepkilerini çeşitli biçimlerde dile getirmişlerdir. Bazı ülkeler yatıştırıcı tutum takınır ve sorunun karşılıklı anlayış temelinde çözülmesini talep ederken, bazıları da bu yeni tehdit karşısında Arapların güç birliğine gitmesi gereğine dikkat çekmeye başlamışlardır. Hangi yönden ele alınırsa alınsın, Türk sömürgecilerinin bel bağladıkları bu yeni politika onların Otadoğu halklarından giderek daha fazla tecrit olmalarına yol açacaktır. Tarihsel karakterleri nedeniyle halkların güvenini yitirmiş, Türk egemenlerine karşı Ortadoğu halkları giderek kendi çıkarlarını daha net görebileceklerdir. Bu da onları Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine giderek daha sıcak bakmaya götürecektir. Asırlardır başlarında sallanan demoklesin kılıcını etkisiz kılacak temel gücün Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi olduğu bilinci onları giderek Türk sömürgecilerinin karşısında daha tutarlı tavır takınmaya ve Kürdistan halkıyla dayanışmaya götürecektir.

"HEVALÊN LI ÇIYAYÊN KURDISTANÊ RÛMETA NETEWA KURDISTAN IN..."

Li jêr em nivîsekê diweşînin, ku ji axiftineke Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval Abdullah OCALAN hatiye girtin û amade kirin. Serokê gelê Kurdistanê rêheval Abdullah OCALAN, axiftina xwe li pêşiya komeka ji pêşmergeyan kiriye, ku rêwiyê bakurê Kurdistanê bûn. Berî ku koma pêşmergeyan bi rê bikeve, Serok vê axiftina xwe di dawiya sala 1989'an de, di Akademiya Mahsum KORKMAZ de bi zimanê Kurdî pêşkêş kiriye.

Di şerê dema niha de Serokatiya Partiyê xebata netewî gihandiye xalekê, ku bi her awahî çarenivîsa gelê Kurd ber bi azadî û veristinekê ve diçe. Weke dihê zanin, berî me gelê Kurd bi hezaran salan ketî mabû, serberdayî bû û herdem jêr ve diçû. Bi xebata Partiya me ya heya niha, weke em di taybetiyên vê salê de jî dibînin, pêşveçûn û rabûneke pir mezin çêbûye. Ji jêr ber bi jor ve serbilindî bûye paya me. Gava em niha li demê dinêrin, em dibînin, ku ne tenê di welêt de, di cihanê de jî, rola ku mirovên Kurd li hemberê dijmin dileyîzin gelekî ronak û eşkere bûye. Heke gelê Kurd li ser riya vê polîtîkaya xwe, xebata xwe pêşvetir bibe, ev rol jî wê giranbuhatir bibe. Ev rewşa me, niha ji her demê bêhtir zelal e. Heya di vê sala em tê de, ji aliyê Partiyê xebateke pir mezin hatiye avakirin. Di dîroka Partiya me de her demê kar bûye, rêkxistin hatiye danîn, panzdeh salan şerekî dijwar bûye. Di van şeş mehên dawiyê de jî, karê bûye, bûye bilindahiya şerê panzdeh salan û heya zêdetir jî. Mirov li dîrokê dinêre, dikare bibêje, ku ev sala dawiyê cihê gelek salan girtiye. Ne deh sal, ne bîst sal, nîv-sedsaleke dîroka berê ne hempayê vê dema dawiyê bûn. Ev ne ji ber ku ez dibêjim wusa ye, na! Ji aliyekê li dijmin binêrin, ji aliyê din gotinên dostan bibihîsin; tev vê rastiyê dipejirînin. Mirovên me bi milyonan rabûne; têkoşîna Kurdan, şerê Kurdan bi vî rengî dibe. Her miroveki me dixwaze karê doza xwe bike. Hîna rind dihê bîra min, me digot, heke em bikaribin xwe bigihînin merheleyekê, heke em bikaribin xwe bigihînin demekê, ku em bikaribin şer bikin, xwînê bidin rijandin ji bo welat, hingê welat jî wê çêbibe. Niha ev çêbûye. Me digot, ji vê bêhtir ji bo destpêkê, ji xwe em tiştek din naxwazin. Niha jî bo welat, ji bo rizgariya welat gelek tişt bûne; mirov dikare bibêje, em gihane derekî, ku nêzik de hin tişt êdî xweya bikin.

Tiştên berê me cesaret nedikir em bikin, niha bûne rastiyeke berçavî. Ser vê sala dawiyê pir tişt dihên gotin. Li ser vê bingehê, mirov li ser riyeki rast bimeşe, cîhan li hemberî wî be, dîsa dikare bigihe armanc û hedefa xwe. Heke bi daxwazî li ser riya xwe bimeşe, kes nikare wî ji ser riya wî vegerîne. Tu kes nikare wî paş ve bikişîne. Vaye, îspata vê çêbûye! Hinekî teng çêbûye, ne bê kêmasiyên mezin, ne bê şaşiyên mezin çêbûye, lê ev kar dîsa çêbûye. Bi giranî, em her rojekê rast meşiyan û me rast karê xwe kir. Berê, gelek kes nedixwestin çend gotinan jî li ser pirsa welat bibêjin, nedixwestin ser pirsa welat bisekinin. Niha bi milyonan mirovên me, dixwazin werin, bi xwîn, can û keda xwe şer bikin. Berê tu kesek, belku saetekê jî li ser pirsê nedisekinî, piştî saetekê çi gotinan êdî nedikir. Niha hun tev, bi her rengî, dixwazin ji bo welat şer bikin. Hun dixwazin vê pirsê çareser bikin. Her tiştên me hene, tenê hîna em ne dewletek in.

Lê divê em vê jî baş bizanibin: Berî her tiştî, dijmin jî di hemû dem û kêliyan de, bi dijwarî giraniya xwe ya mezin dide ser pirsê. Dijmin jî dizane, em gihiştine daxwaza xwe ya bingehîn. Ji xwe ev di pratîkê de ispat bûye û ev jî ji hemû tiştan pêwîsttir bû. Hemû tiştên derew û sexte me hilanîne. Emê hîna jî hilînin, em hiltînin, em tiştên rast pêş ve yên din paş ve dixin, gelek tiştan em bi hev dixin. Me ne rastî û ne başiyan ji holê rakirine. Me bingeha pirsê baş dîtiye û zaniye. Me dijminên xwe yên bingehîn nas kirine, rûyên wan eşkere kiriye. Ne ev tenê; bi çi rengî şerê me li hemberê dijmin dibû? Me ev jî di cih de dît. Ne ev tenê; ji vê bêhtir, bi çi rengê Serokatiyê me şer kiriye, ev eşkere bûye. Kesên divê şer bikin, divê xwediyê kîjan sixlet û taybetiyan bin? Em li ser van pirsan jî pir sekinîne. Me digot şervan jî bila bizanibin û nasbikin, ew dikarin çi derxînin ronahiyê, çi ispat bikin; rastiya ku me xwe gihandiyê çiye?

Kî bixwaze di riya welatê xwe de here, kî ji bo rizgarkirina welat û azadiya gel şer bike, vaye PKK! Di PKK de ji xwe re dikare rastî bimeşe. Her mirovek dikare li vir tenê bi azadiya xwe, di vê riyê de, ji bo vê pirsê, gavên pir mezin biavêje. Heya roja serkeftinê, heya dawiyê, dikare rol û dewreke mezin bileyize. Her kesek dikare xwe bigihîne sixletên Serokatiyê, bibe Serok. Di dema niha de, di vê riyê de, ji bo Serokatiya rast, pir tişt li ber we vebûne. Hun dikarin bi destên xwe pirsên di vê barê de çareser bikin. Divê hun jî dil li ser xwe bisekinin. Divê hun her rojê baş bixebitin; pêşveçûna xwe, tedrîba xwe, perwendebûna xwe, zanabûn û hişyariya xwe bidin pêş. Divê hun baş bibinin, baş hin û fêr bibin û bikin, da karê we jî di cih de bimeşe. Divê hun bizanibin, gava ez van gotinan dikim, hin tiştan ji we re dibêjim, ez ne ji ber xwe dikim û dibêjim. Ez li raporên we dinêrim, ez raporên we dixwînim.

Ji welat niha pir rapor gihane me. Raporên hevalên me ne. Ji wan mirov fahmdike, ku li kêleke pêşveçûnên mezin, hîna hinde problemên me jî hene. Li gora derfetên di destê hevalên di welat de, divîbû ev problem bi hesanî bihatana çareser kirin. Eşkere ye ku hinde şaşiyên mezin jî dibin. Îro nûçeyek giha me: Li navçeya Silopî di nîvê şevê de bi dijmin re şer çêbûye. Neh hevalên me şehîd ketine. Em baş nizanin, heye ku dijmin derewan jî dike. Lê tiştek heye, ku mirov nikare qebul bike. Eve deh meh in, dijmin tedbîrên mezin bi rê ve dibe. Derdorên navçeyê bi tevayî zivirandiye. Ji aliyê din jî, dijmin baş dizane, ku em ji wir jî diherin û dihên. Gava ev tev eşkere bin, ma divê hevalên me çi bikin? Dijmin hemû hebûnên xwe diherikîne armancên xwe. Heke welê be, divê hevalên me pêdiviyên xwe yên lojistîkî; xwarin û hw. çawa debar bikin? Debarkirina van ne karê hevalên çekdar e. Pirejinek jî dikare karên vê nolê bi cih bîne. Berik divên? Bila dîsa gundiyên me pêk bînin. Dikarin bikin tûran û li pişta kerên xwe bikin. Ji bo van tiştan daketina hevalan nava gundan û bajaran, rastî bêberpirsiyariyeke gelekî mezin e, leyistineke bi derfet û karinên Partiyê. Deliveke mezin e, ji bo dijminê me. Divê heval bi rengekî dizî û di demeke kin de bikaribin karên xwe bibin serî. Wusa ku herdemê dijmin bikeve keminê.

Belê, em gelek pêşveçûne. Serdestiya me li ser êrdimê mezin e. Lê divê em dîsa ji ji bir nekin, ku dijmin jî hin dager e. Di şer de bingeh ji bo me her demê jiyan e, tu caran nikare bibe mirin. Şerê bi deliv û firsendan ne karê me ye; li hemberê tedbîrên dijmin, divê pilanên bi zanabûn bibin hostayiya me.

Ne welê ye, ku di şer de şehîd nabin. Li gora rewşê hezar jî şehîd dikevin. Lê divê di cih de be, ji bo pêşveçûn û serkeftinê be. Dilê me şehîd ketina bi erzanî nikare rake. Dilopeke xwîn jî me bê sedem birije, ev zirareke ji bo Partiyê. Kelemeke li pêşiya xebata me.

Di van sê mehên dawiyê de dijmin, lêdanên mezin girt. Dîrok bi me dide nasîn, ku riya dijmin kurt dibe. Divê ev berdewam bike. Ji aliyê din, dijmin jî mîna kûçikên çavsohr har dibe. Dixwaze heyf û tola xwe hilîne.

Eve bîst roj in ez hatime cem we. Çima? Em dixwazin xurt bimeşin. Dijmin rawestînin. Ev mehên niha, di şerê me de gelek pêwîst in. Divê em çi delivê nedine dijmin. Hun dizanin çiqas sixur û ajan xwe ditevgirînin, hinek jî xwe digihînin me, dihên heya nava qampê. Dixwazin komplo û provokasyonan pêk bînin. We tevan bi çavên xwe dît, lewma divê em tucaran bi tu rengî firsendê nedin dijmin. Heya niha me baş kariye, em îmkanan nedin dijmin. Dijmin armanc dike, xebata me tevan, xebata gelê me bisekinîne. Nexwe, şerê me yê di vê pirsê de jî rast e, di cih de ye.

Eşkere ye, ku bi sloganên weke, "Bimire dijmin", "Bijî serxwebûn" dijmin namire û serxwebûn ji çênabe. Bi hildana çekan, her tişt di mehekê de çareser nabe. Em dizanin, şoreşgerên weke Deniz GEZMİŞ pir mezin in. Lê em naxwazin bikevin rewşa wan, nava tengasî û bêçaretiyan. Ew ji çek hildabûn, lê ditin ku di mehekê de dijmin wusa namire. Pirs wusa çareser nabin. Ger em jî wusa bifikirin, Kurd û Kurdistan naminin. Heya niha me vê şaşiyê nikiriye. Heke hin heval wusa bikin, emê ji wan bipirsin û bibêjin hevalino, "Ev çiye?"

Herdemê divê guh li ser dîrokê bin. Kesên guhên xwe nedin dîrokê, rewşa wan wê bibe ne çi rewş. Di şerê gerîlla de cihê van tiştan nîn e. Di şerê gerîlla de mirov xwe dizane, dizane çi bike. Di gundan de rewş ronahî dike. Dizane kîjan gund dost e, kîjan ne. Dizane wê ji ku xwarin, berik û çekên xwe bîne. Dostan û dijminan baş ji hev cuda dike, vediqetîne. Cihê gerîlla ne nava gund û bajaran e, bi rengê eşkere. Hin gund hene, belkû gerîlla tu kesî li wî gundî nasnake, lê dijmin gelekan nas dike. Nexwe pirs çiye? Divê em dostên xwe baş nasbikin, tedbîrên xwe rast deynin. Li şûna dijmin biavêje pêşiya me, em kemînan biavêjin pêşiya dijmin. Hostayî û zanabûn di vir de ye.

Hemû hevalên me baş çekdar in. Rokêtavêt jî li ser milên wan hene. Lê ev çek, bê gotin, giring e rast bên bikaranîn. Bi amatorî û serberdayî nabe; çi wê were, çi wê here, hisab hewce ye. Mafê tu kesî nîn e, zirar bigihîne Partiyê û bikeve nava şaşiyên weke, "Ha em vê bikin" û bi rengekî serberdayî xwe bitevgirîne. Weke me gotî, pilan û zanabûn hewce ne. Gava şehîd gelek bin, ma gelê me yê belengaz, wê kadroyan ji ku derê bîne. Divê ev bên zanîn û şer rast bê kirin. Xweparastin ji divê karê me yê bingehîn be. Warên we çiyayên Kurdistanê ne. Heke her tişt di cih de bên kirin, ji wir hun dikarin lêdanên mezin li dijmin bixin. Ji wir dakevin gundan û bajaran. Dijmin gêj û perîşan bikin. Ji Kurdan re niha ev divê. Her Kurdekî dilpak û dilsoz mecbûre xwe bide vê rastiyê. Kesên ku rast şer dikin, ew soza rast jî didin Serokatiya Partiyê. Xweparastina şoreşgeran, parastina gelê Kurdistanê ye. Şaşiyên bê mejî, ne karê şoreşgeran in. Tarûmarkirina nirx û buhatiyan ne karê şoreşgeran e.

Divê hun baş bizanibin li kîjan gundî çiqas milîsên me hene, çiqas milîsên dijmin hene. Kî dostên me ne, hejmara dostan çiqas e. Lê dijmin divê van nezanibe. Gava dijminê xwînxwar jî bi van tiştan agahdar bibe, hingê gund jî eşkere dibe. Dijmin wê dostên me bide ber kuştinê, ev bûye jî. Li Elkê (Beytülşebbap) ma ev çênebû? Belê çêbû. Wekî din jî, her rojê dijmin vê dike. Nexwe, divê gelek tiştên me, gelek karên me vaşartî û dizî bin. Divê em

bi prensîb bin. Divê em baş bizanibin em li ku ne, em çawa xebatê dikin. Çi agahî negihin dijmin bingeh e ji bo me. Çewtî vê mirin e. Ji bo nemirinê çi pêdivî be, ew divê bê kirin. Tê lingê xwe baş deynî ser axê, tê hemû saloxên dijmin di avê de bibî. Gava te li dijmin xist, divê ew nezanibe çawa bû; tu ji ku derê hatî, tu çawa hatî, te bi çend kesan lêxist, te bi çi rengî lêdanên xwe li dijmin xist. Gava dijmin bizanibe, li bêvan cihî evqas kes hene, evqas grup hene, evqas çek bi wan re hene, weha xwe dilivînê, hingê tu mirî. An bi topan û firokan wê êrîşê te bike, an jî wê dafan vede pêşiya te. Tê berê xwe bidî gundekê, lê dijmin riya te dizane, riya gund dizane, hejmar û hîma te dizane, ev bû çi? Dijmin ji difikire. Hefteyekê, du hefteyan, mehekê difikire û paşê pîlanên xwe datîne. Helbet hingê wê te bêşîne. Helbet hingê wê berê xwe bide gund, wê li gundiyan bixe, wê li dostên te bixe. Li ku derê dostên te yên eşkere hebin, dijmin wê berê xwe bide wir. Heke niha dijmin li heft kesan dixe, sibê wê berê xwe bide sedan. Nexwe, divê dostên te dizî bin, heya komên te yên çekdar veşartîbin, gerîlla xwe veşêre. Ji ber ku îro nebe, sibe dijmin wê li te bixe. Dijmin jî her rojê nayê, di rojeke ji rojan de dihê. Carnan bîst rojan nayê, paşê ji nişkan ve dihê. Kin bê gotin, divê dijmin tu caran nezanibe tu çiyî, çawanî, tu çiqasî, çawa lêxî... Kesên li gora vê xwe nedin şer, bila li mala xwe rûnin çêtir e. Tu ji birça bimirî jî, divê tu li gora şerî xwe bidî pêş. Gelê me û şoreşa me şaşiyên erzan qebul nakin. Mirinê napejirînin.

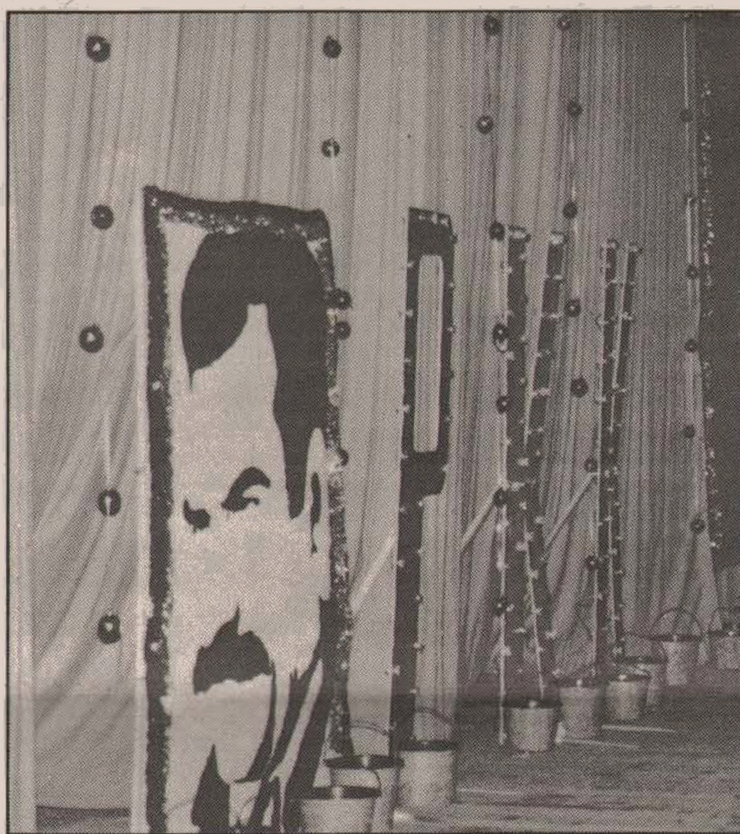
Li hin derdoran dibe ku yek dostê me jî nebe. Dibe ku carnan çekên me jî nebin. Lê divê disa tu bi hostayî li dijmin bixî. Bi çekên wî, wî biperçiqînî. Gava te rewşa xwe eşkere nekir, gund eşkere nekir, grup eşkere nekir û te li dijmin xist, her tiştî bixî bin destê xwe, tu jêhatî yî. Lê gava tu di van de şaşiyan bikî, tu ne tişteki! Dijmin wê çawa bê şikandin? Divê pratîka me hebe, şertên veşartî bizanibin, milîsên me hebin; bersiv eve. Tê çi çawa bikî, tê çawa bikevî gundan, di vir de zelalî û zanabûn pêwist e.

Em dibêjin îmkan hene, ku pîlanên daketina gundan, pîlanên kefşê rast bên danîn. Gava dafek bê danîn, ma çima kom tev here? Şerê gerîlla vê napejirîne. Şaşiyên di vê barê de, nikarin bibin ên gundiyan, ciwanan, xortên nuh hatî. Şaşî wê bibin ên berpirsiyar û kadroyan. Çiyayek di binê destê te de be, tu çawa şaşiyên weha bikî? Kî dibêje te, hema bi korî û amatorî hema her rojê derkeve livbaziyan? Kî dibêje, divê mirov her rojê here, tiştên lojîstîkî debar bike? Ma tu nizanî ev tişt carak dibin, baş dibin? Ev tişt bi pîlan û zanabûn dibin? Ma tu nizanî, divê dijmin şaş bibe; çi bû hat, çawa çû, çawa bû nezanibe? Bi çekên xwe divê tu dakevî bajaran jî. Lê divê tu dijmin biperçiqînî. Heke tu bibêjî ezê bikevim bajêr, bila 20-30 mirov jî şehîd bikevin û vê bidî ber çavên xwe, bikeviyê, lê divê tu dijmin jî perîşan bikî. Heke ne bi vê hisabê be, tu çawa dikarî weha bifikirî? Ma tu zarokî ji bo panqertekê tu bikevî bajarekê? Te bombeyek avêt mala komîserekî, kaymakamekî; ma tu nizanî tu zarokekî ji bişînî, wê bikaribe vî karî bike? Ji bo avêtina bombeyekê, ki dikare jiyana kadroyekî bixe nava tehlukeyan? Bila kesek here, dikare bombeyan baş biavêje. Şaşiyên mezin, eve weha peyda dibin. Li hinde cihan ev bûnê? Çima bûne? Karê sê kesan çima tu bi sih kesan dikî? Çawa tu dikarî welê bikî? Gava lêdanek li me bikeve, emê çawa bikaribin cihê wê valahiyê bi hesanî tijî bikin? Em tev dizanin, heya hevalekî me di vê riyê de rind digihe, pênc sal xebat dibe. Çima ji ber şaşiyên weha, carnan 15 heval yek carê bên şewitandin. Rastî, gava tiştên weha dibin, em necarin bibêjin, ku têkoşîn û Pêşengî weha nabe. Eşkere ye, ku bi vî rengî mirov nikare xebata şoreşê pêş ve bibe. Mafê me heye, ku em guhên berpirsiyarê van tiştan dike, bigirin û badin; heya pihînekê lê bixin û ji nava xwe ji biavêjin. Karê me karê mirovatiyê ye. Kesê nekaribe vî karî bike, nexwaze di vê pirsê de hişyarbibe, gotinên me nepejirîne, bila ji nava me derkeve here. Ji ber ku, kesê dijminê xwe nasnake, xwe ji nasnake. Kesê nezanibe kar bike; nezanibe di rojê de yan di şevê de çekên têkoşînê bikarbîne, kesê nezanibe mirov di bêriyê de yan di bajaran de çeka xwe çawa bikarbîne, hoyên şerî rast bi cih bîne, çi daxwaza wî di vî şerê pîroz de heye?

Weke me gotî, kar hene bi du mirovan dibin. Kar hene, bê şoreşgeran jî dibin. Kar hene, gundî dikarin çêtir bibin serî. Kar hene, bê çek jî dibin. Heke çek pêdivîbin, heke pênci heval pêdivibin, ev ji dibe. Lê tedbir hewce ye, divê ji bo lêdaneke mezin be. Divê ji bo hejandina dijminî be. Bi vî rengî, gava tu ketî bajarekî yan tu çûyî nava gundekî, divê li wir giyana şoreşê bê serdest kirin. Belê ji bo van armancan ev dibe, lê ji bo pêdiviyên lojîstîkî, rastî ji ev nabe. Ji bo karên piçûk û erzan, mirov her rojê nikare dakeve gund û bajaran. Mirov dikare bibêje, ku serê mehekê carekê mirov dikeve nava gundekî; her rojekê ev nabe. Belê, di vê pirsê de bal û dêhn pêdivî ne. Di xebata me de, aram û hedara mezin, bêhna mezin daxwaz e. Em dixwazin her rojekê xwe mezintir û bilindtir bikin, ev rast e. Ji xwe, ji me re şert e, ku heval vî tiştî bikin. Li hemû deran divê ev wusa be.

Her şervanek divê li xwe guhdar be. Dibe ku carnan cixare jî neyin kişandin. Dibe ku heval ji çiyan nekaribin bi rojan çayekê jî vexwun. Dibe ku heval nekaribin bi rojan dakevin nava gel. Dibe ku nanekî hişk di berîkan de be, bi rojan ev bes be, mehekê tenê ev be. Dibe ku mirov panzdeh rojan bi nanek û pivazekê debar bike. Tu dixwazî dîroka hezar salî, di salekê de çêbikî. Nexwe divê tu vê fidekariyê bi cih binî. Divê tu egîd bî, tu qehreman bî; tu dixwazî çarenivîsa netewa xwe biguhurînî, lewma divê tu fidekarekî mezin bî. Bêhtirî deh salan e, bêhn bi bêhn em dibezin. Her tiştekî me heye, lê em nikarin jiyanekî xwerû jî biajon, çima? Eve em dizanin, di deh salan de sedsal şirove bûne û hatine verisandin. Her tişt ji bo hesanî nagihe bersiva xwe. Gava em derdikevin çiyayên Kurdistanê, hema di cih de her tiştek nagihe bersiva xwe. Me çi got

“Şervan, her rojê di çiyê de ne. Roj bi roj pêş ve diçin û dimeşin. Di dîroka Kurdan de pênc rojên bi vê nolê hîna tucaran nehatine dîtin. Serokatiya rast bi vî rengî xwe serdest dike. Bê guman ev divê xwe seranser serdest bike. Gava lêdan li dijmin dikevin, divê dijmin nezanibe çawa çêbû. Kurd bûne tehlukeya mezin ji dijminan re. Roj nîne ku neyê gotin, “Kurdan weha kiriye”, “Serokê Kurdan weha dike.” Me ji dîrokê, dîrokeke nuh derxistiye...”

û çi kir? Me got Serokatî giring e, me Artêşekê ji bo netewa xwe damezirand. Divê hevalên têkoşer roj bi roj vê Artêşê berfirehtir bikin. Eve karekî me yê bingehîn.

Hinek hene dixwazin mîna zarokan bi van buhatiyan bileyizin. Ji aliyekî tiştek dihê avakirin, ji aliyekî ji hinek hene, her tiştî ji hev dikin û tevlihev dikin. Rastî di vir de, em dixwazin tiliyên xwe deynin ser hinde tehlukeyan. Ji ber ku me hinde tehluke jî xweş dîtine. Ev tişt di karvaniyê de jî ispat bûye.

Şervan, her rojê di çiyê de ne. Roj bi roj pêş ve diçin û dimeşin. Di dîroka Kurdan de pênc rojên bi vê nolê hîna tucaran nehatine dîtin. Serokatiya rast bi vî rengî xwe serdest dike. Bê guman ev divê xwe seranser serdest bike. Gava lêdan li dijmin dikevin, divê dijmin nezanibe çawa çêbû. Kurd bûne tehlukeya mezin ji dijminan re. Roj nîne ku neyê gotin, “Kurdan weha kiriye”, “Serokê Kurdan weha dike.” Me ji dîrokê, dîrokeke nuh derxistiye.

Dihê bîra me; şerê Barzanî bi çi rengî bû? Pêşmergeyên Barzanî tev hatin û ketin nava gundan. Ango tev di malên xwe de bûn, di nava zarokên xwe de bûn. Di navbera gund û çiyan de jiyanek diajotin. Diçûn çiyan, saetekê diman û paşê dîsa vedigerin himbêza jinên xwe. Di dawiyê de çi bû? Di bîst û çar saetan de, sih hezar pêşmerge iflas kirin. Niha em çi dibêjin? Em dibêjin, ku heke weke partiya Barzanî, weke kevneperestên netewî em bikin, netewê Kurdistan bi tevayî namîne. Lewma em dibêjin, bi vî rengî şer li Kurdistanê çênabe. Me rengê şerê li Kurdistanê guhartiye. Rengê şerê me, rengê şerê pêşmergeyên me, pelek nuh di dîroka Kurdistanê de vekiriye. Şerê mîna yê pêşmergeyên Barzanî, gelê me dibe qirkirin û kuştinê.

Belê, ez dibêjim, hunê sê-çar salan fîdekariyekê bikin. Jiyana xwe ji bo her tiştî girtî bihêlin û berê jiyanê bidin şoreşê. Bila her tişt ji bo şoreşê be. Bila her tişt ji bo şerê gel be. Gava mirov salekê vê egîdiyê kir, Serokatiyeke jî bo pênc salan wê bi cih bêtin. Bila jiyana me ya di şer de deh salan berdewam bike. Divê mirov bersiva dîrokê rast bide. Heke berî niha Kurdan tev weha bikirana, Kurd vê jiyanê ji xwe re hilbijartana, qirkirinên di dîroka me de jî çênedibûn. Niha jî mêj dewleteke Kurdan jî, wê hebûya. Niha Kurdistan jî mêj damezirîbû.

Hinek heval hene dibêjin, pîreka min heye, zarokên min hene, ez nikarim hefteyekê xwe jî malê dûr bixim. Ger em bi vî rengî bifikirin, rastî pirsa welat jî wê betal bibe. Bi vî rengî tiştek jî Kurdistanê re nikare bê peyda kirin, ev nabe û ne rast e. Hinek jî hene dibêjin, gelek zehmet e; xwarin nebe, jinên me û zarokên me ne li cem me bin, emê çawa bikaribin debarê bikin, em jî mirov in. Hinek dibêjin, kesên ku jinên wan tune bin dikarin, lê ez xwedî jin û zaro me, nikarim. Kin bê gotin, dibêjin, jina min, dergistiya min, zarokên min, mala min bi min ve girêdayî ne, lewma ez nikarim. Ma dîrok niha jî me vî tiştî dixwaze? Ma zarok û jinên Kurdistanê yên bindest vî tiştî ji me dixwazin? Ma çawa emê bibin dîldarê jiyana bindestî, jiyana kevin? Ma em tev nizanin, jiyana berê, me bêhtir dike dildar û kole? Ma em nizanin bindestiya Kurdistanê ji vir hatiye? Di dîroka me de bersiva van pirsan bi caran ispat bûye.

Gava ez van pirsan dikim, heval tev dibêjin, “Welleh rast e.” Niha ez dîsa dibêjim, divê her mirovekî me, rind bala xwe bide van rastiyan, xwe ji nava van aloziyan rizgar bike. Çiqasî hîma we hebe, bi teviya hîma xwe, hemû xort û keç, tev destê xwe bidin çekan û bostek ji welatê xwe, ji xwe re rizgar bikin. Ez dibêjim, bi vî rengî navçeyekê bînin bin destê xwe; di vir de cejn û dîlanên xwe bikin, di vir de hun dikarin bi rûmetî mal û hatina xwe avabikin. Lê gava ev nebe, emê çi bibêjin hevûdu? Welat di bin destê dijmin de ye. Dijmin çi dike? Em tev dizanin, ku dijmin dest diavêje her tiştekî me. Çawa ku heya niha kiriye, ji niha pêve jî wê bike. Dijmin wê dest biavêje namusê, wê dest biavêje jin û keçan, wê gelekan ji me rût û tazî bike, wê me erzan bixîne û wê hespê xwe li ser axa me birevîne. Gava ev tev rast bin, çawa em dikarin rûmeta welatê xwe, ji berjewendiyên xwe yên kesanî piçûktir bikin? Gava em serî hilnedin û kole bimînin, çi wê jî destê me were? Tiştek nikare were. Dijmin wê bikaribe her tiştî bi serê me bîne. Ez rastî dibêjim, mafê dildar, bendewar û kolan nîn e, ku jî xwe re malan avabikin, nikarin bizewicin jî. Eve li pêşiya çavên me ye, Kurdên ku li Ewrupa, li Stanbolê, li Ankara dimînin û bawer kirine ku malekê jî xwe re danîne, di dawiyê de piraniya wan bûne sixur û ajanên dijminên me. Gava mirov malek avabike û seriyê xwe li ber dijmin biçemîne, mirov dibe bi namus û şeref? Bersiva vê pirsê zelal e. Kesên vê dikin, rastî tu caran nikarin bibin welatparêz. Kesê bixwaze pirsa Kurdistanê weke namusê fahmbike, eve pirs eşkere ye. Lewma em dibêjin hevalino fidekarî di vir de ye... hevalino fîdekariyê bikin!

Em tev dixwazin, ku em jiyaneke nuh û pêşketî avabikin. Em tev dixwazin her tiştî di welatê xwe de pêş ve bibin. Em dixwazin welatê xwe vegerînin, azadiyê bigirin, demokratiyê bingeh bikin, hêviyên xwe bi ser bixin; her tiştên xwe pak û paqij bikin, pîroz û buha bikin. Em dibêjin nanxwarin, malçêkirin, cilhebûn, heskirin û evîn... gişt bila di cih de be, bi namus û şeref be... Wekî din, gava tu bibêjî, ezê jiyana xwe ya kevin jî berdewam bikin û hem jî ezê şoreşger bim, rastî tu nikarî. Ev nabe. Tu nikarî bi piyekî xwe bikevî û bi piyê din xwe bidî pêş. Şoreşgerên bi rûmet niha xwe dane ber van herdu piyan. Piyekî digirin û dikişînin û jî kevnariyê derdixînin, piyê pêşketiye dikin pirsa xwe. Bûyera li Kurdistanê niha bi vî rengî ye.

Di gelek dersan de, em gelek li ser van pirsan sekinîn. Me li ser wan bi direjahî da û stand. Car carnan hevalên li welat, dîsa vedigerin vir. Em jî wan re dibêjin, “Êdî divê hun hew şaşiyan bikin, divê hun zanibin, ev nabe.” Ji bo me li hemû deran tenhe riyek heye. Me vê riyê daniye pêşiya hemû hevalên têkoşer.

Niha PKK di têkoşîna xwe de jî bo mirovan çi ispat kiriye? Hun bi xwe li ser vê pirsê sekinin. We dît ku riya jiyanê tenê PKK ye. Rastî jî niha PKK gelê Kurd bi xebateke nuh rakiriye. Di nava hemû welatan de, di teviya cîhanê de, pirsa PKK weke hêviya Kurd û Kurdistanê hatiye pejirandin. PKK bûye hêviya Kurdistanê. Bi xebata PKK welatê Kurdan avadibe. Bi xebata PKK Kurd serbilind dibin, namus û şerefa Kurdan rizgar dibe.

Lê ji aliyê din, hinek heval ji van rastiyan dûr in. Ev heval van rastiyan tevan dipejirînin, lê çawa wan

dizanin û berpirsiyariya wan dikin? Roj bi roj taktîka Serokatiyê çawa pêk dihênin? Taktîkê bi çi awahî pêş ve dibin? Berpirsiyariya xwe çawa fahmdikin? Roj bi roj, saet bi saet, di kar de çawa dimeşin? Em gelek caran dibînin, ku bîr û bawerî hene û xurt in, lê şêweya lêxistinê gelekî jar û melisiye. Lê divê, ji niha û pêve, em vê jî têkûz bikin. Daxwazên di vir de jî bigihînin serî. Gava şêweya lêxistinê teng be, ketina nava gundan, binxistina dijmin û rakirina gel jî çênabe.

Niha li çiyayên Kurdistanê gelek hevalên me hene. Di nêzîk de hun jî, hunê xwe bigihînin wan çiyan. Lê ji niha ve em dixwazin bipirsin: Hunê çawa li jiyanê binêrin? Hunê çawa li cihanê binêrin? Hunê çawa li welat û li gelê xwe binêrin? Ji bo van pirsan jî me hoy û prensîb danîne. Ango, jiyana di nava rêzên Partiyê de, taybetiyên têkoşer û mîlitanan, sixletên şer û lêxistinê, şêweyên rakirin gel, wê bi çi awahî bin? Di serî de divê hun jiyana kevin mehkum bikin. Dixwaze çi bibe, bila bibe, ev pêdiviye. Dost û dijmin xwe ji jiyana kevin hildiweşînin. Di vir de yek, divê hun bi debar bin; dido, divê hun şopên kevin û rizî rakin. Her yek ji we, divê wusa bike. Di dîrokê de jî her weha bûye.

"...Hunê herin, bikevine axa Botanê. Ev divê bi mêranî be. Hunê bi karê xwe yê şoreşê rabin. Dîsa dibêjim, jiyana berê mehkum bikin. Bêbextî û ixaneta li gelê Kurd û Kurdistanê, bê namusî ye, bê şerefî ye. Kî bibêje, welê ez dixwazim bibim şoreşger, êdî mala wî jî mala gelê Kurdistanê ye. Heya zarokên wî jî, jina wî jî di vê riyê de dimeşin. Kesê kole, mafê wî li ser zarokan, li ser malê, li ser jinê û li ser tiştekî nîn e. Bîr û baweriyên PKK bi vê rengî ne. Heke tu dixwazî di vî welatî de hebî û bimînî, lewma divê soz û peymana te jî Kurd û Kurdistan be. Ji ber ku kesên bi vî rengî, dikarin bibin serokên gelê xwe. Qiyadeya şoreşger li Kurdistanê weha çêdibe. Kesên wusa dikarin bibin Serokên komîteyên şoreşa Kurdistanê..."

Em li şoreşa îslamî binêrin: Di dema şoreşa îslamî de, mirov şûrên xwe dikişandin û digotin, "Ya îlahê îllallah!" Digotin dijminên xwe, "An emê te bikujin an jî..." Misilmanî bi vî rengî çêbûye. Kengê ev dibe? Dema ku îdeolojî û polîtîka bi tevayî ronak bin. Piştî van bi hîmeke zelal eriş heye. Di destpêke de îslamî, bi karê razî kirinê bû. Paşê pirsa bihuşt û dojehê dan alîkî. Karê îdeolojî û paşê jî karê leşkerî pir pêşvebirin û xurt kirin. Li ser vê bingehê îslamî di cihanê de belav bû.

Niha me îdeolojî û polîtîkaya xwe rind fahmkiriye. Emê niha karê leşkerî pêş ve bibin. Hunê bikevine nava şerê çekdarî û leşkerî. Karê leşkerî, ne karê îdeolojî û polîtîka ye. Karê leşkerî, karê rakirina dîldariyê ye; karê rakirina xeta koletiya dijminan e. Bi galgal û gotinan ev nabe. Hunê herin, bikevine axa Botanê. Ev divê bi mêranî be. Hunê bi karê xwe yê şoreşê rabin. Dîsa dibêjim, jiyana berê mehkum bikin. Bêbextî û ixaneta li gelê Kurd û Kurdistanê, bê namusî ye, bê şerefî ye. Kî bibêje, welê ez dixwazim bibim şoreşger, êdî mala wî jî mala gelê Kurdistanê ye. Heya zarokên wî jî, jina wî jî di vê riyê de dimeşin. Kesê kole, mafê wî li ser zarokan, li ser malê, li ser jinê û li ser tiştekî nin e. Bîr û baweriyên PKK bi vê rengî ne. Heke tu dixwazî di vî welatî de hebî û bimînî, lewma divê soz û peymana te jî Kurd û Kurdistan be. Ji ber ku kesên bi vî rengî, dikarin bibin serokên gelê xwe. Qiyadeya şoreşger li Kurdistanê weha çêdibe. Kesên wusa dikarin bibin Serokên komîteyên şoreşa Kurdistanê. Merkeza şoreşa Kurdistanê ya bilind ma çiye? Ma ev merkez çi biryaran derdixîne?

Em dikarin nimûneyekê bidin: Gundek heye. Divê em vî gundî bikin ciheki şoreşê, malê gel. Lê li vî gundî hinde xayin jî hene. Emê çi bikin? Divê em biryara tunekirina xayinan di cih de bidin. Çima? Ji ber ku ev xayin, agahî dide dijmin. Emê biryara xwe baş bidin. Li gora xebata xwe divê em biryarên rast bidin. Ev, ji bo di navçeyê de rakirina dijmin û dûvikên wî, pêdiviye. Niha pirsên welê, divê ji aliyê komîteyên şoreşê di cih de bên çareserkirin.

Berê em ne xwediyê hîmeki wusa bûn. Em ne xwedan rewşeke weha bûn. Di destpêkê de em komeke herî piçûk bûn. Niha em bi hezaran in û em gelek xurt in. Me xwe gihandiye hevûdu û em xwediyên kadroyan in. Piraniya kadroyên me rewşa çiyan bi başî dizanin. Niha, dema Partî bixwaze dikare bikeve hemû gundan. Em dikarin bikevin hemû bajaran an gundan. Heval bikevin kîjan gundî yan bajarî, ew der dibe yê hevalan. Lê dîsa jî heval nikarin rind berjewendiyan ji vî rewşî bistînin. Ev nabe, divê em vê rewşê jî biguhurînin. Hun baş dizanin, berê mehkumek derdikete çiyan dibû serdestê teviya navçeyê. Niha, li gora hîma me em bi hezaran hene û dikevin nava gundan. Çima ew gundên em dikevin wan, bi tevayî nakevin bin serdestiya me; bi tevayî nabin kozên şoreşê? Carnan agahî digihin me. Heval dibêjin hîna hîma me ya leşkerî û polîtîkî ne bes e. Kesê van gotinan bibêje, helbet wê rojekê teslîm jî bibe. Lê belê di rastîniyê de hîmekî xurt û mezin di destê me de heye. Her kesek xurtiya me dibîne. Dewleta Tirk jî, heya Kenan Evren û Turgut Ozal bi xwe jî, vê rastiyê dipejirînin.

Gava em rast agahdarî hîma xwe bibin û heval rast şer bikin, di demeke gelek kin de, emê bibin serdestê hemû pêşveçûnan. Lê hin heval van rastiyan baş nabînin, gelek nezan dimînin û nizanin li gora rastiya xwe, xwe bidin kar û xebatê. Nikarin hîma xwe baş bi kar binin.

Berî niha, bi salan me digot, xwezî hema grubeke me, komeke me hebe. Bila koma me, lê piçûk jî be. Me digot, xwezî hema em dehpanzdeh hevalan çekdar bikin, hingê emê zanabin çi bikin. Berê me van digot, lê niha eve deh sal û bêhtir in me karekî mezin pêkaniye. Niha bi hezaran hevalên me yên çekdar û têkoşer hene. Ger hevalek rêber be, divê buhatiya van rastiyan ji dil û rind bizanibe. Divê hevalên rêber kada van pirsan bikin. Divê bizanibin em çiqasî xurt in. Divê bizanibin ji aliyê hejmarî û sixletî em gihane kîjan derê.

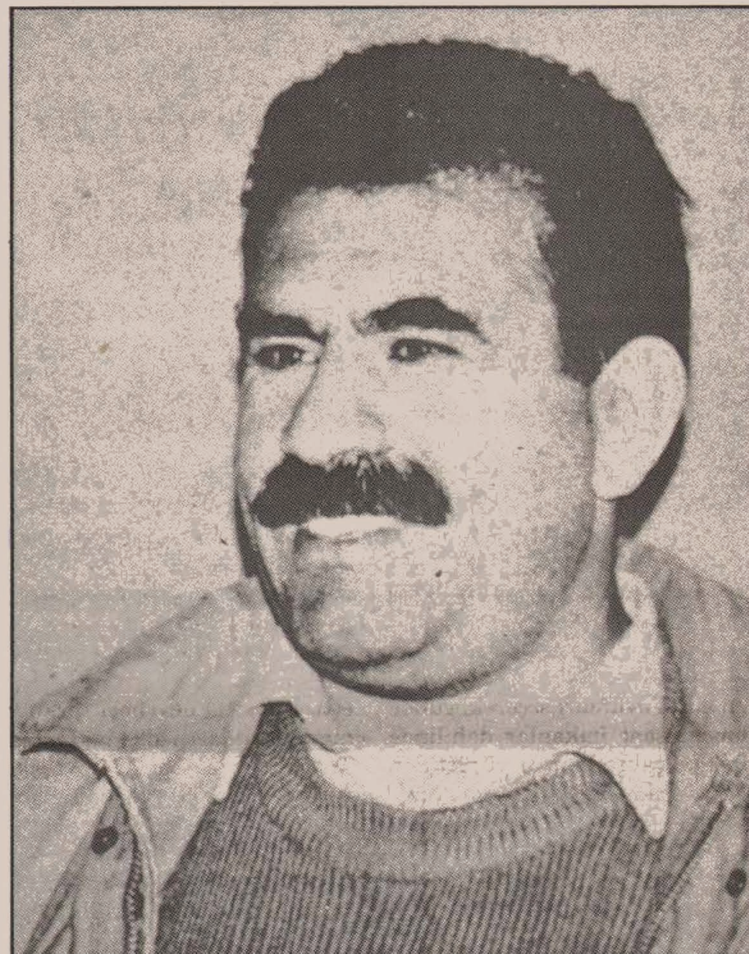
Gava rêberek nezanibe, kî çiye, kî ne çiye, nezanibe bi kî çi dibe, bi kî çi nabe, hingê divê em bipirsin; tu çi dikî û tu çi dizanî? Weke me di destpêkê de jî gotibû, Serok û Rêber, divê baş bizanibin, kî wê here ku derê, kî wê çi bîne, kî wê çi bike. Bi komeke şervan, mirov dikare navçeyekê bi tevayî bîne bin kontrola xwe. Eger nabe, ji ber çi? Gava hîm rast be tanzîm kirin, ji kalên heftê salî heya zarokên heft salî, tev dikarin xebatên mezin bikin. Lê gava rêkxistin û xebat baş neyin kirin, ev dikarin ji dijmin re jî xebatê bikin. Karê şoreşgeran karê rizgarkirina welat e. Xebata erzan ne karê şoreşê ye, tu kes nikare bi karên erzan bi şoreşê bileyize.

Em dibêjin hinekan, kerem bikin, ji me re bibêjin, ev hîma me çawa peyda bûye? Em dibêjin, ma hun dizanin heya niha me çi kiriye, heya em gihane vê qonaxê? Baş e, heke rastî bi vî rengî be, kî xwedî maf e, ku bikaribe di nava me de tehlukeyan avabike. Hin heval digotin, em li Cudî şer dikin, lê lojistîka me jar e. Digotin, berik, narinçok û nizanim çi divê. Em jî dibêjin, çima hun di demê xwe de van tedbîrên xwe rast nagirin û problemên bi vî rengî ji holê ranakin? Gava ji bo van tiştan hin heval şehîd bikevin an bên girtin, ma êdî tu berpirsiyarê çiyî? Heke giraniya mezin ne li ser bingehê polîtîkayeke mezin be, hingê tu dikarî biryara xwe ya bingehîn çawa rast bidî? Çima ji ber van tiştan, karekî texrîbî xwe bide şanî kirin, çima heval di vê barê de xwe bikine gunehkar? Bilî vê jî, peqandina berikan bi nezanî nayê pejirandin. Me bihîst ku carnan bi hezaran berik bi nezanî hatine reşandin, ma ev dibe?

Riya me li ser axa welat rind vebûye. Bi hezaran tişt dibin û hîn jî dikarin bên kirin. Şerê eniyê jî xwe gihandiye qonaxên pêwîst. Lê divê şerê eniyê xwe berfirehtir bike. Bi rengekî pêdivî, şerê eniyê girîng e bê lezandin. Derfet û gengazên me ji bo vê yekê gelek fireh û mezin in. Karê eniyê, hostayî dixwaze. Kesê ku ji beyanê heya êvarî berikan bipeqîne, lê Kurdistanê baş nasneke, rêzaniya serxwebûna Kurdistanê baş nezanibe û bi vî rengî polîtîkaya şoreşê bilind neke, nikare tiştekî bike. Ji ber ku tenê bi zorê hertişt çênabe. Bi daxwazê tenê her tişt naçe serî. Gelê me bi kotekê gihaye van rojên dîroka xwe yên pîroz. Bi kotekê derfetên xwe civandiye serhev û peyda kiriye. Lewma tu kes nikare van bi erzanî bibîne û di avê de bibe. Kesên bi vê nolê bila tevlî şoreşa me nebin. Bi hezaran welatparêz hene. Ew wê welatê xwe biparêzin. Ew wê alîkarî jî bi cih bînin. Ji xwe di xebatê de, mafê welatparêzan e, ku karînên xwe bi kar bînin; mafê wan e, ku birekî xebatê bigirin ser xwe. Ji ber vê rastiyê jî, li welatê me, êdî tehluka mirina me, mirina tevgera me nemaye. Bi hezaran navîng û çek di destê me de amade ne. Niha ez naxwazim bi dirêjahî li ser vê pirsê bisekinim. Ji ber ku ev tev, ji me re ronî û zelal in.

Nexwe, tengasî di ku derê de ye? Berpirsiyarî çiye? Di gihandina çekan de ye? Çek nagihin çiyan? Çima nagihin? Çima tu karê xwe rast bi rê ve nabî? Çima tu delametên xwe di vê pirsê de nabî serî? Ez dîsa dibêjim: Hevalino! Ev karê we ye, bi çi rengî hun dikin, bikin! Divê hun bikin, nexwe karê we bê xêr dibe. Çekên mezintir ji xwe re peyda bikin. Çekên giran debar bikin. Tu ji dijmin digirî, dikirî, çi dikî bike û vî karê xwe jî rind bibe serî. Heke tu nekaribî çekan peyda bikî, berikan, demanceyan; ango çekên mezin û piçûk, peyda bikî, ma em çi bikin? Çiyê gelê Kurd heye? Bavên me kîjan navîngên fireh bûne. Ji niha û pêve, karê me yê bingehîn, ne hişyar kirina gundiyên Kurdistanê ye. Delamet, damezirandina Artêşê û xurtkirina Artêşê ye. Heke ev kar rind bi ser keve, cîhan tev wê bibe dost. Derfetên mezin ketine destên me û bi çi rengî divê em bi wan neleyizin.

Tiştên bûne, bi zehmetiyeke gelek mezin çêbûne. Ji bo van, bi hezar caran çûyin û hatin çêbûye. Bi mehan, bi salan, ji gundekî em çûne gundekî din. Ji bo em derfetekê ji PKK re peyda bikin, tiştek nemaye me nekiriye. Lê hin heval haya xwe hîn jî ji van rastiyan tune ye. Lewma, yan bi vî yan jî bi wî rengî, bi van buhatiyan dileyizin. Dibin bingehê nezanînê.

cengê dane me? Bi hezaran welatparêz hene. Destur bidin wan, ew dikarin her tiştî peyda bikin. Carnan dihê gotin, ku "Min hezar carî weha kir... weha kir, lê derfetek tune bû." Ez bawerim, ev tengasiyeke mezin e. Bê guman, şer wusa nabe. Ji ku dihê ev tengasiya te? Çima tu buhatiya fonksiyona xwe nizanî? Tu kîjan qiymetê didî têgihiştina xwe? Çima tu bi erzanî dibî sedemê rijandina xwînê, heya xwîna xwe bi xwe jî? Rast e, em dibêjin, divê şoreşgerên Kurdistanê dilop bi dilop xwîna xwe birijînin ser axa Kurdistanê. Lê eve bîst sal in xwîna hevalan dirije. Ev xwîn jî, hevalên nuh çêkiriye û çêdike. Lê baldarî jî şertekî mezin e. Gava 15 heval bi carekê şehîd bikevin, ma hun nizanin, hun mala gelê xwe belav dikin? Em jî dizanin zehmetiyên mezin hene, tengasî hene. Lê her demê ev nikare wusa bimîne. Vê rewşê ser û bin bike, bizivirîne! Te ev nekir, û xwîna xwe bi erzanî bidî rijandin, ev wê bibe reşiyeke dîroka me. Berpirsiyariya vî tiştî evqasî mezin e, ku tu kes nekaribe bersiva vê bide. Hevalên di şer de, mecbur in bizanibin, çi dikin. Heke haya te ji te tune be, tu kîyî, tu çiyî?

Hevalino! Niha çi ji me re divê? Hun dikarin li gundan çi bikin? Heya niha bêhtirî deh salan xebat bûye. Welatparêzî pêş ve çûye. Dostên me gelek in. Derdorên me baş dizanin. Carnan em dibihîsin: Hin komên me, ji deh metran rokêt avêtine. Te destura wusa ji kî girtiye? Carnan jî hinde tişt dikevin destê dijmin. Dijmin dibêje, "Me evqas berik û çek ji erdê derxist." Baş e, nexwe çima tu xwe dikî vê rewşê, heke çek ji te re hewce ne? Ev çi karê zanîne ye? Ev çawa tu karê xwe dikî? Çima tu qiymeta van tiştan nizanî? Çima tu şêweya Serokatiya xwe nizanî? Hevalino! Derfet û gengazên Kurdan, bi rastî jî gelek kêm in. Dostên Kurdan, hun jî dizanin, kêm in. Gava çekeke mezin digihe çiyan, ev tiştekî gelek mezin e. Divê hun vî tiştî baş biparêzin. Çekên xwe biparêzin. Xwe biparêzin. Buhatiya hevûdu bizanibin. Hevûdû pêş ve bibin. Jiyan eve û di vir de hun mezin dibin.

Hinek hene, roja didoyan dibêjin, "Ez ji bêvan kesî hes nakim?" Ev çiye lo? Ma ev dibe? Bê şik, ev xirabiyeke mezin e. Ma tu zarok î? Çawa tu bi hevalê xwe dileyizî? Hun komeke piçûk in. Hun mîna malekê ne. Hun bê hevûdu nabin. Çima hun cihê hevûdu teng bikin? Ma hun dijminên hevûdu ne? Ma ev ne daxwaza dijmin bi xwe ye?

Gotineke Tirkan heye, dibêje, "Ji desteki tiştek nabe, ji du destan tiştek dibe, ji sê destan pir tişt çêdibin, ji deh destan bêhtir tişt dibin." Di xebata me de jî ev weha ye. Nexwe, divê tiştên weha ji nava

me herin, nemînin. Ji ber ku, berdewakirina vî tiştî, dibe karê dijminan, dibe leyistokeke dijminan. Çi heval bila li pey leyistokên dijminî neçe. Heke tu hay ji xwe nebî, ji xwe bi vî rengî tu nikarî Artêşa xwe avabikî. Bi kûrî û firehî me kada van rastiyan gelek caran kiriye. Gelê me nikare hedara kêmasiyên bi vî rengî bike. Ev gemariye û pakbûn hewce ye. Heya niha ji bo pakkirinê em gelek xebitîne. Me gelek kêmasî û gemarî kuştine. Me gelek şaşî hilanîne. Kesên bi hev nekin, ew ne rast in. Piştî ku evqas xebat bûye, her hevalek dikare bi hesanî van kemasiyan ji ser xwe biavêje. Bi dîtineke fireh û bi baldarî, li ser karê xwe bisekine.

Hin heval di roporên xwe de, dixwazin cihê hin hevalên xwe teng bikin. Ma ew dixwazin çiyê hevalên xwe teng bikin? Hevalo, Kurdistan mezin e, tu çi dixwazî? Tu navçeyeke welat dixwazî? Baş kar bike, em bidin te! Tu dewleta Kurdan dixwazî, tu Serokatî dixwazî? Ji bo welat be, ha... ji te re! Tu bike, gelê Kurdistanê wê her tiştî bide te. Hema xebata xwe bike û gêr nebe, ev bes e. Gava te xwe paş nexist, mafê te ye! Lê tu nekî û bixwazî? Tim mîna burjuwaziya piçûk, çima tu hema dixwazî û tiştekê nakî? Ma tu henekên xwe bi me dikî? Ev çiye lo? Tu çi reng dijmin î?

Paşê çi dibe? Şerek dibe. Ji ber ku tu bi şer leyistî, tu bi şêweyê şer leyistî, tu nikarî berikekê jî bipeqînî. Dijmin jî te tune dike. Hingê tu kes nikare bê hewara te. Tu kes nikare çekan ji te re bîne.

Di salên 1977 û 1978'an de, dijmin êrişên mezin anî ser me. Berî hingê jî, di sala 1986'an de dijmin dixwest me bi tevayî tune bike. Hingê hevalan xwe baş dan kar. Rê dîsa ji me re vebû. Hevalê Egid (Mahsum KORKMAZ) şehîd bû. Belê, me zehmetî kişandin, le hêlekî me ji xweş xurt bû. Eve hun dibînin, hingê alîkarî ji vir çû. Lê niha êdî em nikarin dîsa wusa bikin. Hîma me tev li wêlat e. Bi hezaran şervan li wir in. Heya niha me çi peyda kiribû, tev me şiyandine welat. Roj, roja mezintir kirina van e. Hun dora xwe fireh bikin. Xwe mezin bikin. Hun hezar bin, di salekê de xwe bikin deh hezar. Êdî bes e. Sal bi sal xwe bidin pêş. Jiyana xwe mekin bikin û lingê xwe berdin erdê. Paşveçûn, nema dihê pejirandin. Bila tu kes nebêje, karê bûyî piçûk e. Karekî ji bo sed salan çebûye û ev li welat bi cih bûye. Heya hezar salan êdî Kurd namirin. Bingeha vê rastiyê hatiye avêtin. Li ser axa Kurdistanê pêşmerge vebûne.

Bêşerefiya mezintir ewe, ku hînek bi vê rastiyê bileyizin. Xwediyê bîr û baweriyên sist, bila herin ji nava me. Bila derfetên me di mehekê de, di avê de nebin. Bila her kes bizanibe, her sedî me bi hezarên dijmin e. Lewma em dibêjin, hevalên berpirsiyar, hevalên komutan, serleşkerên me, divê otorîte û kontrola xwe bizanibin. Êrdima Botanê ber bi azadiyê ve diçe. Lewma me got hin hevalan, hun Serokên me ne li êrdima Botanê. Me got van hevalan, hun merkeza Partiya me ne. Me got hun li Kurdistanê ne, hun çawa baş bizanibin, hun weha bikin. Lê me ji hevalan xwest, ku ew sed mirovan hînbikin, ji bo vekirina riya biçe welat. Me got hevalan, emê gelek kesan bişînin hemû navçeyên Kurdistanê. Divê hun rê jî vekin. Heke we rê venekir, em we tiştek napejirînin.

Heke ev kar rind bi cih nehatiba û bi cih neyê, emê bipirsin: Em li derveyî welat mirinê, eve du sal in tu li welatî, te çima rê venekir? Çima tu sist bûyî, çima tu ketî nava tengasiyê, çima tu westiyayî? De vê problemê bi lez çareser bike. Tu dikarî karê xwe hezar caran fireh bikî. Çima tu nakî? Çine kêmasiyên te? Çima tu kêmasiyên xwe hînnabî? Belê şerê li Botanê xurt e. Lê kêmasiya heyî di vê pirsê de ye. Em li ser vê pirsê jî sekinîn. Me probleman hindekî çareser kirin. Her hevalek divê hindekî van pirsan jî bîne ber çavên xwe.

"...Riya we pir bilind û rast e. Bilî vê rastiyê jiyan tune ye. Hun şerefa mezin dikin paya xwe. Hevalên di çiyayên Kurdistanê de, rûmeta netewa Kurdistan in. Hun bingeha hîma mezin in û we bi vê hîmê girtiye. Heya dawiyê buhatiya vê bizanibin. Buhatiya hevûdu baş bizanibin. Hevûdu, hevalan tev baş zana bikin. Gelê xwe hişyar û zana bikin. Çekên xwe baş bi kar bînin. Îdeolojî, polîtîka û hunerê xwe yê leşkerî baş bi kar bînin. Karê xwe bi ser bixin. Xwe bigihînin encameke bi rûmet. Ji van pêve, tiştekî nepejirînin."

Pirsek din: Hin heval li vir hene, gelek bêhnteng in. Di cihê xwe de bê hedar in. Lê divê ev heval hay ji xwe hebin. Niha hindekî rihetî, li vir heye. Niha her hevalek dikare xwe xurt bike. Gava hun bi sedan herin welat, hingê hun dikarin bi hesanî heza xwe mezin bikin. Gava we vê kir, hingê hunê bikaribin jiyan û hebûna xwe bi hesanî biajon. Niha hun li vir dizanin, hunê çawa Artêşa xwe mezin bikin. Stratejiyeke serketî divê bibe karê we. Hinek heval dibêjin, "Em stratejiya xwe çawa xurttir bikin?" Bersiv li holê ye: Her rojê em evqasî kar dikin. Ev heval divê bizanibin, serketin di zanabûnê de ye û ne di pirbûnê de ye. Ma hezar xort çine? Ez bawer im, bê zanabûn, ne tiştek in. Bi bêhntengî û bi cihê xwe de peqînê, tiştek naçe serî. Divê mirov bi her rengî û li hemû deran, riya jiyaneke şoreşger avabike. Vekirina riya jiyanê bi zanabûn dibe.

Eve bîst sal in em xebatê dikin. Ev heval hema dibêjin em di çend rojan de her tiştî bikin. Heval ma tu zarok î? Bi vê ramanê tu dikarî çi bikî? Bi vî mejiyê xwe tê çawa bibî Serokê Artêşa xwe?

Hevalên nuh carnan ji bakur dihên cem me. Rewşa xwe ji me re dibêjin. Em dibînin, ku karê bûye, ji her alî bersiva pêşveçûnan nedaye. Ew li welat in û her tiştê wan heye. Gava em li vir, li derveyî welat, 1.500 kesan ji bo şoreşê amade bikin, divê hevalên li welat jî, çend caran ji vê hejmarê bilindtir, mirovan amade bikin. Evqas kes li welat hene. Her tişt di destê hevalan de ne. Bi hesanî dikarin mirovan çekdar bikin. Dikarin piyên xwe dirêjî hemû aliyan bikin. Ger ev tişt çênebin, welatparêzî wê çawa çêbibe? Jiyan wê çawa bê domandin? Gava mirov bersiva demê nede, difetise. Her tişt ji destan diçe. Kar, heya dawiyê divê bê kirin. Armanc ewe, ku li welat bostek cih û war ji me re çêbibe. Hingê Partiya me wê bikariba lingên xwe saxlemtir biavêje erdê. Hingê gavên mezintir wê bên avêtin. Gavên mezin li ser çi bingehê dihên avêtin? Bersiv eve: Tu pênc kes bî, divê tu pêncan bikî bîst û pênc. Ji bo pêşveçûnê tixûp tune ye. Heya mîlyonan, divê mirov bên rêkxistin kirin. Riya şoreşa me bi zelalî vekiriye. Vêca wê xebat çawa çêbibe, ev karê hevalên di pratîkê de ye.

Hevalên niha li welat in, niha neçare ne, ku bi dizî û veşartî bixebitin. Xebata bi eşkeretî hîn ne karê me ye. Xebatên mîna fidayiyên Filistînê, ne xebatên şoreşa me ne. Divê em qiymeta hîma xwe baş bizanibin. Reşandina berikeka bê bingeh jî, ji me re nabe. Divê em berikên xwe yek bi yek berdin, lê li himbêza dijmin bixin. Gava rokêtek bê avêtin, pêwist e di cihê xwe de be. Ji bo tiştên erzan daketina gundan, ne rast e. Xebata bi vî rengî ne şêweya şerê gerîlla ye. Divê em baş li ser van tiştan bisekinin. Em tev dizanin, kesê van şaşiyan bike, nikare di têkoşîna me de bibe rêberek. Kesê berpirsiyar carek, dido van şaşiyan bike, cara sisiyan wê bibe çi? Eşkere ye, ku ev şaşî dibin sedema şehîd ketinê, sedema hundabûneke Partiya me. Gava heval baş xwe ji van şaşiyan dûr bikin, hingê dikarin xebata Partiyê rast bibin serî.

Weki din, divê em bizanim, divê disiplîna me ji xurt be. Di kar û şer de disiplîn bingeh e. Di şer de axiftina li ser pirsan, dan û standina bê sedem, ne baş e. Ramanên bi vî awahî şaş in. Berî livbaziyê civîn çêdibin. Biryara her tiştî dihê dayin. Paşê ew biryarên rast di karvaniyê de dihên bikaranîn. Lê em dibînin, ku di vê pirsê de jî kêmasî hene.

Kin bê gotin, di pirsa civînan de, di pirsa şer û lêxistinê de, di pirsa pêdiviyên lojîstîkî de, di pirsa Serokatî û Rêberiyê de, di pirsa endametiyê de hin kêmasî hene. Lê rastî me van pirsan tev, bi firehî vekirine û zelal kirine. Em bi kûrî û dirêjî li ser van pirsn sekinîne. Ez bawerim xebata me ya ji bo van pirsan bes e. Divê ev tev êdî, di şoreşê de bigihîn bersivên xwe. Xebateke bi egidî di şoreşê de armanc e. Hunê bi lehengî dest bi karê şoreşa xwe bikin. Hunê bi mejî bikevin nava xebata şoreşgerî. Hunê bi can û dil têkoşîna xwe bilind bikin. Divê hun serpêhatineke ji bo sed salan li ser axa welat biafirînin. Jiyana di cih de, jiyana bi rûmet, divê bibe xemla hevalan. Hevalên li welat, divê bi bîr û bawerî, evîn û hêvî tijî bin. Çareserkirina hemû pirsan di destê hevalan de ye.

Berî niha jî me gotiye: Hunê herin welat, lê em hîn li vir in. Xebata li welat berî hemû kesan karê we ye. Tiştekî nebaş hebe, divê hun niha bibêjin. Ji ber ku gava hun çûn welat, êdî hun bi serê xwe ne. Nema em dikarin pir alîkariya we bikin. Her tişt di dema xwe de divê rast be çêkirin. Meşa me divê herdemê rast be. Encama xebata xwe, divê hun bigihînin me jî. Lê pirsên xwe divê hun çareser bikin. Çi pirs derkeve, destên xwe biavêjinê. Ger hun bibêjin, eve me rapor şiyandiye, emê li benda bersivê bisekinin, ev ne rast e. Tiştê weha nabe. Pêşî bersiv û paşê kar nabe! Carnan hunê bên cem me. Hingê hun dikarin dîsa li ser her tiştî bipeyivin.

Bi hezaran heval jiyana xwe dane vê riyê? Ji bo çi? Lewma em dibêjin, her hevalek dikare her tiştî bi hesanî hîn bibe. Em tev yek in. Paşa û sultan di nava me de nîn in. Ger em rojekê bêhnê bikêşin, ev bêhn ji bo me tevan e. Li welat derfetên mezin hene, lê li vir ev gelek kêm in. Derfet hemû di destê hevalên li welat de ne. Çek bi we re ne. Hun tev li cem hev û bi hev re ne. Ma di vir de kêmasiyên we çine? Eger hun bibêjin, ka em ji Serok re binivîsin, bila alîkarî ji bo me bişîne. Rastî jî ev nabe. Ji xwe em her tiştî dişînin welat. Tu bizanibe şerê xwe bike. Tu hevalên xurt ji xwe re çêbike. Tu Serokatiya şerê xwe bike. Ne Lenîn, ne Ho Chî Minh, ne Mihemed û ne jî Xumeynî bilî vê tiştekê nekirine. Hun jî karê xwe rast bikin. Li tu deran xezîne tune ne. Her mirovekî dilsoz dikare karê xwe rast bike. Hevalên me yên nuh hene, rastî ew sed caran xurt in. Perçe bi perçe, bir bi bir destê xwe biavêjin hemû aliyan. Dakevin gundan, bajaran û hemû deran. Tiştên di destên we de, ne hindik in. Hun ne hezar mirovên kole ne, hun hezar şoreşgerên Kurdistanê ne. Hezar şoreşger dikarin pir tiştan bikin û li hev bixin. Gotineke di şoreşa Rusî de heye dibêje, "550 mîlîtan bidin, emê tev ser û bin bikin." Eve di destên we de ne 150 mîlîtan, 5.000 mîlîtan hene. De rast bixebitin. Serok ev mîlîtan in. De rast xwe bidin karvaniyê. Îdeolojî, polîtîka, çek tev bi we re ne û di destê we de ne. Tev eşkere ne, hindekî xwe êşandin divê û evqas. Hîma we dikare her tiştî bike. Di civînên xwe de xurt bin. Li ser navçeyên şoreşê û rewşa wan bi firehî bipeyivin. Gund bi gund, navçe bi navçe, li ser rewşê xwe ronahî bikin. Kadroyên Partiyê kêlî bi kêlî divê xwe bilind bikin. Dilêrî, fidekarî, şerê çekdarî bila bibin sixletên we yên bingehîn.

Her hevalek bila şaşiyên xwe rast fahmbike û deyne pêşiya çavan. Kî dikare çi bilind bike? Ev pirs bila xweş zelal bibe. Her kesek bila kadrobûna xwe, Serokatiya xwe, endametiya Partiya xwe baş bizanibe. Ger ev nebin, tiştek naçe serî. Kar bi Serokatiya rast û bi endametiyeke rast dibe.

Me rê ji bo şerê di mehên Nîsan, Tîrmeh û Tebaxê de xweş vekiriye. Rast bi cih binin. Ger ferman gihan we, rast bi cih bînin. Demeke baş di şerê gelî de bidin destpêkirin. Dîroka xwe bikemilînin. Tu caran biqasî vê rojê em mezin nebûbûn. Hîma me gelek xurt e. Kurdistan bi şerê gerîlla yê rast wê nêzikê serxwebûna xwe bibe. Rewşa me ji bo şerê gerîlla pir baş e. Rewşeke wusa li cîhanê tune. Gel bi dijwarî piştgiriya me dike. Gelê Kurd hişyar bûye û rabûye ser xwe. Li kijan aliyê welat tu bixwazî, dikarî xwe zû xurt bikî. Xwe baş amade bikin. Hevaltiyeke mezin bikin karê xwe. Bi zanabûneke mezin xwe bidin pêş. Taktîkên Partiyê baş birêvebibin. Taktîkên we xurt in û dijmin nikare xwe li pêşiya van taktîkan bigire. Dijmin bikin gêj û bikin ku biryarên şaş bide. Deliv nedin dijmin. Hemû leyistokên dijmin biperçiqînin. Bîr û baweriyên azadiyê serdest bikin.

Şaşiyan nepejirînin. Herin ser hemû kêmasiyan. Kî be bila be, destur nedin, ku hinek bi şoreşa me bileyizin. Nehêlin zirar bigihin Partiyê. Xwediyên şaşiyan ji nava xwe derxînin. Kî kar neke, bila here ji nava we. Bila disiplîna we xurt be. Heya dawiyê herin ser şaşiyan û disiplîna xwe bi kar bînin. Kî bi giyan û rewanê hevaltiyê bileyize, wî derêxin ji nava rêzên xwe. Ji bo vê destura we bê dawî ye. Ji xwe ev karê we bi xwe ye.

Ger hun van tevan nekin, eşkere ye ku hunê bimirin. Nekirina van ne di cih de ye. Divê hun her tiştî di cih de bikin. Hevaltiya mezin avabikin. Karê we guhartina dîrokê ye. Hunê di cîhanê de dengê xwe bidin. Ji we pênasî û kesaniyeke mezin dihê xwestin. Ji we pêwendî û giyana mezin dihê xwestin. Divê hun gelê xwe bi tevayî rakin.

Ketin û dîldariyê bikujin. Rabûn û serkeftin bila jiyana we be. Rûmetî bila paya we be. Xebata we dîrokî ye. Şerê li welat peleke zêrîn e di diroka gelê Kurdistanê de. Şer xwe zivirandiye şerê gelî. Heya niha, bi baweriya min, rola mezin hatiye leyistandin. Ji niha û pêve encam pêwist in. Rola mezin li welat dikare bê domandin. Her tişt li welat dikare bê kirin. Perwendebûn di welat de pêşvediçe. Roj bi roj şer mezin dibe. Artêşa me bi tevlîbûna gelê me mezin dibe. Rêberî û Serokatî bilind bûye.

Ez li welat ne bi we re me. Lê divê hun saet bi saet min li cem xwe bihesibînin. Nebêjin Serok ne li cem me ye. Bi can, bi xwîn, bi axiftin ez li cem we me. Bi rewan û giyana xwe ez li cem we me. Bi fizîkî ez ne li cem we me, lê bi her tiştê xwe ez li kêleka we me. Bi hemû raman û hizrên xwe, mejî û seriyê xwe her demê li welat, li kêleka we me. Heya ez di jiyanê de bim, ezê hisabê bidime we. Lewma em jî hisabê ji we dixwazin. Hisaba her tiştî divê hun bidin Partiyê. Her tişt bi xebata Partiya me bûye. Lewma divê em tev hisabê baş bidin. Bi vê giyanê, eve hun diherin welat. Riya we pir bilind û rast e. Bilî vê rastiyê jiyan tune ye. Hun şerefa mezin dikin paya xwe. Hevalên di çiyayên Kurdistanê de, rûmeta netewa Kurdistan in. Hun bingeha hîma mezin in û we bi vê hîmê girtiye. Heya dawiyê buhatiya vê bizanibin. Buhatiya hevûdu baş bizanibin. Hevûdu, hevalan tev baş zana bikin. Gelê xwe hişyar û zana bikin. Çekên xwe baş bi kar bînin. Îdeolojî, polîtîka û hunerê xwe yê leşkerî baş bi kar bînin. Karê xwe bi ser bixin. Xwe bigihînin encameke bi rûmet. Ji van pêve, tiştekî nepejirînin.

Hun bi dilsozî û serbilindî herin. Bi selametî xwe bigihînin axa niştiman. Silavên me yên şoreşgerî bigihînin hemû hevalên li welat. Hêviya me eve, ku hun herdemê xwe, welatê xwe û gelê xwe bi dilsozî biparêzin. Emê li hêvî û benda saloxên we yên baş, bi dilxweşî bimînin.

Serkeftin a gelê Kurdistanê ye...

Bi hêviya ku em hevûdu li welat bibînin...

Perçeyek ji bîlançoya şerê taybetî:
120 GUNDIYÊN KURD KOÇBERÊ ÎRAQÊ HATIN KIRIN

Destpêk di rûpela dawî de

me bi çar destan xwe avêtiye bin siha têkoşîna serxwebûnê ya pîroz, ku Partiya me bilind dike. Ev jî dewleta Tirk tenê hîştiye û rabirriye (tecrît kiriye). Niha gelê me, her tiştê ku bi dagîrkeriyê ve girêdayî ye reddike û nifrînê li ser dibarîne. Nexasim, herdu mebus, di civîneke ji bo rojnameyan de li bajarê Amedê, vê rastiyê bi eşkeretî anîn zimên û rastiyê wusa danîn pêşiya çavan: *"Pêşemîn li gundan, bireke pêwîst û bi giranî ji mirovan, ji ber birîndarkirina mafên mirovan bi dijwarî û ji ber bikaranînên kargêriya ne baş, baweriya xwe ya ji bo bandûriyê hunda kiriye. Çi baweriyeke mirovan ji bo bandûriyê nemaye. Roj bi roj ev lerzîna baweriyê, tevlî dewletê xwe dide partiyên konevanî jî û bi vî rengî xwe digihîne hemû saziyên dewletê. Bê bawerî xwe gihandiye wê bilindahiyê, ku tirsê bide me û me bibizdîne..."* (Rojnameya "Cumhuriyet", 11. Çile 1990)

Gundê ku li wir di şevekê de deh hezar berik dihên avêtin, gundê "Taşdelen" e. Gund, li ser tixûbê Îraqê dimîne. Lewma di xalekî stratejîkî de ye. Zivinga "Kayadîbî" jî girêdayê gundê "Taşdelen" e û herweha xwediyê wê pêwîstiya stratejîkî ye. Ji ber van taybetiyan dagîrker xwestin hemû gundên li vê deverê bikin kozên çehşên bi navê parêzkarên gundan. Lê birekî gelekî piçûk ji gundiyan, karîn bikin parêzkarên xwe. Di sala 1987'an de gerîllayên ARGK operasyoneke jêhatî pêkanîn û 14 çehşan bi mirinê cezakirin. Piştî vê livbaziyê cehşên din, çekên xwe danîn û 35 parêzkar revîn bajarê Mersînê li Tirkiyê. Ji ber ku sîstema cehşan belav dibû, dagîrker jî pîkoliyên xwe yên li ser gundiyan dijwartir kirin. Li gundê "Taşdelen" qereqolekê avakirin. Bi kotekê û lêdanê xwestin çehşitiyê bi gundiyan bidin pejirandin. Lê gundî, bilî hemû hoyan cehşitî nepejirandin. Paşê dagîrker, li dora herdu gundan koz ji xwe re kolan û qertên kasaniya gundiyan ji wan standin. Çûyin û hatinê qedexe kirin. Sê bir ji çar biran, hemû erd û mêrgeyên gundiyan weke deverên qedexe danezane kirin. Li gora agahiyên belav bûne, herweha van erdan bi mayînan raxistine. Ji dema daketina rojê heya avêtina rojê, derketina gundiyan ji malan hate qedexe kirin. Leşkerên ku li dora gundan xwe kirine kozan de, di vê demê de, gava reşiyekê li der ve bibînin hema direşînin ser. Her şevê, deh hezar berik bi vî rengî dihên avêtin. Ji ber ku leşkerên dagîrkeran bi korî berikên xwe diavêjin, gundî jî dîwaran li pêşiya kulek û şebakeyên xaniyên xwe rîsane, da berik ji wan nekevin hundurê xêniyan.

Ji ber ku qereqola li gund hemû qertên kesaniya gundiyan ji wan standiye, çandina erdan û çêrandina candaran jî hatiye qedexe kirin. Gundî jî, da candarên wan ji birçîna nemirin, candarên xwe bi gelek erzanî firotine. Kirrîna tiştên xwarinê ji aliyê gundiyan bi destura qereqolê dibe. Dikkaneke firotina tiştan jî li gund heye, lê ev jî bi destura qereqolê firotinê dike. Kin bê gotin, anîna tiştên xwarinê jî, ji bo gundiyan hatiye qedexe kirin. Di dawiyê de gundî bi xwe, hatine ber keviya ji birçîna mirinê. Birek ji gundiyan, ku êdî di dawiyê de nekarî dabar bike, koçberê Îraqê û navçeya Girgê Amo (Silopî) bûye.

Gundiyên zivinga "Kayadîbî" vê rewşê wusa bi nav dikin: *"Gundên 'Taşdelen' û 'Ortasu' cîranên me ne. Li van herdu gundan dikkan hebûn, me jî tiştên xwe yên xwarinê ji wan dikirrî. Ji bo demeke dirêj derketina me ji gund û kirrîna tiştan ji bo me hate qedexe kirin. Gava cendirme kaxizeke bi mohr û îmze nedin me, em nikarin kîloyeke ard jî bikirin. Dibêjin me, hun alîkariya xwarinê didin PKK. Em nikarin zikê xwe têr bikin. Emê çawa xwarinê bidin PKK? Destur nadin me, ku em gûzen xwe yên di dehlan de jî bidin hev, nahêlin em erdên xwe jî biçinînin. Ji ber van sedeman tu kes di gund de nemaye. Piraniya gundiyan ji 'Kayadîbî' derketin."* (Rojnameya "Mîlliyet", 17. Çile 1990)

Gundên "Kayadîbî" û "Taşdelen" ji bo gundên stratejîkî nimûneyên baş in. Gava gundî nema karîn debara lêdanê, birçîbûn û belengaziyê bikin, koç bûn. Lê tiştekî helez di vir de heye: Çûyin û hatina van gundan bi dijwarî hatiye qedexe kirin. Em dibînin ku leşkerên Îraqê bi qemyonan hatine gundê "Kayadîbî" û 120 gundiyan bi xwe re birine. Ji bo rejîma Saddamê faşîst, qedexe hatine rakirin. Ev rewş bi me dide zanîn, ku ev perçeyeke, ji pîlana qirkirinê, ku dewleta Tirk a faşîst û rejîma Iraqê bi hev re li Kurdistanê birêvedibin. Hîna diho bû, rejîma Iraqê ya faşîst bi dehhezaran mirovên Kurd qirkir. Dewleta Tirk derî ji bo kesên ji qirkirinê reviyabûn, vekir. Niha jî di qempên hêsîran de jehr dide wan û wan dikuje. Bikaranîneke weke vê jî, Îraq daye destpêkirin. Bi vî rengî herdu rejîm, bi alîkariya hevûdu, dixebitin ku gelê me teslîm bigirin.

partiyeke dewletê ya hilbijartiye. Dixwaze xwe pak bide şanî kirin, gunehan bixe stuyê partiya hikûmetê. Belê, vê riyê ji xwe re hilbijartiye. Bi vî rengî pirsa resen, pirsa mafê jiyaneke serxwebûn û azadiya gelê me, înkar dike û vedişêre, ku ev maf ji aliyê dewleta Tirk bi xwînê dihê perçiqandin. Bi van livên xwe jî SHP, rind şanî me dike, ka bê çiqasî sextekar û durû ye.

Li gora koçbera ku şerê me yê şoreşgerî xwe gihandiyê, gelê me jî yekbûna xwe pêş ve biriye. Gelê me roj bi roj çêtir fahmdike, ku sedema hemû pîkolî û zilman, berhemên îflasa dewleta Tirk in. Herweha gelê me roj bi roj çêtir dibîne, ku tenê bi Kurdistaneke serbixwe, ev polîtîkayên zilm û sitemê wê dawî bibin. Ev zanabûn, zû yan dereng, wê gelê me bibe rizgariyê; dagîrger û xulamokên wan, wê hisaba tewanên xwe, bi zêdeyî bidin.

Di van pênc salên dawiyê de, di encama şerê taybetî de, bêhtirî 55 hêzar mirovên Kurdistanê bi kotekê hatine koçber kirin. Ev hejmar tenê encama bîlançoya bikaranîna kotekê ye; bilançoya, "yan tê bibî parêzkar an jî tê herî" bi xwe ye. Li derveyî vê hejmarê jî bi deh-hezaran mirov hatine koçber kirin. Dagîrker bi gelek

Dewleta Tirk, bilî koteka paşverû, li Kurdistanê ne xwediyê çi bingehekî ye. Lewma dixwaze ji bo jarkirina Hilpişkînên me yên Bihar û Havîna 1990'an, gundên Kurdistanê vala bike. Bi fermana serleşkeriya gelemperiya dagîrkeran, ji meha Êlûna 1989'an heya niha, hinde operasyon dihên ajotin. Berî her tiştî bi van operasyonan dixwazin gerîllayên me bişikînin, lê armancek jî, valakirina welatê me ji mirovan e. Gava armanca operasyonan bi vî rengî bin, encamên gelekî çavsohr û har jî derdikevin holê. Li hemberê vê hovîtiya dagîrkeriyê, partiya SHP jî ku çarika sosyal-demokrasîbûnê dakişandiye ser rûçikê xwe, dixebite ku rewşê hindekî nerm bike. Herçiqasî ev partî bi xwe jî bikaranînkarê van kirinan e, bi sextekarî, dixwaze xwe mîna "dostê" gelê me bide şanî kirin. Ev partî dixebite, da xwe û rejîma 12'ê Êlûnê bi sextekarî û durûtiyê, li Kurdistanê, ji tengasiyê rizgar bike. Ji ber van daxwazên xwe SHP, di pirsa gundiyên koçê Îraqê bûne de, nameyeke pirsyariyê da hikûmeta Tirkî. Di namê de ev hatine nivîsandin: *"Ev (bûyer), şanî dike, ku di verisandina pirsên mirovên herêmê de kargêriya konevanî ketiye nava bêgaviyê. Bawêriya hemwelatiyan ji bo xwe hunda kiriye. Ev pirs ji nêzîk ve bi yekbûna welat, demokrasiyê û aşitiya civakê ve girêdayî ye. Şanî dike, ku kargêriya konevanî di ramyariyên xwe yên ji bo herêmê de, iflas kiriye..."* (Rojnameya "Cumhuriyet", 23. Çile 1990)

SHP pirsê hindekî diweşîne pêşiya çavan û bi vî rengî ispat dike, ku

şêweyan gelê me dihênin ber keviya birçîbûnê; bi riya şebekeyên bi destê dewleta Tirk hatine sazkirin, bi riya ajanan dihê koçber kirin. Weke dihê zanîn, ev koçberî û ji welat dûrxistin, xwe gihandiye heya Ewrûpa, Rojhilata Navîn û Afrîkayê. Gava em vê jî bînin pêşiya çavên xwe, em dibînin, ku hejmara kesên ji welat hatine derxistin, di pênc salan de, bi hesanî gihaye sed-hezaran. Di encama vê de gelek gund ji mirovan vala bûne. Roja 28. Çile 1990'an, kovara "2000'e Dogru" bîlayçokê di vê pirsê de belav kir.

Konevaniya tunekirinê ya şerê taybetî li Kurdistanê û çend nimûne:

"Astegmen Naîm, sê serbazan hilbijart: Hîkmet Yildirim, Sînan Ertop û Recep Cemîl Topçu. Naîm dest avêt kalaşnîkova, ku ji şervanên PKK ketibû destê wan. Berikan da ber otomatîkê. Ez bawerim, vê bi taybetî wusa kirin. Heke pirsyariyek bibe, da bibêjin, 'ne me, şervanên PKK vî tiştî kirine.' Çar-pênc metran ji kesê gundî dûr, rawestin. Çar serbaz bi hev re dest bi reşandinê kirin. Mêjiyê gundî Halîl Başkurt perçe perçe bû. Çavên wî vekirî bûn. Kete bin kevirekî û wusa li cihê xwe ma.

Di wê navberê de dengê çekan ji gund hat. Rojname, bûyera roja 3'ê Êlûnê, wusa nivîsandibûn; '...Li derdorên di navbera Çiyayê Çiravê û gundê 'Korûklûkaya' de terorist dafek vedan. Serbazek şehîd kirin. Ji teroristan jî yek hat kuştin, yek jî birîndar kete destan.' Êvarî Ustegmen Hamza Yaşar gundiyan di qada gund de li hev civand. Ferman weha bû: Kesê ku heya sibê saet şeşan ji gund derneketiba, wê bihata kuştin!"

Kuştina gundiyekî li nêzîkî gundê "Korûklûkaya" navçeya Dihê, di roja 3'ê Êlûnê 1989'an de, ji aliyê Faîk Candan ji bo kovara "2000'e Dogru" hejmara 21. Çile 1990'an bi vî rengî hate gotin. Gundiyê hatî kuştin Halîl Başkurt, 65 salî bû. Wê rojê ji bajêr vedigeriya. Çû bû bajêr xwê ji xwe re bikirre. Hingê hêzên operasyonê li Çîyayê Çiravê dager bûn. Berî hingê bi demeke kin, di navbera wan û gerîllayan de pozberiyek çêbûbû. Hêzên dagîrker rastî lêdanên mezin bûbûn. Ji tengasiya xwe gundî Halîl Başkurt girtin û tevlî xwe birin. Wî ji lêdanên giran derbas kirin. Di dawiyê de jî kuştin. Her di wê demê de, gundê "Korûklûkaya" jî didin ber reşandina xwe. Ji hemû gundiyan dixwazin, ku ji gund dûr bikevin û koçber bibin. Nexasim, roja dûv re, yekîtiyên şerê taybetî dîsa çûn gund. Lê tu kes li gund nema bû. Gundî, di encama pîkolîyên dijwar, lêdanên sîstematîkî û kuştinan de, neçare mabûn, ku ji gundê xwe dûrbikevin. Garanên wêran û talanê, ku dîsa çûbûn gund, agir berdan hemû xaniyan. Advokat Faîk Candan, eskeriya xwe li Kurdistanê kiribû û bi xwe çawîş bû. Bûyera ku dizanî, bi kinî bi vî rengî da nasdan.

"Dora saet 18.30'an, em li dora agirî rûniştîbûn û mijûl dibûn. Ji nişkan ve dengê çend dest berdana çekan kete guhên me. Paşê, destpêkirin, ku bi korî bireşînin ser gund. Dengê berdana çekan biqasî 35-40 kêliyan doma. Gava min nêrî der ve, li ser riya 'Îpek'ê, navîngên leşkerî hebûn." (Kovara "2000'e Dogru", 24. Kanûn 1989)

Ev bûyer jî, roja 14. Kanûn 1989'an li gundê "Duruca" navçeya Mistbînê bûye. M. Alî Fîdan jî, bi çekên giran reşandina li ser gund ji aliyê leşkerên Tirkan, bi vî rengî berziman kir. Di encama reşandinê de, camên hinde xaniyan şikestin. Ji ber ku wê rojê bi tesadufî tu kes ji gundiyan ne li der ve bû, qirkirineke garantî naçû serî. Dagîrker, bi van reşandinên xwe yên bizdandinê, dixwazin çavê gundiyan bişikînin û wan bimelisînin. Ji ber ku gund li ser tixûbê Sûrî ye, pêşî vê ji xwe re kirin hicet û gotin, ji aliyê Sûrî li ser gund hate reşandin. Berî vê êrîşa dagîrkeran bi çend rojan, keyê gund Ekrem Aydin, ji aliyê gerîllayan bi mirinê hatibû cezakirin. Hemû mirovên derdorê dizanîn, ku ev kes sîxur bû. Dagîrker jî ji bo tola vê livbaziyê hilînin, gund didin ber agirê çekên xwe. Armanc jî, melisandina gundiyan bi tirsê û teslîm girtina wan bû.

Weke ku welatparêzekî agahî da me, kuştinek jî li gundê Derwanê (Çayirli) navçeya Midyadê êrdima Mêrdînê bûyê. Roja 9.12.1989'an, êvarî dora saet pêncan, hêzên dagîrkeran dihên gund. Yek ji wan jin, sê welatparêzan bi xinizî dikujin. Welatparêzên hatine kuştin ev in: Silo (65 salî), Xelîl (35 salî) û jineke gundî bi navê Sebahat.

Welatparêzekî din jî, bûyera li jêr agahdarî me kir: Di nîvê meha Çilê de dijmin, diavêje ser gundê Baskil qopaniya Kerboranê (Dargeçît). Welatfiroşek xwe avêtibû bextî dijmin û giliya hinde welatparêzan kiribû. Dijmin, bi armanca girtina van welatparêzan diavêje ser gund. Lê gundî tev, radibin hemberê leşkerên dijmin. Nahêlin, ku welatparêz bên girtin. Di navbera gundiyan û leşkerên dijmin de şer derdikeve. Gundî bi kevir û daran êrîşî leşkerên dijmin dikin. Çav û seriyên hinde leşkeran bi keviran dihên şikandin. Di domana şerî de dijmin, ji jin û kalan dora 25 gundiyan digirin.

Roj bi roj şerê me yê rizgariyê mezintir dibe û xwe digihîne bingehên girsên gel. Ev jî dagîrkeran gêj û har dike. Dewleta Tirk, ku dibîne, ramana serxwebûn û azadiyê di nava rêzên gelê me de bi cih dibe û êdî nema dikare bê vemirandin, herweha tedigihîje, ku nema dikare heya dawiyê êdî Kurdistanê bimije. Ev jî dihê maneya birrîna şaxrayên dagîrkeran. Di encama vê de dewleta Tirk difetise, lewma gelê me dide ber qirkirinê, ku ev gel, xwîn û can dide şerê me yê şoreşgerî. Dijmin, li kêleka qirkirinan, mirovan ji axê wan qut dike û bi riya koçber kirinê dixwaze wan teslîm bigire. Bi vî rengî, bi zuwakirina behrê armanca girtina masiyan daniye pêşiya xwe. Dewleta Tirk ji niha ve baş dibîne, ku bi taybetî bi Hilpişkîna Bihara 1990'an, şerê me wê şax û çiqilên xwe berfireh bike. Ji bo şikandina vê, bi hovî êrîşî gelê me dike. Pir baş dizane, di bihara sala 1990'an de, li gora salên derbas bûne, wê bikeve hemberê şerekî gerîlla yê mezintir. Ji niha ve ketiye nava vê tirsê. Bi şeweyeke seranserî, li teviya Kurdistanê, dengê lingên serîhildana gelî di patika xwe de seh dike. Ev rastî bêhna dewleta Tirk rind teng dike. Lewma, hoyên zivistanê yên zor û zehmet ji xwe re mîna delivekê dizane û dixwaze pêşiya Hilpişkîna Biharê bigire. Hemû derfetên xwe yên teknîkî û artêşa xwe ya ji sed-hezaran ajotiye û taybetiya komplovan û entrîkavan a şerê taybetî jî pêkdihêne û berê xwe dide gelê Kurdistanê.

Dewleta Tirk a dagîrker, şêweya şerê taybetî ya ziravtirîn bi kar dihêne. Qirkirinên xwe jî, dixwaze bixe stuyê artêşa me ARGK. Bi sextekarî dixwaze hinde encaman bi destê xwe ve bîne. Gava ji aliyekê rûçikê xwe yê dubare vedişêre, bi zimanekî herî demagojîkî jî, qempanya reşkirina Artêşa me birêvedibe. Nimûneya vê ya berçavî, qirkirina li gundê Setê (Îkîyaka) bû. Da ev qirkirin bikeve stuyê Artêşa me, bi dirêjahiya gelek hefteyan, hemû rojname û weşanên xwe, "pisborên" xwe yên "zanistiyê" bezand û livand. Bê hejmar, nûçeyên derew û teorî hatin afirandin. Di dawiyê de nekarîn baweriya tu kesî bi xwe bînin. Ne gelên Tirkiyê û Kurdistanê û ne jî gundiyên Setê, bi çi rengî bi wan bawer nebûn.

Gundiyên bu navên Faris û Hacî Hûsên, ku di qirkirinê de 15 merivên wan hatine kuştin, wusa dibêjin: *"Çi dijminahiyek di navbera me û PKK de tune ye. Gundî hercarê nan, xwarin, pelên cixaran didan şervanên PKK. Heya parêzkar jî agahî gihandibûn PKK û gotibûn; 'Me çek girtine ji bo xwedî kirina zar û zêçên xwe. Tu caran em van çekan li hembere we bi kar naynin.' Gava rewş ev be, ma endamêm PKK ji bo çi, êrîşî gundê me bikin?.. Berpirsiyarên dewletê jî digotin me, 'Hun hiç şerê PKK nakin. Hun alîkariya PKK dikin.' (...)"* (Rojnameya "Cumhuriyet", 18. Çile 1990)

Rojnamevanekî burjuwazî çûbû cem gundiyan û gundî, van gotinan ji wî re kirine. Tenê ev gotin, bes in, ji bo naskirina rûçikê dewleta Tirk ê sextekar. Dewlata Tirk a faşîst, bi taybetî di mehên zivistanê de, bi dijwarî berê xwe da hovîtiyê. Lê ev şerê taybetî, nekarî gavên paş ve bi gundiyan bide avêtin. Hêrs û kîna gelê me, roj bi roj li dijî dagîrkeran xurttir dibe. Xwedî derketina li çar şehîdên me li navçeya Mehsertê êrdima Mêrdînê, hêrsa li dijî dijmin xweş ronahî dike. Eşkere ye, ku di dema Hilpişkînên Bihar û Havîna 1990'an de, gelê me wê xurttir bimeşe ser dijminê dagîrker.

Em, bîlançoyeke livbaziyên Hilpişkîna Payiza sala 1989'an, ku ji aliyê Konseya Leşkerî ya Erdima Mêrdînê ya ARGK ji bo rojnameya me hatiye şiyandin, diweşînin:

JI KONSEYA LEŞKERÎ YA ÊRDIMA MÊRDÎNÊ JI BO GELÊ ME YÊ WELATPARÊZ

Bilî hemû xebatên avakirina zor û zehmetiyan ji aliyê dijmin, Hilpişkîna me ya Biharê, bi livbaziyên çekdarî û konevanî, bi hemû dijwariyên xw didome.

Hilpişkîna me ya Biharê, li gora xeta taktîkî ya têkoşîna me ya çekdarî û li gora rewşên demê, destpêkiribû. Dijmin, hîm û hêzên xwe yên têkûzkirî li êrdima Mêrdînê bi cih kiriye. Dikare bê gotin, ku dijmin hemû gundan bi tevayî zivirandiye. Lê dîsa jî dijmin nekarî têkoşîna me ya çekdarî birawestîne û bi şêweya şerê gerîlla têkoşîna me pêşveçûna xwe domand. Li hemû helên êrdimê, li gora hoyên demê û hoyên taybetî yên êrdima me, têkoşîna me ya çekdarî bi livbaziyên dijwar pêşveçû. Têkoşîn, hîna jî bi serkeftinî dihê domandin.

Dewleta Tirk, weke azîneyeke şerê taybetî, dixebite, ku dengê têkoşîna me ya çekdarî ji girsên gel veşartî bihêle. Gava "jêhatîbûnên" xwe bi zêdeyî dide şanî kirin, livbaziyên çekdarî ya artêşa me ya gerîlla, ku hîma çekdarî ya gelê Kurdistanê ye, bi hemû deliv û derfetan veşartî dihêle. Weke ku bi sedan car hatiye dîtin, dijmin, hemû derdorên ku di wan de livbazî pêkdihên, piştî livbaziyan dizivirîne û derdorê ji bo çûyin û hatinê, tevlî nûçegihandkarên weşanan, qedexe dike. Dixwaze destur nede, ku livbazî bi tvayî bigihin ber zanîna awira gelemperî û gelê me. Bi nûçeyên derew û demagojîkî yên li gora berjewendiyên xwe, bi riya TRT (radyo û televizyon) agahî digihîne mirovan. Pir caran jî, ji binî kada bûyeran nake. Bi vî rengî dixebite, ku awira gelemperî bixapîne.

Ji me re pir eşkere ye, ku bi vê dijmin dixwaze çi bike: Dewleta Tirk a dirize û li hemberê şerê me yê gerîlla heya bê gotin ketiye nava tengasî û bêgaviyê, dixwaze artêşa xwe xurt bide şanî kirin. Dengê şerê me yê gerilla bişikîne. Li ser vê bingehê zindebûn û serxwehatina gelê Kurdistanê ji cihanê veşêre, da bikaribe sempatiya awira gelemperiya cihanê ya ji bo têkoşîna me hindekî birawestîne. Ev jî keferatên dagîrkeran ên bê dawî bi xwe ne, ku didomin.

Lê, "tav nikare bi heriyê bê siwakirin!" Bilî hemû keftûlaftên weşanên burjuwazî û artêşa dewleta Tirk, livbaziyên hêza çekdarî ya gelê me, di nava rêzên gelê me de û di nava rêzên awira gelemperî de bi dijwarî dengê xwe didin bihîstandin. Li ser vê bingehê jî, da gelê Kurdistanê jî di nava rêzên malbata gelên azad de cihê xwe bigire, bi şêweya livbaziyên konevanî dengê xwe digihîne cîhanê.

Ji niha û pêve, emê hemû derfetên xwe bi kar bînin, da em livbaziyên çekdarî û konevanî yên ARGK, ku hêza çekdarî ya gelê me ye, bi tevayî bigihînin girsên gel. Bi vî rengî jî, emê propagandeyên (bangeşiyên) demagojîkî yên weşanên dagîrkeran û rojnameyên wan, herweha derewên wan bi zelalî deynin pêşiya çavan. Li şûna van, emê rastiyan bigihînin gelê xwe.

Livbaziyên bi dirêjahiya Hilpişkîna Payizê, di mehên Êlûn, Cotmeh û Mijdarê de, li êrdima Mêrdînê çêbûne ev in:

1- Roja 8.9.1989'an, sîxurê bi navê Fehimko ji gundê Bizgurê, eşkere bû. Ev sîxur, ji aliyê artêşa dewleta Tirk a dagîrker û faşîst, û bi riya xulamê wan ê kirêkirî û bi navê Salihko, hatibû şiyandin, da tevlî rêzên me bibe. Piştî girtina Fehîmko, pêşmerge wî birin gundê Bizgurê. Azîneyên şerê taybetî yên dijmin bi civînekê li pêşiya gundiyan hatin pişange kirin. Bêbextê bi navê Fehimko û alîkarîvanê wî Emikê Elo, bi biryara gelê me jî, ji ber berikan hatin derbas kirin. Herdu welatfiroş bi mirinê cezayên xwe girtin. Yekîtiya me, bê hundabûn vegeriya parêzgeh û baregeha xwe.

2- Roja 15.9.1989'an yekîtiya me ya gerîlla êrîşek bire ser gundê Xirbê Mirişkan navçeya Mehsertê. Li vî gundî du hevxebatkarên dijmin hebûn, ku berî hingê pêşmergeyan bang li wan kiribûn, da çekên dijmin hilnedin. Herdu cerdevan bi mirinê hatin ceza kirin. (Di vê bûyerê de, gundiyekî bi navê **Kazimo** bi şaşî hat kuştin.) Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya baregeha xwe.

3- Roja 17.9.1989'an li ser riya gundê Aferê navçeya Mistbînê mayinek hat vedan. Tomofîleke hevxebatkarekî hat firandin. Welatfiroş bi xwe ji bi xedarî birîndar ket.

4- Roja 23.9.1989'an pêşmergeyan avêt ser gundê Çalê navçeya Mistbînê. Pêşmerge, agir berdan xaniyê welatfiroşê hevxebatkarê dijmin ê bi navê İsmaîl Ergün. Smayilko hevxebatkarekî dijmin ê bijartî ye. Vê carê ji ber ku ne li mal bû, yekîtiya me tenê xusarên daringî gihand wî.

5- Roja 3.10.1989'an li dora gundê Hatxê navçeya Mistbînê yekîtiya me dafekê veda. Pêşmerge reşandin ser naving û cemseyên leşkerî yên dijmin. Subayek û serbazek hatin kuştin, serbazek jî birîndar ket. Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya baregeha xwe.

6- Roja 8.10.1989'an yekîtiyeke me avêt ser gundê Bamedê navçeya Mistbînê. Piştî ku dibistana gund hat sohtin, traktorekî hevxebatkarekî jî hat firandin, ji ber ku wî baca xwe ji bo ERNK jî nedida.

7- Roja 9.10.1989'an komeke me ya perwendebûnê, li çiyan kete nava çembera dijmin. Pozberiya çekdarî saet dora 15'an destpêkir, heya saet 18'an doma. Di vî şerî de lehengên berxwedanê rêhevalên Orhan (Selahattin AYANA), İsa (Hüsrev YILDIRIM), Dijwar (Baran TURAN), Zinar (Edip KAHRAMAN) **û** Serdar (Mûhîttin...), **destaneke mêrxasiyê kirin paya xwe û tevlî kerwanê şehîdan bûn. Divê bûyerê de hevala** Xecê **jî birîndar kete destê dijmin. Dijmin jî lêdanên giran girt û gelek jê hatin kuştin. Lê weşanên dijmin hejmara kuştiyên dijmin veşartî hêlan û weke "du serbaz birîndar ketine" dan bihîstandin.**

8- Roja 9.10.1989'an, her di şeva şerê li jor nivîsî de, yekîtiya tolehildanê ya ARGK xwe bi lez tevgerand. Avêt ser gundê Hebisê navçeya Mistbînê. Li vî gundî du birayên sîxur û nandoz ên bi navên Şûkrû Taşkin û Mehmet Alî Aydin hebûn, ku di şehîdxistina rêheval **İsa (Ramazan KARATAY)** de tiliya wan hebû. Herdu bi mirinê hatin cezakirin. Ev herdu kesên welatfiroş, berî hingê xebatên rawestandina karûbarên bereyî (eniyê), bi dijwarî dimeşandin û ev rewşa wan bi zelalî hatibû dîtin. Her di vê bûyerê de, pêşmerge agir berdan dibistana gund jî û dest li ser navînga saloxdariyê (weke bêsîmê) ya keyê gund jî hat danîn. Gava yekîtiya me vê livbaziyê pêkdianî, hêzên dijmin jî li dora gund xwe kiribûn kozan. Ji tirsa canên xwe serbazên dijmin newêrîn xwe tevlî bûyerê bikin. Piştî ku alîkarî xwestin û hêzên dijmin ên têkûziyê hatin, karîn ji kozên xwe derkevin. Lê yekîtiya me li derveyî gund reşand ser hêzên dijmin û di encama reşandina moxilî (bêjingî) de, çawîşek, onbaşiyek û serbazekî dijmin hatin kuştin. Yekîtiya tolehildanê bê hundabûn vegeriya parêzgeha xwe.

9- Roja 9.10.1989'an, dîsa her di wê şevê de, li derdorên gundên Serê Kehniyê û Bezekê navçeya Mistbînê yekîtiyeke me ya din, kete çembera operasyona dijmin. Gava yekîtiya me ketî dafa dijmin, bi dijwarî li ber xwe da û dafa dijmin şikand û tune kir. Çembera dijmin jî tarûmar kir. Lê komek ji yekîtiya me nekarî xwe ji nava çemberê derêxîne. Ma di nava çembera pozberiyê de. Rêhevalên vê komê heya serê beyanê şer domandin. Çar rêhevalên me, ku berikên wan nemabûn bûn nişanên dijmin. Rêhevalên Battal (M. Salih YİGİT), Serîhildan (Serhat ELMAS), Reşo (Ahmet...) **û** Çiya (Fahrettin TURAN) **weke lehengên me yên nemir tevlî kerwanê şehîdan bûn û xwe gihandin rûmeta ronakrewaniyê.**

Piştî vê bûyerê bi rojekê, gelê me yê welatparêz xwedî li lawên xwe derket û daxwaza şehîdên xwe kir. Dijmin neçare ma, ku laşên şehîdan bide. Piraniya wan jin, biqasî 6.000 hezar kesan, bi berxwedaneke bê nimûne, xwepêşdanekê pêkanîn. Di kolanên Mistbînê de, weke barandina nifrîna li ser dijmin, xwe dan govendê û dûrişmeyan. Tevlî bangînê birêveçûn û li ber bîranîna şehîdên me rabûn hirmetê. Tev bi hev re sunda tolehildanê xwarin. Ji bo belavkirina gelî, polîsan berda hewayê. Li hemberê vê jî gelê me, bi dar, co û kevîran erîşî kontra û polîsên taybetî yên dijmin kir. Tomofîleke dijmin ji hev xîst. Sê polîs bi xedarî birîndar ketin. Ev bûyer, posîdeyên xwe yên berfireh di nava rêzên awira gelemperî de dagerand û artêşa dewleta Tirk a dagîrker rind tirsand. Dijmin, li hemberê hêrsa gelê me ya difure, kete nava panîk û bizdanê.

10- Roja 11.10.1989'an dafek li pêşiya cerdevanên gundê Tizyan navçeya Stewrê di ronahiyê de hat vedan. Cehşekî bi navê parêzkarên gundan bi mirinê hat cezakirin. Pêşmerge dest danîn ser çeka wî jî.

11- Roja 16.10.1989'an du mayin peqîn, ku li ser riya gundan li pêşiya cerdevanên gundên Hêştrekê û Kerbenê navçeya Midyadê, hatibûn vedan. Li ser riya gundê Hêştrekê qemyoneke tijî dar firî hewayê. Ajotkarê qemyonê jî birîndar ket. Li ser riya gundê Kerbenê jî tomofîleke dijmin ji ser mayinê derbas bû. Di encama peqînê de sê subay mirin, yûzbaşiyek û serbazek jî birîndar ketin.

12- Roja 17.10.1989'an yekîtiya me avêt ser gundê Kanûnê navçeya Qosarê. Hevxebatkarê dijmin Cemîl Çelîk û du kurên wî bi mirinê hatin cezakirin.

13- Şeva 17.10.1989'an yekîtiya me êrişî navenda navçeya Stewrê kir. Mirovan ji kontrola pênasiyê derbas kir. Di nava navçeyê de wêneyan belav kir. Polîsekî û mamhostayekî bêbext bi mirinê cezakir. Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya baregeha xwe.

14- Roja 19.10.1989'an pêşmerge reşandin ser saziyên bi navê Çelikler, ku li ser riya navçeya Qosarê ye. Xusarên daringî yên bilind gihan saziyan (Xwediyê van saziyan, berî niha bûbû sedema şehîdketine hinde hevalan).

15- Roja 23.10.1989'an pêşmerge avêtin ser gundên Şemşê û Biharê navçeya Mistbînê. Telefonên herdu gundan hatin birrîn û dibistanên herdu gundan hatin sohtandin. Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya parêzgeha xwe.

16- Roja 23.10.1989'an li navçeya Hezexê mayinek peqî, ku li ser riya cerdevanên gundê Baskan hatibû vedan. Qemyoneke tijî dar firî hewayê û ajotkar jî birîndar ket.

17- Roja 24.10.1989'an li dora gundê Xirabê Şeref navçeya Hezexê, yekîtiyeke me dafekê bi jêhatîbûn danî pêşiya hêzên dijmin. Dijmin rastî hundabûnên mezin bû. Ji ber ku dijmin bi serhişkî vê bûyerê ji awira gelemperî veşart, em agahdar nebûn, ka çend kesên dijmin hatine kuştin.

18- Roja 26.10.1989'an pêşmerge avêtin ser gundê Koprezê qopaniya Kerboranê. Keyê gund ê hevxebatkar û welatfiroş û jina wî bi mirinê hatin cezakirin. Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya baregeha xwe.

19- Roja 16.11.1989'an li gundê Enterî navçeya Dêrika Çiyayê Mazî, livbaziyeke herifandin û sabotajê li dijî xaniyê keyê gund ê kevin, hat pêkanîn. Xaniyê wî û sê tankerên wî ji aliyê milîsên şoreşê hatin sohtandin. Sîxur biqasî 20 milyon Lîrên Tirkî xusarên darîngî girt.

20- Roja 22.11.1989'an mamhostayên gundê Kulsûmê navçeya Dêrîka Çiyayê Mazî ji aliyê milîsên şoreşê, di encama êrîşekê de, bi mirinê hatin cezakirin.

21- Roja 25.11.1989'an li dora gundê Dused Bîran navçeya Dêrîka Çiyayê Mazî, du parêzkarên bîrên petrolê bi mirinê hatin cezakirin. Pêşmerge dest danîn ser tivingeke G-3 jî.

22- Roja 11.12.1989'an dafek li pêşiya minîbûsa gundê Cewzadê bajarê Mêrdînê hat danîn. Hevxebatkarekî dijmin û şeş peyayên wî, ku berî sala 1980'an hinde hevalên me dabûn destê dijmin, bi mirinê hatin cezakirin. Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya parêzgeha xwe.

Di emcama vê livbaziyê de, li navçeya Stewrê li deh gundan, li gundê Şebê navçeya Dêrîka Çiyayê Mazî û li gundê Xirbê Mamitê navçeya Mehsertê hemû parêzkarên gundan bi yekcarê çekên xwe danîn û dev ji cerdevaniyê berdan.

23- Roja 10.12.1989'an yekîtiyeke me êrişekê bir ser gundê Kertwênê navçeya Mistbînê. Sîxur Ekrem Aydin bi mirinê hat cezakirin.

24- Roja 15.12.1989'an yekîtiyeke me di navbera gundên Mercê û Mêrkan navçeya Mehsertê, dafek li pêşiya du cemsên leşkerî danî. Piştî ku herdu cemse ketin dafê, pêşmerge reşandin ser wan. Cemseyek bi tevayî hat tunekirin, cemseya din jî zîrarên mezin girt. Weke agahiyên gihane me, bêhtirî 20 serbazan jî hatine kuştin. Yekîtiya me bê hundabûn vegeriya baregeha xwe.

Kin bê gotin, Hilpişkîna me ya Biharê, li hemû aliyên êrdima me, bi berfirehî û gelek reng livbaziyan didome. Her bi vê armancê, ji bo xebatên ramyarî û konevanî jî bi dehan civîn li gundan hatine çêkirin û hîma me ya şervan, heya pîveyeke pêwîst hatiye mezin kirin.

Şerê me yê rizgariya netewa Kurdistanê, li ser vê bingehê bi serkeftinî û serbilindî xwe dide pêş. Donzdeh saliya têkoşîna Partiya me PKK, ji bo gelê me yê welatparêz û mirovatiya cihanê ya pêşverû bi tevayî, pîroz be!..

– Bijîn PKK, ERNK û ARGK!
– Bijî Serok APO!

Konseya Leşkerî
Êrdima Mêrdînê
25. Kanûn 1989

Destpêk di rûpela dawî de

Bi navê rêkxistinên TKEP, THKP-C (Acîlciler), Devrîm Savaşçilari, Dilxwazên TBKP û Dev-Yol, ku tevlî pîroziyê bûbûn, ji aliyê berpirsiyarên wan mesajên nivîsî hatin pêşkêş kirin. Herweha girtiyên bi navên rêkxistinên Dev-Sol, TÎKKO, TÎKB, TKÎH, TDY-Dîrîliş û TKP-ML Hareketî tevlî pîroziyê bûn.

PÎROZIYÊN YANZDEH SALIYA DAMEZIRANDINA PKK DOMAN

Londan-Îngiltere: Roja 6.1.1990'an li bajarê Londan welatê Brîtanya, ji ber sedema sersaliya damezirandina PKK, şadîmaniyeke hevkariyê çêbû. Bêhtirî 1.200 welatparêzên ji Kurdistanê û derdorên demokrat, beşdarî şadîmaniyê bûbûn.

Şadîmanî, bi kêliyeke silava ji bo bîranîna şehîdan destpêkir. Paşê bi sê zimanan (Kurdî, Îngilîzî û Tirkî) bernameya şadîmaniye hat nasdan. Li dûv axiftinan, bername bi koma stranan (koro) destpêkir. Hozan Seydixan, bi stranên xwe yên şoreşgerî û berxwedanê şahiya beşdaran xemiland. Axiftineke bi zimanê Tirkî, li ser naverok û pêwîstiya şadîmaniyê pêşkêş bû. Dûv re koma govendê dorê girt. Gelek leyistokên xweşik, ji hinde êrdimên Kurdistanê da temaşe kirin. Govend gelek bi dilê mêhvanan bûn. Beşdar, filmeke vîdeo ku ji Botanê hatiye û jiyana pêşmergeyan dide nasîn, bi şahî şopandin. Hozan Tîrêj jî, bi stranên xwe yên berxwedanê û şoreşgerî, bala vexwendiyan kişand ser hunera xwe.

Paşê bername bi şano doma, ku bûyerên rojenin ên li Kurdistanê dianî zimên. Beşdar, hêrs û nifrîna xwe ya li dijî dijminan, bi dûrişmeyên xurt û awazî anîn zimên. Piştî ku koma govendê ya ji mêran leyistokên xwe pêşkêş kirî, Hozan Xelîl Xemgîn bi stranên berxwedanê şahiya vexwendiyan têkûztir kir. Koma muzîkê ya bi navê Sipan, stranên xwe da guhdar kirin. Stran gelek bi dilê beşdaran bûn. Çend zarok jî hinde helbest xwendin. Piştî xwendina mesajên hatibûn, şadîmanî bi govend û kilama serpêhatinî, **"Apo hate Hilwanê!"** dawî bû û beşdar demeke dirêj xwe dan govenda netewî.

Rêkxistinên mesaj hinartibûn şadîmaniyê ev bûn: Berpirsiyariya TKP-ML Devrîmcî Partîzan li London, Dilxwazên TKP/ML Hareketî û TKÎH li London (bi hev re), Dilxwazên Partiya Sosyalista Tirkiyê li London, Merkeza Çandiya Anatolia, Tamîl û Koma Lêgerînê ya Komûnist, Dilxwazên Partiya Sosyalista Rumî li Qibrisê, Dilxwazên Rêkxistinên Rizgariya Tirkiyê û Kurdistana Bakur li London, Komeleya Çandî ya Kurdan û Tirkan, Komîteya Bingehîn a Yekîtiya Xwendekarên Hockney Colege.

Bern-Swîs: Li serekbajarê welatê Swîs bajarê Bernê, bi tevlîbûna bêhtirî 5.000 welatparêzên Kurdistanê û dostên demokrat, şadîmaniyeke pîrozkirina sersaliya damezirandina PKK çêbû. Şadîmanî bi bernameyeke taybetî destpêkir, ku ji aliyê liqê Hunerkomê li Swîs hatibû amade kirin. Dûv bernameya taybetî koma stranan (koro) a ji sed kesan, bi xweşxaneyên şoreşgerî û berxwedanê beşdaran di nava şahiyê de hêla.

Koma govendê ya ji 80 kesan, ku ji aliyê liqê Hunerkomê ji zarok û mezinan hatibû amade kirin, bi cilên xwe yên renga-reng ji gelek êrdimên Kurdistanê leyistokên bijartî da şopandin û rengînî tevlî şadîmaniyê kir. Di dirêjahiya şadîmaniyê de, hozan û dengbêj, rêz bi rêz programa xwe dan guhdarî kirin. Girsên beşdar bi stranên hozanan dilxweş bûn. Di dirêjahiya şadîmaniyê de eywan, ji ber dûrişmeyên awazî dilerizî.

Dostên Kurdistanê; endamê parlamentoya Swîs René Longet, Sandîkata FDBB, Profesor P. Alain Wyler bi mesajên xwe, ku hinartibûn şadîmaniyê, sala têkoşîna yanzdehan a Partiya me PKK, pîroz kirin.

Rêkxistinên bi navên THKP-C (Acîlciler), Av. Dev-Genç, SVP, TKP-B, EKÎM û MLSPB jî, mesajên nivîsî gihandin şadîmaniyê û yanzdeh saliya damezirandina PKK pîroz kirin. Di mesajên xwe de anîn zimên, ku piştgiriya gelê Kurd û tekoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ya di bin pêşengiya PKK de, dikin.

Advokat Hans Schuler jî tevlî şadîmaniya pîroziyê bû û li ser daweya PKK li Almanya Rojava axiftinekê pêşkêş kir; piştgiriya xwe ji bo têkoşîna me anî zimên.

Ji Komeleya Dostên Kurdistanê J. Samali, diyar kir, komeleya wan ji bo berjewendiyên gelê Kurd dixebite û çi ji destê wan were, wê bi cih bînin. Paşê daxwaza xwe anî zimên û got, ku yanzdeh saliya damezirandina PKK ji bo teviya gelê Kurdistanê pîroz be.

Piştî axiftinên ramyarî bi zimanên Tirkî, Kurdî û Almanî, filmeka vîdeo ku ji Botanê hatiye û li ser jiyana pêşmergeyan e, hat şanî kirin. Ev, şahiya beşdaran gelekî xurttir kir. Li pêşberê fîgûrên şano, beşdar, hêrsa xwe bi dûrişmeyên zinde û awazî qêrandin.

Şadîmanî heya derengê şevê doma. Bi kilam û govenda serpêhatinî, **"Apo hate Hilwanê!"** giha dawiya xwe.

NEWROZ

Şadîmaniyên yekîtî, berxwedan û serîhildanê

Domaneke Newrozê ya nuh, ku sembolê yekîtî, berxwedan û serîhildanê ye, destpêdike. Di bin pêşengiya Partiya Karkerên Kurdistan-PKK de, bi rengê reseniya neteweyekî ji her demê bêhtir bi xurtî ditêkoşe, em dikevin vê domana cejna netewî. Newroza vê salê, tevlî hilgavtina me ya têkoşîna rizgariya netewî di bihara 1990'an de, wê bêhtir bibe hêviya gelê Kurdistanê û gelê me wê Newrozê xurttir, bi berxwedaneke serxwetir û bi hêviyên mezintir pîroz bike.

Gelê Kurdistanê bi têkoşîna xwe ber bi serfiraziyê ve dibeze. Li ber zelaliya vê ji Newroz, di dîroka Kurdistanê de, bi naverokên nuh dikemile û dixemile. Newroz ji bo me dibe mizgîna bihara siruştê û hilgavtina yekemîn ji bo têkoşîna di sala nuh de. Newroz dibe destpêka dilxweşî, bextiyarî, hêvî û dilşahiya gelê me. Newroz herweha, domaneke weha ye, ku têkoşîna saleke nuh bi serfiraziyan wê bê dagirtin.

Ji roja ku roja Newrozê li dar ketiye heya niha, ji bo gelê me bûye sembola serî-neçemandinê, berxwedanê û azadiyê.

Newroz, di dîroka Kurdan de mîna raperîna hebûnê û bi serketina vê hebûnê, weke cejneke serfiraziyê, di bin pêşengiya KAWA'yê Hêsinger de li dijî dijminan afiriye. Bavpîrên Kurdan Med, serî li hemberê împaratoriya Aşuriyan a dildariyê rakirine û jiyanê zivirandine buhatiyeke û nirxeke dîroka Kurdan. Ev serîhildana di bin rêberiya KAWA'yê Hêsinger de, hemû gelên Rojhilata Navîn ji, ji bindestiya pîkolî û cewsandinê rizgar kiriye. Ji ber vê yekê ji, li kêleka gelê Kurdistanê, gelên Rojhilata Navîn ên din jî roja 21'ê Adarê, cejna Newrozê pîroz dikin.

Roja 21'ê Adarê herweha, roja têkoşîna li dijî nijad- û regezperestiyê ya li navnetewan e.

Partiya me, bi têkoşîna xwe ya rizgariya netewî li Kurdistanê, Newrozê digihîne naveroka xwe ya rast û resen. Ji ber ku di kesaniya dagirkeriya Tirkên faşîst de, lêdanên mezin li nijadperestiyê dixe. Neteweyekî bê kes û pênasî, bi cihanê dide pejirandin û bi kesaniya resen pêş ve dibe. Ji tariya dîldariyê, vî gelî ber bi ronahiya azadiyê ve roj bi roj bêhtir dibe. Têkoşîna avakirina yekbûna gele me di karvaniyê de digihîne bersivê. Gav bi gav gelê Kurdistanê dizivirîne gelê ku ji bo serxwebûna xwe şer û têkoşîna xwe bilind dike.

Newroz, roja 21'ê Adarê, di dîroka têkoşîna me ya rizgariya netewî û hemdemî de, ne tenha cejnekî netewî ye. Herweha riya dîroka me ya nuh jî datîne û bi vî rengî dihê pîroz kirin. Di demekê de, ku dijminan dixwest di dadgehên xwe de reseniya gelê me bikujin, roja 21'ê Adarê 1982'an de, endamê Komîteya Navendiya PKK rêheval **Mazlum DOGAN**, di bendexaneyên Amedê de jiyana xwe danî holê û agirê berxwedana Newrozê pêxist. Li dijî xwesparî û îxanetê, nimûneyeke serîhildana bi rûmet kire karê xwe û xwe gihand sixleta **KAWA'yê Serdemî**. Disa, yekîtiya nûjen a ji bo serxwebûn û azadiya gelê me û rêkxistina şerê gelê me ERNK jî, roja 21'ê Adarê sala 1985'an de dameziriye. Agirê berxwedana ku di zîndanan de veketibû, hilma xwe da bandevên çiyayên Kurdistanê. Nûnerê rewanê êrîş û berxwedana 15'ê Tebaxê rêheval **Egîd (Mahsum KORKMAZ)**, roja 28'ê Adarê 1986'an tevlî rêzên nemiran bû û bingeha artêşbûna gelê me danî. Rêhevalên **Mazlum** û **Mahsum** bi vî rengî, bûn lehengên Newrozê ji bo têkoşîna me ya rizgariya netewî: Newrozê bi naverokên nuh kemilandin. Rojên 21-28'ê Adarê, bi rengê **Hefteya Lehengiyê** derbasî dîroka Kurdistanê bûn; dîroka ku li ber xwe dide û bi gavên nuh ber bi serfiraziyê ve diçe.

Partiya me, bi têkoşîna rizgariya netewî naveroka înternasyonalîst a Newrozê jî pêşvedibe û roja Newrozê dike malê gelên herêmê jî. Doliwgeriya dagirkerên Tirkên dirinde, ku li Rojhilata Navîn bingehekî imperyalîzma cîhanê ya derî-serdemî ye, di dîroka xwe de cara yekemîn e, lêdanên evqasî xurt digire û ev jî bi destê Partiya me dibe. Bi lêdanên digire, dilerize û dihilweşe. Hilgavtina bihara ku Partiya me di Newrozê de dide destpêkirin, jî bo dewleta Tirk a faşîst dibe tirsa xewnan. Ji ber vê yekê jî dijmin, bi hemû hebûnên xwe dixwaze hilgavtina biharê ya Partiya me birawestîne. Dijminê dagirker, bilî hemû azîneyên şerê taybetî û dij-şoreşgerî, nikare hilgavtina me ya biharê bê posîde bihêle. Bi vî rengî jî nikare hêvî û dilşahiya gelê me bivemirîne, ku bi Newrozê xwe digihînin xalên bilind.

Em, ber bi Newroza sala 1990'an ve diçin. Partiya me bi serketinên ji her salê xurttir, xwe amadeyê hilgavtinên nuh dike. Em, gelê Kurdistanê, bi bawerî, dilşahî û bextiyariya vê serbilind dibin. Têkoşîna me ya rizgariya netewî, wê bêhtir bibe xwediyê hevkarî û piştigriya gelê me û wê bi raperînan bixemile. Navçeyên Kurdistanê, mîna Girgê Amo, Mistbîn, Şirnex û Mehsertê, wê serîhildanê bikin rûmeta xwe. Serketinên mezintir wê bikevin destan. Ji bo gelê me, hilbijartina zanabûna rizgariya netewî, rêkxistin û têkoşînê, wê ronak û zelaltir bibe. Hêzên artêşa Tirkan, wê bêhtir di nava heriya li Kurdistanê noqî bibe û birûxe.

Welatparêzno, pêşverû û demokratno!

Da em Hilgavtina Biharê ya sala 1990'an, ku ji aliyê Partiya me wê bê destpêkirin, bi dilşahî bijîn; ji Ewrupa alîkariyên xurttir pêşkêş bikin; û bi armanca pîrozkirina Newrozê, ku di dîroka gelê me de navê berxwedan, serî-neçamandin û azadiyê ye, me **"Şadîmaniyên Newrozê yên Yekîtî, Berxwedan û Serîhildanê"** amade kirine.

Em bang li hemû welatparêzên Kurdistanê, şoreşger û demokratên ji Tirkiyê dikin, da tevlî şadîmaniyên Newrozê bibin û hevgirtina têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê bidin pêş. Şerê serxwebûn û azadiyê yê li dijî dagirkeriya dewleta Tirk, nûneriya berjewendiyên gelên cîhanê û çinên kedkar dike.

Em bang li teviya gelê xwe, hemû rêkxistin û kesên dost ên ji Tirkiyê dikin, da Newrozê bi şahî pîroz bikin û piştgiriya xwe bilindtir bikin.

Komîteya Amadekirinê

NEWROZ

Roja berxwedana gelê Kurd ji bo serxwebûnê

Di dîrokê de gelê Kurd herdemê, ji bo mafên xwe şerê hebûn û tunebûnê bilind kiriye. Li hemberê hêzên dagiker, her şêwe xelekên pêdarî û gorîdanê yên mezin pêkaniye. Gelê Kurd, pişta xwe daye çiyayên xwe yên bilind û hunerên şerê azadiyê rêz bi rêz kiriye paya xwe. Yek rojê jî, baweriya xwe ya ji bo serkeftin û serfiraziyê hunda nekiriye. Dildarî, pîkolî, bindestî û doliwgeriya biyaniyan nepejirandiye.

Gelê Kurd her carê bi dilsozî li ber xwe daye. Lê belê, disa ji heya vê rojê, hîna hêvî û daxwazên wî yên ji bo jiyaneke azad, li ser xaka welatekî serbixwe û yekhev pêknehatine. Dijminan, ji hêlekê bi komplo û provokasyonên xiniz gelê Kurd, mirovên Kurd berdane hev, da bikaribin sûd û berjewendiyên xwe biparêzin; têkilî û hevxebatkarî bi çînên serdest re danîne û di dawiyê de wan bi xwe jî gêr kirine, ji hêla din jî, bersiva hemû karûbarên azadiyê bi qirkirin û vebirînên hovtirîn dane. Girsên gel bi dijwarî çewsandine; welatê Kurdan, Kurdistanê jî wêran û talan kirine.

Newroz (Roja Nuh), li ser bingeha berxwedana avakirina dewleta Medan, di dîrokê de xwe daye şanî kirin. Gav bi gav, bi serîhildanên mezin gihiştiye vê rojê. Agirê Newrozê, di serî de li hemberê zilm û zorê hatiye geşkirin û gelên herêmê, bi tevayî ji sistema koledariyê rizgar kiriye.

Bi berxwedana xwe ya pîroz û mezin, **KAWA'yê Hemdemî û Serdemî Mazlum DOGAN**, di dîrokê de, di dîroka Kurdistanê de, peleke nuh a berxwedanê, di roja Newrozê sala 1982'an de vekir. Weha da nîşan kirin, ku hemû pêtên qirkirinê û hingavtinê nikarin li hemberê rabûna gelê Kurdan birawestin û xwîna xwe kire nîşana serkeftineke nuh. Di peyvajoka rabûna xwe de gelê Kurdistanê, di bin rêberiya Partiya Karkerên Kurdistanê-PKK de, gihişte yekîtiya hemû kesên welatparêz, girsên karkeran, gundiyan, xwendevanan û hemû zehmetkêşan di nava Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK de; gihiştin yekîtiya xwe ya polîtîkî.

Niha li her çar aliyên Kurdistanê, di bin ala ERNK de, Newroz bi şoreşgerî, bi pêtên agirê pêşmergeyên qehreman, dihê pîroz kirin. Gelê Kurdistan, bi kulmên giran ên di destê leşkerên Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK, li dijminan dixe. Êdî xwe gihandiye koçbera, ku bi xurtî, li ser xaka xwe, derbasê avakirina demokrasiya gelî bibe.

Rewanê berxwedan û êrîşê yê hilpişkîna 15'ê Tebaxê, niha ji hemû deman bêhtir xwe bilind kiriye. Dijmin ketine nava domaneka hilweşîn û rûxandinê. Di hemû aliyan de, ji aliyên konevanî, leşkerî, civakî û aborî, rejîmên dijminî tarûmar dibin. Em, di wê baweriyê de ne, ku bi gava bihara vê salê, di rojên Newroza 1990'an de, gelê Kurdistanê wê şerê xwe bigihîne xalên bilindtirîn.

Êdî, bi berxwedanên lehengî, her kesek dizane Kurd û Kurdistan çine. Kurdistan niha bûye navendeka şoreşgerî û pêşketinên mezin ên di Rojhilata Navîn de.

Em, hêzên konevanî û xwendekarî yên navên wan li jêr rêzbûne, weha rast dibînin, ku piştgirtina gelê Kurdistanê delameteka giring a hemû hêz û tevgerên pêşverû ye. Piştgirtina şerê serxwebûn û azadiyê bi hemû derfetên giyanî û daringî pêwîst dibînin. Vê yekê em niha, ji xwe re mîna bangekê bilind dikin û pêwîst e ev bang ji hêla hemû evîndar û dostên mirovatiyê were pejirandin.

— Bijin hêzên pêşeng ên gelê Kurdistanê, PKK-ERNK û ARGK!
— Biji hevgirtina Tevgerên Rizgariya Netewî ya cîhanê!
— Bimirin dijminên mirovatiyê, împeryalizm û hemû hêzên dagirker û kevneperest!

1- Partiya Komûnîstên Suriye
2- Eniya Gel a Rizgariya Filistînê-Komutaniya Gelemperî-PFLP/GK
3- Eniya Gel a Rizgariya Filistînê-PFLP
4- Partiya Komûnîstên Libnanê
5- Eniya Demokratîkî ya Rizariya Filistînê-DFLP
6- Tevgera Rizgariya Netewî ya Filistînê (Fetîh)
7- Partiya Komûnîstên Filistînê
8- Yekîtiya Gelemperî ya Xwendevanên Filistînê
9- Partiya Pêşverû û Sosyalîst li Libnanê
10- Yekîtiya Gelemperiya Xwendevanên Sudanê
11- Yekîtiya Xwendevanên Afrîka
12- Yekîtiya Xwendevanên Kongo
13- Yekîtiya Xwendevanên Gîne-Bissau
14- Yekîtiya Xwendevanên Angola
15- Yekîtiya Xwendevanên Etiyobya
16- Yekîtiya Xwendevanên Laos
17- Eniya Sandînîst a Nicaragua
18- Yekîtiya Xwendevanên Bengladeş
19- Yekîtiya Xwendevanên Hindîstan
20- Partiya Demokrat a Gel li Afgnistanê
21- Partiya Yonîb li Zîmbawya
22- Civaka Xwendevanên Yemen
23- Eniya Têkoşîna Gelî ya Filistînê
24- Hevalbendên Eniya Rizgariya Netewa Kurdistanê-ERNK li Yekîtiya Sowyetî.

En nivîs bi Kurdiya Xwarê (Soranî) ji aliyê hevalê Mehabad Kurdî hatiye amadekirin:

Geştêk bo Kurdistanî Bakur-Rojava

-II-

Her şit derbarey PKK

Le seretawe demewê bilêm Kurdistan û PKK dû tewawkerî yektirin û herdûkle yek ciya nakrênewe. Min xom ke geştim kird bo bakurê-rojavayê Kurdistan be tewawî bom derkewt mîllet hez le PKK dekat an na?!

Be pêçewaneyî propagandey dagîrkeran û hawpeymanekaniyan le derewe û nawewey welat, be pêçewaney qisey hendê le bira Kurdekanî ew beşey Kurdistan ke le Ewrupa dejîn û part û mart dirust eken û her lewêşewe Kurdistan rizgar eken, be pêçewaney propagandey hendê welatanî Ewrupay Rojava htd... Be hemû dilniyayekewe debêjim gel... gelî çewsawe û kolnederî Kurd hez le PKK dekat û zorîş! Eger her bawerîş naken fermûn eweş Kurdistan û grupanî xebat lewêye nek le Swêd û Almanya û Hollanda û cêgay tir. Xiwa agadare zor rêkxiraw her le Ewrupa hene, çunke min zor grup û hizbokem her lêre (Ewrupa) bîstûe, birwa biken xelk le Kurdistan PKK, Apoxwaz û Eskerên Kurdan nas deken nek ew rêkxirawaney ke lêre û lewê nawyan heye û karyan niye, yaxud le ser hendêk şitî zor bêcê serokekaniyan le zîndanekanî Ewrupa kewtûn. Lêre da namewê zor le ser em base birom, çunke diwaroj berdî binaxey witekanî sereweme. Lem witare da hewl bedem basî seretay dirust bûnî PKK be kurtî bikem û legel hendê şêkirdineweû bas û xiwasî tir.

Her le salî 1975 ewe jimareyek zor le grup û destey îdolojî le jêr nawî çep le Turkiya û Kurdistan da derdekewtin û geşeyan dekird. Em teyare îdeolojiyane le rûy teoriewe kem û kortiyan hebû, herweha çalakiyan kem bû. Ewane nek her bûnî Kurdistaniyan nedeselmand belku ke basî binyatî komelayetî û meselekanî şorişiyan le ser ew binaxeye dekird, Kurdistan le lay wanewe be "hemû Turkiya" naw debira. Her beweş nedewestan û belku le zor kata deyan wit "Kurdistan hîç bûnêkî niye û baskirdinî şitêkî hele û metirsîdare" û be hemû şêweyek hêrişiyan dekirde ser şorişgêran û dilsozanî rasteqîne. Belam borjiway biçûk û xorepêşker ke le nûsrawekaniyan Kurdistan be "rojhelat" nawdebira û wabestey kapîtalîzmî Turkî û derebegî kompradorî koneperistî nawxo bû. Emane le jêr nawî Kurdistan deculanewe û carna carîş dekewtine naw aw û hewey giftûgoy îdeolojî markisîlînînîyewe, belku xoşiyan be markisî dejmard û deyan wit ême ciyawazîman legel sosyal-şovênîzm da heye, egerçî le rastî da her heman şitiyan dewitewe û dûbare dekirdewe.

Be pêçewaney emaney serewe ke basman kirdin komele şorişgêrêkî tir peydabûn û le nêwa salekanî 1973-1978 be şêweyekî guric û golane kewtine xebat kirdin le karî îdeolojî û têkoşan dijî sosyal-şovênîzm û wirde borjiway xobedesteweder û demargirî neteweyî, we be peyrew kirdinî markisîzim - lînînîzim be şêweyekî wa ke legel waqih da biguncê û sûdbexiş bêt nek ziyanbexiş. Ewe bû şorişgêran amancî rasteqîney proletariyay Kurdistaniyan bo xoyan kirde diruşim wate "Kurdistanêkî serbexo û yekgirtû û demokratîk" her le ber roşnayî em amance serekiye projey programî Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) yan aşkira kird û eweş le salî 1978 bû.

Bizûtinewey Partiya Karkerên Kurdistan - PKK le katêk le dayk bû ke sîstemî sermayedarî her le seratay heftakanewe le qultirîn teng û çeleme da bû, we ew teng û çelemaneş be qultirîn şêwe karî dekirde ser barî Kurdistanî Bakûr-Rojawa le nawçey Rojhelatî Nawerast û Kurdistaniş koloniyalî jêr destî borjiway Turkî bû le rûy siyasî û serbazî û aburiyewe, we borjiway Turkî xoy le axuran û bixoranda dejya û deywîst ew bare girane bawête ser şanî mîlletî Kurd le Kurdistan. Kewate bizûtinewey Partiya Karkerên Kurdistan-PKK serencamî astî ew gorankariye babetiyane bû lew beşey Kurdistan û le dewrûberêkî pir le girûgirift ke sermayedarî cîhanî û Turkî tiya ya dejya.

Bizûtinewey Partiya Karkerên Kurdistan-PKK berî ew nawende madiye ye ke em xasiyetaney xiwarewey hebû: geşekirdinî împiryalîzmî niwê be serokayetî Emerîka le Rojhelatî Nawerast û Turkiya ke bûe hoy helweşanewe û lebaryekçûnî sermayedarî îhtîkarî wabestey dirustbû le Turkiya û goranî dewletî Turkiya bo rijêmêkî faşîstî be mebestî berangar bûnewey em bare nalebare û karkirdine ser peydabûnî zor gorankarî le binyatî komelayetî û aburî le Kurdistanî Bakur-Rojawa, we berizbûnewey astî zorlêkirdinî neteweyî û çinayetî. Bizûtinewey Partiya Karkerên Kurdistan-PKK rengdaneweyekî waqîhî barî cîhan û nawçeke û Turkiya û Kurdistane.

Bizûtinewey Partiya Karkerên Kurdistan-PKK le nawendêkî pir le çendeha weçerxan û gorankarî le dayk bû ke emanen: Pêşkewtinî hêzekanî sosyalîzm û şorişgêrî sereray hendê layenî negetiviyan, be desthênanî serkewtinî niwê le çespandinî sosyalîzm û bizûtinewey proletarî da û ramalînî împiryalîzmî kon le seranserî cîhan û peresendinî bizûtinewey rizgarîxwazî gelan dijî împiryalîzmî niwê û pitewbûnî xebatî mîlletanî Rojhelatî Nawerast û le serûy hemûşiyanewe bizûtinewey azadîxwazî niştimanî Filistîn, herweha geşesendinî bizûtinewey şorişgêrî le Turkiya.

Bizûtinewey PKK le katêk le dayk bû ke zor hewildan dekira bo geyandinî zerer be bizûtinewey komûnizmî cîhanî û îdeolojî markisîzim-lînînîzim û seretay bilawbûney ew îdeolojiye le Rojhelatî Nawerast û hewildan le Turkiya bo berangarbûnewey hem û cimûcolêkî şorişgêrane û azadîxwazane. Borjiway şovênîstî kemalîstî neteweyî demargîr têdekoşa bo ewey kartêkirdinî sosyal-şovenîzm bixate ser çepe Kurdistaniyekan.

Be kurtî bizûtinewey PKK le dayk bû û geşey kird bo xebat kirdin dijî kemalîzm ke berhemî pêşkewtinî sermayedarî neteweyî Turkiye le layek û dijî sosyal-şovênîzm û rexne girtin û rîswakirdinî bûnî kapîtalîzmî Turkî le Kurdistan le layekî tirewe. Herweha têkoşan dijî koneperestî Kurdî xorepêşker û neteweperistî kiwêrane ke xoyan be çep le qelem deda û wabestey dewletî koloniyalîstî Turkiya û hêze koneperistekanî nawxo bûn û peywendî organîkî û berjewendiyan legel dar û destey dagîrkeran da hebû.

Şitêkî belgenewîste her rêkxiraw û partiyek le seretay serheldaniyewe tûşî zor teng û çelemey hemecor debêt û bigre helekirdinîş, we mêjûy gelanî azadîxwazî dinya ewey bo man selmandûe. Helbete şiwênî cugrafî û jeo-polotîkî Kurdistan xoy le xoy da derdeserî bo Kurd nawetewe û her le berebeyanî mêjûewe taweku emroş dujminanî Kurd le her çiwar lawe be hemû twanayekiyanewe koşiş deken bo serkut kirdinî bizûtinewey rizgarîxwazî neteweyî Kurdistan û dîtinewey hezar diro û delese û buxtan bo gelî heqxwazî Kurdman.

Partiya Karkerên Kurdistan-PKK her le rojî le daykbûniyewe heta êstaş kewtote ber lêşawî bê rehmaney împiryalîzm û koloniyalîstan û koneperîstan û otonomîxwazan le hemû layekewe, bêguman eme hîç şitêkî seyir

niye, çunke PKK taqe partiye ke betewawî bo azadî xakî zewitkirawî Kurdistan le cengêkî pîroz daye û weku şêr serî şor nekirdûe bo Turke regezperistekan ke dagîrkerî parçeyekî welate şirînekemanin. PKK teniya rêkxirawe ke sersexittirîn dûjmin û dilsoztirîn dost daniyan piya nawe û her PKK grupanî xebatî çol nekirdûe.

Her le diway kudetay serbazî faşîstî le Turkiya (12 Êlun 1980) azadîxwazan dûçarî zîndan û eşkence û derbederî bûn be taybetî endaman û lâyengiranî PKK ke bûbûne amancî rasteqîney Turke dilreqekanî rijêm. Dar û dîwarî zîndanekanîş bezeyan be têkoşeran da ehatewe! Şehîdan Mazlum DOGAN, Kemal PÎR, M. Hayrî DURMUŞ, Ferhat KURTAY bûne newnemamî azadî û serbexoyî. Belam dûjmin xeyalî xawe û ew geley serbestî biwêt hergîzaûhergiz çok danadat le berdem sêdarey faşîstan da. Be daxewe handê toqim û destey ciya ciyaş le seretawe kewtine dûjminîkirdinî PKK û heman karî nahezaney rijêmiyan niwand bo nimûne le salî 1979 "Riya Azadî" û "Komeley Roşinbîrî Şorişgêrî le Rojhelatî Turkiya-DDKD" (nek Kurdistan-nûser) û bizûtinewey "KUK" pêkewe "Yekêtî Neteweyî Demokratî- UDG" yan le baweşî rijêm dirustkird we bo rûberûbûnewey berhelistî şorişgêrî û be taybetî PKK le Kurdistan.

Her çende PKK tûşî zor kend û kosp hat, belam kolî neda û cengî partizanîşî berpa kird dijî rijêmî faşîstî Turkiya le Kurdistan (15. Tebax 1984) û heta êstaş berdewame le encamdanî em kare pîroze da.

PKK her le seretay damezraniyewe heta îmro zor deskewtî jewrey bo gelekeman le Kurdistan we dest hênawe ke giringtirîniyan emaney xiwarewen:

- Pêş hemû şitêk bûe hoy hejandinî deselatî çînî hukim bedestî Turkî koloniyalîst le binaxewe, ke le mêjewe zorlêkirdinî neteweyî û çinayetî le rolekanî gelekeman dekat û be hemû corêk deyançewsênêtewe. Barî karbedestanî dewlet geyşte raddeyek ke hawar biken (Rojhelatman-Kurdistan- le destu çû dewlet yasay nemawe!)

- Lêdanêkî çakî şorişgêrane le berjewendî zordare derebegekan û binyatî xêlekî koneperestî nawxo ke le zûewewe bûnete hoy zulm û zordarî û çewsanewe û dardestî rijêmî faşîstî Turkiya.

- Xebatî şorişgêraney PKK bûe hoy helweşanewey zor lew taqim û deste faşîyaney ke be yarmetî hikumetî generalekan le Enkere dirustkirabûn bo berangar bû newey xebatî rizgarîxwazî neteweyî le Kurdistan da.

-Be xebatî rast ke le layen PKK destî pê kira tiwan ra kartêkirdinî sosyal-şovênîzm le Kurdistan nehêlrê. Sosyal-şovênîzm be bîrûra çewtekaniyewe nek her debête kosp le pêş xebatî niştimanî Kurdistan û jaraw kirdinî eqlî şorişgêrane le Kurdistan û dûrxistinewey le xebatî şoriş belku debête tegere le berdem xebatî rencderanî Turkîş.

-Wirde borjiway xobedesteweder û otonomîxwazan tûşî lenawçûn û paşekişe bûn, bêguman hoy serekî emeş degerêtewe bo berizbûnewey nawî Partiya Karkerên Kurdistan-PKK le grupanî xebat da û riswakirdinî hemû ewaney ke daway otonomî deken.

- Ew xebatey ke PKK pêyhelsa û kirdî bûe hoy neşûnimakirdinêkî tewawî bizûtinewey rizgarîxwazî niştimanî Kurdistan û wergirtinî hawerokêkî niwê û hoşîyarbûneweyekî giştî mîllet.

- Xorêkxistinî cemawerî kirêkan û cutiyaran û roşinbîran û lawan bo carî yekem le rêkxirawî taybetî xoyan û derçûniyan be bawerêkî pitewewe bo grupanî xebat we le pênawî berjwendiye rasteqînekaniyan da.

- Partiya Karkerên Kurdistan-PKK xebatêkî teorî û ramyarî û praktîkî giştî û rastî kird le çiwarçêwey bizûtinewey rizgarîxwazî niştimanî Kurdistan û be hemû tiwanayewe hewlîşî da bo cêbecêkirdinî le şêwey program û rêkxistinî rast û praktîkî xebatî şorişgêraney bo gelî Kurdistan be diyar xist.

- PKK rolêkî çakî gêra le nasînî dost û dujmin û pûçelkirdinewey peymanekanî ew hêzaney ke legel sosyal-şovênîzm û koneperistekanî nawxo bestibûyan.

Ewey şaxanî base be lay min gewretirîn deskewt ke PKK tiwanîbêtî bedî bihênê berpa kirdinî şerî partîzaniye le Kurdistan le salî 1984, çunke be rastî mîlletî Kurd lem beşey Kurdistan da way lêhat bû nawî xoylebirbiçêtewe û her le diway raperînî Dêrsim (1936-1938) cuntay Turkiya deywîst nawî Kurd û Kurdistan be tewawî le beyn bibat û carêkî bir rolekanî Kurd basî Kurd û Kurdistan neken, belam xebatgêranî ARGK boçûnekanî dujminyan be diro xistewe û carêkî tirîş le ser çiya serkeşekanî Kurdistan bilêsey agirî şorişiyan berpa kird û mijdey (mizgînî) azadiyan bo gelî çewsawey Kurd hêna.

Her wek le seretawe ewem destnîşan kird ke hîç rêkxirawêk bê kem û kurî nabê û kesîş le pirê nabê be kurê û her helekirdinîşe rêgay rastman nîşan deda. Propagendekanî dezgay polîsî nihênî Turkiya MIT derbarey PKK û şêwandinî nawî ew parte şorişgêrew dananî be tîrorîst û xirapkar hemûy be awda çûn û êsta zor baş bo gel aşkira bûe kê tîrorîst e?

Aya PKK tîrorîst e yan rijêmî dagîrkerî Turkiya ke roj niye destî be xiwênî Kurd sûr nebê?!.. Aya PKK tîrorîst e yan faşîste dilreqekanû celladekanî Kurdistan ke mirovî Kurd zîndebeçal deken û le dolî "qeseban"î dehawêjin?! Aya PKK tîrorîst e yan serbazanî dagîrker û leşkirî dewlet ke bombay kîmiyawî le çiyay Bagok le dijî pêşmergey ARGK bekardehênin?!... htd.

Min ke le Kurdistan bûm çend kesêk boyan gêramewe: MIT piyawî xoyan dexene nêw rîzî şorişgêranewe û yaxud bergi pêşmerge dekene ber xofiroşan û karî tiroristaneyan pê encam deden û le jêr nawî PKK! Le ber çend hoyekî taybetî nemtiwanî nawî ew kesane lêre binûsim.

PKK wek partiyek le rûy rêkxistinewe zor dezgay rêkxiraweyî heye û xawen (Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistane-ARGK) û herweha rolêkî balay hebûe le damezrandinî (ERNK-Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan) û (Platforma Yekîtiya Şoreşgerî) û le rûy rageyandinewe xawenî komelêk rojname û govare we be zor zimanî cor be cor ke girîngtirîniyan emanen:
Serxwebûn (be Turkî), Berxwedan (be Turkî û Kurdî), Dengê Kurdistan (be Erebî) û zorî tir.

Partiya Karkerên Kurdistan-PKK hêzêkî karîgere û rolêkî girîngî heye û hebûe le berew pêşewe birdinî şorişî azadixwazî netewayetî le Kurdistanî Bakur û xebatî demokratî şorişgêrane le Turkiya. PKK be tewawî û hemû tiwanayewe têdekoşê bo rizgarî yekcarî neteweyî gelî Kurd le ser rêgayekî rast û rewan û stratejiyekî guncaw le layenî siyasî û serbaziyewe.

Ew partey ke tiwanî bergirî le zîndane tarîk û nutekekanî faşîzm da bikat, detwanêş pirdêk le ser binaxeyekî pitew dirust bikat le nêwan diwênê û diwaroj da û le nêwan karkirdin le niştiman û hemû nawçekeda.

Ew partey ke xebatî le Kurdistanî Bakur pere pêda û helgîrsand detwanêş berengarî hemû core rûberûbûneweyekî dujminî xiwênxor bêtewe û bişibezênê.

Bijî cengî rizgarî Kurdistan le jêr alay PKK-ERNK-ARGK!

Serçawekan:

1-Muxtarat, Heval Abdullah OCALAN, 1985 (be Erebî).
2- Al Teqrir Al Siyasî / Al Konferens Al Ewel-PKK, 15-27.7.1981, 1986 (be Erebî).
3- Al Wezh Al Rahin / PKK (be Erebî).
4- Qezaxya Al İştirakiye / PKK, 4. Ayar 1988 (be Erebî).

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku di dîrokê de rê nedaye dagîrkeran

DÊRSIM

- II -

REWŞA ERDNÎGARIYA ÊRDIMA DÊRSIMÊ

Welatê me Kurdistan xwediyê rewşekî erdnîgarî yê herî destda û rêdayî ye, ji bo parastina nirxên netewî. Ev rawş bûye bingehek, da gelê me bi berxwedanê xwe bigihîne van rojên niha. Rewşa erdnîgariya welatê me, ji bo berxwedana gelê me her demê bûye avantajeke pêwîst. Ev taybetî ji bo teviya Kurdistanê xwe wusa daye şanî kirin. Ji bo perçeya welatê me êrdima Dêrsimê jî, ev sixlet xwe bi vî rengî dane pêş. Di taybetiya Dêrsimê de jî, ev rewş her demê bûye rastiyeke serdest. Erdnîgariya Dêrsimê ya rêdayî û destda, heya dîroka me ya nêzîk, bûye bingehek ji bo serîhildan û berxwedanên mezin. Ji ber sûd û berjewendiyên baş ên vê rewşê, Dêrsim heya van salên dawiyê, bûye keleheke berxwedanê. Ji ber ku Dêrsim xwediyê erdnîgariyeke baş e ji bo şerî, herweha bûye qadekî stratejîkî jî. Lewma vê rojê Dêrsim, di serê wan êrdiman de ye, ku dijmin di wan de şerê taybetî bêhtirîn bikardihêne.

Dêrsim, dikeve aliyê bakurê-rojavayê welatê me. Teviya bakurê-rojavayê welatê me, bi navê Dêrsimê dihê nimandin. Ev êrdim, ji aliyê bakur ji Çiyayên Erzînganê yên bilind destpêdike û navçeya Tercanê tevlî xwe dike. Ava Reş dişopîne û xwe dirêjî heya navçeyên Kemah, Îliç û Eginê (Kemaliye) dike. Ji aliyê rojava jî, navçeyên Sêwazê yên bi navên Koçgirî, Dîvrixî, Zaran û Kamilava (Ûmranî) tevlî xwe dike. Birekî bakurê Meletî, navçeyên Erebgir û Hekîmxan jî tevlî xwe dike. Dîsa, bakurê Mazra, ber bi aliyê navçeya Gêlan û derdorên wê û navçeya Depê (Oxî) ve diçe, wan tevlî xwe dike. Ji vir xwe digihîne Depê. Ji aliyê rojhilat jî, navçeyên Gêxî, Bongilan û Gonî (Kehnî Reş) yên Çewlikê tevlî xwe dike û ji ser van navçeyan Dêrsim, xwe digihîne heya navçeya Gumgumê, ku dikeve bakurê Mûşê. Herweha ji Çiyayên Çewlikê heya Çiyayên Palandoken ên Erzîromê, navçeyên Çad, Tatos (Tekman) û Xinûsê jî bi xwe ve girêdide. Bi vî rengî Dêrsim, xakekî stratejîkî û erdnîgariyeke rêdayî kiriye tixûbên xwe.

Çiyayên Dêrsimê: Çiyayên Dêrsimê di navbera 2.500 û 3.000 metran bilind in. Êrdima Dêrsimê, ji serî heya binî bi çiyayên rêzerêz, giran û erdnîgariyeke asêgir xemilî ye. Bilindahî û bandevên çiyan, ji ber bilindahiyên xwe, di demsalên zivistanê û demsalên havînê de jî, bi berfê raxistî û sergirtî ne. Çiyayên Munzur û Mircanê, dijbihin Çiyayên Eginê û xwediyê taybetiyên weke Çiyayên Eginê ne. Ev herdu çiya, nevçeyên Gêxî, Mazgerd, Nazmiye, Pilemorî, Zerenîk (Pûlûr), Kemah û Eginê bi tevayî bi hevûdu girêdidin û navenda erdima Dêrsimê dizivirînin. Ji mehên Êlûn û Kanûnê, heya mehên biharê, derbasbûna ji van çiyan bi xeter û tehlûke ye. Ji ber ku, weke ku çiya rênedar û asê nê, herweha jî bi berfê raxistî ne. Ji aliyê din jî, ev çiya ji cihên rûniştinê gelekî dûr dikevin; çi gund û navçeyên nêzîk tune ne. Ji ber vê sedemê, bi nêzîkahî şeş mehan, gelê êrdimê rê û rêbazên di nava çiyan de bi kar nayne û nakeve ser riya rê û rêbazên çiyan. Çiyayên Dêrsimê yên rênedar û herî bilind, xwediyên rêbazên teng û stratejîkî ne. Lewma, çûyin û hatina ji van rêtengan, ji riyên di dema berê de hatine çêkirin, dibe. Rêwî tev ji rêbazên çêkirî yên kevnare derbas dibin. Çiyayên ku ji navçeya Pilemorî heya Eginê gelekî bilind û asê ne, ji aliyê rojava ber bi aliyê rojhilatê ve, bilî çend derên kêm, mirov nikare ji wan derbas bibe. Ji Rêbaza Axaçurê rê derdikeve navçeya Koçgirî êrdima Sêwazê, ji Rêbaza Ziyaretê rê diçe Kemahê, ji Rêbaza Nêrdewan rê dadikeve Erzînganê, dîsa ji Rêbaza Avager rê diçe navenda Erzînganê, ji Rêbaza Mircanê rê diçe derdorên Kesminkoran, ji Mahmunutê (Çiyayê Pilemorî û Rêbaza Tanzê) rê diçe êrdima Erzînganê. Ev rêbazên di nava çiyan de, ku tev mîna derî û dergehên teng in, gelek asê û rênedar in. Bi taybetî di Rêbaza Mahmunutê de di demên berê de hinde cihên ji bo kerwanên rêwî hatine avakirin. Ev cihên qonaxan bi berhemên xwe yên dîrokî gelekî giranbuha û pêwîst in. Herweha Rêbaza Nêrdewan jî heya bê gotin girek û asê ye. Di mêjûya kevnare de ji bo derbasbûna mirovên peya nêrdewaneki ji sed pêlingan li vir hatiye çêkirin û bi vê rengî derfeta jî wir derbasbûnê peyda bûye. Rêbaz ji navê xwe ji van nêrdewanan (derence) girtiye. Qirex û keviyên Çemê Munzurî, Newalê Laçê û keviyên Çemê Xarçîkê jî cihên wusa ne, ku mirov nekaribe bi hesanî ji wan deveran derbas bibe. Ji ber ku li van deran çiya gelekî bilind in û zivistan heya bê gotin sar in, berfa dibare, demeke pir dirêj li ser erdê dimîne. Ev rewş jî bûye sedem, ku ax bi tevayî tazî be. Dar û daristan li van deran nayin dîtin. Hinde darên hene jî, bi piranî darên guwîj û beruyan (mazî) in. Erd bi gelemperî bi giyayê gêwenê niximî ye. Ji bo keriyên koçeran giyayê gêwen gelekî pêwîst e û berhemekî sirûştî ye. Rêzeçiyayên Munzurê; ji navçeyên Keban, Malkişî û Zerenîkê dirêjî heya navçeya Pilemorî dibin. Ev rêzeçiya, di navbera êrdima Erzînganê û êrdima Dêrsimê de, tixûbekî avadikin.

Li ser cihê bilindtirîn ê Çiyayê Munzurê, Girên Zerenîk û Ziyaretê hene. Ev herdu gir, heya 3.200 metran bilind dibin. Koyê (bi zaravayê Dimilî dihê maneya çiya) Ger bilindî 2.900 metran û Girê Mircanê jî bilindî 3.100 metran dibe. Bilindahiya girên din jî, bi nêzikahî biqasî van girên me navê wan dane, heye.

Çiyayê Tujik jî, ji derdorên rojavayê êrdima Dêrsimê heya aliyê bakurê-rojhilat derdorên bi navên Axdad û Lertikê û ji vir jî heya Çiyayên Munzurê, cih bi cih bi rêlistan û daristanan niximî ye, cih bi cih jî gelek asê û rêteng e. Ev çiya bi gelî û newalên xwe yên kûr, zinar û qontarên xwe yên gewre gelekî bi heybet e. Çiya 2.400 metran bilind e. Li derdorên çiyayî hinde goristan, tirb û mezelên miriyan hene. Di nîvê çiyayî de jî, lat û tehtên gelekî mezin hene. Di binê van lat û textan de jî, pixarekî kûr û jî hev vebûyî heye, ku dijbihê deveki. Li derdorên devê pixarê (qul) jî hinde kevirên vemirî û bûne komira reş hene, ku pê re bê gotin helez (interesant) û xwediyê rewşeke rêdan in. Li hinde deveran ji bo Çiyayê Tujik, Çiyayê Bavê Sultan jî dihê gotin. Tirkan, navê "Yilandagi" (Çiyayê Maran) dane Çiyayê Tujik. Çiyayê Tujik 2.210 metran bilind e. Derdorên çiyê bi daristanan xemilî ne. Çiyayê Tujik xwe dirêjî heya Çiyayê Egin û Çiyayê Hostan dike. Çiyayê Hostan jî 2.950 metran bilind e. Kêriyên pez û sewalan di mehên havînê de xwe li derdorên Çiyayê Tujik belav dikin û diçêrin. Bûjena bi navê kûkûrt û hinde germavên sirûştî jî, li Çiyayê Tujik hene.

Çiyayê Xidirê yê nêzîkî navçeya Nazmiye 2.400 metran bilind e û dikeve nêzîkê Çiyayê Munzurê.

Çiyayê Mahmunutê jî xwe digihîne Çemê Qotê û xwe bi Newalê (Geliyê) Qotê girêdide. Ev gelî, rojhilat û rojavayên Dêrsimê ji hevûdu vediqetîne (cuda dike). Çiyayê Mahmunutê jî heya bê gotin asê û rênedar e, herweha xwediyê daristanên dewlemend e jî. Horêsên berfê yên ji vî çiyayî digindirin, riya diçe Erzînganê gelekî caran digirin. Li vî çiyayî, hercure candarên (heywanên) kuvî û bejî hene.

Çiyayê Zel û Çiyayê Rastan, ku heya 2.400 metran bilind dibin, li aliyê rojhilatê Dêrsimê çiyayên bilindtirîn in. Gelek tirp û goristanên kevnare li derdorên van çiyan hene. Ev çiya jî pir asê ne, xwediyê kendal û newalên gewre ne. Erdê van çiyan ji serî heya binî girgirêk e. Gelî û newalên hene, ji binî ne xwediyê erdekî rast in. Eşîrên Heyderan û Ûsifan di geliyên van çiyan de bi cih bûne.

Li başûrê navçeya Xozatê jî, çiyayê bi nave Leşker Mistefa heye. 1.400 metran bilind e, û bi daristanan niximî ye. Li derdorên çiyê jî deştên berfireh hene.

Di navbera navçeyên Xozat û Zerenîkê jî bi 1.700 metran bilindahiya xwe Çiyayê Bilgeşê heye. Ev çiya xwe dirêjî Çiyayê Sowgenê dike, bi gelekî daristanî ye. Çiyayê Bilgeşê paşê Newalê Kakberê avadike, ku gelekî kûr e.

Dîsa, li navçeya Xozatê, Koyê Spî, Koyê Saltukê Zer û li navçeya Pêrtaxê jî Çiyayên Nînik (Çiyayê Sohr) hene.

Li rojhilatê Sêwazê jî Çiyayê Goşê heye. 3.500 metran bilind e. Ev çiya, li başûrê Erzînganê xwe digihîne silsileya Munzurê û bi Çiyayê Munzurê ve dihê girêdan. Bi dirêjahiya qirex û keviyên Ava Reş, ev çiya mîna dîwarekî bilind dibe. Hema li kêleka vî çiyayî jî, Çiyayê Kehniya Xwehr û Çiyayê Koçan (Serê Golan) hene. Çiyayê yekemîn (3.150 metran, çiyayê duwemîn jî 3.200 metran bilind in. Ev çiya tev bi hevûdu ve girêdayî ne, xwedî daristanên dewlemend in û newal û geliyên kûr avadikin.

Li hêla bakurê-rojhilat jî Çiyayên Qaraoxlan, Bavê Hezar û Mudarê hene, ku ji ser Meletî dirêj dibin û berdewama Rêzeçiyayên Torosê ne. Bilindahiya wan digihe heya 2.000 metran. Ev çiya jî aliyê başûrê-rojava ber bi aliyê bakurê-rojhilat ve nizmtir dibin û ber bi jêr ve diherin. Erdekî meylî avadikin.

Li derî van çiyayên pêwîst, herweha Çiyayê Baskilan jî pêwîst e.

Gelî û newalên Dêrsimê: Çiyayên di erdnîgariya Dêrsimê de û erdên jî aliyê çem, av û kehniyan hatine qelişandin, newal û geliyên girek û asê avakirine. Ji van gelî û newalan ên pêwîsttir, Çemê Qotê, Newalê Munzurê û Rêbaza Elî ne. Newalê Çemê Qotê, xwe dirêjî heya Pilemorî û navenda bajarê Mamikan dike. Newalê Qotê ber keviya Çemê Xarçîkê çêbûye. Gelek gelî û newalên xwe bi Newalê Qotê ve girêdidin hene, ku bi giranî piçûk in. Di dema serîhildana Dêrsimê de, eşîrên weke Karsan li nêzîkî Newalê Qotê rûdiniştin.

Newalê Munzurê, ji navenda bajarê Mamikan, ji ser navçeya Zerenîkê xwe dirêjî heya derdorên Torunava dike. Geliyê Laçê yê bi nav û deng, ji Newalê Qotê destpêdike û xwe digihîne Newalê Munzurê û tevlî dibe.

Li aliyê rojavayê êrdima Dêrsimê, li navçeya Malkişî, Newalê Rêbaza Elî heye, ku eşîrên Koçan, Şemikan û Reşikan li vir bi cih bûne. Ev newal jî, mîna Newalê Qotê û newalên din xwediyê lat û zinarên asêgir e; hinde daristan û gelek şikeft li vir hene.

Daristanên Dêrsimê: Ji sedî 12, ji hemû erdê Dêrsimê, bi daristanan niximî ye. Erdnîgariya Dêrsimê ji aliyê daristan û rêlistanan bi vî awahî dewlemend e. Li derveyî bandavên bilind ên Çiyayên Mazgerd, Pêrtax, Çarsencaq û Zerenîkê, piraniya daristanên derdorên din ji darên berû, mêrx, spindar û zergûzan çêbûne. Dehl û deviyên jî van daran bi piranî ne. Daristanên pêwîsttirîn ev in: Di navbera navçeyên Xozat û Zerenîkê Daristana Bilgeşê (Qehreman) heye, li navçeya Malkişî jî Daristana Kakberê heye. Ev herdu daristan, bi Daristana Mihsarê û li bakurê-rojhilat jî bi Daristana Sofkan dihên girêdan û tev bi hev re erdekî gelekî berfireh digirin.

Navenda bajarê Mamikan, ji derdorên bakurê navçeya Mazgerd heya navçeya Nazmiye, bi daristanên tund xemilî ye, herçiqasî cih bi cih ev daristan dihên birrîn û axekî rût di nava wan de çêdibe jî. Derdorên Halworî-Weng, Deştan, Dêmenan, Heyderan û Newalê Qotê jî, bi yekcarê bi daristanan niximî ne.

Li derdorên ku daristan hene, hercure candarên kuvî û bejî hene. Hirç, berazê kuvî, asik (xezal), pezkuvî, gurr, rovî, kevroşk (kerguh) û gelek candarên din jî hene. Li kêleka van jî, gelek kew, kewkevok û her babet çûk û çivîk jî hene.

Çem û rûbarên Dêrsimê: Ji ber ku êrdim bi çiyan û daristanan niximî ye û demsala zivistanê jî bi barîna berfeke dijwar derbas dibe, di mehên biharê de hema hema hemû çem, rûbar û seqlan bi bilindbûna avê ser xwe ve diçin û mîna rabûna lehiyê diherikin. Di demsala biharê de, heya mehên Adar û Nîsanê, li hemû aliyan xumxumîniya lehiyê û herkîna avan dihê bihîstin û demsal bi vê xumxumiyê derbas dibe. Bi taybetî kehniyên avên çiyan û xummîniya şelaleyên diherikin, dijwariya wan, dengên wan ên sirûştî, posîdeyên kûr li ser dilê mirovan diafirînin û tev xwediyê bedewiyeke xwerûstî ne. Kehniyên ava sar ên li çiyan û di nava daristanan de, dibin hêlînên candarên kuvî. Herweha dibin çavkehniyên masiyên ava şêrîn, ku di cihanê de navdêr û bi nav û deng in. Derdorên kehniyên avê û keviyên avên diherikin, bi dirêjahiya qirexên xwe, bi gul, kulîlk û çîçekên xwe yên çê û spehî û bi hezar rengan, dêmenekî xweşik û gulgulî diweşînin pêşiya çavan. Di Çemê Munzurê û çemên din de çardeh reng û babêt, masiyên ava şêrîn hene.

Avên ku ji çiyan derdikevin û dihên, xwe digihînin hevûdu û mezin dibin. Bi vî awahî çem û rûbarên êrdimê yên pêwîsttir çêdibin. Ava Reş, Munzur, Xarçîk, Perî û Mirad çem û rûbarên pêwîsttirîn in, di nava tixûbên êrdimê de. Çem û rûbarên mezin ev in. Ev çem û rûbar, di mehên biharê de gava berf dihelin, bi yekcarê nema rê didin. Di mehên havînê de jî, tenê ji hinde xalan re jî bo derbasbûnê hene.

Ava Reş, ji derdorên çiyayên li deverên Dêra Sohr û Keleha Hesen êrdima Erzîromê derdikeve û tevlî kehniyên avê yên ji çiyayên li devera Mama Xatun derdikevin, dibe. Avên di nava tixûbên Pilemorî jî tevlî xwe dike û ji bakurê Dêrsimê derbas dibe. Ji axa eşîrên Keçelan û Bilaban jî Rêbaza Sansan derbas dibe. Paşê ji bakurê Çiyayên Munzurê, ji axa eşîrên Kulibyan û Kiçikan derbas dibe û ji Rêbaza Kemahê xwe dirêjî aliyê rojava dike. Rojavayê Dêrsimê dişopîne û ji Rêbaza Eginê diherike Çiyayên Hostan-Bilî û ji wir jî, ji ser navçeya Malkişî tevlî Kebanê (Avbenda Kebanê) dibe. Paşê xwe digihîne Çemê Miradê û herdu bi hev re Ava Fêradê çêdikin. Ava Reş, pir riyan ji bo derbas bûnê nade. Di navbera rojava û bakurê Dêrsimê de, mîna tixûbekî ye.

Yek ji avên mezin li êrdimê, Çemê Munzurê ye. Çemê Munzur, ji nêzîkê navçeya Zerenîkê, ji qontarên Çiyayê Munzurê, ji kehniya bi navê Çilkehnî zadibe. Avên ku ji Rêbaza Axaçurê ji dihên tevlî xwe dike û di navenda bajarê Mamikan de xwe bi Çemê Pexê (Xarçîkê) ve girêdide. Piştî ku xwe digihîne Çemê Perî, ku dimîne di navbera navçeyên Mazgerd û Pêrtaxê, li êrdima Mazra derdorên Kûrdemlikan, tevlî Ava Miradê dibe.

Çemê Xarçîkê ku tevlî Çemê Munzurê dibe, ji Çiyayên Pilemorî zadibe û li derdorên Pira Sohr, Newalê Qotê û Mamikan tevlî Çemê Munzurê dibe. Çemê Perî jî li êrdima Çewlikê navçeya Gêxî zadibe. Ji navbera Nazmiye û Depê, li devera bi navê Perî navçeya Mazgerdê, diherike Çemê Munzurê.

Hoyên erdnîgariya êrdima Dêrsimê, di demên berê de û niha jî, gengazên mezin pêşkêşî berxwedanê kirine û dikin. Erdê Dêrsimê ji bo şer û berxwedanê gelekî rêdayî ye. Di dema serîhildana Dêrsimê de, serleşkerên hêzên dagîrker û vegirtkar, pejirandine, ku ji ber hoyên sirûştê rastî zorî û bêgaviyên mezin bûne. Gelek caran gotine, ku ji bo şikandina serîhildanan û vegirtina Dêrsimê ev rewş, ji bo wan desavantajên herî mezin avakirine.

Lê niha, li hemû aliyên Dêrsima rênedar û rêbazteng, gerîllayên Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê hene, ku rê û rêbazan ji bo dijminê dagîrker dikin goristanên tevdemî.

REWŞA KLÎMA LI ÊRDIMA DÊRSIMÊ

Li êrdima Dêrsimê klîmayeke erdî û bejî serdest e. Havîn germ û hênik derbas dibin, zivistan jî sar derbas dibin. Di zivistanan de gelekî berf dibare. Li derdorên navçeyên Pêrtax û Mazgerdê, car carnan bi tixûb jî be, rewşeke nîv-sar û nîv-germ xwe dide şanî kirin. Li ser gir û bandevên çiyayên bilind, ku êrdimê dizivirînin, berf zû dadikeve û dibare. Barîna berf û baranê, tayrok û zipikan, bêhtir di mehên bihar û zivistanê de dibe. Şeş mehan klîmayeke zivistanî û şeş mehan jî havînî li Dêrsimê heye. Weke me gotî, havîn gelek germ û carnan jî gelek zûwa derbas dibin; barîn hindik e. Piştî ku Avbenda Kebanê hatiye avakirin, pêşemîn li navçeyên Mazgerd û Pêrtaxê, bi tixûb jî be li hinde derên din, klîmayeke nîv-germ û nîvsar bêhtir xwe serdest kiriye.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

NEWROZ

Bi xurtî tevlî şadîmaniyên yekîtî, berxwedan û serîhildanê bibin!

Sersaliyeke Newrozê ya nuh xwe nêzîk dike; Newroza ku sembola têkoşîna hebûn û berxwedana gelê Kurdistanê ye. Agirê Newrozê, ku ji aliyê KAWA'yê Hêsinger hatiye avdan, bi sê zilikên derfikan ji aliyê KAWA'yê Serdemî Mazlum DOGAN jî tariyan vegeriyaye ronahiyê, di bin rêberiya Lehengê Netewî Mahsum KORKMAZ de li çiyayên Kurdistanê ziviriye pêtan û bi damezirandina ERNK di roja 21'ê Adarê 1985'an de teviya gelê Kurdistanê himbêz kiriye, di vê salê de bila geştir bibe! Ji bo vê jî, hemû bi hev re tevlî şadîmaniyên Newrozê bibin!

Newroza sala 1990'an bila bibe mizgînahiya serfiraziyên nuh!

Perçeyek ji bîlançoya şerê taybetî:
120 GUNDIYÊN KURD KOÇBERÊ ÎRAQÊ HATIN KIRIN

Ji mebusên SHP (Partiya Gelêrî ya Sosyal-Demokrat) Cumhur Keskin û Fuat Atalay, bi armanca bihurandina rewşê ji ber çavan, dixwazin herin gundekî Kurdistanê. Lê li gund, qereqoleke yekîtiyên şerê taybetî heye. Li pêşiya gund dihên rawestandin û dibêjin wan, çûyina gund qedexe ye. Ev herdu, ji bo bidin bawer kirin, ku mebus in, qertên kesaniya xwe şanî dikin. Li ser vê qomutanê qereqolê bi bêsimê rewşê agahdarî şaxên ji xwe bilindtir dike. Ew jî ferman didin, ku herdu mebus demekê bila bên rawestandin û paşê wê agahiyekê bişînin. Di dema li bend-mayina xwe de mebus, bi leşkeran dikevin mijûliyê. Serbazek bi tiliyên xwe gund şanî dike û dibêje: *"...Hun bi van deran nizanin. Ji zarokê pênc salî heya kalê heftê salî, ev gundî tev dilxwazên PKK ne. Tenê yek ji van jî ne misilman e, tev gawir in."* Ji ber van gotinan mebusek dibêje, *"Nexwe, divê mirov van tevan bide ber..."* Serbaz gotinê ji devê wî digire û pê diçe, *"Ji xwe piştî daketina tariyê, derketina kolanan qedexe ye. Tiştek xwe bileqîne û tevbide, em zorê didin reşandina berikan. Di şevekê de em deh hezar berik berdidin."* (Rojnameya "Cumhuriyet", 11. Çile 1990)

Ev bûyer, li gundê "Taşdelen" navçeya Qilaban dibe. Lê ne tenê li vî gundî. Ev bûyer, rewşekê bi me dide masîn, ku li teviya Kurdistanê rûdanên weha bûne sparteyeke ji jiyana rojenîn. Dagîrkeriya Tirkên faşîst, di nava rêzên artêşa xwe de, ramana ku teviya gelê me *"gawir e û dilxwazê PKK ye"* serdest kiriye û hisên regezperest, şovenîst û hov di nava rêzên artêşa faşîst de heya bê gotin nefixandiye. Garanên talan û wêranê yên bi vê hizr û têgihiştinê hatine dagirtin û tijî kirin, zewqê jê distînin gava mirovên Kurd bi çavsohrî dikujin. Hisên xwe yên hov û xwînrij bi vê kirina xwe digihînin têrbûnê û mîna mekîneyên tunekirinê li wan dibe. Nemaze, rol û kirina hêzên artêşa dagîrker li Kurdistanê, bi tevayî û seranserî tenê eve. Dijminahiya li hemberê Kurdîniyê, ku ji sedan salan kêlî bi kêlî hatiye lêkirin, vê rojê ber bi bilindahiyên xwe ve hatiye ajotin. Bi dîtin û nêrîna dagîrkerên Tirk, ji zarokên di dergu-şan de heya digihe kalên dikevin goristanê, her mirovê li ser axa Kurdistanê dijmin û neyar e; ji ber vê jî, divê bê sohtin, kuştin, qirkirin, serjêkirin... Ji xwe tiştê dikin jî tenha eve. Nevdana vê hovîtiya rejîma Tirkî regezperest tenê bi methoda nemiroviyê, wê bibe navdaneke bi kêmasî û ne rast.

Ev xala ku rejîma 12'ê Êlûnê xwe gihandiyê, bi çi dikare bê şîrove kirin? Ev bilî vê nayê çi maneyekê: Hebûna dagîrkeriyê li welatê me diçe dawiya xwe, dagîrker neçare man e, ku koteka tazî û paşverû bi hemû dijwariyên xwe bikarbînin û bi vî rengî hîma jiyanê ji xwe re peyda bikin. Gelê

Dûmahîk di rûpela 23'an de

Raman ji Berxwedan

ARMANCÊN DESTURÊ JI BO KURDÎ

Li Tirkiyê, pêşemîn di nava rêzên hinde şaxên rejîmê de, çende xebat dibin, da zimanê Kurdî ji rewşa qedexebûnê rizgar bibe! Hinde derdor jî dibêjin, "Bila Kurdî bibe zimanekî fermî (resmî) li kêleka Tirkî."

Ji bo vê pirsê, di dema peşiya me de, heye ku meclîsa Tirkiyê jî hindekî bide û bistîne. Ji xwe hinde daxwaznameyên pêşniyar jî pêşkêş bûne, da ji ber çavan bên derbas kirin.

Lê bi dîtina me, leyistokên di vê pirsê de, rewanê dubare û durûtiya dagîrkeran wê raxîne pêşiya çavan. Nêzikbûna şovenîst û inkarvan a dewleta Tirk, bi vî awahî wê neserdemiya xwe ronaktir bike.

Kesên ku bi rengê, "Ma gelo qedexebûna li ser Kurdî wê bê hilanîn? Heke bê rakirin, ev mafeke, ku ji bo gelê Kurdistanê dihê pejirandin" diramînin, eşkere ye, ku di nava çerxa daxwaz û armancên rejîma faşîst de, mîna ardî wê bên hêrandin. Cihan tev dizane, ji roja ku dewleta dagîrker heye, zimanê Kurdî qedexe bûye, lê tu caran ew nekarîne bigihin armancên xwe û devê mirovê Kurd bigirin. Kurd, her demê dîsa jî bi zimanê xwe peyivîne. Rakirina vê qedexebûnê yan nerakirina wê, ji bo gelê me nabe tiştekî nuh.

Dibe ku hinek bibêjin, "Heke Kurdî serbest bibe, mirov ji ber peyvandina bi Kurdî, nema dihên pirsyar kirin û girtin." Lê gava em dijminahiya dagîrkerên Tirk li dijî Kurdbûnê bînin pêşiya çavên xwe, pir hesan e, ku em bibînin, kengê bixwaze dikare ji xwe re sedemên cezakirinê hilbijêre. Her kesek neçar e, vê raştiyê bizanibe... Ji ber ku bi mejiyê dewleta Tirk, her Kurdekî serê xwe neçemîne, gunehkar e. Kurdê serî çemandî jî rehabîlîte bûye û gunehkarekî mirov xulamtiya wî bipejirînê ye. Niha em dipirsin: Gava rejîmek bi vî çavî li neteweyekî binêre, ziman serbest bibe yan nebe çi ferq heye?

Lewma em bi lez dikarin bibêjin, daxwazên ji bo serbestkirina ziman ne ji ber xwe û tesadufî ne. Zelal xweya dike, hinek dixwazin bi rewanekî şovenîst, potansiyel û dînamîzma dij-dagîrkerî li Kurdistanê, di ava xwe ya şêlo de bihelînin. Helbet, ji bo serxistina vê daxwazê jî, divê mirov çavan hindekî bi boyaxên renga-reng kor bike!

Serbestkirina Kurdî, wê îmaj û rûçikê dewleta Tirk li pêşiya Ewrûpa hindekî spî bike. Ev rast e! Nexwe, eşkere ye, ku leyistokek dihê zivirandin, da bikaribin bibin endamê Civata Ewrûpî. Ji ber ku, kelemeke li pêşiya endametiyê pirsa Kurdistanê ye. Li Ewrûpa tu kesek qedexe kirina zimanekî napejirîne. Ev baş dihê zanîn. Dagîrker jî dixwazin li gora vê rewşê, Kurdî hebekî serbest bikin, da bikaribin xwe ji histirî û keleman xilas bikin. Gava hinde "mebusên Kurdan" ên cehşik jî piştgiriya wan dikin, kêf dibe kêfa wan!.. Cehşên ji nava Kurdan jî, bi xulamtiya xwe, hêviya xwe bi ezbeniyên xwe ve girê didin.

Dewleta Tirk li Kurdistanê ketiye nava bêgavî û heriya şêlo. Zagona qedexe kirina zimanê Kurdî, ji xwe naşixule û miriye. Dixwaze vê, weke azîneyeke nuh pêkbîne, da bikaribe hebekî bêhnê berde û azîneyên şerê taybetî çêtir bixebitîne.

Divê baş bê zanîn, hemû polîtîkayên dagîrkeran ên ji bo Kurdistanê, armanca liqîdasyona (tasfiye kirina) têkoşîna me ya rizgariya netewî, dikin hevîrên xwe. Pirs ji bo dewleta Tirk niha çiye? Bê guman, difikire, da bizanibe wê çawa bikaribe pollîtîkayên xwe serdest bike.

Ev destur derdikeve yan dernakeve, çi buhatiyeke û nirxeke vê pirsê tune ye. Tenê bê mejî, lêvên xwe ji bo vê pirsê bi dohn dikin û evqas!

Em, vê bûyerê, di çarçiva armancên dagîrkerî de, bi nav dikin. Her Kurdekî dilsoz jî, bê şik, divê weke me biramîne. Ji ber ku, tiştê di vir de gelekî pêwîst e, rast û rast ev e; dîtina durûtiya dagîrkerên Tirk û armancên, ku dixwazin bi riya vê pirsê, xwe bigihînin wan.

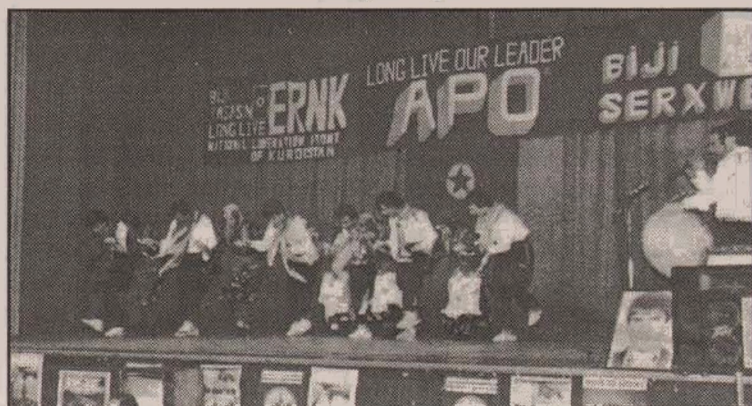
Kesên hêviya xwe bi dijmin girê didin, wê hezar car din, ji serên xwe bên şikandin û di nava gunehên xwe de bigevizin. Zimanê Kurdî bi serxwebûna Kurdistanê, azadiya gelê Kurd rizgar dibe... Riyên din tev pûş û ava genî ne...

PÎROZIYÊN YANZDEH SALIYA DAMEZIRANDINA PKK DOMAN

Dîliyên şer endamên PKK, di girtîgeha Sagmalcilar de, yanzdeh saliya damezirandina PKK bi şahî pîroz kirin

Stanbol-Tirkiye: Komek ji dîliyên şer endamên PKK, di girtîgeha Sagmalcilar de, di destpêka meha Mijdarê de, bi armanca pîrozkirina sersaliya damezirandina Partiya xwe, xwe dan tevdîr û xebatê. Ji gelek êrdimên Kurdistanê govendên bedewtirîn ji xwe re hilbijartin û li gora gengazên girtîgehê, di rojê de saetek-duduyan govendên xwe leyistin. Xebateke folklorî kirin hunera xwe. Her carê gava govenda xwe dikişandin, weke ku li çiyayên Kurdistanê ne û milên xwe dane milên hevalên xwe yên şervan, diketin nava his û rewaneke bi sinca gerîllayên Kurdistanê. Bi hîmeke moalî yê bilind stranên şoreşê xwendin û stêran, zîndanan bi şahî xemilandin û dagirtin. Heya roja 27'ê Mijdarê, komên govendê û muzîkê karê xwe didomandin. Biryar û şahiya pîrozkirina sersaliya PKK dan û jiyan û şanî kirin, ku mirov li ku derê be, bila be, dikare girêdayê Partiya xwe bimîne. Dîliyên şer herweha, li ber sazê, hinde stranên solo (stranên ji aliyê kesekî dihên xwendin) jî amade kiribûn. Di domana van xebatan de, hinde dîliyên şer şahiya xwe weha anîn zimên: **"... Heke em vê rojê, tevlî gerîllayên xwe bana, ku serî naçemînin, lêdanên xwe li xwespariyê dixin û di kozên berxwedanê de li çiyayên Kurdistanê ne, wê çiqasî baş bûya..."** Dîliyên şer, wêneyên rêhevalên xwe yên şehîd jî çêkiribûn û bi dîwaran xistibûn. Wêneya Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval Abdullah OCALAN jî bi destan çêkiribûn û daleqandibûn. Wêne danîbûn di navbera alên Partî û Eniyê. Gava li wêneyên xwe dinêrin, hatina gelê Kurdistanê di Kurdistaneke sosalîst de didîtan.

Berpirsiyarên hêzên şoreşger û dost ên Tirkiyê yên di girtîgeha Sagmalcilar de jî, agahî gihandin dîlîyên şer endamên PKK û daxwaza xwe diyar kirin, ku dixwazin bi hev re cejna Partiyê pîroz bikin. Ev nimûneya hevkariyê ya xurt, dilê endamên PKK xweş kir û morala wan bilindtir kir.

Mêjû: 27. Mijdar 1989. Kêliya ku dîliyên şer endamên PKK li benda wê bûn, hat. Di hemû koxuşan de amadekarî gihan dawiyê. Di saeta pîroziyê de, şoreşgerên Tirkiyê jî hatin. Dîliyên şer endamên PKK jî derketin pêşiya wan û wan himbêz kirin. Û şoreşgerên Tirkiyê jî, ji ber sedema sersaliya damezirandina PKK wan bi dostanî pîroz kirin.

Pîrozî, bi silava ji bo şehîdên şoreşê destpêkir. Bêhtirî 100 şoreşgeran tevlî pîroziyê bûbûn. Pîrozî, bi koma stranan doma. Xweşxane û stranên komê yên şoreşgerî, rastî çepik lêdaneke dijwar bûn. Şahiya ku di nava girtiyan de bilind bûbû, bi wan da ji bîr kirin, ku ew girtî ne. Ji bo demeke çend saetan jî be, ew, azadiyê jiyan. Axiftina konevanî, di nava lêxistina çepikan de, giha dawiya xwe. Çend helbestên hatin xwendin jî, dîsa rastî lêdana çepikan bûn.

Paşê pîrozî ji bo nîv-saetê hate rawestandin. Ji bo hemû beşdaran xwarin û vexwarin hatin pêşkêş kirin. Di wê navberê de bi şahiyeke mezin, şoreşgerên girtî di nava xwe de mijûl bûn. Dostên ji Tirkiyê daxwaza dilê xwe weha dan xweya kirin: **"Pîrozî û cejnên we yên wusa hebin, emê gelek caran beşdar bibin. Ji derbeya leşkerî û faşîst a 12'ê Êlûnê û heya niha, cara yekemîn e, ku em kêliyeke bi vî rengî derbas dikin. Bi vê jî em gelek dilxweş in."**

Birê duwemîn ê pîroziyê, bi xwendina mesajên ji bo sersaliya damezirandina PKK hatibûn, destpêkir. Rêkxistinên bi navên THKP-C (Acîlcîler), SVP, TKP-B, TÎKB, DY, MLSPB, TKP/ML-TÎKKO û THKP-C Sempatîzanên Çayan mesajên nivîsî, DS jî mesajeke devkî diyar kin. Herweha hinde şoreşgerên ku ji rêkxistinan xwe qut kirine, lê giyanê xwe yê şoreşger diparêzin jî, mesajên nivîsî pêşkêş kirin. Hemû mesaj, gava dihatin xwendin, rastî lêxistina çepikan dibûn. Paşê koma govendê ya ji dîliyên şer endamên PKK, ji gelek êrdimên Kurdistanê leyistokên folklorî pêşkêş kir û şahî bilindtir kir.

Pîrozî, bilî hemû leyistokên provokatîfî yên dijmin, doma. Di dawiya pîroziyê de hemû girtiyên şoreşger bi hev re rabûn govendê. Pîrozî, bi dûrişmeyên weke, **"Bijîn PKK, ERNK û ARGK!"**, **"Bijî yekbûna têkoşîna gelan!"** û **"Bijî Serok APO!"** giha dawiya xwe.

Axiftineke Serok ji bo komeke pêşmergeyan:

"Hevalên li çiyayên Kurdistanê rûmeta netewa Kurdistan in..."

DI RÛPELÊN 19-22'AN DE

Di girtîgeha Ceyhanê de pîroziya yanzdeh saliya damezirandina PKK

Adana-Tirkiye: Girtiyên endamên PKK ên di girtîgeha Ceyhanê de, bi têkiliya şoreşgerên Tirkiyê yên dost, sersaliya damezirandina Partiya me ya yanzdehan, bi şahî pîroz kirin.

Dîliyên şer, bi armanca pîrozkirina sersaliya Partiya xwe, komîteyeke çandî hilbijartin û bi nêzîkahî berî du meh û nîvan dest bi amadekariyên xwe kirin. Li kêleka komeke govendê, komeke muzîkê jî çêkirin.

Dîliyên şer, di domana amadekariyên xwe de, bang li girtiyên şoreşger ên di girtîgehê de jî kirin, da vexwendiyê pîroziyan bibin. Berpirsiyarên hemû koman, vexwendîbûnê bi dilxweşî pejirandin. Girtiyên endamên PKK, berî 27. Mijdar 1989'an bi du rojan, xwarin û vexwarin amade kirin û cihê pîroziyê xemilandin.

Pîroziya ku roja 27. Mijdarê çêbû, bi silava ji bo bîranîna şehîdan destpêkir. Paşê axiftineke ramyarî, li ser dîroka Kurdistanê ji salên 1920'an heya 1970'an û li ser têkoşîna PKK ji roja derketî heya niha, hat pêşkêş kirin. Di peyvajoya bernameyê de, stran hatin xwendin, koma govendê jî leyistokên xwe da temaşe kirin. Herweha gelek helbest jî hatin xwendin.

Dûmahîk di rûpela 25'an de